EDITURA DRAGON

MOROGAN-SALOMIE

SĂ NU NE ENERVĂM!

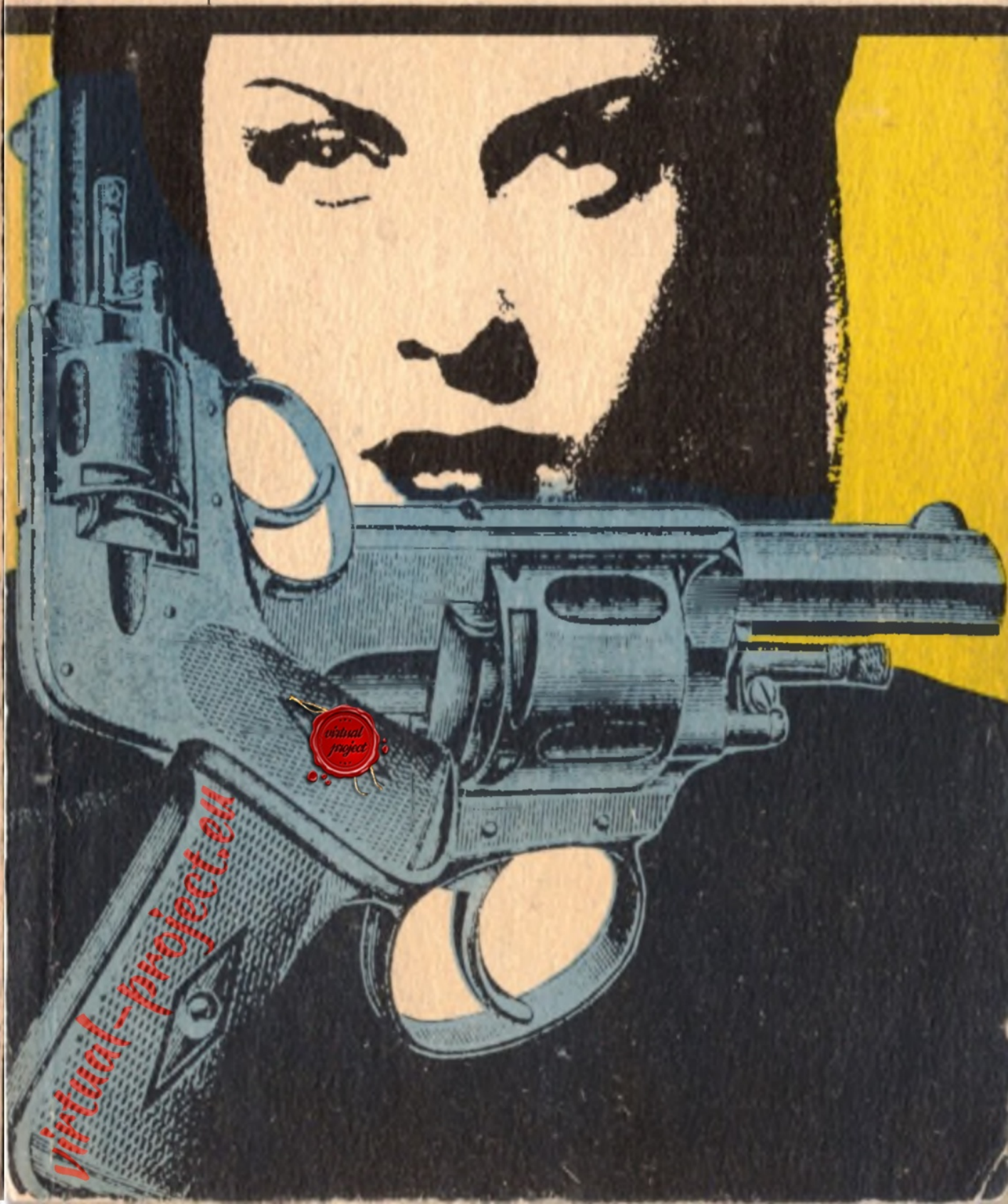

virtual project

1002 ■ MOROGAN-SALOMIE ● SĂ NU NE ENERVĂM!

De aceiași autori

LA REVEDERE, PE CURÂND! (Cartea Românească, 1980)
SĂ NU EXAGERAM (Albatros, 1981)
SCUZAȚI DERANJUL! (Cartea Românească, 1982)
AGEPSINA ȘI BĂTRÂNII (Albatros, 1984)
AMNEZII DE IARNĂ (Cartea Românească, 1985)
COLECȚIA „DRAGON-DETECTIV”

MOROGAN – SALOMIE

SĂ NU NE ENERVĂM!

EDITURA DRAGON
BUCUREȘTI
– 1990 –

Coperta de DAN STANCIU
© EDITURA DRAGON, 1990 București,
ISBN 973-600-001-X

LUNI…

„Pe măsură ce trece timpul, descoperi că impresiile din copilărie sunt nu numai cele mai durabile, dar și cele mai exacte iar deplina înțelepciune o dobândești de abia atunci când ajungi, cum se spune în popor, în mintea copiilor.” Asemenea reflecții, pline de un dubios umor care masca un moral dintre cele mai întunecate, emitea eroul întâmplărilor de față într-o zi de luni, pe la orele 6 a.m. Mai întâi, tocmai când se săpunea mai vârtos, se oprise apa caldă. Apoi, după înviorarea forțată cu apă cât se poate de rece, se stinsese lumina. Vicisitudinilor sorții li se adăugară neglijențele personale, ceaiul de mușețel plus coada șoricelului (un amestec extraordinar după rețeta unui celebru inginer, candidat la premiul Nobel pentru alimentație, care revoluționase regimul dietetic al mapamondului) plictisit de atâta dat în clocot, se revărsă pe aragaz… Și toate acestea, din ce cauză?!… Evident, pentru că era luni! De oricâtă adeziune ai da dovadă față de disciplina în muncă și respectarea programului de lucru, tot îți dorești ca măcar dimineața zilei de luni să înceapă mai târzior… cam pe la orele amiezii. Prea sunt proaspete plăcerile duminicii și prea repede ești azvârlit în clocotul vieții…

Lunea, zi detestată încă de la frageda vârstă a pantalonilor scurți, își păstra puterea malefică și acum, când Gelu se afla în admirabila perioadă a maturității, când dobândise nenumărate succese atât pe plan profesional, – fiind un vajnic apărător al ordinii –, cât și pe plan personal, reușind să rămână, cu toate insistențele rudelor și prietenilor, burlac. Deci, Gelu Ionescu, treizeci și… de ani, sănătate de fier și admirabilă poftă de mâncare, maior de miliție temut de întreaga faună a răufăcătorilor, cugeta asupra neplăcerilor zilei de luni.

„Doar o întâlnire cu Penelopa îmi mai lipsește!” murmură înfiorat, părăsind atmosfera răcoroasă a apartamentului – două camere plus dependințe – pe care-l ocupa la etajul 9, într-un elegant bloc din preajma Gării de Nord.

Nu i-a lipsit! Ușa apartamentului vecin se deschise brusc și ființa temută își făcu apariția!

De mai bine de un an Gelu se simțea sub controlul vigilent al micuței sale vecine. Mică de ani, dar cu o personalitate prea bine conturată. Un amestec de sufragetă, membră a Armatei Salvării și chestor de poliție, Penelopa adăuga acestor date de caracter, neplăcute în sine, un fizic dintre cele mai ingrate. Aflată la vârsta pe care tradiția o numește gingașă, cumulase toate ponoasele: coșuri, nas lung în veșnică mișcare, codițe subțiri de culoare incertă, siluetă colțuroasă și filiformă iar, în ultima vreme, un fel de mașinărie infernală din sârme lucioase pe dinții din față. Într-un cuvânt, o înfățișare asupra căreia nu era cazul să insiști. Or, ea părea să aibă darul ubicuității. La cele mai diverse ore, când copiii de vârsta ei presupui că sunt la școală, învățând cum să devină oameni de nădejde, își făcea apariția, cu un zâmbet veșnic mustrător care sclipea metalic… Un fel de Meduză în creștere… Gelu își propusese chiar să consulte mitologia, să afle ce legături de rudenie existaseră între fiorosul personaj învins de legendarul Perseu și răbdătoarea Penelopa… Poate ceva verișoare…

— Bună, Meduza… pardon, Penelopa! Te duci la școală?

— După lapte. Tovarășu' Ionescu, v-a căutat un tip ieri. Zicea că ați fost colegi de bancă în clasele primare. Era chel, chel și avea o burtă…

— Daaa? se miră Gelu, sugându-și abdomenul. Sunt unii care îmbătrânesc înainte de vreme.

— Zicea să-i lăsați numărul de telefon de la slujbă, că vă sună azi. Voia să revină aseară, dar i-am spus că…

— Mulțumesc, îi tăie vorba Gelu, mâzgălind la iuțeală numărul de telefon. Dacă vine, i-l dai tu… Și, ține zece lei, să bei un pepsi.

— Se poale? se îmbățoșă Penelopa, privindu-l atât de crunt încât Gelu simți cum îl izbește un junghi între ochi. Din spatele ei însă se îți o mână grăsulie și murdară care înșfăcă bancnota și dispăru în întunecimea holului.

— Radu! se indignă Penelopa. Păi, vedeți, tovarășe maior, la ce efecte dăunătoare duce bacșișul?

Dulceața de Răducu! Ăsta da copilaș! Grăsuț, cu năsucul în vânt și plin de pistrui, ce mai, ca-n cărțile cu poze. Pe când sperietoarea de sor-sa! Brr… Cine spune că și puiul de drac e frumos, n-a văzut-o pe vecina lui…

„Deci, mi-a ieșit și Penelopa în cale – auzi, nume! nebuni sunt și părinții ăștia, oricum, bine că n-au botezat-

o Afrodita… Liftul nu merge… Domnișoara Mery mai lipsește să fie tacâmul complet…”

Și intuiția nu l-a înșelat nici de data asta: nici domnișoara Mery n-a lipsit. Deși, ajungând la patru, a pășit în vârful picioarelor, ușa apartamentului 18 tot s-a deschis și un căpșor buclat s-a strecurat, scuturându-și cerceii sclipitori.

— Domnu’ Ionescu, vă răpesc doar un moment… E f.f.f. important… Intrați o clipă.

— Sărut mâna, domnișoară. Știți, condica…

— Ha, ha, ha, a râs cristalin făptura micuță, durdulie și înfășurată în capot bleu, matlasat. Dumneavoastră, și condica… Doar sunteți șef… Un minuțel doar… E grav, să știți…

Și Gelu s-a pomenit ca-n vis într-o încăpere dulce, dulce, ca de turtă dulce… Pernuțe și bibelouri, șervețele brodate… nuanțe pastel, multe păpuși înșirate pe canapea, pe fotolii… mireasmă de liliac și… stăpâna, domnișoara Mery, treizeci și… mulți de ani, celibatară, profesoară de engleză. Cum s-ar spune, cea mai potrivită companioană pentru un maior cu ochelari și viitor strălucit. Cel puțin, așa hotărâse ea de vreun an și mai bine, de când aținea calea maiorului zi și noapte, anotimp de anotimp.

— Domnule Gelu, roși Mery, plecând genele rimelate, m-a urmărit aseară un individ… foarte dubios.

Gelu dădu neputincios din umeri.

— Nu, nu, râse ea, nu este ceea ce credeți. Am impresia că l-am mai văzut. Pândește ceva, dă târcoale. Cine știe ce gânduri are! N-am putut dormi toată noaptea.

Evitând ochii pe care-i ghicea plini de dulci promisiuni, Gelu lăsă privirea să rătăcească în jur… pe măsuță, lângă pat, o carte cu un pieptene lăsat drept semn. De pe coperta lucioasă, o față verzuie cu incisivi supradimensionați, șiroind de sânge, rânjea sardonic unei tinere mai mult dezbrăcată și foarte, foarte speriată.

— Păi, dacă citiți chestii de astea… E normal să nu puteți dormi.

— Vai, e foarte interesantă… Cu un detectiv… Vă seamănă… V-o pot împrumuta.

— Nu citesc englezește, domnișoară.

— V-am mai propus… Vă pot învăța eu… Am o metodă rapidă…

— Mulțumesc, cum am timp, cum… Sărut mâna și să nu vă mai faceți gânduri… doar pentru asta ne

străduim, să poată dormi în liniște oricare om al muncii, bolborosi Gelu, retrăgându-se la iuțeală.

Chestia cu metodele rapide o cam știa el și tocmai de asta se ferea. La parter, îl mai opri și administratorul.

— Tov. Ionescu, întreținerea…

— Fir-ar să fie! Iar am uitat… și n-am bani la mine, iar ca să urc…

— Săptămâna viitoare au promis băieții că e gata liftul. Lăsați dumneavoastră banii la Penelopa, mi-i dă ea.

— Da, da…

— Ce mai fată, tov. Ionescu… Ce s-ar face maică-sa fără ea? Că le spun și la ai mei, mă, voi aveți de toate, doar de carte să vă țineți, da' voi… Și taică-său, tovarășe, să lase doi copii și nevastă ca floarea și să plece la o aia, că i-a sucit capul și i-a stricat casa… Spunea și tovarășa Mery, că ea îi dă lecții fetei pe gratis… Și dânsa, ce inimă de aur are, de-ar avea și noroc…

Lui Gelu i se contura din ce în ce mai clar ideea unui complot matrimonial împotriva lui. Cine îi era ursită?… Mery?… Mama Penelopei?… Să fii tată vitreg al unei asemenea făpturi, asta da chestie…

„Și abia a început afurisita asta de zi", își spuse când, într-un târziu, ajunse la slujbă. În birou era frig, mirosea a fum rece iar cei doi bărbați, unul în uniformă, celălalt într-un cojoc păros, cu bandaj la cap, păreau la capătul unui marș obositor.

— Ce-i, Romane? se interesă Gelu, privind fotografiile răspândite pe birou.

— Să trăiți! Cetățeanul… Botoș Tiberiu, comuna Repezi, de profesie oier, a fost victima unui atac tâlhăresc la ora 0:32…

— Nu pot să cred… Era domn civilizat, l-am omenit cu palincă… A urcat la Ploiești.

— Au călătorit în același compartiment. Ajungând la discuții de interes personal, cetățeanul Botoș a declarat învinuitului că posedă asupra sa suma de lei 45 de mii, cu care a venit în Capitală spre achiziționarea unui aparat video, pentru că, așa cum scrie în declarație, „m-au zărghit de cap copiii că vor să vadă animate la casetă"… Învinuitul, declarându-i că tocmai avea de vânzare aparatul sigilat adus din străinătate unde activase în urma unui contract, au plecat ambii la coborâre – ora 0:16 – pentru a merge la domiciliul susamintitului. Pe parcurs însă, în parcul din fața gării, învinuitul a aplicat o lovitură

violentă cu un obiect neidentificat victimei care tocmai căzuse prin alunecare pe gheața de pe alee. Intrând în stare de pierdere a cunoștinței, la trezire victima n-a mai găsit asupra sa, banii, drept care a plecat la spital și apoi a fost îndrumat spre noi.

— No, că nu mi-e de bani, că ăia i-om mai face, de-om fi sănătoși. Da' mi-e de omenie, că părea om fain și i-am dat și palincă de-a noastră.

— Raportez că victima a vizionat 82 de fotografii pentru identificare și s-a oprit la douăzeci și trei. Nu se poate hotărî.

— Păi, cum să pot, domn' dragă? Că ăștia sunt în costume în dungi, se vede că-s hoți răi, da' al meu era domn, domn fățos și cu căciulă de pielicică de miel nefătat. Fainâ!

— Romane, du-l la laborator și spune-i lui Simion să adauge căciuli pe poze… și Mărioara să-mi aducă un ceai.

În mod normal, lunea este o zi mai liniștită din punct de vedere al delicvenței. Cota maximă este atinsă sâmbăta noaptea: bețiii, bătăi, violuri; duminică spre seară descrește, oamenii se culcă mai devreme, luni începe o săptămână de muncă doar! hoții n-au spor, că toată lumea e pe la case. Luni e liniște, ai timp să pui ordine în hârțoage, să mănânci la oră rezonabilă și chiar să vezi după-amiaza și un film. Sau să te culci devreme, să scoți oboseala din tine. Căci de marți încolo…

Constatările maiorului păreau să se împlinească. Era liniște, sosise și ceaiul, Botoș redusese numărul fotografiilor la 5 și acum Simion le desena de zor și paltoane îmblănite, când sună telefonul…

Era ora 12…

— Tovarășul maior Ionescu…

O voce gravă, autoritară, de om care, odată pentru totdeauna, a hotărât că viața este o treabă serioasă.

— La telefon, se repezi Gelu, luând involuntar poziția de drepți.

— Aici e Sbîrcea… Administratorul! bubui vocea. Veniți urgent la domiciliu.

— Alo! ce s-a…

Sbîrcea închisese. Cu inima strânsă, Gelu rememoră la iuțeală… Apa! a închis robinetul după ce s-a oprit apa caldă? Gazele?… o fi lăsat butonul deschis… Ori poate mașina de ras… A uitat-o în priză și, când a revenit curentul, s-o fi produs vreun scurt. Incendiu, explozie,

inundație… Vai de mama lui, dacă începe pe mâna lui Sbîrcea… Că doar e luni…

Când taxiul opri în fața blocului, răsuflă ușurat: nici mașina pompierilor, nici salvarea… Rămânea inundația… Se repezi… În holul blocului, elanul îi fu curmat de statura impresionantă a administratorului. Acesta îl prinse de braț și-l conduse, cu autoritate politicoasă, spre cămăruța pe a cărei ușă se afla afișat programul de apă caldă. Ascultător, Gelu intră, întrebându-se ce notă de pagube îl așteaptă. Sbîrcea îi indică un scaun, tuși și rosti mărinimos:

— Puteți fuma.

Ei, nu-i chiar albastră situația! Dacă administratorul, dușman declarat al tabacului, permitea pângărirea sanctuarului, înseamnă că lucrurile aveau mai curând culoarea vântului turbat.

— Dar ce…

— Imediat. Trebuie să vină… și se cufundă în studiul unor dosare, arătând cu grijă că, deocamdată, nu e dispus să mai dea și alte explicații.

„Cine să vină?” își puse detectivul celulele cenușii în mișcare. „Ei, nu, ăsta chiar și-a luat-o în cap!” mormăi, scuturând furios scrumul pe jos.

Când, cu doi ani în urmă, adunarea locatarilor îl propusese pe Sbîrcea în postul de administrator, nimeni nu bănuia ce zace în contabilul proaspăt pensionar. Curând însă lucrurile fură clare. Prea clare chiar. În pensionar zăcea o energie clocotitoare, iar trupul mătăhălos ocrotea o inimă de *boy scout.* O săptămână nimeni nu-l văzu – dar când își făcu apariția, avea un plan amănunțit, măsuri urgente și de perspectivă și viața în bloc luă o întorsătură eroică. Avură loc campanii susținute și bătălii nimicitoare: împotriva gândacilor, șobolanilor, pisicilor și vagabonzilor patrupezi și bipezi care până atunci obișnuiau să-și găsească loc de pripas prin cotloanele clădirii. Locatarii încercară o vreme să protesteze ori să se sustragă, dar totul fu în zadar. Plantară flori, roșii, dovlecei și înrămară vederi și lozinci mobilizatoare pentru decorarea scării. A urmat apoi campania pentru strângerea hârtiei, a sticlelor, a plutei, a buteliilor goale de deodorant și a plantelor medicinale. Când toți locatarii se resemnaseră și începură, cuminți, să iasă la primul zbârnâit al soneriei înarmați cu lopeți și săpăligi, lui Sbîrcea îi mai veni o idee: da, totul era în

ordine, dar oamenii? căci, spunea el, bunul cel mai de preț e omul… Și așa, urmă o scurtă încleștare cu Pandele, bețivul de la trei… cu madam Sacagiu, care în loc să se ocupe de treburile ei, umbla cu intrigi… Și câte și mai câte… Chiar cu Gelu avu o discuție de la bărbat la bărbat în legătură cu unele tovarășe care sunau la ușa domniei sale cam prea des și amestecat… pe când, o tânără intelectuală, curată și gata oricând de o oră, două de muncă patriotică, precum colocatara lor, duduia Mery… „Extraordinar! ăsta popă trebuia să se facă. Are și fizicul necesar: burtos, glas năprasnic, cât despre suflet, ce să mai vorbim!… Acum, ce naiba, doamne, iartă-mă, și-o mai fi pus în minte?”

— Intră! tună Sbîrcea și introduse, mai de voie, mai de nevoie, un bărbat subțirel, spilcuit, cu nasul înroșit de frig.

— Ce-i, domnule, ce s-a întâmplat, de m-ai pus pe drumuri? M-ai scos dintr-o ședință impor…

— Stai jos. Și lasă țigara! N-ai văzut afișul?

— Dar domnul… salut, tovarășe Ionescu, nu vă recunoscusem.

— Păi, da, de când n-ai mai dat pe acasă…

Vasiliu! Vasiliu de la 49, tatăl Penelopei… Cum l-o fi convins Sbîrcea? Căci, cu vreo jumătate de an în urmă, vecinul Vasiliu își lăsase de izbeliște soția și cei doi copii, ștergând-o să-și refacă viața cu o dactilografă blondă – „cu douăzeci de ani mai tânără, dom’le!”

— Tovarășul Gelu e în exercițiul funcțiunii. Dar dumneata?… Om serios, cu doi copii ca două flori, te-ai încurcat cu o aia! Doamne ferește! Taci! Ce, crezi că nu știu? Păi, administratorul de la blocul din Militari, unde are domiciliul aia, ce, crezi că nu mi-a spus? Nici geamurile nu și le șterge cu anii… Și umple ghena cu sticle de votcă… Vezi că știu? Iar acum… Că Dumnezeu nu bate cu parul. Ei, dacă n-aș fi ateu, aș zice că-i pedeapsă cerească. Vezi ce se întâmplă dacă calci în picioare legătura sfântă a familiei?

— Ce tot spui? Tovarășul Ionescu, ce-i cu cetățeanul? M-a scos cu telefonul din ședință, că s-a întâmplat ceva grav. Ce s-a întâmplat?

— Veniți! porunci Sbîrcea, apocaliptic.

Vasiliu îi privea din ce în ce mai îngrijorat. Broboane mici de sudoare începură să-i apară pe fața bine rasă.

Dădu să întrebe ceva, dar renunță, văzând privirea cruntă a administratorului, și-și șterse fruntea cu batista.

Din momentul în care-l văzuse apărând pe Vasiliu, Gelu căpătase convingerea că asistă la una din cruciadele administratorului spre stârpirea răului în lume, sau cel puțin în blocul E_1: iată, acum și-a pus în plan recuperarea flușturaticului Vasiliu, întru-fericirea familiei și a asociației de locatari, încântată, desigur, de o lopată sau o greblă în plus. Deci…

…Și totuși, când intrară în apartamentul familiei Vasiliu, fu izbit de tabloul ce li se oferea. În cameră domnea o atmosferă de tragedie, atent pusă în valoare de sărăcia bine lustruită a încăperii și de atitudinea personajelor.

Ghemuită pe un scaun fără spătar, doamna Vasiliu, o femeie micuță și care în ultima vreme părea din ce în ce mai copleșită de greutatea inevitabilelor sacoșe, ridică spre cei intrați un chip răvășit, cu ochii sticlind de un soi de spaimă abia stăpânită. Alături, în atitudinea unei surori de caritate conștientă de misiunea-i umanitară, domnișoara Mery ținea în mână un pahar ușor înclinat din care se prelingea pe mocheta uzată o șuviță de apă. Iar pe marginea canapelei, cu spinarea dreaptă și genunchii lipiți, Penelopa îi străfulgeră – negru și scurt.

— Ce-i asta? Ce s-a întâmplat aici? se repezi Vasiliu speriat.

Doamna Vasiliu își duse pumnul strâns la gură, mușcând degetele încleștate.

— Și Radu! aproape țipă Vasiliu. Unde-i Răducu?… Femeie, unde-i copilul? Te omor dacă n-ai avut grijă de el!

— Ascultă, cetățene, ai un pic de rușine… Îți părăsești familia, te porți ca cel din urmă… și pe urmă ai tupeul să țipi…

— Răducu… Accident? șopti bărbatul copleșit.

— Mai grav. Lipsa dumitale de responsabilitate paternă a dus la asta. Ascultă-ți copila…

Pe chipul fetei se citea un fel de îndârjire răutăcioasă, sau poate era doar efectul strălucirii metalice care fulgera printre buzele palide.

„Parcă ar fi cățelușa sfintei Vineri”, se înfioră Gelu.

— Ce se întâmplă, dom’le, aici?

— V-am spus. Veneam de la pâine. I-am spus doar să meargă cu mine, dar el nu mă ascultă. Prea l-ai răsfățat,

mamă. Se juca pe mormanul de zăpadă de pe alee. Mă gândeam să-l cert, c-o să cadă. Nu era nimeni în jur, doar un bărbat a apărut de după troian, l-a strigat și i-a arătat ceva. Nu știu ce, că eram departe. Până să ajung eu, au plecat amândoi și nu i-am mai văzut, din cauza grămezii de zăpadă. Am luat-o la fugă, dar n-am mai apucat decât să văd o Dacie albă care pleca pe alee. N-am văzut numărul. Și doar i-am spus să nu plece cu persoane necunoscute…

— Și când s-au întâmplat toate astea? interveni Gelu.

— La unsprezece și douăzeci și două. Fetița a venit la mine și, când am auzit, am consultat ceasul, că, slavă domnului, am și eu ceva lecturi.

— Fleacuri, reteză Gelu. S-o fi dus cu individul ca să-i arate vreo stradă.

— Fleacuri? ascultați, ridică Sbîrcea imperativ un deget. Spune mai departe, îi porunci fetei.

— Păi… când am trecut pe lângă cutia de scrisori, la noi era o scrisoare, da' numai jumătate înăuntru. Uite-o, scoase ea un plic mototolit din buzunar. Îi privi, savurând parcă încordarea de pe chipurile lor. Apoi, dregându-și glasul, se ridică și, luând poziția unui recitator, cu un picior sprijinit ușor în față, începu să citească, rotunjind fiecare cuvânt:

„Stimați părinți! Copilul dumneavoastră, la care țineți ca la ochii din cap, a fost răpit. Vă vom comunica pretențiile noastre. Nu anunțați miliția."

— Nu știau că tu ne-ai părăsit, comentă ea, privindu-și tatăl.

— *Kidnaping*… ca la americani, comentă Mery. Domnul Gelu, în dumneavoastră ne e toată speranța.

— Am luat măsuri. Am luat legătura cu părinții și organele. Asta-i, tovarăși! încheie Sbîrcea, suflându-și nasul.

— Tu ești vinovată! Ca ochii din cap trebuia să-i păzești… Ce-ai făcut, femeie, cu băiatul meu?

Doamna Vasiliu se ghemui și mai tare, încleștându-și mâinile.

— Vor răscumpărare, șopti înfrigurată Mery. Suma trebuie pusă într-o valiză și aruncată, noaptea, pe un drum pustiu.

Gelu tuși ușor și-i privi încremenit. Avea impresia că asistă la o scenetă jucată de o echipă de amatori. Femeia – umilă, necăjită, era admirabilă în rol. Bărbatul,

personajul negativ, infatuat, inconștient, egoist până la Dumnezeu. Mery și Sbîrcea, pe rol de cor grecesc. Și Penelopa? Încordată, nu-l slăbea din ochi pe taică-său.

— Spuneai că l-ai văzut pe individ. Ai putea să-l descrii?

Fata clătină capul, alungând parcă o insectă supărătoare. Apoi, ca și cum ar fi recitat un text învățat pe dinafară, începu…

— Era îngrozitor. Da, îngrozitor. Foarte înalt și slab. Avea o față de mort, verzuie și ochi aprinși, ca niște cărbuni. L-aș recunoaște imediat.

Doamna Vasiliu se scutură de oroare și începu să plângă în hohote. Gelu dădu gânditor din cap și rosti:

— Nu vă faceți griji. Copilul nu va păți nimic. Mă duc la mine să telefonez. Vrei să vii cu mine? se adresă Penelopei. Să dai o declarație…

* * *

Copilul întinse palma, uitându-se rugător la cei doi bărbați. Ochii rotunzi, cu corneea strălucitor de albă, îi fixa, fără să clipească.

— Bun. Cât vrei?

— O sută…

— Bravo! Nu te-ncurci cu fleacuri… De unde l-ai furat?

— Este prietenul meu. Dar trebuie să fac rost cu orice preț de bani… Și atunci…

— De ce ai nevoie de bani?

— Surioara mea nu are ce mânca.

— Și părinții tăi, ce fac?

— Tata ne-a părăsit. Mama este la bar.

Cei doi îl priviră, strivind o lacrimă în colțul pleoapei. Copleșit de emoție, unul scoase din buzunar un pumn de bancnote mototolite, îi întinse o hârtie verde și-l bătu părintește pe umăr.

— Pentru surioară… Nu, nu-i nevoie… Păstrează-l, dacă-i prietenul tău…

Negrișorul îi privi grav, băgă suta de dolari în buzunarul salopetei cârpite, încheie cu grijă nasturele și plecă însoțit de cățel. Jenați, bărbații își șterseră ochii înlăcrimați cu batistele imaculate.

* * *

— Unde mă duceți? mârâi fata, smucindu-și umărul din mâna severă care o împinsese pe palier.

— Nu prea departe. În locul pe care-l ții sub observație cu atâta asiduitate. Poftim, intră!

Penelopa amușină mirosul acru de tutun și pufni disprețuitoare.

— Ce nu-ți place? se miră Gelu, privind odaia, care i se părea deosebit de ordonată.

— Praf și murdărie… Cred că aveți și gândaci… V-ar trebui o nevastă, să vă pună ordine în…

— Mda. Ar trebui ca fiecare să-și vadă de treaba lui. Eu, spre exemplu, ar trebui să fiu acum la slujbă…

Penelopa îl privi cu ură, apoi, lăsând ochii în jos, murmură pe un ton galeș:

— Da, tov. Gelu, dacă n-ați fi dumneavoastră să ne ajutați… mama, săraca, e disperată…

— Ca și tine…

— Ca și mine, Răducu…

— Da, da, ia loc pe scaun.

Gelu trase cu un gest brusc scaunul în mijlocul camerei, orientându-l cu fața spre lumină. Penelopa se așeză ca un copil exemplar, potrivindu-și fusta peste genunchi. Gelu o privi lung și-și aprinse o țigară. Fata tuși dezaprobator.

— Mă uit la tine și mă mir. De unde dracu ți-a venit chestia asta? La teve n-ai văzut, că știu și eu ce filme dau și nici emisiunile de la radio nu-s mai breze. Acolo, copiii țin ședințe, își iau angajamente, participă la campania agricolă și la strângerea sticlelor goale. La școală, tot așa. Literatura pentru copii, de la „Cireșarii” n-a apărut nimic mai palpitant… Și atunci?

— Atunci, ce? îl îngână Penelopa, mototolind stofa între degete.

— De unde ți-a venit ideea asta de delicventă minoră? Știi că *kidnapingul* e crimă federală? Adică, mai pe românește, că poți să nimerești la pârnaie!

— Nenea Gelu…

— Gura… Nu ți-a fost milă de maică-ta, de taică-tău?

— De tata! șuieră fata. Auzi, milă de craiul ăsta… Ne-a lăsat și s-a dus… Și cu cine? Nici măcar studii

superioare n-are!

Sări în picioare și apucându-se de speteaza scaunului începu să peroreze:

— Condiția femeii e intolerabilă! Egalitate, pfui! După opt ore de muncă, alte ore de alergătură, apoi gătește, spală, calcă… Bărbatul vine, se așează comod cu ziarul și e obosit de nu mai poate. Doarme, mănâncă și mai stă și îmbufnat, se plictisește! Și abia așteaptă să-i sucească mințile o fâță, că i se aprind călcâiele și o întinde după ea… Chemarea dragostei… Glasul sentimentelor…

Gelu o privi uluit. Se așeză binișor pe fotoliu și șopti:

— Vrei să-mi aduci un pahar cu apă…

— Sigur… Tot eu! Femeia… Duceți-vă singur, dacă aveți chef.

— Fetițo, câți ani ai tu?

— Paisprezece ani, și nu mi-e rușine s-o declar.

— Doamne, dacă la paisprezece ani sunteți feministe, ce va fi cu voi la treizeci?

— Ne vom fi câștigat drepturile… Nici muncă fără pâine, nici pâine fără muncă.

— Mama ta știe ce-i în capul tău?

— O fraieră… plânge și muncește, e demnă adică. În loc să fie fericită că și-a regăsit libertatea, udă pernele și nu s-a mai dus la coafor de un an… Foarte bine, îl vrea înapoi, o să-l aibă.

— Ah! Asta e! Te-a luat gura pe dinainte! Deci, tu ai pus la cale totul…

— Eu?… Ce să pun?

— Nu ține. Treci la mărturisiri complete!

Fata îl privi îndoită, scoase o batistă strălucitor de albă și începu să-și frece cu un colț pleoapele.

— Manevră tipică! Nedemnă de o sufragetă ca tine! Mai elegant ar fi să mărturisești.

Penelopa împături batista cu grijă și-l întrebă:

— Cum v-ați dat seama?

— Greșeli peste greșeli. Unu: scrisoarea… Auzi „Stimați părinți!” Parcă ar fi la ședința trimestrială cu părinții. Așa scrie un criminal?

— E un hoț politicos. Ce, n-ați mai văzut?

— Mă rog. Pe urmă chestia aia cu descrierea, ai feștelit-o cu totul. Află că hoțul tău cu figură de vampir e frate geamăn cu ăla de pe coperta cărții pe care o citește Mery. De acolo te-ai inspirat, nu?

— De unde era să știu că vizitați femeile nemăritate din bloc?

— Bine, o s-o plătești și pe asta. Deci, ai pus la cale „răpirea” fratelui tău ca să-l pedepsești pe taică-tău.

— Să-l pedepsesc! Aiurea… Dacă aș vrea să-l pedepsesc, l-aș lăsa cu dactilografa. Auzi, ce lipsă de imaginație… Ca-n filmele românești, unde-i plin de dactilografe ușuratice.

— Lasă considerațiile de valoare. Un lucru nu înțeleg: dacă era vorba de un furt de copii, de ce nu te-ai furat pe tine?

— Eu! Păi, i-ar fi păsat lui de mine? A, Răducu e altceva… El e băiat, pe el îl iubesc toți.

Gelu o privi, clătinând din cap:

— Mda. Poate ai dreptate. Deci, vrei să-l readuci pe taică-tău la voi. Lăudabil. Dar n-ai găsit altă cale? Că văd că-ți merge mintea.

— Mă mir că recunoașteți. Nu, n-aveam cum altfel. Din punct de vedere psihologic era singura soluție. De când a plecat, când telefonează doar de el întreabă.

Auzi, din punct de vedere… În fine, s-o lăsăm baltă, Și dacă nu-ți reușește figura?

— Imposibil. În două, trei ore, după ce fierbe bine, o să-l avem pe tavă.

— Deci, Răducu apare în două, trei ore. Unde-i acum?

— La film. I-am dat douăzeci de lei, să vadă de trei ori filmul și să-și cumpere și un covrig.

— Și, când vine, n-o să te dea de gol?

— Nu… E deștept. Păcat că-i băiat… Când vine, spune c-a reușit să scape. Am făcut noi un scenariu.

— Grozavi mai sunteți voi doi. Și pe mine, ce m-ați băgat în ciorba asta?

— Păi… aveam nevoie de cineva oficial… Sbîrcea era gata să se ducă la Circă. Și cine știe ce s-ar fi putut să iasă din asta. A trebuit să-i sugerez eu să vă telefoneze dumneavoastră. Cu dumneavoastră se poate vorbi. Doar ne sunteți vecin, nu? Chiar dacă se întâmpla să simțiți că ceva nu este în regulă, ne puteam înțelege.

— Adică cum, ne putem înțelege? Asta-i încercare de corupere…

— E, corupere… Ce, eu am spus cuiva cine vine la dumneavoastră? Numai în ultima săptămână, blonda

aceea cu mantou de leopard, plus brunețica cea grăsuță, plus duduia cu nasu-n vânt și părul oxigenat…

— Iar asta-i șantaj. Fetițo, nu-ți văd un viitor prea strălucit. Las-o moartă, că până la urmă cine știe ce delicte mai comiți. Deci, când trebuie să se întoarcă Radu?

Fata consultă ceasul și rosti:

— Primul spectacol a fost la ora 11, al doilea la 13, al treilea de la 15 la 17. Acum e trei și douăzeci. Cât se mai plimbă Răducu, cât să nu înghețe, pe la 18 se întoarce. Deci, mai avem două ore jumătate. Până atunci, le spuneți dumneavoastră că faceți cercetări.

— Extraordinar! Deci, ai mizat tocmai pe faptul că am să mă prind că-i o cacialma?

Penelopa îi aruncă un rânjet scurt și rosti cu o voce mică, lăsându-și ochii în jos:

— Deși sunteți bărbat și nu vă pricepeți deloc la femei… Totuși la vechimea și gradul dumneavoastră…

Gelu se pregăti să-i trântească o replică usturătoare când pe ușă se ivi, gâfâind, Sbîrcea:

— Tov Gelu, veniți repede! Răpitorul a dat telefon. Vrea treizeci de mii de lei…

* * *

Răducu se plictisea. Când puseseră planul la cale, fusese haios și abia aștepta să înceapă acțiunea. Să fii eroul unei asemenea chestii, îți dai seama ce-or să moară toți băieții de necaz când le-o povesti? Or să zică „Hai, că minți!” și el va răspunde „Pe ce, că nu mint?” Și pe urmă, când nea Sbîrcea o să spună că „Da, așa a fost!”, să vezi ce ochi or să facă. Ba, poate vine și nea Gelu și când or să-l vadă ditamai maioru’, ei, atunci ce-or să mai zică? Că până acum de câte ori le făcea câte o istorie adevărată, adevărată, doar un cinci la sută acolo minciunită – și ce, parcă asta contează? – se găsea mereu unul să zică „Hai, că te dai rotund” sau „lasă trombonul, că s-a ruginit”…

Iar filmul… Auzi, să vezi „Marfă furată” de trei, ba nu, de patru ori, că-l mai văzuse o dată, că de aia și l-a ales pe ăsta, că-i plin de poante… Da’, uite acum, în plină acțiune, se plictisea… Și când te gândești că mai trebuie să-l vadă încă o dată… Prima oară fusese a-ntâia, marca urs… Acum, știa toate replicile și nu-i mai venea deloc, dar absolut deloc să râdă… Se foi în scaun. Mai simțea și

un gol în burtă, covrigul de un leu și douăzeci și cinci îl mâncase până la ultima firimitură… Și ăștia, în film, mereu mâncau câte ceva. Se uită la scaunul vecin. Un lungan care respira gâjâit și-și tot trăgea nasul. Să fi fost vreo mătușica, astea totdeauna vin la film cu o sacoșă în care au ceva bun de rontăit. Pe când lunganul ăsta mai și duhnea a tutun și a ceva neidentificat, să fie vin, să fie bere? și s-a și întins ca nesimțitul de i-a ocupat jumătate de scaun.

— Nene…

— Ce vrei, bă?

Voia să-l roage să se dea mai încolo, dar renunță:

— Nene, fii atent, în pachet e o bombă… Să nu te sperii…

— Ce, unde?

— Uite, în ăla pe care-l aruncă acum polițistul pe ușă!

— Taci, dracu…

Răducu tăcu. Începu să socotească: șase lei primul bilet, a doua oară a intrat fără, a încercat și el, așa, că venise un grup de copii cu o tovarășă, plus 1,25 covrigul, fac 7,25 și atunci, din 25 de lei… scazi un leu, deci 8, opt din cinci nu se poate, opt din cinșpe, șapte și cu zece, șaptesșpe… deci avea 17,75 din care trebuia să mai ia un bilet, șase, deci 11,75… Câte plicuri filatelice ar putea lua? Nu, nu merge, trebuie să-i dea lui Penny înapoi… O, uite ce de marfă au strâns ăștia… Uite și un…

— Un casetofon ca ăsta…

— Ha?… Altă bombă?

— Nu, nene, uite, e un Sharp FG. Așa avem și noi.

— Taci, bă, că te fac planor!

— Scuzați-mă… ziceam că… Știți, eu mă pricep la casetofoane. Că avem acasă… Tata mereu le schimbă… Am avut și Suprasonic, știți, de profesionist. Uite și un video, acolo, în colț.

— Și de ăla ai?

— Nu, că-i JVC… știți, URD 111. Noi avem National Panasonic.

Un bătrânel nervos din stânga ceru „Liniște, ori vă dau afară!” iar lunganul din dreapta se aplecă spre tovarășul lui și începură să sporovăiască ceva.

Gata, acum venea petrecerea, pe urmă bătaia cu Mafia și totul se termina… Simți privirea lunganului, care-l fixa, deși pe ecran era chestia aia palpitantă când

grasu' care mai avea cinci zile până la pensie se prăbușește, lovit de glonte.

— Nu vă speriați… Se preface… E doar suc de roșii… Acu se ridică! Și acum, să vedeți ce frumos le mulțumesc toți hoții polițiștilor… Nu sunt supărați pe ei, că le-a plăcut distracția și au înțeles că nu-i frumos să furi.

— Dom'le, fă-ți copilul să tacă, ori…

— Ce ai, bă, cu copilul? Ce, ai vrea să fie mut? Dacă nu-ți place, ia-ți video, să vizionezi în liniște… Cum ziceai?… Panasonic…

— Pal Secam, completă distrat Răducu, nevrând să piardă scena în care grasu' le comunică celorlalți că nu mai iese la pensie și că le rămâne șef. Gata! Acu' urma finalul în care polițistul o pupă pe polițistă, ce haz or avea și chestiile astea, că din trei filme două așa se termină?… Bun… S-a terminat. Acum, mai trebuie să vadă o dată filmul și pe urmă… cugetă, în vreme ce se aprindea lumina.

— Stai, dom'le, că calci copilu'… Vino, încoa, băiețaș, că ramolitu' ăsta dă buzna, habar n-are că copiii e viitoru' țării.

Ferindu-se din calea moșneguțului congestionat, Răducu își privi mai atent apărătorul. De fapt, erau doi: lunganul cu damf de țigări și încă unul, mai scund. Mai scund, dar mai avut: haină de oaie întoarsă, căciulă de blană bună. Chiar că îl și interesa, ce o fi avut de împărțit bossul ăsta cu amărâtul de lungan? Și zâmbitor, cu gura până la urechi, sclipind toată de aurul dinților. Îl bătu pe umăr părintește și-i șopti conspirativ:

— Așa-i vărul-miu, îi plac copiii… Când vede pe unul că-i obidește, dunăre se face… Hai cu noi, că moșu' e în stare să te pândească, să-ți radă una.

Îl luară la mijloc, unu în dreapta, celălalt în stânga, „parcă am fi mafioții din tren" meditâ Radu în timp ce se înghesuiau spre ieșire. Afară era posomorât și frig. Dădu să le mulțumească și să se întoarcă spre casa de bilete.

— Stai, unde vrei să fugi? îl opri mafiotul cu haină de oaie. Nu vrei să mergem să mâncăm o prăjitură?

Răducu se opri, privindu-i cercetător. Uite cum îți iese norocu'n drum! Păi, o prăjitură n-ar strica. Deși, n-ar fi zis că ăștia doi se omoară după dulciuri.

— Ba da, nene. Și vă mulțumesc că mi-ați luat apărarea…

— Are proaspete, cu frișca.

— Perfect. Pentru tânăru' două, că-i în creștere.

Răducu dădu politicos din cap. Prăjiturile cu frișcă nu-i spuneau mare lucru, dar calu' de dar… Ferindu-se să-și sprijine coatele pe măsuța de plastic roșu, își privi zânele bune… Lunganul… de l-ar fi văzut Penny, precis ar fi strâmbat din nas… „Omul se cunoaște după mâini și unghii", îi comunica, ori de câte ori îl vedea cu unghiile netăiate sau murdare. Or, ăsta avea două lopeți roșii și umflate, iar unghiile, mâncate din carne…

— Nea Floreo, ieși cu niște arginți… Că băiatul e pe sec… Iau șase, că e proaspete.

— Florio mă numesc, de la Florio Marsala, asta-i ceva nobil, se recomandă cel slăbuț, întinzându-i o mână subțire ca o gheară.

— Răducu, se prezentă băiatul, reamintindu-și într-o fulgerare una din lozincile cusurgioacei de Penny: „Cu oamenii necunoscuți n-ai ce discuta!" Adică, acum, că s-au recomandat, o fi totul în ordine?

— Io sunt… mormăi lunganul, înghițind grăbit a treia prăjitură.

— Și văru-meu Marin… Știi, a fost boxer, era să fie campion.

— M-a luxat invidioșii, suspină Marin, ștergându-și mâna de pantalonii ca două burlane. Hai să trăiești și să fim ca frații… Mic, mic, da' de comitet. Și zici că video ăla …e pă Pal ori Secam?

— Și, și, răspunse politicos Răducu, vârând linguriță în frișcă.

— Ie-te, bă, da' ce e tac-tu? O fi grangure…

— Tăticul tău adică trebuie să fie cineva de valoare, se topi Florio într-un zâmbet ca mierea artificială care se vindea în față la Lido… Că are tot felul de aparate…

— A lucrat în străinătate, le comunică copilul, punând linguriță jos. Prăjitura asta parcă era făcută din piure de cartofi.

— Aha! dădu din cap înțelegător Marin. Adică le-a luat pe salate… Pot s-o termin eu? zise, trăgând spre el farfurioara în care rămăsese un rest de prăjitură.

— E inginer, nu cooperator…

— Fain, deși și ăia are bani, cu găleata… da nu salate, adică vașintoni, mă-nțelegi?

— Ia, puișor… mai vrei una? Și unde locuiești?

— Nu, mulțumesc. A, avem o vilă… cu grădină și bazin, dar acum e iarnă și nu se poate face baie.

— Da, sigur… Păi, cum să faci baie, că poate să ți se aprinză plămânii și p-ormă plânge mămicuța și tăticuțu… Dar cum te lasă dânșii, așa, în natură, de capu' mătăluță?

Răducu bău paharul cu apă până la fund. Nu era cine știe ce de capu' prăjiturilor, dar țineau de foame… Cât o fi ceasul?… trei și un sfert… Ce greu trece timpul…

— Uite, și solnița asta… O Pobeda de pe vremea primului cincinal. Nu se face, la mâna unui băiat de inginer…

— Tata mi-a făcut cadou un Seiko cu douăsprezece funcții… Dar…

— Ce, să-l piarză? Las' că-i deștept băiatul, Marine… Ia spune, unde stai? Să te conducem acasă… că părinții sunt la slujbă și cine știe când or veni… Mergem, puișor?

Mintea băiatului lucra iute. Acu', că-și astâmpărase foamea, se tot gândea că ar fi bine să pună capăt prieteniei cu cei doi. Mai ales că-l cam muncea amintirea poveștii cu trei iezi cucuieți…

— Nu, lăsați, nu vă deranjați! Cunosc drumul, că-s băiat mare.

— Vai, dar se poate? Să lăsăm un băiat așa drăguț, singur, pe străzi… Nici nu știi ce indivizi mișună pe aici.

— E plină lumea de bagabonți. Te ducem noi. Tu spune numa' unde. Că se face târziu și vine ai tăi, și… și nu te găsesc… Se sperie, puișor.

Răducu înțelese că nu prea sunt șanse să scape de cei doi. Și chiar că semănau cu lupul cel rău… mai ales ăla mai micuț. Mai era și altă chestie: ce să facă el până la ora șase? Planul de acasă nu se potrivea cu socoteala din târg… „Te mai plimbi vreo oră", parcă de plimbat îți arde pe frigul ăsta?!… Iar povestea cu trei iezi cucuieți totdeauna îl plictisise, că prea proști erau iezii… Uite, duminică, la secvența telespectatorului, dăduseră desenul ăla cu purcelușii… Aia da, mai înțelegea, uite așa îl suceau pe lup pe degete… ori copite, în fine, ce-or avea ei. Și, să fim serioși, cine mai crede în ziua de azi în basme de adormit copiii?!… Chiar, ce-ar face purcelușii în locul lui? Ridică ochii mari, cu privirea pe care, când o vedeau, mami începea să plângă și Penny îi spunea că-i escroc ca toți bărbații… Lăsă să-i scape un suspin, da' unui mic, și începu să-și roadă cu un aer stingher unghia de la degetul mare. Apoi așteptă evenimentele.

— Ce-i cu ăsta? Acu' se pune pe bâzâit, nea Floreo.

— Sai, Marine, cine știe ce o fi pe sufletul băiatului. Ce ai, puișor?

Răducu mai oftă o dată și, fixând ochii în gol – mijloc sigur când vrei să storci o lacrimă, două – șopti:

— Nene… Eu n-am unde să mă duc…

— Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o! Nea Floreo, ne încurcăm cu-n bagabont…

— Stai ușor… Cum așa, puișor? Că te văd curățel?

— Nene… da' nu mă spuneți la miliție…

— Pe crucea noastră. Că, ce-avem noi cu ăia?

Răducu meditã în treacăt la spusele lui Marin, apoi continuă și mai stins:

— Eu am fugit de acasă.

— Cum? Din vila aia cu video și casetofon și…

— Avem și magnetofon… Grunding TK… 340…

— I-auzi! Păi, cum să…

— Povestea mea e tristă, mormăi Radu, aducându-și aminte un fragment dintr-o conversație între mami și domnișoara Mery.

— Ia spune, tu, copile, ce-ai pe suflet. Că suntem prietenii tăi. Că o inimă avem și noi, nu? Mai vrei o prăjitură?

— Cu ciocolată, murmură Radu, scoțând batista din buzunar, cum făcea tanti Mery, înainte ca mami să-l trimită la bucătărie.

— Hai, ia și mănâncă! Marine, vezi că ți se apleacă… Ei, ce-i cu tine? Te bate tăticu'?

— Nu, suspină Răducu deasupra prăjiturii. Asta parcă era făcută din fasole râncedă… Nu tata, oftă lăsând linguriţa jos… El mă iubește… ca ochii din cap! îi veni replica salvatoare. Zice că doar pentru mine trăiește… Am mamă vitregă, le comunică, hotărând să renunțe la prăjitură (dacă-l apucă burta, tocmai acum, în vacanță)?

— Tț, țț, țț, îl compătimiră cei doi. Astea e mai rele ca Deteteul.

— Da, aprobă Radu, închipuindu-și scena din Albă ca zăpada ori, mai bine zis, albul ca zăpada. Toată ziua stă în fața oglinzii și pe mine mă neli… pardon… neglijează…

— Aha, aprobă Marin. Că de asta și ești așa, cu țolișoare mai pe sponci. Că și ziceam, tac-su barosan și n-aduce pruncului o geacă mai haioasă, mai cu fermorele…

— Da! Și atunci m-am hotărât! Fug de acasă… Plec pe un vapor… Ați auzit de insula Kokos?

Cei doi n-auziseră.

— Îi spune Insula Comorilor. Acolo sunt fel de fel de avuții îngropate. Sunt și în mare. Un american, doar cu un aparat de scufundat, a scos un cufăr plin de aur.

— Ie-te-te, dom'le! Pe unde zici că e asta?

— În Atlantic sau Pacific, nu știu exact, da' pe undeva pe acolo. Mă duc și…

— Știi ce zic eu? Să lăsăm comorile alea capitaliștilor, că ăia ce are de făcut toată ziua? se plimbă, și să vedem de oile noastre, astea românești.

— Chiar! Nea Floreo, cum să ajutăm copilu'?

— Vorba românului, lac să fie, că broaște… Am o idee.

Ideea lui nea Florea, de la Florio Marsala adică, era simplă, deși expusă confuz: ea avea drept scop final pătrunderea în vila atât de bine înzestrată din punct de vedere tehnic, după o anihilare prealabilă a „mașterei". Răducu se opri un moment asupra fondului problemei, mai ales că-și amintise de o vilă frumoasă pe calea Cotrocenilor, păzită de doi zăvozi care obișnuiau să te lase să pătrunzi tihnit în curte, după care se aruncau asupra ta ca două fiare ce erau. „Dar, își spuse el, omul trebuie să-și vadă și de interesul lui, nu numai de cel colectiv".

— O, suspină atunci, privind ceasul – auzi „solniță", păi, știau ei ce mândru era el de Pobeda asta pe care i-o dăduse maică-sa când împlinise 12 ani, „ia-l, mamă, că acu ești și tu bărbat", da' ce să-și pună mintea cu ei, mulți văd, puțini pricep – o, suspină prin urmare, este ora patru. Acu' tăticu' a venit acasă… ce îngrijorat o fi, că mereu îi spune „dânsei" să nu mă lase singur, că pe unde a călătorit el, mereu se fură copii…

— Auzi? și ce să facă ăia cu copiii altora, ce, n-are pe ai lor? se interesă curios Marin lingând cu poftă linguriță.

— Termină, Marine, țipă Florea, privindu-l veninos. Continuă apoi cu un zâmbet dulceag: Mai lasă-le ciorilor de prăjituri, să nu ți s-aplece… Puișor, i se adresă băiatului, în vreme ce Marin sughița speriat, știi ce ne-am gândit?… Ia dă tu numărul de telefon, să-i telefonez lui taică-tu… Îi zic eu cum stă lucrurile… Cum te obijduiește vitrega… Știi, așa, de la bărbat la bărbat… de la tată la tată, că și eu am copii…

Marin uită să sughițe, privindu-l cu gura căscată. Răducu își aplecă modest privirea, înregistrând din zbor încruntarea lui nea Florea și zâmbetul fericit al celuilalt. Apoi, cu fața scânteind de recunoștință, murmură numărul de telefon.

— Așa e nea Florea, inimă de aur, îi comunică Marin, în vreme ce bărbatul cu inimă de aur se repezise la telefonul de vizavi. Auzișsi, are și copii… Uite, eu unul nici nu știu până azi, da' și de mine ce de grijă avu după ce mă luxară ăia cu boxul de rămăsesem de pripas, câinele nimănui…

* * *

Penelopa ar fi trebuit să fie satisfăcută: planul ei se realizase sută la sută. Domnul și doamna Vasiliu se țineau strâns de mână, ca în primii ani ai dragostei lor, iar dactilografa cu unghii de zece centimetri dispăruse ca un nor de fum. Spaima și așteptarea chinuitoare rezolvaseră problemele de inimă. Din păcate, în viață, când ai una, nu ai alta… Și acum, când domnul Vasiliu se întorsese printre ai săi, nori negri bântuiau cerul familiei. Atmosfera de suspans era întreținută de povestirile înfricoșate ale celor doi outsideri: domnișoara Mery făcuse un scurt istoric al cazurilor celebre de *kidnaping*, printre care fusese pomenit furtul copilului lui Lindberg, celebrul aviator, și sechestrarea tatălui lui Julio Iglesias. Sbîrcea contribuise cu istorii autohtone, care de care mai fioroase. Gelu încercă zadarnic să smulgă informații mai precise de la Sbîrcea care vorbise cu necunoscutul la telefon.

— A spus că are copilul și-l va înapoia contra sumei de treizeci de mii. Să așteptăm la telefon și să nu anunțăm miliția. Că așa zic ăștia, dom'le. Pe urmă iau banii și dispar. Copilul… păi, cum să-l lase, să-i toarne? Să dea informații, adică? Ce, sunt proști?

Nu, Penelopa numai satisfăcută nu era și când Gelu o luă la un interogatoriu strâns, între patru ochi, tot aplombul îi dispăru și începu să bâzâie ca cea din urmă netoată:

— Nenea Gelu, uite, mă jur, nu știu ce s-a întâmplat. Doamne, ce am făcut! Nu, nenea Gelu, n-am văzut pe nimeni dând târcoale. S-a dus la Capitol unde rulează „Marfă furată". Doamne, fă să scape Răducu și n-am să

mai vreau nimic… am să port aparatul ăsta scârbos până la pensie… Și iar începu să hohotească în batista pe care Gelu i-o întinse cu un gest frumos.

— Și acum, ce te smiorcăi? Ideile tale geniale…

— Sunt ne-fe-ri-ci-tă, declară ea, frecându-și nasul cu putere.

— O bătaie, asta meriți… A, fetițo, cine se joacă cu focul…

— Se arde, completă ea, reîncepând să plângă. Nenea Gelu, fă ceva!

* * *

— Gata, băieți, s-a făcut, își frecă Florea mâinile.

— Ați vorbit cu tata? se interesă Răducu, neîncrezător.

— Vorbit. Hai să plecăm, că ne-a luat astea la ochi, că le-a golit Marin galantarul. Mergem la Codrii Cosminului, că acolo a zis tac-tu că vine, să stăm de vorbă…

— Brava, nea Floreo… Ieși cu o friptană? Că simț un fel de gol la lingurică și am și-o sete… O sticloanță de Fetească ar face minuni.

— Ies, cum să nu ies? Că și voi sunteți de comitet… Marine, intri tu cu ăsta micu', alegi o masă mai la o parte și faci comanda. Ce vrei, băiatu' plătește! P-urmă vin și eu, c-am o treabă. Las c-o să fie bine! îl bătu el pe Răducu pe umăr, zâmbindu-i cu mare prietenie.

* * *

— Aveți bani? se interesă Gelu, în timp ce forma un număr de telefon.

— Dom'le, sunt inginer, nu lucrător în alimentația publică, se indignă Vasiliu… O mie, două, se mai găsește, dar până la treizeci de mii.

— Scoți cecurile, hotărî Penelopa.

— Vă pot împrumuta și eu, se oferi domnișoara Mery.

Gelu le făcu semn să tacă:

— Romane, fii atent! și în câteva fraze își puse în temă interlocutorul, descriindu-l pe Răducu, hainele pe care le purta și indicând ca investigația să înceapă de la

cinematograful Capitol. Îi dădu numărul de telefon al familiei Vasiliu și puse receptorul în furcă.

— Și acum, ce facem? îl întrebă doamna Vasiliu cu glasul înecat în plâns.

— Așteptăm.

* * *

— Numai în veacurile 16, 17, 18 s-au scufundat mii de fregate și galioane… așa le zic spaniolii la corăbii. Și știți ce era în ele? Aur și argint și pietre prețioase de tot felul. Am citit că în „cufărul lui Poseidon" – ăsta e zeul mării – se află o cincime din tot aurul care a fost în lume vreodată. Vă dați seama?

Lui Marin îi plăceau poveștile. Urmărea cu gura căscată, uitând să mai mestece dumicatul. E drept că până atunci băgase în el ca în scorbură. Numai „friptane" vreo trei, plus vreo duzină de mititei și un platou de cartofi prăjiți. De băut, ce să mai vorbim. Avea sistemă băiatul. Trei dumicături, un pahar de vin. Dar și poveștile îi plăceau. Cum tăcea o clipă Răducu, cum îl înghiontea:

— Și?

— Giovanni Quaglia a scos patruzeci de tone de argint și patru tone de aur de pe vasul Egipt.

— I-a pus Dumnezeu mâna în cap, mormăi admirativ nea Florea.

Acesta stătea mai într-o parte, ca și cum s-ar fi așezat din întâmplare la masa lor și sorbea rar dintr-un pahar cu „minerală."

— Și? șopti Marin cu ochii strălucitori.

— În 1964 Mel Fischer a recuperat din epava unei corăbii scufundate la începutul secolului 18, lângă Florida, aproape 2000 de monede.

— Vax! se arătă dezamăgit nea Florea. 2000 de monede acolo… mizilic.

— Erau rarități numismatice. Adică pentru ele s-au bătut cei care fac colecții de monede. Au dat câte 25.000 de dolari pe una.

— Vezi, nea Floreo? Cât face asta în lei?

— Fă și tu socoteala. Nițu – ochi de sticlă zicea că a luat cu 80 vașintonul de la bruneți. Înmulțește…

— Nea Floreo, te apucă amețeala… Păi, ce ne pierdem noi tinerețea pe aici și-i lăsăm pe ăia să se umple de garabeți?… Zău, nea Floreo…

— Ei, nu le lua și tu, Marine, ca literă de evanghelie! Ce, crezi în propaganda ălora? Și, pe urmă, n-auzi, trebuie să te bagi la fund după ei.

— Chiar că. Eu nu mă prea împac cu apa. Da', dacă-i vorba de comori…

— Doi ani mai târziu, tot ăsta, Mel, a adus, de pe o epavă scufundată în Pacific, tot soiul de bijuterii… era și un lanț de aur de doi metri jumătate.

— Mă, băiete, eu zic că aveai dreptate tu să te tirezi pe insula aia de care ziceai. Numa' că ești prea mic. Aici trebuie schepsis mare. Să faci mata, nea Floreo, planu', și se înscrie și băiatu'. Ce, mi-ar strica un lanț de ăla lungu'? Și cu veriga dacă-l vinzi, și tot te umpli de parale…

Marin reîncepu să înfulece gânditor, Florea privi ceasul iar Răducu încercă să-și pună ordine în gânduri.

Nu-i ușor de trăit printre oamenii mari. Acum, dacă-i spui lui Dan de la cinci sau lui Rareș sau lui Coco, fratele ăluia care aleargă la motocros o chestie, așa ca să iasă cu ricoșeu, știi exact la ce să te aștepți. Să luăm un exemplu: știi că Rareș are două timbre din Mozambic și că Dan a primit un set de mingi „Dunlop" iar Coco nu are notă la mate. Îi spui ultimului că filmul de la Feroviar e trăsnet. El se duce la film și a doua zi dă din colț în colț că n-are problema făcută. Ție ți-a făcut-o Penny pentru că duci seara gunoiul, când ea moare de frică, dar nu vrea să recunoască. Îi dai lui Coco problema, el îți dă două Pifuri vechi, tu îi dai unul lui Dan, Dan îți dă o minge „Dunlop", tu îi dai mingea lui Rareș și Rareș îți dă un timbru din Mozambic… Câștigi un timbru și un Pif. Investiții: zero. Frumos, curat, cinstit. Pe când cu oamenii mari, niciodată nu poți fi sigur. Așa și cu ăștia: ești amabil cu ei și le faci conversație, sar pe tine să-ți spargă casa. Le sugerezi să-ți dea o mână de ajutor, să dea un telefon acasă în genul „V-am răpit copilul. Fiți pe față"… și ei… Ce fac ei? Te duc la restaurant și te umflă cu friptură… până aici e bine… n-a fost rea nici chestia cu cofetăria… deși prăjiturile erau o-ri-bi-le… dar și-au dat oamenii osteneala, a lăsat nea Florio Marsala suticul… dar! Căci este un „dar", și încă unul foarte încârligat. Cu cine a vorbit el? Chiar cu tata? Să fi venit tata acasă? Și ce i-a spus? Dacă i-o fi zis de-adevăratelea să vină la cârciumă, să stea de vorbă? Că Florea e mereu cu ochii ba pe ceas, ba pe ușă. Dacă apare tata în pragul ușii? Atunci s-a dus toată construcția lor frumoasă: în loc să se întoarcă „la copii și nevastă", cum

zice nea Sbîrcea, îl deznoadă în bătaie și nu-l mai scoate nimeni din ghearele dactilografei… Că se și tot întreabă, cum or fi dactilografele astea? Ar trebui chiar să se intereseze, poate vede și el una, că altfel îți faci planurile când îți cunoști dușmanul…

— Și?

— Poftim? tresări Răducu, revenind în lumea gălăgioasă și plină de mirosuri grele de tutun și mâncare. Începuse să-i fie greață și somn și abia își stăpâni dorința de a le spune răspicat „Vreau acasă la mama și Penny.”… Da, rosti el cu hotărâre bărbătească. Și în pământ zac îngropate mii de comori. Vă dați seama, de câte ori năvăleau barbarii – și au tot năvălit, după cum ați învățat la istorie – oamenii o luau la fugă și, ca să fugă mai repede, îngropau ce aveau mai de preț – căci pe vremea aceea nu existau bani de hârtie sau carnete CEC – ba în pereții caselor, ba în fântâni, în pivnițe sau în locuri marcate de trei copaci sau o piatră de mormânt. Unii nu mai apucau să se întoarcă și, atunci, cine mai știa ce au făcut ei cu lucrurile?

— Da, da, mormăi Marin, e tot felul de comori îngropate și le găsești dacă stai noaptea afară, că joacă flăcări deasupra lor, da i nasol, că le păzește duhurile…

— Prostii, i-o reteză Răducu. Superstiții bătrânești. Mai sunt și tezaure adevărate, cum ar fi comoara Incașilor sau a regelui Dromichet sau a Nibelungilor… Pe urmă, în piramidele Egiptului, în orașele precolumbiene, în criptele imperiale din China, în mormintele din Indonezia, Nepal.

— Nea Floreo, nea Floreo, gemu Marin, scurgând zadarnic sticla goală.

— Nu-ș ce nu vine tac-su, se răsti Florea… Chelner, plata! Na, fă plata și îi întinse lui Marin pe sub masă niște bancnote. Mă duc să-i dau un telefon, să văz ce face.

* * *

Între timp, în apartamentul familiei Vasiliu își făcuse apariția un individ care, după ce șușotise un timp cu Gelu, se apucase să meșterească ceva la telefon. Apoi, după ce cuplase încă un receptor la priza telefonului, se așezase pe recamier, mulțumind pentru cafeaua aburindă pe care o adusese doamna Vasiliu.

Soneria telefonului acționa ca un duș scoțian asupra asistenței: la fiecare zbârnâitură încremeneau ca

manechinele din muzeul figurilor de ceară. Apoi, invariabil, Gelu ridica receptorul rostind un „Alo” circumspect… Încă o alarmă falsă; se destindeau până la următoarea sonerie…

— Alo?

— Ai banii, inginere? întrebă vocea gâjâită.

Gelu făcu un semn și individul de pe recamier se repezi la celălalt receptor.

— O parte, ezită Gelu. Nevastă-mea s-a dus la CEC să scoată…

— Te ții de prostii, deveni amenințătoare vocea.

— Te rog să mă crezi, se precipită Gelu… N-aveam atâția bani în…

— Încă o oră, tranșă vocea. Atât…

— Dar copilul?… Răducu e sănătos?

— Sănătos și bine hrănit, râse celălalt.

— Vreau să vorbesc cu el.

Răspunsul întârzie câteva clipe:

— Nu se poate.

— Dacă nu vorbesc cu el, nu vezi un ban.

— Bine, acceptă celălalt și întrerupse convorbirea.

Doamna Vasiliu se agăță de brațul lui Gelu, bolborosind printre suspine:

— Răducu… Răducu…

— E sănătos, o asigură Gelu, împingând-o ușor spre un fotoliu.

Își șterse fruntea și scoase o țigară din pachet:

— Vorbea de la un post public… Era un zgomot de fond… de agitație pe stradă… nu tramvaie, nici mașini mari, grele… O stradă mai liniștită, dar totuși circulată… Simți cum flacăra chibritului îi arde degetele și aruncă bățul carbonizat într-o scrumieră… Ați reușit ceva? se interesă, observând că și colaboratorul lui pusese receptorul în furcă.

Tipul pufni a necaz:

— Încă un minut și-l luam ca din oală… Oricum, e în plasă… Undeva, pe aproape. Perimetrul Plevnei-Ștefan Furtună-Știrbei Vodă… Când va suna să vorbiți cu băiatul, încercați să-l rețineți cât mai mult.

Gelu aprobă mecanic și aprinse un nou băț de chibrit:

— Cheamă toate echipajele în zonă. Poate avem noroc…

* * *

Să vezi și să nu crezi! Știa el, niciodată nu poți pune bază pe oamenii mari! Să-l fi înșelat experiența, greu dobândită din cărți citite pe nerăsuflate și din practica de zi cu zi și coadă cu coadă? Ar fi putut jura că nea Florea făcea parte din familia lui Joe Indianul ori Silver-Frige oaie, ori tipul ăla obraznic care cu regularitate lua brânză prin față… Și, uite, e om cinstit, ba mai e și sufletist… Ei, asta e, cât trăiești, înveți…

— Nea Marine… uite că ne face semn nea Florea, de la telefon…

Marin privea concentrat în fundul paharului și o lacrimă se rostogoli liniștită pe obraz, făcând plici în paharul gol.

— Nea Marine, n-auzi?

— Ce-i, bre? A, tu erai… vin să te pup, că ești după sufletul meu… Mă, băiete, mă, io-s băiat de comitet… Spune, ți-a făcut careva ceva? Că dacă-mi cade unul cu tronc, îl mănânc de viu și pe Dumnezeu…

Florea se apropie furios de masa lor și șuieră printre dinți:

— Bă, boule, nu vii când te chem? Fă plata și vino cu mucosu' după mine! Da' fă-te că nu ne cunoaștem… și se strecură spre ieșire.

Răducu simți obligația morală să facă și el ceva pentru Marin care-i declarase dragoste veșnică. Recuperă din buzunarul lui Marin bancnotele, prinse din zbor privirea chelnerului și flutură ademenitor banii.

— Vineee… Ce-i, puștiule, l-a luat apa pe unchiul? Hai, să fac nota și pe urmă îl cărăbănim noi doi la aer curat: Deci… patru fripturi, douș' de mici, patru fetească, apă minerală… 5 cu 3, 11, 7 cu 1, 22… trei bătrâne și douăj' de bani…

— Nene, fiți amabil, ați greșit un pic… cinci cu trei, opt, șapte cu unu, opt… două sute opt și remiza zece la sută, că-i local de categoria doua, două sute douăzeci și opt și optzeci de bani, douăzeci de bani păstrați bacșiș, 71 rest… Uite, aveți aici… mulțumesc și să ne fie de bine…

Chelnerul privi cu jale în palmă și rosti cu năduf:

— Păi, bine, mă, așa vă-nvață pe voi la școală? Ia-ți muhaiaua și liberați locul…

— Hai, nea Marine, copăcel… Hopa, sus…

— Bă, eu te iubesc… Vino să te pup… Zi-mi cui să-i rup zotca și s-a fé.

Răducu îl sprijini atent și, clătinându-se printre mese și frapiere pline de mucuri de țigări, ajunseră cu bine la ușă.

Se întunecase… Aerul rece și curat izbi ca un tăiș de brici plămânii intoxicați de fum și mirosuri amestecate. Abia făcură câțiva pași și din umbră le ieși în cale o siluetă…

— Vă mai aștept mult? Te-ai îmbătat ca un porc! Nenorocitule! Mă și mir ce m-oi fi încurcat cu un bețivan ca tine!

Nea Florea părea ieșit din fire. Tremura ușor și gura i se strâmbase într-un rânjet lipsit de veselie. Cercetă strada pustie și se îndesă în Marin care se lipise de zid, clătinându-se ca plopul în vânt. Ridică palma înmănușată și-l izbi cu sete. Răducu, speriat, se agăță de brațul ridicat:

— Nu da, nene, nu vezi că nu se simte bine?

— Porcul dracului! șuieră Florea, ferind băiatul într-o parte și continuând să-l pălmuiască pe lungan.

Treaba lor! Numai să-i scape boxerul una și praf îl face… Dacă așa le place lor să se distreze, n-au decât… își spuse Răducu, trăgându-se mai într-o parte și privind interesat spectacolul. Marin părea obișnuit cu tratamentul. Cam după o duzină de palme tresări, se îndreptă de spate, mormăi ceva și păru să se trezească.

— Nea Floreo, gata… Se trezi băiatul… Nu mai da. Mă moleși căldura, da’ acum sunt freș ca pruncu’ scos din copaie.

— Porcu’ tot porc rămâne… Vezi, mai fă de astea și te las în șanțul din care te-am scos… Ia băiatul și veniți după mine…

Bravo, ăștia doi se înțelegeau ca doi porumbei, dar ce să facă el? Ce-o fi vorbit Florea cu tata?… Asta e, nu-i ușor să te arunci în apă, dar dacă trebuie, cu plăcere, vorba lui nea Sbîrcea…

— Nea Floreo, ce-a spus tata?

— A, n-a putut veni… Vrea să vorbiți la telefon… Uite… Hai, bagă fisa…

Extraordinar! Extraordinar!… O să vorbească cu tata. Ce să-i spună? Cu mâna tremurând, Răducu vârî fisa și făcu numărul. Abia sună o dată și receptorul fu ridicat:

— Alo! răsună o voce nervoasă. Cine e?

— Tata! strigă Răducu, înălțându-se în vârful degetelor. Tăticule, eu sunt… Ce… Alo!… Ce faci, nea Floreo?! Lasă-mă să vorbesc!

Furios, încercă să înlăture mâna care apăsa furca. Ridicând ochii, văzu chipul palid, cumplit de schimbat. Simți cum un sloi îi alunecă pe șira spinării…

* * *

Gelu puse receptorul în furcă și-și privi colaboratorul.

— Prea scurtă convorbirea, sosi răspunsul mormăit.

Nici mașinile de patrulare care circulau prin perimetrul circumscris nu anunțau rezultate fructuoase. Fuseseră semnalați doi băieți, însoțiți de persoane care, la prima vedere, păreau dubioase, dar care, după legitimările de rigoare, se dovediseră a fi tații respectivilor. La interpelările milițienilor, unul din părinți, fără comentarii, își altoise odrasla și doar după aceea se interesase despre ce este vorba. Celălalt tată prezentase o legitimație de serviciu care le tăie milițienilor orice chef de alte întrebări; cetățeanul își notă numele lor și îi asigură că va avea el grijă de ei, promisiune care avu darul să-i facă pe cei din echipajul respectiv să raporteze în continuare că, pe străzile pe care circulă, copiii lipsesc cu desăvârșire.

Nici veștile de la cinematograful Capitol nu erau promițătoare. Băieți ca Răducu Vasiliu erau cu zecile la fiecare spectacol. Una din plasatoare însă era aproape sigură că pe băiatul pe care i-l descriseseră milițienii la ieșirea din sală îl dădăcea de mama focului un bătrânel. Asta se întâmplase la spectacolul care se terminase la trei fără un sfert. Îi plăcuse fularul băiatului și ar fi vrut să-l roage să stea un minut-două, să-i vadă mai bine modelul, dar bunicul era foarte nervos. Apoi i-a pierdut din vedere, aglomerație mare…

— Vreun membru al familiei mai în vârstă? se interesă Gelu… Unchi, bunic…

Rudele doamnei Vasiliu, și cele tinere și cele mai în vârstă, erau grupate la Focșani, iar cele ale domnului se aflau răspândite pe meleagurile mehedințene. Cum nici în cercul de amici ai familiei nu se găseau persoane spre vârstă senectuții iar Răducu, din spusele Penelopei, era într-o continuă stare conflictuală cu bătrânii de ambele sexe, singura posibilitate rămânea… un necunoscut.

Un bătrân, indiferent că e cunoscut sau nu, e un pensionar. Cei popularizați de beletristică sunt niște bătrânei de mai mare dragul – blânzi, iubitori, înțelepți, amatori de băi la Covasna, de șah în Cișmigiu și de șuete lungi la o bere. În realitate însă, mediul urban, prin stressul cotidian, are efecte ciudate asupra bioenergiilor acestor indivizi. După ce au luat cu asalt magazinele, producând anarhie în aprovizionare, după ce au umplut spitalele, dereglând activitatea ministerului de resort, iată-i infiltrând modele cosmopolite de activități reprobabile. Pentru că furtul de copii nu e doar o activitate total condamnabilă – indiferent de vârsta celor care încearcă s-o practice – dar nici n-are filiație din tradiția meseriilor tipic românești… În ritmul ăsta, cine știe la ce alte grozăvii îi va duce mintea?!…

Dar asta era altă problemă de care, cu siguranță, avea cine să se ocupe, important acum, pentru Gelu, era să fie găsit Pensionarul…, bătrânul care-l însoțea pe Răducu la ieșirea din cinematograful Capitol.

* * *

Se trezi smucit de mână și se izbi dureros cu umărul de gard. Florea îl târa cu o mână de fier prin zăpada înghețată. Strada, pustie și neagră, părea lipsită de orice urmă de viață.

— E stricat telefonul… găsim altul… Hai, Marine!

Răducu își înghiți lacrimile și numără până la zece… Asta-i, am căzut în laba lui Joe Indianul… Acu, ce mai bâzâi, că nu faci nimic cu lacrimile, vorba lui tanti Mery. Există totdeauna o soluție… cine zicea asta, Tom sau Huck sau Radu Lupan… Tom Sawer găsea precis o chichiță, că-i al dracului de deștept.

— Stai, nea Floreo, nu mai trage așa, că merg și singur. M-am prins.

— Ce zici, bă?

— M-am prins, adică știu ce planuri ai în cap. Vreau să colaborez.

— Ce vrei, bă? zise nea Florea, încetinind pașii.

— Păi, ce, dacă nu eram de acord, n-aș fi țipat în restaurant? Ei, ce-ai fi făcut? Sărea lumea și mă scăpa. Da' eu, ți-am zis, vreau să colaborez. Am și eu interesele mele…

Bărbatul se opri și-l privi, căutând să-i distingă ochii în întuneric.

— Nu-i așa că i-ai cerut lui tata bani? M-ai furat, nu-i așa, și vrei bani.

— Bă, potaie, eu așa ceva n-am mai văzut de când m-a făcut mama… Adică, îmi propui un târg? Mie, bă? Auzi-l, Marine, și fă-ți cruce…

— Nene, vorbesc serios. V-am spus c-am fugit de acasă. Ceva bani nu mi-ar strica. Nu mulți, câteva mii, acolo. Restul îl iei matale. Hai, că e treabă cinstită, te ajut și împărțim. Adică, mata iei partea leului și-mi dai și mie. Sunt cu matale, pune-mă la încercare.

— Bă, e sfârșitul lumii… De mici vă umblă mintea la câștig necinstit?

— Nene, eu sunt deștept, nu ca prietenul matale. Ia spune, cum te descurci cu mine și cu ăsta beatu'?… Banii sunt frumoși, dar cum pui mâna pe ei?… Te învăț eu…

Florea îl privi lung, se uită în urmă la Marin care se proptise într-un stâlp și scuipă scârbit:

— Porcu' dracului… Acu își găsi să se-mbete. Eu sunt de vină, că i-am dat să bea.

Răducu simți că de pe inimă i se ridică un munte cam cât Everestul și-l strânse complice de mână pe Florea.

— Mergem?

— Mergem… unde dumnezeii măsii să mergem, că trebuie să mă-nțeleg cu babacul tău unde să-mi dea banii. Se lasă greu, parcă n-ar fi putred de parale… Îmi făcusem planul să-l pun pe bețivanul ăsta să te păzească…

— Nene, ai mata un bârlog… adică o locuință… Mergem și punem totul la cale. Hai, zău, ce-s câteva mii pentru matale?

— Sigur. Ți-ar place… Fotografiezi și pe urmă mă torni la tablagii…

— Nene, mă jur. N-ai decât să mă legi la ochi. Păi, e și interesul meu. Pe urmă, când mă întorc acasă, zic că m-ați bătut, că m-ați legat, că nu știu ce a fost cu mine… Ți-am spus, tata are bani cu lopata și am ciudă pe el că mă lasă pe mâna scorpiei de nevastă-sa și nu-mi dă un ban de buzunar.

Florea îl mai privi o dată, oftă adânc și decise:

— Bine. Da-ți trag căciula pe ochi, să nu cunoști drumu'. Și, dacă sufli o vorbă, te caut până te găsesc și te

omor cu mâna mea… uite, așa te strâng de gât, își încleștă el mâna pe gâtul băiatului.

Răducu simți că se înăbușă. Tuși lung și spuse printre lacrimi:

— Nene… mă jur pe mormântul mamei că te ascult.

— Bineee. Hai… Hai, bă, Marine, că te las aici și îngheți în zăpadă.

Răducu încercă să numere pașii, dar renunță. Se târa printr-o beznă de fund de mină, lovindu-se în zăpada înghețată. De vreo două ori îi veni să urle, să strige după ajutor, mai ales când auzi voci apropiindu-se. Dar mâna lui Florea îl strânse mai tare și renunță, gândindu-se cum or să-l asculte cu gura căscată colegii, vecinii, rudele și prietenii… „Poate mă dau la ziar, la o faptă pe zi… Să vezi ce-or să se uite la mine băieții cu gura căscată și-or să dea din coate… uite, mă, ăsta e eroul dintr-a șasea care a prins doi criminali celebri… Și tata, ce mândru o să fie de el… Poftim, să mai aibă acum vreo pretenție dactilografa aia blestemată”…

Ajunseseră. Auzi o poartă de fier… deci, stă la curte… înaintară pe o potecă îngustă printre troienele înalte. Mirosea a lampă de gaz și a mâncare de cartofi. Era o curte lungă și auzi câteva râsete înăbușite și un aparat de radio, pus tare. Apoi se opriră și Florea meșteri ceva cu o cheie, se auzi metalul lovit și scârțâitul broaștei… Se izbi de un prag și îl luă de nas o duhoare călduță, în care predomina izul de igrasie.

— Intră, Marine, și închide ușa! Stați, bă, să aprind lampa…

Răducu simți trupul lui Marin proiectându-l în față, se împiedică într-un țol și căzu în patru labe. Trăgându-și căciulița de pe ochi, se ridică privind curios. Se afla într-o săliță plină de boarfe și luminată slab de o lampă de gaz. Într-un colț se vedeau lemne și cărbuni, de-a valma.

Florea luă lampa în mână și trecu în cealaltă încăpere. Mai mare, cu pământ pe jos și un godin într-un colț. Parcă ar fi într-o casă de-alea, pe care le arată la televizor când spune „iată cum trăiau părinții noștri în vremea burghezo-moșierimii” și pe urmă se arată un bloc și cineva spune „așa trăim noi”. O masă rotundă cu scaune desperecheate, un pat într-un colț, cu tot felul de cârpe înghesuite deasupra… Ehei, să vadă Penny ce-i aici, i-ar mai da mâna să țipe că la el în cameră e ca-ntr-o cocină?

Marin, năuc, se îndreptă clătinându-se spre pat și se lăsă să cadă, cu un trosnet de parcă om și mobilă s-ar fi desfăcut în bucăți. Florea puse lampa pe masă Și se așeză cu fereală pe un scaun șchiop.

— Și acum, dă-i drumul… Hai, că te dădeai mare. Cică mă ajuți, nu! Și cam cum ziceai c-o să faci?

Băiatul se apropie de masă și, trăgând alt scaun, îl întoarse de-a-ndoaselea, cum văzuse el că fac comisarii prin filme. Îl încălecă, temându-se să nu se rupă sub el, să-i strice tot efectul.

— Problema într-un furt de copil minor este: a) cum scapi de victimă, b) cum recuperezi banii…

— Zău?… Simplu, guguștiucu'… pe tine te vărs în natură, că nu mă-ncurc eu cu cadavre și chestii de astea, să-mi pun miliția în cap. Banii, simplu, îi spun lui tac-tu să-i aducă într-o geantă, ceva, îi zic mersi și… p-aci ți-e drumul…

— Ușor de spus. Și dacă în geantă sunt jurnale vechi? Și dacă eu vă descriu pe dumneavoastră doi, că nu se poate să nu vă știe băieții de la miliție…

— Al dracu'!… Pui cu caș la gură și învârte vorba de te apucă durerea de cap.

— Nu anii contează. Am un Q.I. de peste 130.

— Hait, așa mic și așa bolnav… Asta din ce ți se trage?

— Adică sunt foarte inteligent. Și mă folosesc de inteligența mea. În folosul dumneavoastră, dar și al meu.

— Văd că ești bun la vrăjeală. Da' învârți vorba în gură și nu spui nimic.

— Imediat. Deci, sunteți într-o situație proastă. Prietenul dumneavoastră s-a îmbătat și nu are cum să vă ajute. Cum vă descurcați cu tata și cu mine?

— Prietenul meu, adică nenorocitul de Marin se trezește când vreau. Știu eu chichirezul să-l fac să danseze și într-un picior. Tac-tu te iubește aduce banii și gata. Ei, ce ai de zis?

— Și dacă vine însoțit de miliție? Cum plecați cu banii? Și unde vă întâlniți, într-un loc sigur, să nu vă împiedice nimeni?

— Ai pus degetul pe rană. Aici e problema. Ei, cum o fac? Dacă-mi dai un pont bun, te plătesc. Ziceai că ai nevoie și tu, ca omu'… Da, zi repede, că trebuie să-i telefonez! Ei, ce cârlig ai să mă scoți din rahatul ăsta?

— Simplu. Tata are în casă valută. Nu știu unde, dar l-am surprins vorbind cu scorpia. Așa că, dacă-i spuneți când dați telefonul „Domnul Gelu – c-așa îl cheamă – dacă anunți miliția, le spun și eu de valuta aia pe care o ai ascunsă” – vine cu banii, un’, doi. Cât i-ați cerut?

— Treij’ de mii. Da’ a zis că nu poate să-i dea imediat, să-i scoată de la CEC.

— V-a trombonit. Are în casă. Puteați să-i cereți mai mult, că atâta bănet are. Mie îmi dați zece mii.

— Ha, ha, râse urât Florea. Nu te-ncurci cu mizilicuri. Bine, îți dau. După ce iau banii, mai las vreo două zile să se liniștească apele și-ți telefonizez. Ne întâlnim și încheiem socotelile. Frumos, curat, lacrimă… Bine?

— Îmi dați acum un aconto. Două mii și să nu credeți că sunt fraier. Dacă-mi dați telefon și aduceți și restul, vă aduc cheia de la casă. Știți ce lucruri avem, pe puțin două sute de mii… După lovitură, îmi dați o parte și…

— Bă, ferice de mama care te-a făcut… Dumnezeu s-o odihnească, săraca, că înțelesei că-i moartă. Îți merge cutiuța, prima. Da’ de unde să-ți dau arvună, că n-am.

— Treaba dumneavoastră. Este interesul dumneavoastră, v-am spus că vreau să facem afaceri și în continuare.

— O mie nu-ți ajunge?

Răducu îl privi lung, medită adânc și apoi rosti, grav:

— O mie cinci sute. Aveți noroc că-mi sunteți simpatic. Banii, și pe urmă am să vă spun unde să-i dați întâlnire.

Florea îl privi zâmbitor apoi se sculă, luă lampa și ieși în săliță, învârtind cheia în broască. Zăbovi preț de cinci minute, apoi reapăru și, înmuind degetul în gură, începu să numere bancnotele soioase.

— Io sunt om de caracter. Ce-i în gușe și-n căpușe. Acu’ e rândul tău.

— În Gara de Nord. Acolo e înghesuială mare, vă puteți strecura ușor. El nu vă cunoaște…

— Da’ nici eu pe el.

— Dumneavoastră mă aveți pe mine. Eu vă arăt care este tata, dumneavoastră vă apropiați de el, eu sunt în spatele dumneavoastră. Când sunteți foarte aproape, sar din spate, îl prind în brațe și strig „Tăticule!”

Dumneavoastră vă repeziți la el, îi smulgeți servieta și dispăreți.

— Și dacă, vorba ta, e jurnale vechi?

Răducu țâțâi a plictiseală:

— Doar v-am spus că-l aveți la mână cu valuta. Îi spuneți „Domnu' Gelu, nu vă jucați. Știu despre valută".

Florea îl privi admirativ și stupi a deochi:

— Băiatu', ești mare! Acu te crez că ai chestia aia de ziceai c-o ai, ducă-se pe pustii. Încă unu ca tine și întorc Bucureștiul pe dos. Nu ca dobitocul de Marin.

— El e cu mușchii. Și nu mai e nevoie de-al patrulea, trei ajungem. Împărțirea cu trei e mai ușoară.

— Că bine zici. Ia hai să-l trezesc pe-alde Marin, că nu-s eu fraier să te las singurel, să joci tontoroiul prin lucrurile mele.

— Domnu' Florea, îmi pare rău.

— Pune mâna pe cana cu apă și lasă părerile de rău, că nimeni n-a făcut avere din ele…

Florea luă cana grea de tablă și, apropiindu-se de patul unde Marin sforăie, lăsă să curgă o șuviță de apă pe chipul pe care se lățea un zâmbet fericit.

Un mormăit, apoi un răcnet și Marin sări în picioare, luând automat poziția unui boxer în gardă; Florea, stricându-se da râs, se dădu într-o parte, făcându-i cu ochiul băiatului. Răducu privi încremenit bărbatul care, pe jumătate adormit, începu să danseze în loc, împărțind croșeuri, directe și upercuturi în dreapta și-n stânga.

— A rămas așa de la cafteala pe care a încasat-o pe ring. Bă, Marine, bă, trezește-te!

Ca ieșit din transă, Marin lăsă brațele în jos, rotind orbește ochii în jur.

— Nea Floreo… unde ești… aoleu, se așeză el pe un pat, visai că mă număra arbitru'… Ce vis, nea Floreo… Luând cana de tablă din mâna lui Florea bău lung și-și turnă în cap, scuturându-se. Da', cum ajunserăm aici?… Și parcă… nea Floreo, n-aveam un pont pentru noaptea asta?… Și cu ăsta micu' ce-i aici?

— Lasă, Marine, totu-i bine. Pontu' îl lăsăm pe altădată, acu' eu am o treabă și tu rămâi cu ăsta micu', să-l păzești ca ochii din cap.

— Domnu' Florea, păi, cum ne-a fost învoiala?

— Bună, bună, da' paza e mai bună, că trece primejdia rea. Eu plec să mă aranjez cu tac-tu și tu rămâi cu ăsta și spuneți povești cu comori, că tot vă plac vouă.

P-urmă vin și rămâne cum am vorbit. Vă pup și salutări acasă…

* * *

Plânsul doamnei Vasiliu fu înlocuit pentru o vreme de cel al Penelopei. Tatăl aflase că responsabilitatea coșmarului pe care-l trăia familia se putea atribui în părți egale odraslelor. Așa se face că Penny încasă și partea cuvenită lui Răducu iar acțiunea educativă primi aprobarea deplină a lui Gelu. Apoi, domnul Vasiliu telefona dactilografei din Militari și, spre bucuria celor prezenți care erau numai ochi și urechi, transmise că probleme importante îl rețin la familia lui… Bineînțeles și peste noapte, preciza enervat la întrebarea neauzită de ascultători și-i zâmbi lui Penny. Sbîrcea îl bătu aprobator pe umăr iar domnișoara Mery, roșie de emoție, anunță că dispare pentru câteva clipe pentru a aduce un borcan cu dulceață de zmeură, știind cât apreciază Vasiliu-senior dulceața din această poamă.

Din păcate, atmosfera ce avea toate premizele să devină sărbătorească era întunecată în continuare de absența lui Răducu și a oricăror vești despre el.

Mașinile care patrulaseră prin zonă abandonaseră cercetările: pe străzi nici țipenie de copil. Căutarea pensionarului nu demarase încă și nici nu erau șanse de a începe: plasatoarea de la Capitol, oricât se străduise să-și reamintească, nu reușise să închege din semnalmentele individului decât statutul de bătrânel. Între timp apăruseră banii. Îi adusese Roman într-o servietă de vinilin galben: treizeci de mii de lei în bancnote uzate, ale căror serii și numere fuseseră notate în prealabil.

— Cum veți proceda? se interesă domnișoara Mery.

— De obicei, se precipită Sbîrcea, îți dau un loc de întâlnire. Ajungând acolo, îți parvine alt mesaj care te trimite în altă parte. Și, uite așa, îl fâțâie pe cel care aduce banii până se conving că e singur. Să aveți pregătită o mașină cu rezervorul plin, îl sfătui pe Gelu.

— Poate și un helicopter, mormăi acesta… Păi, dumneata crezi că răpitorul ăsta e inconștient, când știe ce criză de petrol este pe piața mondială, să ne oblige să ne fâțâim de colo-colo cu mașina mică?… Precis că va alege un traseu adaptabil transportului în comun.

— Atunci vom fi pe drumuri toată noaptea, se posomori Vasiliu.

Și începu să sune telefonul…

* * *

…N-a uitat să încuie ușa… Poate să încerce la o fereastră? Și Marin ăsta, care-l privește ca un câine credincios… Mai bine așteaptă, că merită să vadă și sfârșitul. Ei, Tom, ce zici? Te-am cam luat la cursa cu obstacole?

— Mă, țâncule, cum ajunseși aici? Te-a adăpostit nea Florea, că-i om de omenie? Că și pe mine, el mă luă, îmi dădu să halesc, mă înțoli… e ca tata meu, dacă se ia unul de el, io îl bat pân' la trei coaste… Auzi, n-o fi ceva de băut pe aici? Că nu-ș ce mă arde în coșu' pieptului și-l visai și pe ăla de mă făcu cnocaut ultima oară, înainte să intru la spital… Că de atunci rămăsei cu durerea asta în coșu' pieptului, de nu-mi trece decât cu tărie… Ia vezi tu, în dulăpiorul ăla de colo, parcă are nea Florea o sticlă…

Printre bucăți de pâine uscată, niște salam înverzit și un batalion de gândaci care bătură urgent în retragere, se afla într-adevăr o sticlă de un litru, cu dop de cocean.

— E naturală. Medicament de la Dumnezeu și Maica Domnului, rosti Marin, în extaz, bând cu înghițituri lungi. Ia și tu, mă, că asta nu face rău, nu are sodă, cum auzii că pune unii… Auzi, mă, spuneai ceva când mi se rupse mie firu'… Ceva cu bani de aur, comori…

— Da, mormăi distrat Răducu, privind prin jur.

— Băiatu', știi ce? io-te, eu mai trag o dușcă și tu mai spui ceva despre ăia care se îmbogățiră, că începu să-mi treacă și durerea aia.

— Păi, nea Marine, eu… bine! se decise Răducu, o să-ți povestesc cum s-a îmbogățit Isac Dickson…

— Ăsta ce era, ovrei?

— Scoțian. E un golf, Vigo, pe lângă țărmul Spaniei. Acolo s-a scufundat pe la 1700 Plata Flota, adică flota de argint. Erau o puzderie de corăbii spaniole care aduceau din Havana o grămadă de aur și argint și le-au scufundat pe toate englezii… Da, mai bea, nea Marine, că e tare bine, așa, noi doi, cum stăm și povestim aici. Buun… Tot felul de oameni au poftit la aurul ăsta, îți dai seama. Da' guvernul Spaniei, lacom, voia 95% din „valorile salvate"… și vine scoțianul ăsta, Isaac și se angajează el

să scoată aurul. Avea un bric, Enterprise, și la iuțeală a trecut la treabă. A găsit unde era un galion și în câteva săptămâni a scos o grămadă de monezi de aur și bare de argint. Pe bric erau și controlori spanioli. Într-o noapte au început să se cinstească de bucurie și a doua zi s-au trezit pe-o plajă pustie și bricul ia-l de unde nu-i…

— Așa le trebuie dacă se îmbată ca porcii… Ia și tu, băiete, că încălzește.

— Bea mata, că ești mai dornic.

— Și ăsta… hâc… ovreiul…

— Scoțian, nea Marine. S-a dus la el în Scoția și și-a făcut un castel. L-a botezat Dolar House, adică pe românește Casa dolarului.

— Ai dracu' americanii… dolari… ehe… dolari…

Marin se lăsă pe spate și strângând sticla în brațe, începu să sforăie, cu obișnuitu-i surâs împăcat pe față.

* * *

— Aveți grijă de servietă, îl avertiză Roman pe Vasiliu. Nu cumva să o fure cineva, că m-ați nenorocit.

— Chiar ați lăsat banii în servietă? întrebă cu glas stins Vasiliu.

— Păi, cum altfel! se miră Roman. Dacă nu merge totul conform planului și va trebui să-i dați servieta… Dacă o găsește goală sau plină doar cu hârtii?… Doamne ferește!

— Dar Răducu?

— Nu vă faceți griji, îl liniști Gelu și, scoțând din buzunar câteva monede, le întinse celui care vindea bilete de peron la intrarea în Gara de Nord.

* * *

Deci, Marin sforăia fericit, visându-se scăldat în vreo ploaie de aur sau hălăduind printre peștișori, stele de mare și lingouri de argint. Cât de mulțumit te simți când faci o faptă bună! Dar ar cam trebui să se gândească și la interesele personale… Acum ar fi momentul să evadeze spectaculos și să anunțe miliției fărădelegile care se puneau la cale…

Răducu luă cu grijă lampa – un incendiu n-ar fi cea mai potrivită soluție, mai ales când te afli înăuntru și nu

afară – și cercetă la iuțeală căile unei posibile evadări… Ferestrele, mici, erau apărate de câte doi drugi de fier, ușa încuiată demonstra că nea Florea nu era din fire prea încrezător. Nemulțumit, băiatul rămase cu lampa într-o mână și cu degetul în gură.

La urma urmei, nici nu avea rost să-și bată mintea cu asta acum, altceva era mult mai important… Ei bine, când încheiaseră târgul, Florea venise la iuțeală cu banii de arvună – deci casa lui de bani se afla prin preajmă, în mod sigur în săliță… O comoară! Iată că uneori nu-i nevoie să bați țări și mări după agoniseala cine știe cărui pirat mort de secole, mult mai bine e să-ți aduci aminte vorba din bătrâni… se nasc și la Moldova…

Privi cercetător sălița: o încăpere de doi pe unu jumătate, cu tot felul de troace înghesuite… Unde și-o fi ascuns Florea comoara? N-avea rost să scotocească peste tot, mai ales că banditul trebuia să se întoarcă din clipă în clipă. Dacă ar fi fost eroul unei cărți, s-ar fi ajutat de o hartă paradită sau ar fi descifrat o însemnare, cu totul tâmpită la prima vedere… trei cu unul la zenit, vine cioara în zbor pe patru, ochiul uriașului prin inelul mortului etc., etc.… Dar cum mijloacele de informare lipseau, n-avea decât să-și pună un pic la contribuție mintea proprie… Unde ascund oamenii lucrurile peste care nu vor să dea fitecine… Mama ascunde cadourile de moș Crăciun în coșul de rufe murdare… el își ascunde agoniseala și lucrările de control cu note proaste în învelitoarea vreunui manual care să n-o intereseze pe Penny, Muzică sau Botanică… Penny își ascunde jurnalul intim în spatele dulapului, într-un săculeț atârnat într-un cui… Ce o fi secret în nenorocitul ăla de caiet nu înțelege, că s-a uitat și n-a găsit decât două rețete împotriva coșurilor, un regim de slăbire, câteva poezii pe-ni-bi-le… despre un trubadur care va veni pe înserate și o frumoasă care plânge, plus niște cugetări idioate, cum ar fi „Căci, ce e viața?!, un lung prilej pentru mâhnire…” și o poză a tatii la pescuit, ruptă și pe urmă lipită cu pelicanol… Care ar putea fi ascunzătoarea lui Florea, nu cine știe ce deștept, dar nici tâmpit cu totul…

În săliță se afla un morman de lemne și cărbuni, o băncuță veche, o poliță… Pe poliță, vreo două cești crăpate, o farfurie de tablă cu dopuri, o cutie mare de bomboane „Kandia”. Să fie aici?… Nu, e prea la vedere, și Florea nu e așa de deștept să știe că cea mai bună

ascunzătoare e cea mai vizibilă… Într-un colț, o plită veche, zidită… Aici? Dar dacă faci focul?… Nu, a văzut că Florea folosea pentru încălzit godinul din camera mai mare… Deschise ușa pe unde se pun lemnele… Hârtii, ziare ghemotocite… Nu, nu-i aici… Întorcându-se, se lovi de un scaun șchiop, cu boarfe pe el, sprijinit de plită… Cine naiba l-a lăsat în drum? Îl împinse într-o parte și, în spate, ascunsă de spătarul scaunului, văzu o ușiță… Aici se pune de obicei mâncarea la cald… Ce-ar fi să…? Cuprins de emoție, împinse zăvorul la o parte și vârî mâna: în fund, dădu peste o cutie de pantofi Guban. Lăsă lampa pe podea și începu să țopăie… Un pic de inteligență, și gata: comoara e la îndemâna dumneavoastră… Ce simplu este, nu-i așa? lăsându-se pe dușumea, lângă lampă, ridică încetișor capacul. Scoase – în gând – un chiot de bucurie: în cutie se înghesuiau teancuri de bancnote mototolite, vreo două, trei ceasuri, un port-țigaret de metal, cinci pachete de Kent și un ceas de buzunar, ca o ceapă strălucitoare… Dar… Răducu încremeni cu inima ticăind: de afară se auzeau pași repezi, scârțâind prin zăpadă… Smulse la iuțeală un vraf de bani, se gândi preț de o secundă, apoi îi înghesui repede în pantaloni, la spate, între elasticul chiloților și piele, închise cutia și o împinse în cotlonul ei, trase zăvorul și puse la loc scaunul… Cineva învârtea cheia în broască, bombănind pe înfundate. Băiatul ridică lampa de pe dușumea și se apropie de ușă care începuse să se deschidă. Și în clipa aceea abia își dădu seama că rămăsese cu „ceapa” strălucitoare în mână… Pe ușă intră Florea…

— Nea Floreo, se repezi el, punând lampa în mâna celui care intra. Îl privi cu ochi rugători și speriați, agățându-se de haina lui și lăsând ușurel ceasul să cadă în buzunarul cojocului de oaie: Ce bine că ai venit! Mi-era așa de frică! Nea Marin s-a îmbătat și m-a tot amenințat că mă omoară… Noroc c-a adormit.

— Dă-te naibii mai încolo, nu te băga în sufletul meu… Porcu’ dracului, cum o fi dat de băutură? Dă-l în mă-sa, concluziona după ce osteni zgâlțâindu-l pe cel cufundat în tihnitul somn al celor fără de prihană. Hai, că ne așteaptă tac-tu!… Ha, ha, ha, râse el, când i-am zis „Domnu’ Gelu, dacă faci pe nebunul, te torn la miliție”… a făcut în pantaloni… Adică, n-am văzut, da-i sigur… să

vezi ce se mai bâlbâia… ca untul a mers… Ești mare, bă, te iau dă copropitar, că meriți…

* * *

— Și pe urmă? întrebă Penelopa ștergându-și emoționată ochelarii cu cârpa de praf.

— A mers ca untul, vorba lui nea Florea… În gară era o mulțime …ca la manifestație. La stâlpul de la peronul șapte, cum se înțeleseseră, aștepta tata cu o servietă în mână. Pe nea Gelu l-am ginit mai la o parte.

— Dacă te mai aud cu expresii de astea…

— Fată dragă, asta este pentru veri… vedrici…

— Veridicitate, vrei să spui.

— Tu ai spus-o. Deci, ne-am apropiat, nea Florea în față și eu în spate, l-am împins încetișor spre nea Gelu, l-am prins brusc în brațe pe bandit și am început să strig…

— Ajutor, completă Penelopa.

— Cum, ajutor? Doar nu eram în nici o primejdie. Și pe urmă eu nu țip niciodată… Nici când era să mă înec la ștrand.

— Dacă nu termini odată, te-ai ras de…

— Bine, bine, Doamne, cum nu știu fetele ăstea să… Bine. Am strigat: „Tăticule, tăticule, pe noi cui ne lași?”

— Ești complet tâmpit, bufni Penelopa. Bine că nu te-ai pus pe bocit. Și?

— S-au repezit tata și nea Gelu și încă vreo doi de-ai lor, tot așa, eleganți, și l-au luat la mijloc. Dar, să vezi ce chestie… A început lumea din jur să strige: „Cum lași, dom’le, copilul? Nu știi care ți-e datoria? Ți-a sucit capul vreo…”

— Bine, bine, trecem peste asta… Și?

— Și gata. Abia l-au scos domnii aceia eleganți – colegii lui nea Gelu – din mâinile oamenilor.

— Bravo! Treci la curățat cartofi.

— Stai, că mai e o chestie nostimă. La miliție, nea Florea nu recunoștea.

— Cum adică? întrebă Penelopa, uitându-se în zare la paharul pe care-l șterse.

— Spunea că nu știe cine sunt, că-s un vagabond, că el e o persoană serioasă. Zicea: „O fi vreun delicvent minor…”. Atunci am venit eu cu bomba. Am spus… Răducu cu cuțitul într-o mână și cartoful în cealaltă, începu să declame: „Domnilor jurați! Nu-i adevărat, nea

Florea este delicvent, nu eu. Drept dovadă, căutați în buzunarul stâng…”

— Și ce avea acolo?

— Ceapa aia de ceas. Da’ să vezi ce chestie…

— Dumnezeule, e patru fără douăzeci. Mai e masa de pus.

— Termin îndată. Ceasul era un corp delict. Și acum vine poanta tare. Păgubașul era un cioban care…

— Cum naiba ajunsese ciobanul?… Mă, tu iar le înflorești.

— Pe onoarea mea. Îi mai furase și bani și…

— Important este că s-a terminat cu bine. Treci și pune masa până tai eu pâinea. La patru vine tata.

— Auzi, ai vorbit cu domnișoara Mery să nu-i dea mamii cu roșu pe unghii? Știi că tata spunea că e vulgar…

— Da, sigur, la mama… Am discutat. O să-i pună un sidef alb, e elegant și ține foarte bine. Dar n-o s-o lăsăm să spele vasele, ai promis doar că săptămâna asta faci de corvoadă.

— Sigur, numai eu, mormăi Răducu, netezind cu grijă fața de masă. Începu să așeze farfuriile și tacâmurile.

— Radu, ai uitat să-mi dai restul.

— Ce rest? întrebă distrat, dându-se un pas în spate, să judece efectul aranjamentului de crenguțe de brad împrăștiate printre farfurii.

— Banii de la film. Ai spus doar că ai cheltuit doar șapte lei și douăzeci și cinci.

— A, da! Penny, cât costă o barcă?

— Habar n-am! Vino să iei paharele! Sper că a coafat-o ca lumea. Mery spunea că coafeza e o elevă de-a ei, de la seral…

— Cred că vreo opt sute ajung. Tu ce cadou ai dori să-ți aducă moș Crăciun?

— O! am văzut niște cizme roșii, la Nord, cu toculeț și… șopti visătoare Penelopa, împingându-și ochelarii cu vârful degetelor.

— Se face. Ce număr porți?

Penelopa, readusă brusc la realitate, îl privi cu un aer îngrozit:

— Răducu! nu se poate! Tu, fratele meu?

Speriat, băiatul o privi cu ochii mari:

— Ce-am făcut?

— Tu, Radu Vasiliu, te-ai pretat la o asemenea faptă?

— Penny, ești nebună?

— Ai luat banii!

— Bineînțeles, i-am câștigat cinstit.

— Mii de lei… Imediat telefonez lui nenea Gelu.

— Ce mii? A, pe ăia din pantaloni i-am dat. Nu ți-am spus, erau ai ciobanului… Am dat și arvuna mea… Ciobanul mi-a mulțumit, m-a sărutat în creștetul capului, a zis „fain băiat” și mi-a dat două mii de lei, „recompensă aducătorului”, adică… Ei, sună la ușă!

— Fugi și deschide!

MARȚI . . .

Marțea sunt trei ceasuri rele, își spuse fatalist Gelu, când o babă îl călcă vânjos pe bătătura aia afurisită care-i servea drept barometru de vreo cinci ani. „Om în toată firea și, în loc să fii la lucru, încurci drumu' oamenilor, cu ghiveciu' în brațe… și planul cine să-l facă, că de aia n-avem noi…". Avea dreptate bătrânica, mai ales în chestia cu planul. Dar și instituția lor se încadra în sistemul economic general: însă realizarea planului depindea de activitatea terților care, în ultima vreme, cam leneveau. De două zile situația devenise de-a dreptul dramatică, iar spectrul șomajului începuse să bântuie printre ei… O, cât de binevenită ar fi fost o infracțiune, cât de mică, ceva care să-l scoată din inactivitate.

Dimineață, pentru o clipă, sperase că dorința i se va împlini. La 10:28 în birou pătrunsese Gibi. Adică George Banciu, colonel de miliție și șef direct al celui ce acum, la 14:03, aștepta sub ceasul de la Universitate. Neobișnuit de bine dispus arătase atunci Gibi. Și i se adresase atât de cald, cu o nuanță părintească parcă…

— Gelule, băiatule, vreau să-ți cer un serviciu… Personal, înțelegi? Sper că n-o să mă refuzi…

— Să trăiți, tovarășe colonel. La ordin!

— Pe loc repaos, băiete. Uite ce vreau de la tine…

Deși nu era foarte, foarte clar ce voia de la el, istoria era simplă: Gibi avea o soră – mult iubită și provincială. Sora avea o fată – mult iubită și provincială, care tocmai sosise în Capitală. Gibi nu avea timp, soția lui era plecată la băi – mă rog, e sfârșit de toamnă, dar stațiunile au intrat pe program non-stop. Gelu era celibatar – deci, nu avea cui da socoteală și mai era și băiat fin. În concluzie, la orele 13 o va aștepta pe nepoata mult iubită la Universitate, la ceas, cu un buchet de flori ca semn de recunoaștere și-i va sluji drept ghid prin București până spre seară, când Gibi o va prelua și vor merge la Operă. Să fie manierat, cu ținuta pusă la punct și să aibă grijă de fată ca de ochii din cap. Claaaar?

— Clar, să trăiți!

— O cheamă Melina… Vezi cum te porți…

Și Gibi încheie conversația cu un zâmbet care pe Gelu îl făcu să se înfioare.

Și iată, de la unu stătea în calea oamenilor, zâmbind amabil oricărei tinere care-l privea. Cu mintea-i de detectiv schițase un portret-robot al nepoatei… provincială… prost îmbrăcată… Nu se știe, miracolul confecției de-a gata a pătruns până în cele mai îndepărtate unghere… Frumoasă, urâtă? Rațiunea îl împingea spre a doua alternativă. Căci o frumoasă n-ar fi recurs la ajutorul unchiului pentru a-și găsi un însoțitor… Boccie, deci… În fine, unde-i ordin, nu-i tocmeală… Sfinți părinți, i-au înghețat de tot picioarele… Și maiorul Gelu Ionescu, alură de sportiv, ochelari de intelectual, suflet de aur, suspină, continuându-și patrularea prin mocirla din jurul ceasului.

Un trosnet sec de împușcătură îl făcu să sară cam un metru în spate, drept în brațele unui domn cu barbișon. Taxiul oprise chiar lângă bordură, învăluind trecătorii într-un nor de stropi murdari. Șoferul sări blestemând:

— `Mnezeii lui de cauciuc!

Gelu ceru politicos scuze barbișonului și se uită plin de curiozitate. Din mașină apărură mai întâi picioarele – superbe, în ciorapi argintii bine întinși – apoi se mlădie o făptură care venea drept dintr-un film eastman color pe ecran lat: puzderie de cârlionți de culoarea razei de lună la Acapulco, ochi ca un golf în Mediterana, gura ca miezul harbujilor din tablourile de gang. Și totul, în blănițele procurate de un detașament de vulpi poloneze. „Nu se poate” șopti Gelu, înghițind în sec. Zâna se opri pe trotuar, bătu nervoasă din picior, uitându-se impacientată la mașinile care treceau. Privi în jur și, descoperind ghiveciul, avu un zâmbet ușor. Apoi privirea i se fixă din nou pe șirul de mașini, care veneau în viteză dinspre bulevard, unde se dăduse verde. O undă de îngrijorare îi întunecă privirea și un țâțâit ușor îi scăpă printre dinți. Nerăbdarea o făcut să se miște – și ce mers avea, Dumnezeule?! – îndreptându-se spre Gelu cu un zâmbet îngeresc pe buze:

— Ciao… Ce faci?

— Eu… eu, se bâlbâi maiorul, sărut mâna… Domnișoara Melina, nu-i așa?

Tânăra îl privi iute, râse cochet, apoi se uită iar în spate și, prinzându-l brusc de mână, îl trase cu hotărâre spre clădirea Universității… Facultatea de Geo… desluși Gelu, în timp ce tânăra îl împinse spre ușa grea. Se trezi

într-un hol strâmt, întunecos și înalt, pavat cu dale albe și negre. Era pustiu.

— Vino… Aici n-o să ne deranjeze nimeni… Deci, așteptai?… Îți plac?

— Ooo… căută Gelu un răspuns inteligent.

— Și tu mie. Acum n-am timp, m-așteaptă o prietenă… Îți telefonez eu… Ai telefon, nu?

Avea un parfum divin… Flori, fân, fragi, fagi, fum… foc! Zei nemuritori, albastrul ochilor înecase totul… Trupul zvelt sub blana pufoasă se lipi strâns de canadiana lui, buzele îi fripseră gura…

— Stt… Închide ochii… Te-am umplut de ruj… Unde ai batista? Uite, ți-am găsit-o… Așa. Fii atent, îți las servieta mea. E grea, nu mă pot căra cu ea pe jos. Ai tu grijă? E plină de cursuri, hârțoage… Scrie-mi aici numărul de telefon. Te sun după-masă. Când ne întâlnim mi-o aduci… Ce stai, dă-mi ghiveciul ăla, e pentru mine, nu?!… Ține și batista… Eu ies pe partea cealaltă, pe la Filologie…

Și dispăru.

„Ce vis!” șopti Gelu, ștergându-și fruntea cu batista. Apoi, o privi năuc. Avea pete rubinii, de ruj. Și în mână, servieta diplomat… plină de hârțoage, de cursuri… Ce figură, nepoata lui Gibi! Cum l-a reperat, cum l-a… Melina! Ce nume de basm! Ce făptură de basm!

Rămase într-o stare de beatitudine totală: îl obseda imaginea unei mese sărbătorești în capul căreia stătea el, în haine de ginerică și celesta Melina, cu coroniță de flori de lămâiță în părul argintiu. Ieși în stradă și, în timp ce mergea sub ploița rece, începuse să cearnă, i se deslușì în minte și chipul lui Gibi, cu cocardă la butonieră și zâmbet părintesc.

Ca în transă, merse prin băltoace și zloată până se trezi, asemenea calului obișnuit cu grajdul său, în fața clădirii unde de atâta timp el și Gibi lucrau cu spor împotriva răufăcătorilor de tot felul. Se năpusti în lift trepidând de nerăbdare și apoi pe ușa biroului său.

— Unde-i Gibi? întrebă, cu răsuflarea tăiată.

— Noroc! îl întâmpină sec prietenul și colaboratorul său, maiorul Alexandru Bogdan Cernea, zis ABC. Ce alergi ca nebunu’? Ie-te-te, dom’le! rosti admirativ, lăsându-se cu scaunul pe spate, gata-gata să se prăbușească sub birou. La ce șpiț te-ai pus?!… Și… cine

te-a rujat, ziua-n amiaza mare? Ei, fir-ar a naibii de viață! Unii trag și alții dansează!… Păi, asta-i egalitate?

— Unde-i Gibi?

— Te-a apucat dorul?… E în ședință… Iar noi plecăm pe teren. S-a dat o spargere la unul Alexiu… Fildeșuri, miniaturi, bijuterii de epocă, câteva înregistrate la Patrimoniu… Șterge-te naibii de ruj și hai la treabă!

Gelu rămase o clipă nemișcat, apoi, ca și cum l-ar fi ars un fier roșu, duse mâna la buzunar. Căută febril. După o clipă scoase vindiacul și începu să-l controleze sistematic.

— Ce naiba ai? se interesă intrigat ABC.

— Stai puțin, spuse Gelu, căutând și prin buzunarele pantalonilor… Nu se poate!… Extraordinar!

— Băiete, nu-i a bună cu tine. Ce nu se poate? Ce-ai pățit?

— Mi-au furat portofelul.

ABC îl privi stupefiat, apoi izbucni într-un râs năprasnic. Sub privirile furioase ale celuilalt, își șterse ochii.

— Hai, că o chestie mai extra n-am auzit… și iar izbucni în râs. Auzi, asta-i bună pentru dat la gazetă… „Milițian îndrăgostit jefuit în plină stradă”… Când or da de legitimația ta…

Gelu mormăi furios ceva și începu să se îmbrace. Apoi luă servieta diplomat și, într-un gest reflex, dădu s-o deschidă. Era încuiată. O vârî în sertarul biroului și se răsti la ABC:

— N-au ei bafta asta. Legitimația o am în buzunarul vindiacului. Mergem?

— Punându-și paltonul, ABC îl întrebă cu falsă compătimire:

— Aveai bani mulți?

— Vreo două sute, buletinul, carnetul de conducere…

— Să vezi ce or să te poarte pe drumuri ăștia de la miliție… și se înecă într-un alt hohot de râs. …

…Pe strada Schitu Măgureanu, într-un bloc vechi, la etajul V locuia păgubașul, Valter Alexiu, un bătrânel uscățiv și complet dărâmat de nefericita întâmplare; zăcea într-un fotoliu îmbrăcat într-o piele atât de veche, încât se sfarogise toată, lăsând să apară arcuri ruginite și smocuri de câlți. Și restul încăperii era la fel de mizer și delabrat ca și fotoliul și cel prăbușit între brațele lui. Geamurile,

fără perdele și pline de praf, lăsau să pătrundă o lumină bolnăvicioasă. Pe unul din pereți se lățea un dulap masiv, cu modele complicate de flori, bătute în pietre dure, o piesă care păstra urmele unei splendori trecute. Ușa zăcea într-o balama iar în interior se învălmășeau cutii de felurite mărimi și forme.

— Să trăiți! salută un plutonier de miliție roșcovan. Brigada operativă a terminat. Peste două ore vă înaintează raportul.

— Ia, spune, domnule, cum s-au petrecut lucrurile? întrebă ABC, așezându-se la o masă de bucătărie pe care se înghesuiau câteva farfurii murdare, o balanță farmaceutică, cărți și o lupă mare, prinsă într-un stativ.

Bătrânelul oftă sfâșietor și începu cu glas tremurat:

— Toată viața mea… Pasiunea căreia i-am închinat cei mai buni ani și toate economiile mele… Știți dumneavoastră ce piese erau? Păi, numai cele patru entalii, dintre care una pe calcedonie, era o piesă antică…

— Și, cum, lași casa așa, nepăzită și pleci la plimbare?

— O jumătate de oră. Atât! Cât să iau o sticlă de lapte și să mă întorc. Vedeți și dumneavoastră… am două yale, lanț, zăvoare… Nu primeam pe nimeni, nici poștașul care îmi aduce pensia nu intră în casă… Și nimeni nu știa de colecție. Oricât mi-a fost de greu, nimic n-am vândut, să nu mă expun… Ieșeam din două în două zile, la douăsprezece jumătate, să-mi iau laptele. Restul îmi târguia femeia de serviciu… Și tocmai în jumătatea asta de oră… nenorocitul de mine… și își acoperi fața cu batista mototolită.

— Femeia ce spune? se adresă ABC plutonierului.

— Aveți aici depoziția ei. Azi-dimineață s-a stricat liftul. Pe la 11 au venit doi muncitori de la „Ascensorul”. Nu știe cât au stat, nu i-a văzut coborând. Și liftul e tot stricat, da’ spune că nu e ceva nou, „ăstora până nu le pui un sutic în mână, nu dibuiesc hiba”. A auzit zgomote, lovituri, dar nu le-a dat atenție, știa că lucrează oamenii la lift.

Alexiu, cu mâna tremurând, le întinse o foaie în care, pe lângă descrierea detaliată a fiecărui obiect furat, era trecut și prețul estimativ. Pe măsură ce operațiunea de adunare a prețurilor se apropia de sfârșit, privirea lui ABC devenea din ce în ce mai tulbure:

— Ești milionar, domnule, murmură cu respect.

— Eram, oftă Alexiu.

— Să recapitulăm, propuse Gelu. Susțineți că nimeni nu avea habar de colecția dumneavoastră.

— Ba cineva a aflat, puse lucrurile la punct Alexiu.

— Cine?

Alexiu ridică neputincios din umeri.

— Nu vă vizita nimeni? se miră Gelu… Rude, prieteni, vecini…

— Nimeni…

În vocea bătrânului răzbătea o undă de regret:

— Rude… n-am, ezită el o clipă. Adică, am un nepot, dar nu l-am mai văzut de șapte-opt ani… Prietenii, care n-au murit, au plecat în străinătate… Vecinii… nu fac parte din lumea mea.

— Nepotul dumneavoastră?

— Alexiu Traian… tehnician mecanic sau cam așa ceva. Ultima oară când l-am văzut lucra pe la Baia Mare, Oradea, nu mai știu exact.

— Știa despre colecția dumneavoastră?

Bătrânul își împreună palmele, pocnind oasele degetelor:

— Nu cred… Nu… Sigur, nu!

Din pragul ușii, plutonierul roșcovan, care îi întâmpinase la sosire în apartamentul lui Valter Alexiu, ceru permisiunea să raporteze:

— Am verificat la „Ascensorul”. N-au trimis nici o echipă de intervenție în blocul acesta.

— Eu i-am văzut când am coborât după lapte, precizează Alexiu. Lucrau la etajul de dedesubt.

— Cum arătau?

Alexiu rămase câteva clipe cu privirea pierdută-n gol:

— Muncitori… Salopete, băști… Nu mă interesau, așa că nu i-am studiat cu atenție.

Gelu fluieră ușor, privind pe geam la mulțimea din stația de tramvai. Oamenii se foiau exasperați, sub burnița înghețată.

— Ce spui, flăcău, ce post ideal de observație? Stai în stație și pândești. După câteva zile te-ai lămurit că lovitura nu poate fi dată decât în jumătatea de oră de lapte. Te interesezi discret și afli că la ora aceea apartamentele de pe palier sunt cam golașe: părinții la slujbă, copii la școală… Scoase o țigară și o aprinse de la chibritul pe care i-l întinsese ABC… Și pariez că n-au

lăsat amprente… Ehei, hoții din ziua de azi s-au dat naibii, ăștia și când sparg un coteț își pun mănuși…

Într-adevăr, amprente nu erau. Se lucrase curat, ca la carte: fără urme…

— Băieți de meserie, conchise ABC, după ce citise de câteva ori raportul venit de la laborator.

În birou era frig și aerul greu de fum de țigară.

— L-au filat de mult. Știau ce are în dulapul ăla. Drept la el s-au dus. Ia să vedem, cine lucrează în branșă?

— Romane, ce spui? se adresă Gelu plutonierului major Roman, în vreme ce-și consulta nerăbdător ceasul.

— Păi… Tache Baronul… el se pricepea la lucru fin. Da' a ieșit la pensie, că a dat Parkinsonul peste el… Frații Minciunică sunt cazați la noi… Din generația tânără… dar ăștia umblă la stații Akai, la videouri… Știu și eu?

— Auzi, Romane, dar cu Pompilică ce mai este?

— Ei, tovarășe maior, vă mai aduceți aminte? Lucra cu schepsis, toți colecționarii aveau dosar la el… Ce lovitură a dat la avocatul Pleșoianu, ăla cu colecția de monede de care nimeni nu avea habar. A făcut pușcărie și, după ce a ieșit, s-a retras la țară, iar acum cultivă salate și le vinde la Matache.

— Uite cum se sting meseriile tradiționale, surâse ABC.

— Să nu fi ucenicit nimeni la el? se miră Gelu… Că doar era asul așilor!

Roman își frecă lobul urechi și mormăi indecis:

— L-am văzut de câteva ori cu un tânăr pe lângă el… Zicea că-i nepotul lui… Îl ajuta la vânzare.

— L-aș ajuta și eu, mormăi ABC. Cultivatorii ăștia de verdeață sunt plini de bani.

— Romane, fuga la fișier! Faci o listă cu biografiile romanțate ale persoanelor care crezi că s-ar potrivi la cazul Alexiu… Află-i fișa și nepotului lui Pompilică… Așa, de curiozitate… Și ia legătura cu colegii de la Oradea și Baia. Mare… Poate avem noroc și dăm de nepotul bătrânului.

— Tovarășul maior Ionescu la tovarășul colonel Banciu, strigă un sublocotenent subțirel din pragul ușii.

— Ia te uită, păi nu zic eu bine? se miră ABC. Abia a venit și iar la șef, iar plimbărici. Că așa e la noi, cine are familie mai grea și muncă mai multă, cine mai ușoară, nici munca nu-l omoară. După merit… Așa o fi și dincolo?

— Unde? se interesă mașinal Roman, care avusese impresia că întrebarea fusese lansată așa, în general, pentru cine o apucă.

— Pe lumea cealaltă, Romane. Da', ce-i cu tine, frumosule, reveni el la Gelu, cum auzi de Gibi, te îmbujorezi de parcă ai fi țărăncuța din cântecul lui Dan Spătaru… ori te-a impresionat morala mea?

Gelu ciocăni la ușa biroului și, căpătând permisiunea, intră:

— Să trăiți, rosti, încremenind în prag.

— Ce cauți la birou?

— Păi…

— Nu trebuia să fii cu Melina?

Gibi se înfuria rar, dar bine. Presimțind o asemenea furtună, Gelu își regăsi la iuțeală darul vorbirii:

— Să trăiți, a întârziat, dar nu cine știe ce. Cât îi stă bine unei femei frumoase, își permise el, schițând un zâmbet respectuos.

Gibi îl privi scurt și tuși ușor:

— Bănuiam că o să-ți placă. Genul dumitale, intelectuală. Dar mai ales foarte timidă și cuminte. De, provincială. Dar o fată foarte bună, adăugă el apăsat. Unde e acum?

— A plecat să se întâlnească cu o prietenă, era grăbită, dar mă sună după masă.

— Cum, Ionescule, ai lăsat-o singură în Capitală? Păi, ce sarcină ți-am dat eu ție? Singură în orașul ăsta în care colcăie tot felul de… oameni?! își găsi cu greu cuvântul colonelul Banciu.

— Mă sună, mi-a spus că mă sună repede, mi-a lăsat și niște cursuri să i le păstrez.

— Ce cursuri, izbucni colonelul pe un ton ce vădea o nemulțumire în creștere.

— Nu știu, adică asta mi-a spus că sunt, știți…

— Bine, bine, lasă, ține-i-le, dă-i-le, dar fii atent și n-o mai scăpa din mână pe fata asta, n-o scăpa! E ca un copil neștiutor și știi și dumneata câte se pot întâmpla. Uite, diseară nu mai pot să merg la Operă, așa că te duci cu ea. Ține biletele și după spectacol mi-o aduci acasă!… N-o lași singură! Clar?…

— După spectacol putem întârzia la o prăjitură?

— Mă, se burzului Gibi, dar era evident că propunerea îl impresionase plăcut, tu vrei să-i faci curte.

— Un pic, se bâlbâi Gelu.

— De acord, se arătă mărinimos Gibi. Dar vezi că e foarte sensibilă iar despre cumințenie nu mai vorbesc.

Gibi se ridică de la birou și, cuprinzându-l pe după umeri, îl conduse spre ușă:

— Ei, distracție plăcută… și să fiți cuminți!

Ce bizari sunt șefii! Nu mai departe, Gibi. Pe ăsta nu-l duci cu una, cu două, infractorii tremură în fața lui ca pruncii și, cu tot flerul lui, nepoțica i se pare turturea nevinovată… Și, vorba lui Gibi, câte nu se pot întâmpla…

— Ce te hlizești așa, parcă ai tras lozul ăl mare?… Sau te-a anunțat șeful că ești propus pentru primă?

— Banii… parcă ăsta-i lucrul cel mai important în viață? Și Gelu începu să-și adune hârtiile de pe birou.

— Ce faci? îl privi mirat ABC. Nu cumva te pregătești de plecare?

— Misiune specială, șopti conspirativ.

— Ești nebun?… Și cu Alexiu?

Gelu se uită la ceas:

— Mai am o jumătate de oră disponibilă. Suficient ca să-ți trasez liniile directoare ale tacticii și strategiei noastre.

— Dom'le, m-am săturat de indicații prețioase, se enervă ABC. Pune osul la treabă!

— Întrebarea numărul unu în cazul Alexiu este cum au aflat cei care au dat lovitura de colecția respectivului… Remember, bătrânul are fobia vizitatorilor. De ani de zile nimeni nu i-a pătruns în casă.

— Femeia de serviciu, protestă ABC.

— Vezi că ai început să gândești, surâse Gelu… Urgent, o discuție cu individa… Ai adresa ei?

— E scrisă în depoziție, răspunse din pragul ușii Roman… I-am fișat și pe posibili și pe probabili, și îi întinse lui ABC câteva foi.

— Foarte bine, aprobă Gelu, îmbrăcându-și vindiacul… Îi luați la rând în rutina obișnuită…

— Să vedeți ce chestie cu nepotul lui Pompilică, râse Roman. N-o să ghiciți!

— A luat-o pe urmele lui unchi-său și acum e pensionarul nostru, propuse ABC.

— Nu, e curat ca lacrima. Lucrează la un ICRAL, ca instalator… N-a căzut în partea unchiului: nu se bate pentru bani, se bate pentru femei… Și, ce credeți?… Dau telefon să mă interesez de el la Circa unde figurează cu domiciliul, când colo colegii îmi spun că individul tocmai

fusese adus la ei de vreo oră pentru scandal în stare de ebrietate. Bătuse o femeie, se bătuse cu altul pentru ea, n-am înțeles prea bine.

— Bravo lui! A înțeles omul că în viață dragostea contează… Mă întorc mai pe seară… Vă salut și spor la lucru!

Era ora șase. Timp de un sandviș, un duș, cât să alegi o cravată potrivită și să ajungi la Operă. Gătit ca un ginerică, Gelu se învârtea neliniștit prin cameră, cu ochii la telefon.

Dacă o fi sunat mai devreme? Asta ar fi culmea. Oricum, ar trebui să revină… Acele grăbite ale ceasului îl făcură să înțeleagă că nu mai are altă alternativă decât s-o aștepte la Operă. Desigur, chiar dacă l-a sunat sau nu, va veni acolo…

Îi părea rău că n-avusese curajul să încerce să afle de la Gibi ceva în plus despre Melina. Măcar de-ar fi știut ce flori îi plac. Un buchet, trimis printr-un comisionar acasă, e un gest de efect, dând asigurări despre calitățile sufletești și financiare ale expeditorului. Experiența lui contrazicea spusele lui Gibi, avertizându-l că Melina nu s-ar mulțumi doar cu vorbe și o investiție sentimentală. Trebuie să gândească foarte bine finalul de seară, de după spectacolul de operă, pentru a avea șanse în continuare… Un bar!… o lumină tamisată, o muzică decentă, conversații șoptite, câte un pahar de ceva, nu neapărat bun, dar scump, câteva dansuri… *cheek to cheek*… și… Ei, dacă n-ar fi fost nepoata cui era?!… Dar, și așa, își zise, părăsind apartamentul, vom face totul ca nimeni să nu poată spune vreodată că maiorul Gelu Ionescu a dat bir cu fugiții într-o situație critică.

…La Operă, în strălucirea luminilor pe roșul cald al catifelei, frumusețea femeilor, în rochii lungi și împodobite cu bijuterii scânteietoare, îți ia ochii, iar în sunetul fermecător al nemuritoarelor melodii, dragostea înflorește triumfătoare ca mlădița firavă în pământul roditor…

Cam așa medita emoționat maiorul, privind oamenii care urcau grăbiți treptele. Destul de puțini, de altfel. Mai mult bătrâni, câțiva puștani îmbrăcați în scurte și pantaloni matlasați, un grup de bărbați mărunței și cu ochii bridați, probabil vreo delegație oficială. Păi, pe vremea studenției lui, deși repertoriul tot ăsta era, de câte ori n-a făcut coada la trei noaptea pentru un bilet la Lacul

Lebedelor, ori la Nunta lui Figaro… S-au lenevit oamenii, preferă să stea în fața micului ecran. Nu zic, și acolo, câte filme, câte piese interesante, ca să nu mai vorbim de programe de divertisment, și câte și mai câte… Dar, oricum, opera e altceva…

Timpul trecea și Melina nu se arătase încă. Emoția cu care privise la început fiecare siluetă feminină se transformase încetul cu încetul în enervare. Șapte și cinci… doar câte un întârziat mai venea gâfâind… și zece, luminile din hol se stinseră, rămânând doar un bec firav… și un sfert… pe trepte nu mai era decât el și o tânără înaltă, osoasă, într-un palton ca o pelerină și cu o căciulă de blană caraghioasă, care-i dădea un aer bizar de Vlad Țepeș în fuste… Și cu ochelari.

Cât de nedreaptă este soarta… Nefericita asta stă și dârdâie, așteptând cine știe ce ipochimen, iar el a rebegit de frig așteptând-o pe Melina… Ce ar fi să meargă la ea, s-o ia frumos de braț și să intre în sală? Cât de fericită ar fi… Înduioșat, Gelu o fixă, dar la vederea sprâncenelor stufoase ce se încruntau sub căciula istorică, se scutură înfiorat și o luă la goană pe trepte…

…ABC înghiți antinevralgicul și sorbi ultima picătură de ness. Era ora șapte fără un sfert și încă nu aflase făptașul. De fapt, afacerea Alexiu era un caz de rutină. Indiscutabil, spargerea fusese dată de profesioniști. O dovedeau acuratețea și minutajul perfect. Or, hoții ca și circarii, au fiecare numărul lor. Și, din fericire pentru oamenii cinstiți și pentru apărătorii lor, odată ce s-a specializat într-un tip de infracțiune, hoțul rar se mai hazardează în altceva. Astfel, există specialiști în găini, în butelii, în poșete, în valize, în apartamente și așa mai departe. A, desigur, mai sunt și amatorii, de obicei minori sau flotanți și aceștia sunt o adevărată pacoste, dar imediat se vede dacă a fost treabă de profesionist. Și miliția posedă liste bine puse la punct în care hoții sunt grupați pe căprării, fiecare cu „stilul” lui. Rareori apare câte un nume nou și nici acela nu răsare așa, din senin. De regulă se dovedește că, înainte de a se lansa, a ucenicit din greu la vreun meșter cu state vechi.

Din fișele aduse de Roman reieșea că în furtul calificat de obiecte de artă se ilustraseră vreo duzină de nume. Or, ca un făcut, niciunul nu putea fi acuzat de lovitura din Schitu Măgureanu. Unii se retrăseseră pentru limită de vârstă, alții meditau în dosul gratiilor la

vicisitudinile sorții iar câțiva se odihneau prin diverse cimitire. În mod cert, era o ramură pe cale de dispariție… Și atunci?

Un nesperat time-out amină găsirea răspunsului: ușa se deschise și în încăpere pătrunseră o femeie – a cărei privire oscila între neîncredere și teamă – iar în spatele ei, Roman.

— Dânsa e Ana Dobre, o prezentă Roman, împingând-o ușor spre biroul lui ABC. Femeia de serviciu…

ABC o invită să ia loc și femeia se așeză pe colțul unui scaun:

— Tovarășe… cum să vă spun, că nu vă știu numele și gradul.

— Maior Cernea, se recomandă ABC.

— Tovarășe maior, sunt femeie cinstită… De ce m-ați adus aici?

— Dumneata crezi că la noi vin numai răufăcătorii? zâmbi ABC. Vin și oamenii cinstiți când vor să ne ajute.

— Cum, doamne-iartă-mă, să vă ajut? Că pe mine parcă m-a lovit cu leuca în moalele capului când am auzit că au intrat hoții la domn' Valter. Că, nu mă miram dacă spărgeau la alții din bloc, da' la dânsul, care-i sărac de mai că n-are după ce să bea apă?!… Așa ceva nu s-a pomenit… O fi greșit apartamentul!

— De când îl cunoști pe Valter Alexiu?

— De vreo zece ani, de când am început să lucrez în bloc. Eu îi făceam curat, îi mai târguiam câte ceva: de multe ori îi cumpăram din banii mei, că mi-era milă de el, că are o pensie ca vai de lume.

— N-ai văzut niciodată obiecte de valoare în casă?

— Ce valoare, păcatele mele?! se bătu femeia cu palmele peste genunchi. Numai gioarse, că nici un cerșetor nu le-ar ține în casă.

— Dar în dulapul pe care-l ținea încuiat?

— Acolo avea cartea la care lucra. Toată ziua scria la ea. Zicea că mai are puțin și va fi gata și apoi se va umple de bani și-mi va plăti înzecit tot ce făcusem pentru el… Vai de mintea lui, oftă femeia, că-i plecată cu sorcova…

ABC se ridică de pe scaun și se apropie de fereastră… Să intri de câteva ori pe săptămână, timp de zece ani în casa cuiva, și să crezi că individul e cerșetor, când el în realitate e milionar?!… O adevărată performanță… Dar nu se știe a cui: a lui Alexiu, care-și

protejase atât de bine secretul, sau a femeii care putea să mintă cu dezinvoltură…

— Cum arătau cei doi care au venit să repare liftul? o întrebă, reașezându-se pe scaun.

— Naiba i-a văzut! pufni femeia. De câte ori treceam pe acolo, erau în cușca liftului și meștereau ceva. Că așa chef de muncă n-am mai văzut niciodată la ăilalți care au venit cu alte ocazii!… Da', degeaba, că tot stricat e.

Femeia rămase câteva clipe pe gânduri:

— Da' am văzut că au vorbit cu domnul Ruică, administratorul. Că domn' Ruică le-a promis o cinste, dacă-l repară repede.

— Ruică… Ruică, mormăi ABC. Nu știi ce telefon are?

— Îl știu, dar sunați degeaba, că-i plecat la Târgoviște. Zicea că se întoarce mâine dimineață.

ABC își aprinse o țigară și întrebă pe ton plictisit:

— Cine îl vizita pe domnul Alexiu?

— Nimeni. Cu ăștia din bloc nici măcar nu se saluta, iar din afară n-am văzut să-i fi călcat cineva pragul în ultimii ani înainte, până acum vreo șase, șapte ani, mai venea nepotul lui.

— De ce nu-l mai vizitează?

— Domn' Vasiliu zice că lucrează la un șantier undeva, în nord și că n-are timp să mai vină prin București… Da' – și se aplecă spre biroul lui ABC – adevărul e că face pușcărie. Lui Domn' Valter însă îi e rușine să spună. Eu am aflat de la băiatul meu.

— Dar el de unde știe? o privi mirat ABC.

— Cum să nu știe? Că doar el l-a judecat.

ABC tuși de câteva ori, îi mulțumi îndelung și o conduse ceremonios, până la ușă. Mai trase câteva fumuri din țigară și o stinse cu un gest brusc în scrumieră… De unde au aflat cei care au dat lovitura de colecția Alexiu?… Vizitatori nu, de la Alexiu în nici un caz – avea el senilitatea vârstei, dar nu era nebun – iar corectitudinea femeii care părăsise încăperea nu putea și nici n-ar fi fost bine să fie pusă la îndoială. Tot eliminând, nu-i rămăsese decât o singură filieră posibilă: cei de la Patrimoniu!… Intra într-o zonă cu nisipuri mișcătoare în care la fiecare pas te poți afunda până-n gât. Mai luă un algocalmin și decise să-l aștepte pe Gelu, să străbată în doi nisipurile și implicațiile lor…

…Gelu înainta zgribulit pe străzile ude, rumegând coaja coclită a dezamăgirii… L-o fi sunat, nu l-a găsit și s-a dus direct acasă. De la telefonul public din fața Operei îl sunase pe ABC având o brumă de speranță că Melina a încercat să-l caute la birou. Însă, nimeni nu întrebase de el, nici măcar Gibi și singurul care-i ducea lipsa era ABC ale cărui progrese în afacerea Alexiu se rezumau la aflarea penitenciarului în care nepotul păgubașului se găsea de câțiva ani buni. Din păcate, respectivul nepot nu evadase în ultimele douăzeci și patru de ore, nici măcar o permisie nu obținuse pentru rezultatele bune obținute, așa că încă o pistă se închidea din start. Compătimise cu ABC, gândindu-se la Melina… Să vezi acum dandana cu Gibi! Și, în plus, adio muzică, lumini, adio strângerile acelea care-ți fac nervii să zbârnâie ca strunele unei viori… ce-i rămânea! Un ceai fierbinte cu rom din plin, plapuma caldă, rubrica de decese din România Liberă… Slabe consolări… Mai ales că și ele vor veni mai târziu. Întâi să ajungă acasă, să se schimbe, apoi să se întoarcă la birou și, de abia pe urmă…

În holul blocului, un bec chior lumina lista cu cotele de întreținere pe care le studia atent un individ într-un balonzaid răpciugos. La ușa liftului se întâlni cu vecinii de palier, familia Vasiliu. Erau în formație completă – doamnă, domn și două odrasle minore – și se grăbeau spre o onomastică. Când închise ușa liftului, o auzi pe Penny – fata familiei Vasiliu – strigând „V-a căutat…” Liftul se urni hurducat și, în oglinda pistruiată, privindu-și chipul prelung, își adresă o strâmbătură dezgustată. Pe palier era întuneric. La lumina brichetei vârî cheia în broască și se chinui o vreme să deschidă. Asta ar fi culmea, să i se fi blocat yala! Neașteptat, ușa se deschise și Gelu clipi amețit de lumină. O siluetă promițătoare împodobea pragul.

— Scuzați! Cred că… bâigui dezorientat.

— Crezi că te pap, scumpi, ori nu-ți recunoști casa? Hai, intră, că doar n-o să te sărut în prag, că poartă ghinion!

Gelu avu senzația că este aruncat în miraculoasa vârstă a copilăriei, în care zâne bune pot apărea când și unde nici nu gândești. Supus, pătrunse în vestibulul în care recunoscu tapetul ofilit, oglinda cu ape, covorul care ar fi avut nevoie de un scuturat bun… Toate erau prea bine știute, chiar și vălmășagul de ghete, cizme, papuci

scâlciați… Papucii lui! Deci, și casa era a lui!… Dar, unde dispăruse zâna?!

Tolănită într-un fotoliu, în mână cu un pahar în care sclipea o licoare aurie era…

— Melina! Tu! Cum ai ajuns aici?

Făptura râse amuzată și, arătându-i sticla de rom, îl întrebă:

— Vrei și tu? Hai, toarnă-ți! Te-am speriat? Nu știu cum s-a făcut, dar m-am trezit cu portofelul tău la mine. Probabil, când ți-am scos batista, s-a agățat și mi-a căzut în poșetă. Și atunci, ce mi-am zis: ia să-i fac o surpriză!… Îți plac surprizele, nu? se pisici ea… Când ajung aici, nimeni acasă, în schimb ușa descuiată. Căscatule, unde ți-e gândul?

Gelu rămase ca prostit. Formidabilă fata, câtă hotărâre, ce spirit de decizie, se cunoaște că-i nepoata lui Gibi. Cu mâna tremurândă, turnă în pahar și dădu băutura peste cap.

— Cin-cin! ură el, după ce golise paharul.

— Cin-cin, scumpi! dar așa închini tu, cu paharul gol?

— Scuză-mă, și cu un gest grăbit își umplu din nou paharul, sorbindu-l bărbătește… Știi, te-am așteptat la Operă, fiindcă…

Melina se ridică de pe fotoliu, se apropie de el și-l mângâie tandru pe față:

— Vai, ce drăguț ești, dar n-am timp, acum sunt foarte grăbită, altă dată. Am multe de învățat. Vrei să-mi dai servieta?

— Poftim? se uită el buimac la sticla de rom… A, servieta! N-o am aici, dar…

— Cum, n-o ai? își încruntă frumoasa sprâncenele mătăsoase, retrăgându-se câțiva pași. Cum n-o ai? repetă pe un ton mai înalt… Ce ai făcut cu ea?

— Păi, nu știam că… Am lăsat-o la birou. Mai bine i-o dădeam lui Gibi, să ți-o ducă el acasă.

— Robert! Zice că n-o are! Și mai e unul pe fir… Bibi sau așa ceva…

Resemnat, Gelu renunță să se mai mire. Privi doar cu o vagă curiozitate spre bărbatul care-și făcu apariția din dormitorul întunecat. „Un play-boy fanat!” își spuse cu invidie. Bărbatul, Robert, se părea, bătea peste patruzeci, dar avea acel farmec „canaille”, cum spun francujii care se pricep în problemă, care sucește uneori mințile unor

femei de la care te-ai aștepta la mai mult discernământ. Părul, înspicat cu fire argintii, lucea ca argintăria bine frecată, sacoul în carouri mari alb-bleumarin se întindea perfect peste pectoralii care dovedeau o deosebită grijă pentru forma fizică. Într-un cuvânt, bărbatul respira distincție, ceea ce făcu un contrast de-a dreptul brutal cu vorbele pe care le rosti:

— Amărâșteancă păguboasă! Vreau să te fac doamnă și te încurci cu toți bagabonzii! Pe amărâtul ăsta de unde l-ai găsit?… Scoate, neică, servieta, că mă supăr de-mi crește tensiunea și nu face bine la organism!

Buimăceala în care Gelu plutea de vreun sfert de oră nu făcu decât să salte cu un grad, două, maiorul simțind acel fel de amețeală pe care o mai încercase doar pe puntea unei șalupe pe care avusese nefericita inspirație să se afle în timpul unei hule prelungite:

— Cred că e o confuzie, începu el…

— Confuzie, pe mă-ta, ripostă Robert și pumnul îi poposi în falca maiorului, propulsându-l pe hol.

Din rotațiile în jurul propriei axe, maiorul atinse ușa de la intrare tocmai în momentul în care soneria începu să țârâie. Întredeschise ușa, și:

— Pe cine… începu el o replică al cărei final avea să rămână pe vecie un mister, pentru că în clipa următoare se simți catapultat de o forță supraumană și ateriză brutal printre ghetele și pantofii nelustruiți.

Un fel de buldozer negru, păros, înzăuat în piele lucioasă, trecu în viteză pe lângă el, oprindu-se în mijlocul încăperii, precum taurul în arenă.

Bizara Melina scoase un mieunat înalt și se repezi spre dormitor.

— Nu mă omorî, Mariane, imploră ea din întuneric.

— Prinde-o, vere, că iar ne scapă, se auzi un glas de soprană de undeva, din stânga lui Gelu.

„Încă unul”! își comunică acesta, începând pe tăcute o numărătoare băbească.

— Ți-am spus?! comentă soprana, în fapt un tânăr bubos din a cărui înfățișare se remarca o pereche uluitoare de cizme de cowboy, mov, cu tocuri înalte și pinteni auriți… Ți-am spus că-i parașută?… și tu dădeai în mine…

Buldozerul Marian se înfundă în întunericul dormitorului de unde reveni, împingând înaintea sa pe superba Melina care se zbătea în cel mai pur stil *à la*

americaine, reușind să-și pună în valoare curbele voluptoase.

— Umbli cu strâmbe, ai? Te ținui pe palme ca pe un bibelou de porțelan și tu te joci de-a Iuda?!… Mă luași de fraier, care va să zică! Acu, că te întinzi cu ăștia, treacă meargă, dar cu foloasele ce făcuși, nenorocito?

— Laba jos, mârlane! rosti Robert pe un ton nu prea convins.

Marian o lăsă pe femeie, care se așeză nițel cam brusc pe unul din fotolii, și se repezi la Robert. Fără să-i lase timp să schițeze vreo mișcare de apărare, își înfipse mâna cât lopata în reverele sacoului și-l smuci, înălțându-l până acesta pierdu contactul cu solul; apoi, cu latul celeilalte mâini, îl izbi scurt o dată, prea de ajuns după felul în care Robert se muie, aterizând ca un balon dezumflat pe dușumea.

— Te toc ca pe tăieței, se întoarse Marian spre femeie.

— Să mor dacă-i la mine, țipă blonda, înghesuindu-se în spătarul fotoliului.

— Nu zii vorbă mare, că ești aproape, o asigură Marian, înșfăcând-o de păr.

— Mai e unu aici, mai e unu aici, se bucură isteric bubosul. Fă-l planor…

— Domnișoară Melina, nu vă temeți, strigă Gelu, lansându-se plin de elan în atac.

Elanul lui, care ar fi putut fi socotit cel puțin temerar în condițiile date, avea însă o explicație de mare simplitate: Gelu, șocat de șirul de evenimente înjustificabile la care asistase, ajunsese la concluzia că doarme și visează unul din acele vise bizare care urmează după o cină prea îmbelșugată sau prea frugală. Or, în vis, e știut, totul se întâmplă după alte legi decât cele ale banalei realități. Te asediază zece zdrahoni cât dulapul? Îi dobori doar cu un deget și apoi primești sărutul preafrumoasei, moment în care, de obicei, sună ceasul, amintindu-ți că este cazul să reintri în normal. Sunt, e drept, și coșmaruri în care toate merg pe dos. „Ca acum”, murmură Gelu în momentul impactului… Marian se scutură ușor și, făcând un pas înapoi, îi propti mâna cu degetele desfăcute în nas:

— Ușurel, cu tata, bubui el, în vreme ce Gelu, printre zăbrelele degetelor butucănoase, urmări traiectoria

pumnului care, desemnând o elipsă perfectă, se mări, se mări, până îi explodă în stomac.

Smucit de pumn, efectua jumătate de întoarcere și, observând bătrânelul din pragul ușii, mai gândi:

— Și cu ăsta cinci… apoi filmul se rupse pentru o vreme…

…Fiecare bloc are pensionarii lui. Deși statisticile demografice indică o concentrare masivă a categoriei la etajele inferioare, totuși și la etajul apartamentului maiorului Ionescu erau doi: complet diferiți ca intelect, condiție socială și pensie, dar apropiați prin aderarea la ideile dragi pensionarilor de pretutindeni: că pensiile sunt mici – ceea ce e adevărat –, că tineretul nu mai are respect și dragoste de muncă – la fel de adevărat –, că pe vremea lor slujba era slujbă – cu timpul, tot afirmând-o, unii dintre ei chiar ajung să creadă și în asta. Chiar dacă în timpul în care activau întârziau cu orele sau chiuleau cu zilele, astea sunt fleacuri de mult uitate, acum pretind de la concetățeni și, în special, de la colocatari, disciplină și responsabilitate… La început pensionarul e intrigat că un vecin nu are un program de muncă regulat; îi dă circumstanțe atenuate o săptămână, o lună, două, apoi începe să se enerveze, gândindu-se că norocul, chiar și în chiul, trebuie să aibă o limită; se indignează, întrebându-se dacă n-ar fi cazul unei informări la sindicatul de care aparține cetățeanul… Dar unde și ce lucrează individul? Colegul pensionar de pe palier susține că tipul ar fi unul dintre „iștii” despre care este mai prudent să știi cât mai puțin. Indiferent ce „ist” o fi, oficial sau pe cont propriu, este cu ochiul pe el, așteptându-i greșeala care să-i permită reclamația, luarea de poziție, demistificarea individului. E seară și se plictisește în casă; stă lângă ușă cu urechile ciulite la zgomotul liftului. S-a oprit la etajul lui: ochii pe vizor așa, din curiozitate, să vadă cine și cu ce. O tânără superbă și un domn bine îmbrăcat se îndreaptă spre apartamentul „istului”. Intră… Interesant!… Peste câteva minute, în timp ce așteaptă să dea în clocot ceaiul, din noul liftul. De data asta apare chiar „istul”… Zgomote confuze răzbat din apartamentul individului… Se veselesc, au început să bea, își zice cu invidie, storcând lămâia în ceaiul de „șapte frați”. Din nou liftul: doi tineri și un bătrân. Se sfătuiesc câteva clipe și tinerii intră în apartamentul „în cauză”… Ce chestie?!… Și rămâne cu ochii lipiți pe vizor… În apartament,

hărmălaia e în toi. Probabil, sosirea ultimilor doi a fost o surpriză plăcută… Ptiu! Fir-ar a naibii! S-a speriat când a auzit țipătul femeii și i-a scăpat cana din mână. Un nou țipăt, fără vlagă, ca și cum femeia s-ar fi resemnat… Bestiile!… Bestiile!… Cu degete tremurânde formează numărul de telefon:

— Circa!… Veniți… Are loc un viol!

Se întoarce la vizor: bătrânul dispăruse din fața ușii…

Cum problema demografică este de maximă importanță, iar faptele semnalate de pensionar puteau avea urmări în creșterea indicelui natalității, reprezentanții ordinei publice își făcură apariția într-un timp record.

Între timp, dintre cele șase persoane care se aflau în apartament, trei optaseră pentru poziția culcat – proprietarul, Robert și blonda – fiecare acuzând în stil personal K.O.-urile de care beneficiaseră. În schimb, bătrânul și tinerii mișunau prin încăpere, executând o percheziție sistematică în fond, dar dezordonată în formă.

Milițienii de la circă erau tineri și viguroși și, fiind la început de drum în profesie, dornici de succese în misiuni. Niciunul nu-l cunoștea pe maiorul Ionescu după nume sau renume și cu atât mai puțin după figură. Nenorocirea n-ar fi fost prea mare, era doar un prilej ideal pentru a face cunoștință, dar, din păcate, la intrarea lor în apartament, maiorul, care începuse să recupereze, nu reușise decât o poziție în patru labe. Primul milițian se împiedică de el, fiind cât pe ce să cadă, al doilea îl ocoli, dar degajă drumul pentru șef – sergentul care era cu ei – aplicând obstacolului o talpă în coaste, iar șeful împinse cu piciorul obstacolul sub un cuier. Maiorului îi căzu pe cap o haină, dar nu mai era nevoie, îl cuprinsese deja întunericul.

Intrând în încăperea în care ar fi trebuit să se consume infracțiunea semnalată, reprezentanții ordinii publice se opriră descumpăniți. N-aveau experiență în violuri dar, oricum, și-l imaginau altfel. În primul rând lipsea victima. În al doilea rând, în cameră era o asemenea harababură, încât nici nu găseai minimul de spațiu și ambianță pe care le presupun comiterea infracțiunii.

— Ce se întâmplă aici? se interesă sergentul.

Răspunsul întârzia, dar dintr-un colț al camerei se auziră gemete, iar de sub un morman de cărți se zări

trupul unei femei.

— Victima, constată unul dintre milițienii tineri.

— Victimă, pe mă-sa, îl asigură infractorul bătrân… O putoare, dom' șef!

— Scoateți-o de sub cărți! ordonă sergentul… Care-i proprietarul?

Bătrânul arătă cu degetul spre culoar. Sergentul aruncă o privire pe trupul de sub cuier și, văzând că nu s-a mișcat din poziția în care-l aranjase, declară:

— Așa-i trebuie! Îi dăm o amendă de o să-i treacă cheful de scandal și beție.

— Laba jos, mârlane! se auzi glasul femeii… Ce mă tot pipăi atâta? Pot să mă ridic și singură.

— Tovarășe sergent, se precipită celălalt milițian, în dormitor e un cadavru.

— Cine-i mortul? îi privi furios sergentul.

— Nu-i mort, e Robert, îl lămuri femeia.

Sergentul răsuflă adânc și decise:

— Umflați-l și pe Robert! Mergem la Circă, să discutăm în liniște. Îmbarcați-i în mașină până vin eu cu ăsta, și arătă spre Gelu care, trezit din ațipeală, reușise din nou să ajungă în patru labe.

— Nici nu te poți ține pe picioare de beat ce ești, îl moralizează sergentul, ajutându-l să revină la verticală… Hai, că mergem la circă și vezi tu pe dracu!

Dar primul care-l văzu pe dracul fu sergentul. Nu că fotografia de pe legitimația pe care i-o întinse maiorul ar fi fost atât de urâtă, dar ce era scris deasupra și dedesubtul pozei îl convinse pe sergent că iadul există.

— Să trăiți! încremeni el în poziție de drepți.

— Și eu aș vrea, murmură Gelu.

— Dacă aș fi știut, se lamentă sergentul.

Gelu ridică din umeri și se îndreptă spre baie:

— Nu-i duci la Circă, ci la tovarășul maior Cernea, la Miliția Capitalei.

— Am înțeles! salută sergentul și dispăru pe ușă.

Privi melancolic în urma mașinii care se depărta și o porni voinicește la drum: trebuia să exerseze mersul pe jos. Mai mult ca sigur, viitorul lui imediat va suferi o schimbare: de la patrularea cu mașina va trece la cea *per pedes*…

…Alexandru Bogdan Cernea își proptise falca în palmă și privea telefonul. Răuvoitorii ar fi sugerat că maiorul ațipise. De fapt, gândea. În aceeași activitate era

și plutonierul major Roman, numai că gândirea lui era însoțită de un fluierat ușor. Țârâitul telefonului îi trezi pe amândoi.

ABC ridică receptorul și un zâmbet jucăuș îi apăru pe chip în timp ce asculta.

— Ei, hai, nu mai plânge… Două, trei copci acolo, n-or să-ți strice profilul… Bine, o să te așteptăm cu toții… Da, cu nerăbdare… Bine, unde zici s-o caut!?… Nu-ți fă probleme că-i încuiată, ne mai pricepem și noi la câte ceva… Dar, ai grijă de tine: un furt, o spargere… n-ar mai lipsi decât să te răpească… Cum cine? Găsești tu vreo blondă…

Puse receptorul în furcă și se adresă lui Roman:

— Să ne pregătim de musafiri.

Se îndreptă spre biroul lui Gelu și scoase din el servieta Melinei:

— Romane, ia să-ți văd talentele!

Roman zâmbi, trase sertarul unui seif și scoase o andrea lungă, subțire. Peste câteva clipe admirau amândoi conținutul servietei. Plăcerea le fu curmată de ofițerul de serviciu care îi anunță că oaspeții au sosit.

— Unde i-ai cazat? se interesă ABC.

— La camera nr. 6. Abia îi țin băieții să nu se sfâșie.

În încăpere domnea într-adevăr un vacarm de nedescris. ABC salută zâmbind amuzat persoanele prezente:

— Bună seara și bine ați venit la noi!

Vacarmul se potoli. Urmărindu-le chipurile, ABC își spuse că rareori i-a fost dat să vadă un asortiment atât de variat și avariat. Femeia blondă și cu forme voluptoase părea aidoma unei statui care a zăcut vreme îndelungată pe fundul mării. Alături de ea, un bărbat între două vârste, cu mustață à la Clark Gabie, își tampona fața zgâriată cu o batistă din care se înălțau arome de lavandă triplă. Cei doi, tineri, nu se asemănau decât prin costumație: geacă de piele lucioasă și cizme de cowboy. În rest, păreau replica mai tânără a celebrilor Stan și Bran. Bran rotea priviri furioase, închizând și deschizând ritmic pumnii uriași, celălalt, subțirel și scundac se tot trăgea în spatele grasului, smiorcăindu-și nasul ascuțit. Și între ei, cu un aer blajin și îndurerat, de misionar în mijlocul canibalilor, un bătrânel soios într-un balonzaid lung, cu poalele pline de noroi.

Roman se apropie de ABC și-i șopti câteva cuvinte.

— Ce spui? se miră maiorul… Ia să auzim, doamnă și domnilor, cum ați ajuns aici?

— Cu mașina, ricană Stan cel tânăr.

— Mă… mârâi Roman și începu să-și lovească palma cu pumnul celeilalte mâini.

Apreciind exact semnificația gestului, ca la semnalul unei baghete dirijorale, se porniră cu toții:

— Mitocani… Escroci… Ce să am eu de împărțit cu ei?… Sunt bacalaureată…

— Ce ești? o privi perplex Bran cel tânăr… Minte, e parașută, nu ce zice ea.

— M-a rugat s-o însoțesc… O cunosc de când eră copilă… Sunt confidentul…

— Și ăsta minte, se enervă Bran cel tânăr… Bă, de ce nu vorbiți românește, să înțeleagă și tovarășii? Că tot pește rămâi, chiar dacă ai zis că ești fident sau mai știu eu ce.

— Las' că-i scoți mata fideaua pe nas, nea Mariane, chițcăi Stan cel tânăr.

— Liniște! ABC tuși sec apoi, arătând cu degetul spre bătrânul care asistase în tăcere la schimbul de replici, le spuse mustrător celorlalți: Un pic de respect! Pompilică, ai cuvântul!

Auzindu-și numele, bătrânul tresări. Privirea-i speriată pendulă câteva clipe între ABC și Roman:

— Ce să spui? oftă el… Nu mă cunoașteți, numai domn șef Roman văz că mă știe… Dar probabil că dumneavoastră sunteți mai mare, că îi dați ordine și lui domn șef Roman.

— Să-ți satisfac curiozitatea, surâse ABC… Sunt maiorul Cernea.

— Să ajungeți general, îi ură Pompilică. Da' să aveți inimă bună și înțelegere față de problemele oamenilor… Că, uite, mi-e rușine de părul meu alb – și își șterse colțul ochiului, în locul în care s-ar fi presupus că se zbate o lacrimă.

— Așteptăm să-ți treacă plânsul sau povestești mai departe? se interesă ABC… Poate vrei și o batistă?

— Nu, că posed, și Pompilică o scoase și-și șterse nasul… Am necazuri cu băiatul ăsta, arătă el spre matahala neagră de furie.

— Scorțaru Marian.

— Da, nepotă-miu… Soru-mea, săraca, mi l-a lăsat în grijă cu limbă de moarte. Ca pe o floare l-am crescut…

Muncitor bun, e și pe panou, are și activitate sindicală… Da' i-a sucit individa mințile și-a dat în boala geloziei.

— Ce să i le sucesc eu, că ăsta din naștere le are sucite, protestă tânăra.

— Domnișoara Niculina Stan. Mărul discordiei.

— Ce măr, tovarășe maior, ce măr?… Poamă. Și ce poamă. Că nea Marian și pe mine m-a bătut azi pentru ea.

— Dumneata ești Nicolae Ion.

— Un nenorocit și un bețiv, completă Niculina. Azi pe la prânz, când au venit la mine, erau deja cu damful în nas. Mi s-a făcut milă de ei și i-am primit în casă, să-i omenesc. S-au îmbătat și s-au luat la bătaie, de i-a dus la secție.

— Ce motiv au avut doi prieteni așa de buni să se bată? se miră ABC.

Pompilică își drese glasul, dar Niculina se dovedi mai iute:

— Din cauza lui ăsta bătrân care mă urmărește peste tot. Îl fitilește pe Marian că aș fi așa și pe dincolo… Adică, eu să nu-mi trăiesc viața? izbucni ea patetic.

— Mă… mârâi Marian și dădu să se scoale de pe scaun.

— Vedeți, tovarășe maior, se lamentă Niculina, niște huligani și bolnavi psihic.

— Bine, surâse ABC, în situația asta înțeleg să te altoiască pe dumneata, dar de ce să-și bată prietenul?

— Eu i-am luat ei apărarea, se bâlbâi Nicolae Ion.

— Ziceai că e o „poamă", se arătă surprins ABC.

— Păi, chiar e, aprobă Nicolae. Da' la prânz eram cam băut și nu judecam limpede.

— A trebuit să fug de acasă, se plânse Niculina… Noroc că Robert…

— Exact. Eu am însoțit-o pe prietena mea, pentru că-i era frică de brutele astea.

— Dumneata?… A, Bobaru Vasile, zis Robert, trei luni pentru atentat la bunele moravuri, șase luni pentru proxenetism…

— O mașinație infernală ca să-mi distrugă reputația, protestă Robert. De unde să bănuiesc că tovarășul căruia i-o prezentasem pe prietena mea și care mi-a oferit bani – pe care i-am acceptat, pentru a-mi compensa abandonul sentimental – lucra la dumneavoastră?

— Într-adevăr, ghinion, compătimi ABC. Oricum, pare o meserie plină de riscuri. Cu reputația nu știu cum

scapi în seara asta, dar fizionomia văd că ți-e destul de zdruncinată… Bun!… Deci, o poveste de amor… Dar în casa cetățeanului la care v-ați bătut, ce căutați?

Urmă o clipă de liniște. Apoi, Niculina șopti:

— E ceva personal. N-aș vrea să audă…

— Se poate? rânji ABC. La miliție e ca la spovedanie, n-avem secrete.

— Am intenții serioase cu băiatul… O dragoste la prima vedere.

— Când ți-oi lua ochii pe palmă, îți arăt eu vedere, mugi Marian.

— Și… băiatul… își căută ABC cuvântul, vă iubește?

— Sper… cred, oftă Niculina. De asta l-am luat pe Robert cu mine, să-l cunoască. Știți, pentru mine, Robert e ca un tată.

— Asta e înțest, cârâi Nicolae Ion.

— Se zice incest, îl puse la punct bacalaureata Niculina. Vedeți, inima i-o dăruisem, dar vroiam să-l cunoască și Robert, să-și dea cu presupusul dacă e om de calitate.

— N-aveți nici o grijă în problema asta, e un băiat de mare calitate, o asigură ABC stăpânindu-și râsul… Și tu cu echipa, Pompilică?

— Tov. maior, e o stricată. Da, am urmărit-o. Mi-e milă de bietul băiat, de sufletul lui amărât… I-am spus, vezi mă, cu toți te înșeală… El, nu, că nu crede, dar când l-am dus la apartamentul lu' ăla și i-a văzut, i s-a pus negru în fața ochilor și… De abia l-am oprit să nu facă moarte de om… Că așa-i bărbații din familia noastră: noi pentru onoare și etichetă… Dar plătim toate pagubele, chiar și amenda… Să simți și tu, bă, din salariul tău, cât costă dragostea, se răsti el la nepot… Și, noroc că tovarășul maior e inimă de aur și n-o să ne pună la amenda maximă, dar ceva, ceva, tot o să fie, nu? se interesă cu ochi plini de candoare.

— Noi dăm amenzi după frumusețea poveștii… Iar a voastră e foarte frumoasă, îl asigură ABC… din păcate, cu sfârșit trist, suspină el. Ascultă, Pompilică, dar de Alexiu ai auzit?

— Ce? tresări uimit Pompilică. Care Alexiu?

— Din Schitu Măgureanu… N-ai auzit de el?

— Eu?… să mă bată Dumnezeu din ceruri dacă…

— Vezi, nu spune vorbă mare, că s-ar putea să te audă, și… Da, nu zic nu, frumoasă povestea voastră, dar eu știu una și mai și… cu un vulpoi bătrân care nu s-a lăsat de rele și i-a pus pe alții să intre în cotețul cu găini. Numai că, atunci când treaba era gata și urma să pună laba pe pradă, ia-o de unde nu-i!… Așa-i, Pompilică?

— Ce pradă, ce poveste, tovarășe maior? Vă bateți joc de bătrânețea mea… Sunt curat ca lacrima… Eu îmi văd de treabă…

— Știu, vinzi salată la Matache.

— De ce vă râdeți de un om al muncii? se enervă Pompilică. De unde, acum, în pragul iernii, salată? Acum cu pătrunjel, morcovi… Știe toți, m-a văzut toți… Și băieții, oameni muncitori, la slujbă, nu ca alții, arătă el spre Niculina și Robert.

— Da, da… Uite ce scrie aici, arătă ABC spre foaia de hârtie pe care i-o adusese Roman cu câteva clipe înainte… Scorțaru Marian și Nicolae Ion s-au prezentat la serviciu la ora 7:30. S-au dus la clientul… unde au ajuns la ora 8. Au stat preț de oră, timp în care au băut cafea și vișinată oferite de gazdă, apoi au motivat că pleacă după materiale și duși au fost…

— Se circulă greu cu transportul în comun, bubui Marian.

— Tovarășe maior, izbucni Pompilică, suntem curați. Băieții, în loc să se întoarcă la client, au șprițuit toată dimineața. N-au spus, că le e frică că le taie ziua. Eu am stat la tarabă… Nu ne credeți?… Faceți percheziție… La mine, la ei… Găsiți ceva?… Nu, că n-aveți ce…

— Da… Atunci, unde o fi prada? Asta e problema… Și, revin la o întrebare mai veche: ce căutați în apartamentul de unde v-a luat miliția pentru scandal? Știți cine stă acolo?

— Ehe, mormăi Marian. De-aș ști, ce i-aș mai suci gâtul…

— Că chiar, țipă ascuțit prietenul lui. El de ce nu-i aici? Că doar el e… cum spuneți, mărul…

— Mda. O fi la el prada? păru sceptic ABC.

— Ce tot îi dați cu prada? se enervă Pompilică. Că noi l-am deteriorat din cauza ăsteia, și arătă spre Niculina, nu pentru…

— Domnișoară, dumneata ce părere ai? întrebă ABC.

Niculina roși discret și-și aranjă cârlionții zburliți:

— V-am spus… e, mă rog… e un…

— Un fraier, domnișoară. Așa ți-ai spus astăzi la două, când m-ai văzut la ceas, la Universitate și când mi-ai dat servieta cu hârțoage să ți-o păstrez. Ca să fii sigură, mi-ai subtilizat portofelul… Felicitări, ai sânge rece și putere de decizie… Și, apropo, cu ghiveciul ce-ai făcut?

Gelu Ionescu, oprit în pragul ușii, privea adunarea încremenită, cu un zâmbet strâmb pe chip, căruia un plasture și vreo două pete de mercuro-crom îi dădeau o alură războinică.

— Vi-l prezint pe tovarășul maior Ionescu, în casa căruia ați avut nesansa de a vă rezolva conflictele…

Mârâituri, un țipăt ușor și vreo două sughițuri punctară tăcerea. Apoi, Pompilică, recuperând cu o viteză uluitoare, strigă răgușit:

— Ea e hoața! Arestați-o!

— Eu? își roti frumoasa ochii scânteietori. Eu? Ei bine, vreți să știți cum stau lucrurile?… Bun… Tovarășe maior, zâmbi ea dulce, dacă știam cine sunteți, s-ar fi rezolvat pe loc totul…

— Sunt convins, îi răspunse la fel de dulce Gelu. Deci povestea! Roman, treci și scrie!

— Pot să am o țigară? Mulțumesc, sorbi ea prelung fumul. Printr-o întâmplare nefericită am intrat în relații intime cu această brută – arătă disprețuitoare spre Marian care o privi ucigaș. Scurt, mi-am dat seama că el, sfrijitul ăsta și pramatia de unchi-său pun ceva la cale. Și azi pe la prânz au venit la mine foarte agitați; au lăsat în hol o geantă mare cu scule și au plecat, spunând că se întorc imediat și să pregătesc ceva de mâncare. Printre scule era o servietă diplomat, închisă. Până să mă decid eu, au venit din nou cu boșorogul și s-au pus pe benchetuit. M-au trimis după votcă și, când am ieșit, am reușit să iau servieta. Voiam s-o duc la Robert, să ne sfătuim, s-o ducem la Miliție. Am luat un taxi, dar la Universitate s-a defectat. Nu știam ce să fac, trebuia să mă întorc urgent. Atunci l-am văzut pe tovarășul maior și chipul lui mi-a inspirat încredere…

— Ai ochi buni, domnișoară, surâse ABC.

— Da… Când m-am întors, am aflat de la vecini că ăștia se luaseră la bătaie și-i dusese la Secție.

— Pentru tine l-am bătut, nenorocito! răcni Marian.

— Aiurea, pentru servietă… În casă era ca la balamuc. Boșorogul, că el scăpase să-l ia la Secție,

întorsese totul cu fundu-n sus căutând servieta. Când m-a văzut, mi-a sărit de gât să mă omoare… Că-i picase fisa că numai eu aș fi putut s-o iau. Dar i-am zis: „Mă, delicvent bătrân, am dus-o la miliție – că intenția contează, dacă n-avea pană nenorocitul ăla de taxi… dar, oricum, i-o încredințasem unui om serios – și o să dați de dracu, așa că, fă pași…”

— Minte, protestă Pompilică. Eu n-am nici un amestec, nici n-am fost pe acolo.

— Am martori, îi reteză Niculina vorba. Că m-au văzut vecinii când l-am luat de guler și i-am dat vânt pe scări… Pe urmă, l-am rugat pe Robert să mă însoțească și, cum tovarășul nu răspundea la telefon, ne-am gândit să-i facem o surpriză și să-l așteptăm…

— În casă?! Vezi, Gelu, dacă uiți mereu să încui ușa!

Niculina plecă ochii cu un aer de mironosiță și continuă cu voce mică:

— Bătrânul m-a urmărit și… Jur că voiam să-i dau pe mâna miliției dar, fără servietă…

— Da, da, servieta… Noroc că suntem casă de încredere, surâse ABC, avem grijă de obiectele care ni se dau în păstrare… Romane, dă fuga și adu servieta, să nu le răpim plăcerea de a admira prada după care au alergat o zi întreagă…

După ce se domoli zarva, ABC se întinse de-i trosniră oasele și-i zâmbi lui Gelu:

— Bravo, băiatule, ai făcut treabă bună. Te-a ajutat flerul tău infailibil, nu-i așa? Când mă gândesc cum trebuie să fi arătat cu ghiveciul ăla în brațe… Nu degeaba te-a ales Niculina… Apropo, ce-i cu nepoata lui Gibi? E mișto?

— Dumnezeule! își trăsni Gelu o palmă peste frunte. Am uitat cu totul! Păi, dacă Niculina nu e Melina, atunci unde e Melina? Mă omoară Gibi…

— Taci, am impresia că…

Un tropot amenințător se apropia și, ca smulsă de o tornadă, ușa se lovi de perete. În prag apăru o făptură înaltă, cu sprâncene încruntate sub căciula care amintea de aceea a viteazului și crudului domn al Țării Românești.

— Vlad Țepeș… îngână Gelu, recunoscând silueta pe care o lăsase tremurând pe scările Operei.

— Îl caut pe unchiul meu, colonelul Banciu.

ABC o privi uimit, se uită apoi la Gelu, remarcându-i paloarea și, cu voce mieroasă, rosti:

— Sărut mâinile, domnișoară Melina. Colonelul nu-i aici. Vă putem fi de folos?

— Folos? bufni făptura. Îmi spune că trimite un subaltern de-al lui să mă însoțească prin oraș. Aștept ca o caraghioasă în față la Arhitectură, de se leagă toți golanii de mine… Pe urmă, mă duc la Operă. Și stau și acolo până-mi îngheață și sufletul. Ia ascultă! – i se adresă ea lui Gelu care părea înlemnit – parcă te-aș cunoaște… Dar la față ce-ai pățit?

— Maiorul Gelu Ionescu a fost rănit la datorie. Dar, nu-i grav și va avea plăcerea să vă conducă acasă.

Melina îl privi pătrunzător o clipă apoi, încovoind un deget cu unghie ascuțită, rosti scurt:

— Hai!

Hotărât, marțea sunt foarte multe ceasuri rele, își spuse Gelu, ridicându-se supus.

MIERCURI…

«Până nu de mult, chiar şi pentru noi, cei de la Aprovizionare, zilele de sâmbătă se împărţeau în două: lucrătoare şi S.R.L.-uri. Asta înainte de venirea lui tov. Dudaş în funcţie. Nu e băiat rău, tov. Dudaş, dar are un fix: să fim primii pe ramură în S.R.L.-uri lucrate. Sâmbăta asta era tocmai una din alea care în mod normal ar fi trebuit să fie din celelalte. Aş minţi dacă aş spune că m-am sculat bine dispus şi cu poftă de muncă. I-am plesnit un dos de palmă „Slavei" care ţârâia sâcâitor şi i-am urmărit zborul până a aterizat sub masă. Pentru o clipă, ceasul luase chipul lui tov. Dudaş dar, vorba lui maică-mea, bucuriile de dimineaţă sunt totdeauna scurte; când m-am sculat să-l mai plesnesc o dată, tov. Dudaş dispăruse… Acum, că tot mi se dusese somnul, ce mi-am zis, să mă duc la „firmă". Noi, cei de la Aprovizionare, am botezat-o „firmă", şi după noi s-au luat toţi. Altfel, are numele pe care-l ştiţi, patru litere mari cu puncte între ele. La 7:30 eram în 105, se poate verifica, m-am întâlnit cu nea Dobre de la Tehnic care, zor-nevoie, să coborâm la Licurici să radem o bere, ca să nu ne deshidratăm peste zi, că ăia de la Meteo o prognozau caniculară…»

* * *

— Numele, prenumele…

— Dobre Dobre.

Maiorul Ionescu îşi aprinse o ţigară şi-l privi insistent.

— Dobre, Dobre, repetă bărbatul.

— Bine, am înţeles, răspunse maiorul. În dimineaţa zilei de sâmbătă 19 iulie aţi călătorit în maşina 105 cu Dumitraşcu Gheorghe. Relataţi-ne discuţia!

— Ce discuţie? Eu m-am suit la „Favorit". Când să dau să perforez biletul, mă aud strigat: „Nea Dobre, fă-te încoa!" Era Gică de la Aprovizionare. M-am şi mirat că, deşi stăm pe acelaşi traseu, ne întâlnim rar, că el are maşină. Mă fac eu spre el, dar nu prea aproape, că mirosea de trăsnea.

— Era băut?

— Nu de băutură, mâncase usturoi. Schimbarăm noi câteva vorbe și, după ce trecem de „Leul”, zic: „Mă, băiatule, trebuie să ai și tu puțin respect față de ăia cu care lucrezi, că o să-i zăpăcească damful ăsta de usturoi.” „Ce să fac, bre, nea Dobre?” a râs el. „Bea și tu o bere”, zic eu, că asta o știu din bătrâni, nimic nu-i mai sfânt contra mirosului de usturoi ca berea… „Să fii matale sănătos – zice el – dar am fript două azi-dimineață și degeaba”…

* * *

Șvungul mare la noi, la Aprovizionare, e în prima oră. Atunci vin toți pe capul tău, unii cu miloaga, alții te iau la sentiment sau îți vorbesc în lozinci, dar fiecare are neapărată nevoie de ceva și cât mai repede. Treaba cere finețe și cunoaștere la persoană: le promiți la toți că se face dar pe urmă începi s-o scalzi, ba că nu e cecul semnat sau că e semnată doar o filă și suma e prea mică ori că n-ai mașină să te duci colo și colo. Câteodată, ține și poți să-ți bei cafeaua în tihnă frunzărind presa centrală. Când ai ghinion însă, cum am avut eu sâmbătă dimineață, poți să fii Titulescu aprovizionării și tot nu scapi. La ora nouă eram în microbuz cu trei comenzi, două facturi și un CEC cu cinci file semnate. I-am spus lui Oancea, șoferul: „Bebișor, frige-o, că-i sâmbăta patimilor”...

* * *

— Deci, tovarășe Oancea, sâmbătă 19 iulie, între orele 9 și 13:15 l-ați însoțit pe Dumitrașcu Gheorghe. Vă mențineți declarația?

— Păi, dacă așa a fost. Adică, n-am fost tot timpul împreună. Când ajungeam unde avea el treabă, cobora și eu îl așteptam în mașină.

— Comportarea lui a fost normală, în nota obișnuită?

— Adică ce să fi făcut, se miră Oancea… Asta-i meserie grea, cu frecuș mult. Unii te sictiresc, alții te trombonesc până la Dumnezeu, alții îți spun de la obraz că dacă nu-și iau și ei partea nu te servesc… Da, domnu’ Gigi e as, le știe limba la fiecare…

— V-ați oprit la vreo bodegă, grădină de vară? îl întrerupse maiorul.

— I-am făcut eu cinste cu o limonadă, zâmbi Oancea. Nu că n-ar fi poftit la o bere, două, că era o căldură de te seca la inimă, dar l-am rugat să dea bătaie, să terminăm cât mai repede, că aveam și eu o treabă.

— Era supărat sau nervos?

— Nici pomeneală. Vesel ca un cintezoi, mai ales că rezolvase aproape toate treburile. La ultima întreprindere însă n-a reușit cu o factură, că ăla care trebuia s-o semneze era plecat, dar lăsase vorbă că se întoarce repede. I-am zis: „Domnu Gigi, hai să-l așteptăm, să semneze, că altfel e de rău cu tov. Dudaș”. A râs și m-a bătut pe umăr: „Bebișor, ai auzit de insula japoneză Misurupi?… Misurupi de tov. Dudaș…”

* * *

Când m-am întors la „firmă”, toți erau ca albinele în roit: pe la douăsprezece se anunțase că de luni ne vine C.F.I.-ul pe cap. Nu știu dacă ăștia au treabă și cu dumneavoastră, dar când apar la noi e tristețe mare; își bagă nasul peste tot și n-au bucurie mai extra decât să te prindă cu ceva în neregulă. Din partea mea, putea să vină și mama C.F.I.-ului, că mă știam curat ca lacrima. M-am dus să-i predau actele lui nea Afină – așa-i zicem noi, cei de la Aprovizionare, dar pe dânsul îl cheamă Tafină Grigore și e contabil șef. De obicei, mai schimbăm câte o poantă, că nea Afină, deși e din altă generație, e băiat de comitet.

— Trebuie să dai un bitter mare, că am rezolvat totul, l-am luat eu bine dispus.

M-a privit tulbure, de parcă atunci mă vedea prima oară:

— Ce zici?… A, lasă-le pe birou…

Ceva era în neregulă: de obicei se uita la fiecare factură, se interesa de fiecare comandă.

— Tov. Tafină, ce-i, dom’le, cu mata, eşti bolnav?

— Ce să fie, mă Gică?… Mi-a venit și mie sorocul, a oftat el adânc.

— Lasă, bre, că matale eşti verde ca bradul… Mi-a zis mie Bîrzu.

Nu știu de unde le află Bîrzu pe toate, unii chiar zic că ar fi… lumea e rea, vorbește multe, chiar dacă ar fi,

ce, e de ruşine?, doar e o datorie cetăţenească să informezi… Eram la un şpriţ şi-l cam luase apa şi venise vorba de nea Afină. „Bă, zici tu că e boşorog, dar ne dă clase… Pokere de la perechi de mii în sus, băute numai whisky-uri şi coniace franţuzeşti, iar în pat, balerine de la Tănase. Banii, ca banii, mai au şi alţii, dar alta e chestia de-ţi vine să mori: i-a pus Dumnezeu mâna în cap!… Are priapism”…

— Nu ştiu ce ţi-a zis, dar nu mai contează, a oftat din nou nea Afină.

— Cum să nu conteze, domnule? m-am enervat eu… Păi, ce e mai important pe lumea asta decât femeile?

— C.F.I.-ul!

Când l-am văzut aşa întristat, nu ştiu ce mi-a venit şi zic:

— Nea Griguţă, n-ai probleme, mă am ca un frate cu Ţugui.

Nici nu închisesem bine gura şi-mi venea să-mi dau palme. Ţugui era şeful brigăzii C.F.I. Îl cunoşteam doar din auzite… Şi atunci, ce mi-a venit să mă dau mare?… Cum naiba să mai repar tâmpenia? L-am văzut pe nea Afină că se înveseleşte şi mi-a fost milă să-i spun adevărul… Lasă să-i priască şi lui duminica.

Nea Afină s-a ridicat de pe scaun, s-a apropiat de mine şi m-a luat de braţ:

— Gică, băiatule…

Dar n-a apucat să continue că s-a deschis uşa şi a intrat tov. Dudaş…

Asta e tot ce-am discutat noi atunci, se poate verifica…

* * *

Ciudate pretenţii mai are şi Dumitraşcu ăsta, îşi spuse maiorul Gelu Ionescu şi, ridicându-se de pe scaun, se îndreptă spre fereastră… Dacă o lasă în continuare deschisă, zumzetul străzii îi va asigura migrena cotidiană, dacă o închide, încăperea se va transforma iar în saună. O zi caniculară, ca asta, te îmbie la orice, numai la muncă nu. Nenorocirea e că infractorii nu înţeleg că ar trebui să existe o corelaţie între condiţiile meteo-climatice şi activitatea lor. Suntem doar o ţară cu regim temperat din toate punctele de vedere, atunci, dacă ai chef de o infracţiune, comite-o, domnule, în perioadele adecvate, nu

de gerul Bobotezei sau în căldura lui Cuptor. Degeaba vorbim atâta despre etică dacă tu, infractor, n-ai pic de respect pentru mine, om al legii. De ce mă obligi să lucrez pe o vreme ca asta, când toți oamenii muncii pleacă la mare, la munte, ba chiar și cei mai sărăcuți își permit un Snagov sau un ștrand?!… Și, dacă tot țineai morțiș s-o faci, nu puteai să mai amâni câteva zile până se întorcea colegul ABC din concediu?!… Dumitrașcule, Dumitrașcule, oftă maiorul Ionescu și se întoarse la masa pe care erau câteva foi răsfirate.

* * *

«Când m-am întors în birou, n-am găsit-o decât pe Tina. Nu știu cum reușește, dar în ultima vreme se întâmplă cam des să rămânem singuri. Crede că dacă mi-a spălat câteva cămăși și mi-a făcut o ciorbă și o tocană trebuie să mă ia și de bărbat!… „Ce faci diseară?" zice ea. „Ce să fac? Acasă!" și chiar asta aveam de gând. „Sfântul Bănică", așa îi zicem noi, cei de la Aprovizionare, zilei de salariu, pica marțea următoare iar fondurile îmi erau cam pe terminate. Aveam eu două mii, dar după-masă trebuia să mă duc să-mi scot Dacia de la reparat. „Acasă", repet și scot din servietă un sandviș. Cu drumurile ălea de colo-colo nu mâncasem nimic toată ziua. „Ce-ar fi să vin la tine, să vedem serialul împreună?" Ce m-am gândit: iau un chil, două de „Dealul Mare", ceva parizer, o pâine, nu face mai mult de trei poli, merge; și zic: „Vino!" Pe urmă, mi-am amintit de maldărul de cămăși nespălate și am continuat: „Dar să apari mai devreme! Pe la șase!" Apoi am scormonit în buzunar după cheie și i-am întins-o: „S-ar putea să întârzii! Mă duc la Service, să scot mașina!" „Mâine facem o excursie la Snagov" zice ea și a sărit să mă pupe, dar n-a apucat, că a început să sune telefonul»…

* * *

— Numele, prenumele…

— Tina Buligă… Pot să fumez?

— Vă rog… Maiorul se ridică de pe scaun, aprinse un chibrit și-l întinse spre țigara tinerei… La ce oră ați

ajuns, sâmbătă 19 iulie, la Dumitrașcu Gheorghe acasă?

— Pe la cinci jumătate.

— Dumitrașcu era acasă?

— Nu… Știți… eu… noi… suntem ca și logodiți… așa că, aveam cheia.

— Înainte de a pleca de la serviciu ați avut o discuție cu Dumitrașcu. Părea nervos, neliniștit?

— Gigi? se miră tânăra. Se vede că nu-l cunoașteți…

— Îl cunoaștem, o asigură maiorul.

— Păi, el n-are neliniști. Iar nervos nu l-am văzut decât când pierde Rapidul… Sâmbătă era chiar bine dispus.

— Buna dispoziție care însoțește băutura?

— A, aici greșiți teribil… Mai bea el, nimic de zis, dar la birou nu pune picătură în gură… Doar așa, la vreo onomastică, la un Sfânt… da' atunci toată lumea bea.

— Deci, ați ajuns la 17:30 la locuința lui…

— Știam că întârzie, așa că m-am luat cu treaba: i-am spălat câte ceva, am făcut curat… Când m-am uitat la ceas, opt jumătate… M-am și neliniștit, că ce o fi cu el… Nici măcar un telefon… Pe urmă, mi-am zis că o fi întârziat la Service, că trebuia să-și scoată mașina de la reparat… Poate s-o fi dus cu băieții la un șpriț, așa că am urmărit serialul… apoi m-am întins un pic, că eram obosită, și am adormit…

* * *

La telefon, tov. Dudaş. Norocul meu că n-o ştersesem mai devreme, că mă pomeneam cu nişte ore tăiate şi mustrări în şedinţa grupei sindicale. Când te cheamă şeful să te prezinţi de urgenţă la el, sâmbătă, cu o jumătate de oră înainte de sfârşitul programului, e semn rău: duminica îţi devine zi lucrătoare. Fiecare anotimp are duminici specifice: iarna la rânit zăpadă, primăvara la sădit pomi, vara pe unul din fronturile de lucru ale „firmei", toamna la cules legume. Când mă gândeam la roabele de mortar pe care trebuia să le car a doua zi, m-a apucat nebunia, dar degeaba, ştiam că tov. Dudaş are stil şi în cinci minute mă convinge să mă cer voluntar pentru activitatea duminicală. Era să fac infarct când am intrat în birou şi tov. Dudaş s-a ridicat de pe scaun, a dat mâna cu mine şi mi-a zis:

— Gică, băiatule, sunt mulţumit de tine.

Cum să nu te pască stopul cardiac când de obicei eram „Dumitrașcule, dacă nu te pui pe treabă, nu mai faci mulți purici aici!”

— Să trăiți! am zis eu, că tot trebuia să spun ceva.

— Ia loc, să stăm puțin de vorbă.

Mi-am făcut cruce cu limba și mi-am zis: Gigi, ăsta vrea să te pregătească sufletește: de luni te declară șomer.

— Te-am propus la primă iar din toamnă te promovez în funcție.

Ei, cu asta m-a dat gata! Bănuiam eu că sunt valoros, dar până acum nici un semn de recunoaștere din partea conducerii.

— Știți… eu… pentru serviciu… orice… oricând… am bâlbâit.

N-am zis și oricât, că se putea interpreta. Umblă zvonul că tov. Dudaș ar pretinde de la oamenii muncii din subordine nu numai disciplină și devotament față de „firmă”, dar și produse agro-alimentare: ba un miel, ba un vin, ba un porc, depinde de sezon. Ăia care nu pot face plata în natură, o fac în numerar. Așa vorbește lumea, da’ mie, tov. Dudaș nu mi-a cerut niciodată nimic. Că, dacă-mi cere, tot degeaba, că n-am: că salariul e ăla pe care-l știți, iar agro-alimentare n-am de unde, că-s băiat de oraș.

— Bravo, s-a bucurat el… Întreprinderea e familia noastră.

Așa e tov. Dudaș, un idealist. De fapt, „firma” noastră, ca orice șantier de construcții, e ca un balon. Începe să se umfle primăvara iar iarna, când ni se reduce activitatea, se dezumflă rapid. Aerul pentru fluctuațiile schemei îl reprezintă sezonierii. Cum să le ceri ăstora devotament și dragoste față de „firmă”, când ei sunt azi aici, mâine cine știe unde?!… Alta e situația noastră, a celor nefluctuanți. La noi alternativa e simplă: ori ești atașat, ori ești detașat, ca să nu zic concediat…

Tov. Dudaș mi-a pus o mână părintească pe umăr și m-a întrebat blând:

— Deci, ești rudă cu tov. Țugui?

Să-ți minți șeful e aproape la fel de periculos ca și acum i-ai spune adevărul. Dacă tov. Dudaș mă prindea cu o minciună de calibrul ăsta, puteam să pun cruce carierei mele de merceolog. Dacă-i spuneam adevărul, presimțeam că se duce naibii prima și avansarea:

— Nu chiar… Ne cunoaştem… avem prieteni comuni.

Tov. Dudaş şi-a frecat îndelung bărbia:

— Gică, luni dimineaţă, la prima oră, eşti la şantierul nostru de la Bârlad. Dacă şi acolo faci treabă bună, când te întorci, peste o lună, te-am promovat. Fă-ţi delegaţie şi du-te la casierie să-ţi dea banii de drum şi de diurnă!

— Să trăiţi! *am strigat cu voioşie militărească, deşi în inima mea îi doream să-l văd cât mai repede pe năsălie, şi am ieşit…*

* * *

— Să trăiți… Sunt maiorul Ionescu… Am venit…

— Bineînțeles, pentru Dumitrașcu, îl întrerupse bărbatul. Element tânăr, destul de priceput, cu putere de muncă, dar…

— Dar? reluă maiorul.

— Viață personală cam dezorganizată… Prietenii nepotrivite, îi place să bea. L-am avertizat de câteva ori, l-am și analizat în biroul grupei sindicale… Sâmbătă, 19 iulie, l-am chemat la mine, în birou… Vroiam să-i dau o ultimă șansă. Îl trimiteam pentru câtva timp la un șantier de-al nostru, la Bârlad. Acolo condițiile sunt ceva mai dure: muncă de dimineață până seara, n-ai timp de băutură și jocuri de noroc… Trebuia să fie ca o cură de dezintoxicare… Știți, aveam încă speranțe în băiatul ăsta.

— Vă mulțumesc, tovarășe Dudaș…

* * *

Norocul Tinei că n-am găsit-o în birou. Altfel, precis i se spărgeau în cap nervii mei. O să ziceți, de ce eram nervos? *Că doar şi Bârladul este unul din oraşele înfloritoare de pe harta patriei. O fi, nimic de zis, dar chestia e că şantierul nu e în Bârlad, ci la vreo treizeci de kilometri de oraş, iar printre noi, cei de la „firmă”, era numit lagăr de muncă, ca să nu zic de exterminare… Pe birou am găsit biletul Tinei. L-am citit şi l-am aruncat la coş. Are asta un stil la scris de crezi că am fi pensionarii unei grădini zoologice. Eu sunt „Iepuraş”, „Motănel”, „Ursuleţ”, iar ea „Pisicuţă”, „Căprioară”, „Veveriţă”…*

Azi eram „Bursucel” iar dânsa „Coțofană”. Adevărul e că de data asta o nimerise cu zoologia, dar nu „Bursucel”, ci o fiară mai de Doamne-ajută, gata să-l sfâșie pe tov. Dudaș. Mi-am făcut ordine în sertare, i-am lăsat lui Dinu, colegul meu, o notă cu situația lucrărilor pe care trebuia să le rezolve – să vezi ce o să mă înjure ăsta! – am închis peste tot și am plecat. Noi, cei de la Aprovizionare, zicem că asta e ora fraierilor, șmecherii, descurcăreții nu prind niciodată sfârșitul programului, se topesc totdeauna mai devreme. Însă, are și o parte bună plecarea la ora asta: te mai întâlnești cu conducerea. Azi așa, mâine așa, până-ți fixezi statutul de salariat care respectă programul… Pe urmă, n-ai treabă!… În fața mea, în conversație agitată, tov. Dudaș cu nea Afină. Văzându-i, am uitat de dracii pe care-i aveam și am pufnit în râs. Nea Afină, bărbat de statură medie, are mersul legănat al marinarului care debarcă pe uscat după o lungă cursă pe mare; tov. Dudaș, cu un cap mai înalt, parcă e o păpușă pe sârmă. Ce mai, erau ca Stan și Bran! Când m-a zărit, nea Afină l-a lăsat mască pe tov. Dudaș și s-a repezit glonț la mine:

— Gică, am ceva de vorbit cu tine!

— La ordin!

Tov. Dudaș s-a uitat câteva clipe la noi, parcă așteptând ca nea Afină să termine conversația cu mine. Apoi și-a văzut de drum.

— Să mergem să bem undeva un pahar, că așa pe stradă nu se leagă, a propus nea Afină.

Când te invită conducerea la băutură, e ca o sarcină de serviciu, nu poți să refuzi:

— Nea Griguță, chiar acum nu pot. La patru și jumătate trebuie să fiu la Service să-mi scot mașina.

— Las-o naibii, o scoți luni, e ceva urgent.

— O fi, dar luni nu se poate. M-a detașat tov. Dudaș pentru o lună la șantierul de la Bârlad.

— Așa care va să zică, a fluierat a pagubă nea Afină.

Am parcurs câțiva metri în tăcere, lăsându-l în gândurile lui și am propus cu jumătate de glas:

— Poate mai târziu! Că pe la șase cred că termin.

S-a holbat la mine și a acceptat:

— Bine, te aștept la șase la…

— „Licurici”, am propus eu. Au un riesling de Urlați, de o să mă pomeniți!

Nea Afină a surâs:

— Bine, dar să nu întârzii! *S-a uitat la ceas şi a continuat: nici nu mă mai duc acasă…*

* * *

Subsemnatul Soare Marin, mecanic la Ciclop Rămureni, cu domiciliul stabil în București, Strada Ritoride 88, declar pe propria răspundere:

«Sâmbătă 19 iulie pe la orele 16:30 s-a prezentat la Ciclop Rămureni tovarășul Dumitrașcu Gheorghe. S-a apropiat de mine și a întrebat: „E gata?", la care eu am răspuns: „Aproape". Era vorba de mașina lui, o Dacie 1300 de culoare roșie la care eu mai aveam puțin de lucru. Cetățeanul a înțeles situația și în timp ce eu puneam la loc roțile, că schimbasem și planetarele, a fumat două țigări Snagov și mi-a oferit și mie una, dar l-am refuzat. După circa aproximativ o jumătate de oră treaba era gata și tovarășul Dumitrașcu a scos o hârtie de o sută de lei și a zis: „De la mine mai puțin, de la Dumnezeu mai mult!" Am refuzat să primesc banii iar, dacă cetățeanul declară că i-am luat, minte»…

* * *

Era cinci şi un sfert când am ieşit pe poarta Service-ului. Poate aveţi şi dumneavoastră maşină, că acum are toată lumea şi ştiţi ce înseamnă un Service… Junglă şi rechini! *Că, dacă nu eşti mafiot sau cu relaţii pe linie de serviciu cu ei, ăştia pompează banii din tine ca apa dintr-un puţ american. Rechinul ăsta de Soare, mecanicul, mi-a cerut fără nici o jenă bani. Vorba lui, „de la stat mai puţin, de la client mai mult*!*" Mintea mea proastă că i-am dat, că, dacă nu-i puneam Bălceştii în palmă, rămânea maşina acolo*!*… N-am apucat să fac doi kilometri şi maşina s-a oprit. Pana prostului: nu mai aveam benzină. Ăştia de la Service chiar nu mai au nici un Dumnezeu*! *Fură ca-n codru*! *Până s-a milostivit unul să-mi dea un litru de benzină, cât am stat la coadă la Peco, trecuse de şase. Dacă mă duceam acasă să las maşina şi mă-ntorceam cu transportul în comun, ajungeam la restaurant la ora închiderii. Aşa că m-am dus direct. După cum s-a sculat nea Afină de pe scaun şi m-a pupat, mi-am zis că are la bord cel puţin trei baterii. Nu mă*

înşelasem, din a treia am apucat şi eu un şpriţ. Apoi, nea Afină a fluierat scurt spre ospătarul care mişuna printre mese:

— Flăcău, încă trei „Urlaţi”!

— Să trăiţi, domn Gigi!*, m-a salutat ospătarul.*

Asta l-a impresionat pe nea Afină. Lucrătorii din Alimentaţia publică nu salută pe oricine; numai bacşişurile sănătoase lăsate în timp îţi dau dreptul la stima lor.

— Gică, ăsta-i vinul dracului, cere mâncare…

Am chibzuit noi că o porţie de ficat şi câte o friptură ar fi cele mai nimerite. Până să ni le aducă, m-am înfipt şi eu în vin, că de atâta alergătură peste zi se evaporase tot lichidul din mine… În timp ce şpriţuiam şi ciuguleam nişte caşcaval cu piper, nea Afină mă tot învăluia cu privirea; încercase şi nişte deschideri de discuţie, dar când să ajungă la ce-l durea, o dădea cotită: ba pe fotbal, ba că are o colecţie de chibrituri, o minunăţie, ba că-i place să se ocupe de grădinărit şi de mult propusese să încercăm la „firmă” să cultivăm loturi personale pentru a ne vitaminiza gustarea de dimineaţă cu legume proprii… în sfârşit, chestii de astea, interesante, nimic de zis, dar îl simţeam că vorbeşte cu gândul aiurea…

Mai pe seară, când nu se mai ştia numărul sticlelor, nea Afină, după ce a şters cu o coajă de pâine farfuria, a umplut-o cu vin. A rupt câteva scobitori în două şi le-a aruncat în vinul din farfurie. M-a privit întrebător, iar eu cred că am zis:

— Asta-i situaţia!

Nea Afină a aprobat şi a început să sufle în farfurie, vălurind vinul:

— Viaţa noastră e ca scobitorile astea. Liniştită, paşnică, fiecare în treaba lui, până vine un nu ştiu ce de o tulbură. Uite, asta mi-e soarta, m-a făcut el atent asupra unei bucăţele mai groscioare care în navigaţia ei se tot plesnea de altele.

I s-a făcut milă de soarta lui, a scos-o din vin şi a început să se scobească în dinţi:

— Bre, Gică, cum vii tu ca un frate cu tov. Ţugui?

Ăia care zic că la beţie spui adevărul sunt nişte fraieri. Sau poate nu eram eu suficient de ciupit ca să trec pe adevăruri, aşa că zic:

— După mamă.

Nea Afină mai să-și înghită „soarta” de uimit ce era:

— Cum, bre, sunteți frați vitregi?

Mie, la băutură, mi se dezleagă limba: pot să trântesc tot felul de povești frumoase, de juri că sunt adevărate. Cât am mai băut o sticlă, i-am făcut teoria cum se leagă familia mea de a lui tov. Țugui încă de pe vremea pandurilor lui Vladimirescu.

— Eu știam că tov. Țugui e moldovean, de la Iași, se miră nea Afină.

— Nici vorbă, l-am liniștit eu. E strănepot de pandur. Are o origine prima, altfel cum crezi că ajungea unde a ajuns?

— Bine, bre, Gică, dar tu, de ce doar merceolog, că zici că aveți aceeași origine? *mă privi tulbure nea Afină.*

— Aceeași, l-am asigurat, doar că ai mei au făcut greșeli pe parcurs.

O să întrebați de ce nu i-am spus adevărul, că habar n-am de tov. Țugui?!*… Păi ce, eram prost*?! *Parcă eu nu mi-am dat seama că tot interesul conducerii pentru viața mea personală a venit atunci când am aruncat bomba cu frăția de cruce cu tov. Țugui*?! *Cum puteau să afle că nu-i așa*? *Eu luni la 7:25 eram în acceleratul de Bârlad, iar pe ăștia nu-i vedeam întrebând: „Tov. Țugui, sunteți dumneavoastră rudă cu Gică de la Aprovizionare*?*”*

— Gică, a început nea Afină în șoaptă. Se zice că tov. Țugui e omul dracului… Cum te-a prins cu o chestie, n-ai scăpare… Așa-i?

Nu puteam să-mi angajez ruda într-o conduită neprincipială, așa că am murmurat cu tristețe în glas:

— Își face exemplar datoria.

Confirmarea mea l-a întristat pe nea Afină. Și-a cuprins capul în palme și a început să geamă încetișor.

Mie, la un șpriț, de ce mi-e mai lehamite, sunt crizele de plâns. Hai că înțeleg să bocești pentru un necaz de boală în familie sau dacă te-a lăsat nevasta, dar să plângi din cauza lui tov. Țugui, asta n-o mai accept. Mai ales că acum eram și rude, de ce să-mi strice el mie seara?!*, așa că l-am îmbărbătat pe nea Afină:*

— Dar e și el om.

— Adică? *a întrebat el, ridicând capul.*

— Fiecare are un preț, am șoptit.

— Ce spui, ce spui? *s-a înseninat el… Flăcău, mai adu ceva vin…*

* * *

— Să trăiți! se auzi o voce firavă din pragul ușii.

Maiorul privi matahala care se foia de pe un picior pe altul, codindu-se să intre. Îi făcu semn și tânărul se buluci în încăpere:

— Surugiu Jean… adică Ion, răsuflă adânc și-și trecu palma peste fruntea asudata… Ospătar la „Licurici”.

— Ia loc!

— Iau, iau, aprobă supus ospătarul… dar nu știu de ce… Adică, nu de ce să stau… de ce m-ați chemat dumneavoastră?

Tăcerea prelungită a maiorului acceleră formarea broboanelor de sudoare pe fruntea lui Surugiu.

Conștiința chelnerilor, chiar la cei care o au mai curățică, e într-o permanentă stare de stres în prezența oamenilor legii. Cât de liniștiți ar fura ei, dacă n-ar exista oamenii în albastru?!… Dar așa? Când știi câți dintre ai tăi au fost prinși cu bacșișuri grase sau încărcând notele de plată, când știi că majoritatea proceselor la Legea 18 sunt ale colegilor de breaslă, când știi cât îți tremură inima seară de seară când pleci de la serviciu cu suticile în buzunare și kilogramele de carne în sacoșă, cum să nu fii stresat când te întâlnești cu cei care poartă responsabilitatea pentru nenorocirile care-ți lovesc breasla?!… Mai ales când ești chemat la ei!… Așa gândea maiorul, întârziind răspunsul, parcă așteptând deshidratarea completă a individului.

— Domnu maior, eu sunt curat, să știți, îl asigură cu voce tremurată Surugiu… Dacă era ceva, mă duceam și spuneam la tovarășii de la Circa 12, că așa obișnuiesc, puteți să-i întrebați…

— Dumitrașcu Gheorghe, zis Gigi.

— Client vechi, serios, se însenină ospătarul. Bea cât îl țin banii, nu produce scandaluri. De când îl cunosc, niciodată n-am fost obligați să-l aruncăm pe ușă afară, și asta e o treabă!

— Sâmbătă, 19 iulie…

— Sâmbătă?… Da… sigur… a apărut pe la șase. Avea întâlnire cu un tataie, dar domn și el, adică băiat de oraș, comanda, nu se uita la bani.

— Dumitrașcu părea băut când a venit în local?

— Proaspăt ca un trandafir, că mi-a și zis: „Jeane, n-am fript decât două beri azi-dimineață, adu repede din ăsta rece și sec!” Pe urmă s-au încins ei la băutură, au și ciugulit câte ceva, ca tot omul.

— Ai fost de multe ori în preajma lor. Ai surprins ceva din discuția pe care o aveau?… Părea amicală… violentă?

— De prins, n-am prins nimic, se scuză Jean, cu figura întristată… Păi, nu băgăm eu urechile pe înregistrare, dacă știam că vă interesează?… Altfel, prietenie mare… S-au și pupat de câteva ori… Dar vorba e, dacă nici la băutură nu te pupi cu cine ți-e drag…

Jean rămase câteva clipe pe gânduri, apoi un zâmbet i se lăți pe față:

— Da’ se rezolvă! Să nu-mi ziceți mie Jean dacă n-o să aflați ce vă interesează. Avem omul care precis a ciupit câte ceva din discuție: un boșondrea cu loz în plic. I-a văzut că-i cam luase valul și de vreo două ori s-a așezat la masa lor să-și plaseze marfa…

* * *

Jean ne-a adus vinul şi noi am început a ne da cu presupusul cam care ar fi preţul lui tov. Ţugui. Acum, ştiţi şi dumneavoastră, preţul e în funcţie de situaţie: una e când furi un ou şi alta e cu boul. Nea Afină precis se încadra în proverb, nu pe probleme de alimentaţie, ci în specific, dar ce şi cât, nu ştiu, că se ţinea tare secretos.

Când pitroceam noi chestia, iar a apărut pensionarul ăla cu loz în plic. Mă şi mirasem când l-am văzut prima oară, că localul e în parohia lui „Mai trage o dată”. Are ăla o şcoală, ceva de speriat, nu se lasă până nu-ţi produce un dezechilibru financiar. Da’ te lucrează subţire, după ce bagi câte o sută în escrocheriile alea de lozuri, tot tu rămâi cu impresia că ţi-a făcut o favoare. Pe ăstălaltul, pe pensionar, când a venit la masa noastră l-am omenit cu un şpriţ, i-am făcut vânzare, nu mult, câţiva poli acolo, dar am fost băieţi salon, că ştiam că pâinea lui e cu atât mai albă, cu cât vinde mai mult. Dar acum deranja. I-am dat pas, dar boşorogul parcă era lipit cu prenadez…

* * *

— Și, cum îl chema Surugiule, pe pensionarul cu loz în plic?

— Să mor dacă știu, domn maior, pufni el cu necaz. Că era trufanda, nu mai apăruse prin local. Că la noi obișnuiește Lambă, zis „Mai trage o dată”. Dar probabil era în sâmbătă liberă sau avea treburi persoanele și l-a trimis pe ăsta ca să nu sufere planul. Că, știți, ăștia cu loz în plic sunt ca unitățile cu foc continuu, lucrează în toate schimburile.

— Cum arată individul?

Jean ezită câteva clipe înainte de a răspunde:

— Pensionar… Slab, stafidit, cocârjat… Cu o pălărie albă de pai… Șeful, când l-a văzut că circulă printre mese cu ea pe cap, i-a și zis: „Neică, scoate coloniala, că aici ești în lăcașul Domnului…” Tare pontos, șeful!

Observând privirea maiorului, râsul i se înecă în gât:

— Ce să vă mai spun? se precipită el… Are o voce de parcă e scăpat proaspăt de la, scuzați, castrare… Cum îl văd, îl înhață și-l aduc aici…

— Nu e nevoie, îi tăie maiorul elanul. Doar ne anunți… Dumitrașcu și comeseanul lui au plecat împreună?

— Da. Când am dat stingerea, tipul care era cu domn Gigi a strigat: „Flăcău”, ăsta eram eu, „adu întristarea!”. Am adus-o, el a plătit, mi-a dat și mie ceva, dar nu mult, zău, domn’ maior…

— Bine, lasă.

— În drum spre ușă au ras niște frapiere, noroc că erau goale, că altfel plăteau sticlele. Lângă ușă, la o masă, șprițuia singur ăla cu loz în plic. Amicul lui domn Gigi a scos un „Vladimirescu” și i l-a dat zâmbind: „Pentru sfat!” Ăla s-a sculat în picioare și a salutat milităreste „Să trăiți!”, la care domn Gigi a râs: „Să trăiască, să mai dea!”… Și au ieșit.

* * *

Cum, necum, am scăpat de ăla cu loz în plic. Chestia era că nici nea Afină, nici eu nu mai țineam minte despre ce discutasem înainte. Adică, de ce să mint, că sunt conștient că numai adevărul gol goluț mă poate salva, eu îmi aduceam aminte că era vorba de tov. Țugui. Dar n-am vrut să-l mai întristez pe nea Afină, că se simțea bine omul și pentru necazuri se găsește timp totdeauna. Așa că

am cântat vreo două romanțe și am băut în continuare. Sau, cel puțin, așa cred. Cât să fi fost ceasul când am terminat, nu știu. Da' se pare că era ora închiderii, că în drum spre ieșire nu ne-am lovit de ființe umane. Am lovit noi ceva, dar cred că erau mese sau frapiere. Țin minte că nea Afină a zis: „Deși e plin de obstacole, drumul ni-e luminos". Nu cred că avea dreptate, că în capul meu era întuneric, dar nu l-am contrazis și i-am spus că nu numai drumul, dar și viitorul ni-e luminos… Că, dacă știam că o să ajung unde am ajuns, mai bine îmi tăiam limba decât să vorbesc de viitor: că numai luminos nu pare a fi!

Asta este tot ce-mi aduc aminte din ziua de sâmbătă 19 iulie…

* * *

Ce ar mai fi trebuit să-și reamintească Dumitrașcu Gheorghe?

…Ultimele ore ale acelei sâmbete și pe primele ale duminicii următoare…

* * *

Sâmbătă, 19 iulie, ora 23:30.

La prima sonerie a telefonului, locotenentul Preda tresări speriat: ațipise cu un Rebus în față. Lăsă telefonul să sune și a doua oară, își îndreptă spatele și ridică receptorul.

— Un cetățean a fost călcat de o mașină care a dispărut, comunică vocea precipitată a unui bărbat.

— Unde?

— Strada Mimozei, 17.

— Numele…

— Nu știu, nu-l cunosc.

— Numele dumneavoastră, se impacientă locotenentul.

— Rițu Pompiliu. S-a întâmplat chiar în fața casei mele.

— Ați anunțat Salvarea?

— Mai degrabă „Pompele Funebre", răspunse Rițu și trânti receptorul.

În câteva minute locotenentul Preda a contactat echipajele de miliție care patrulau prin zonă iar la 23:42,

echipajul 7, format din locotenentul Firăniță și sergentul major Căpățână ajunse la adresa indicată.

Un individ îmbrăcat în pijama perora în mijlocul unui mic grup. La câțiva metri de ei, pe trotuar, se deslușea, ca o păpușă dezarticulată, trupul unui bărbat.

Cel în pijama aruncă țigara și se repezi spre mașina miliției:

— Trăiți! Eu sunt Rițu. Cel care a semnalat…

Grupul curioșilor fu risipit și, în timp ce așteptau echipa operativă, locotenentul Firăniță află de la Rițu că:

Are patruzeci și cinci de ani, nevastă și două fete: una pe a douăsprezecea, cealaltă pe a zecea. O viață de familie fericită până cu patru luni în urmă când l-a lovit ghinionul: nevastă-sa a rămas însărcinată… Bineînțeles, cu el, nu asta era problema, că e femeie de casă și cuminte, ci faptul că soția nu mai suportă mirosul de țigară în casă. Și el fuma mult, până la două pachete pe zi, din care unul acasă. În sfârșit, astea erau problemele lui, le rezolvă el într-un fel… Dar cum se leagă fumatul lui cu mortul din fața casei? Foarte simplu: ca de obicei, după ce se culcă soția, el iese pe bancă, în curte, să mai tragă o țigară, două. Era cald, se simțea bine și nu prea era atent la zgomotul străzii. La un moment dat a auzit o bufnitură înfundată și s-a gândit că vreun bețiv a răsturnat coșul de gunoi pe trotuar. A mai tras un fum din țigară și s-a mirat că zgomotul nu era cel obișnuit: în locul zdrăngănelii metalului pe caldarâm, bufnitura părea a fi rezultatul contactului dintre un trup și trotuar. Cum cârciumi sunt destule în zonă, s-a îndreptat spre poartă convins că va găsi pe trotuar un bețiv sforăind pe rupte. Când a ajuns la poartă s-a oprit uimit: pe stradă, o mașină mergea cu spatele. Nu mult, vreo patruzeci-cincizeci de metri. Apoi, șoferul a băgat într-a întâia, mașina s-a urcat pe trotuar, puțin mai sus de casa lui, a coborât din nou pe carosabil și a dispărut.

— Bestia, a trecut cu bună-știință peste omul ăla, își încheie Rițu relatarea.

— Ce mașină era?

— O Dacie 1300 de culoare roșie, iar ultimele numere erau 1, 7… exact ălea pe care le am eu la casă.

Echipa operativă confirmă relatarea lui Rițu, găsind în jurul cadavrului bucățele de vopsea roșie și cioburi dintr-un far de Dacie 1300.

* * *

Duminică, 20 iulie, ora 5:30.

Pe strada Sfântul Constantin, aproape de intersecția cu Calea Plevnei, o mașină de miliție reperează o Dacie 1300 de culoare roșie al cărui număr de înmatriculare se termina în 1, 7. Mașina avea aripa dreaptă față înfundată, bara îndoită, farul din dreapta spart. În mașină, prăbușit peste volan, un trup.

— Ăsta mă îmbată numai din respirație, comentă scârbit sergentul Vlase și comunică Dispeceratului Central că a fost găsită Dacia 1300 dată în urmărire.

* * *

Duminică, 20 iulie, ora 5:30.

Maiorul Gelu Ionescu dormea. Nu singur, dar viața personală a maiorului neinterferând în nici un fel povestirea de față, menționăm că somnul îi era un binevenit intermezzo în activitatea nocturnă.

Telefonul sună și maiorul își acoperi capul cu perna. La a cincea sonerie, companioana de somn și de pat ridică receptorul.

— Să trăiți, tovarășe maior! Locotenentul Preda…

— Să trăiești și dumneata, dar fii mai atent când formezi numărul, răspunse tânăra și puse receptorul în furcă.

După câteva clipe soneria telefonului se auzi din nou.

— Locotenentul Preda…

— Domnule, ai un fix, se enervă tânăra și trânti receptorul.

La a treia repriză de sonerii deschise și maiorul ochii.

— Un maniac, îl avertiză tânăra. Se recomandă locotenent Preda și vrea să vorbească cu un maior.

Maiorul oftă și ridică receptorul:

— Ce e, Preda?

— Trăiți! Un accident de circulație…

— Mă, tu ești nebun? Mă scoli pentru…

— E un accident mai curios… de fapt o crimă.

— Bine, vin.

— Am și trimis mașina.

— Ce treabă ai tu cu miliția? îl privi curioasă tânăra.

— Am, că fac parte, răspunse maiorul.

— Mincinosule, șuieră tânăra.

Când o cunoscuse, maiorul aflase că, la acceptarea supiranților, tânăra avea principii foarte ferme, din păcate, greu realizabile în viața de zi cu zi: respectivul să aibă bani și să fie, prin profesie, cultură și sentimente, intelectual. Datorită acestor principii restrictive, reprezentanți ai unor profesii respectabile – arhitecți, politehnicieni, filologi, chiar și cei de la A.S.E. și construcții – rămâneau aprioric fără șanse, știut fiind că cerințele ei nu se îngemănau decât într-o profesie: cea de doctor. Tânăra, neacceptând să-și încredințeze inima, viața, numele sau măcar nopțile decât celor din breasla respectivă, Gelu se văzuse silit să se declare chirurg și totul decursese normal, dar frumoasa prietenie ce părea să se înfiripe între ei fusese tulburată de neinspiratul telefon a lui Preda.

— Mincinosule! repetă tânăra și până în momentul când trânti ușa de la intrare nu mai scoase nici un cuvânt.

Maiorul se spălă pe dinți, îmbrăcă o cămașă în carouri și un pantalon crem.

— Tov. maior, tocmai a ieșit una trăsnet din blocul dumneavoastră, îl întâmpină entuziasmat Lică, șoferul. Au unii un noroc chior!

— Mda! aprobă maiorul și se trânti pe scaun.

Preda îl aștepta cu o cafea fierbinte pe care maiorul o bău cu înghițituri mici în timp ce asculta relatarea cazului.

— Victima, Tafină Grigore, contabil sef la P.I.L.S.

— Asta nu e o marcă de bere? îl privi mirat maiorul.

— Nu, șantier de construcții. Din raportul medicului legist reiese că victima – grad avansat de ebrietate – mergea pe carosabil. Mașina a venit din spate și l-a proiectat pe trotuar. Apoi, cum rezultă și din declarația martorului Rițu și din concluziile medicului, mașina s-a întors și a trecut peste trupul prăbușit pe trotuar.

— Oribil, comentă maiorul.

— Mașina, o Dacie 1300 roșie, a fost găsită pe strada Sfântul Constantin. La volan, beat criță, proprietarul – Dumitrașcu Gheorghe – merceolog la același șantier de construcții.

— Și individul ce zice?

— Nu zice nimic, murmură jenat locotenentul Preda… Doarme…

— Doarme? pufni maiorul… Eu trebuia să dorm, nu el… Să-i dăm deșteptarea…

* * *

Miercuri, 23 iulie, ora 8:30.

În afara maiorului Ionescu, care stătea comod pe scaun, ceilalți încremeniseră în poziție de drepți. Maiorul sosise nervos de la întâlnirea pe care o avusese cu puțin timp înainte cu șeful lui, colonelul Banciu; își chemase colaboratorii, care, fiind și subalterni, optaseră pentru poziția în picioare și îi informă despre nemulțumirea șefului.

— Și știți de ce? se interesă el.

Știau: ancheta în cazul Tafină – Dumitrașcu.

— Până acum trebuia finalizată și dosarul trimis procuraturii, le reaminti maiorul.

— Păi, ce ne oprește să-l trimitem? se miră plutonierul major Roman… E clar, nu? Avem toate declarațiile: și ale lui Dumitrașcu și ale martorilor.

— Numai motivul ne lipsește, remarcă locotenentul Preda.

— Ne lipsește nouă, dar Dumitrașcu o fi avut unul, ripostă Roman. La beție, nici n-ai nevoie de motiv: ăla a zis ceva, ăsta a înțeles altceva și…

— Ca să-l învețe minte, a trecut cu mașina peste el, continuă maiorul.

— Da, aprobă Roman. N-ar fi primul caz…

Maiorul bătu de câteva ori cu creionul în masă:

— Să lăsăm motivul pentru mai târziu. Altceva mă deranjează: între locul accidentului, sau, mai bine zis, al crimei și cel în care a fost găsită mașina sunt câțiva kilometri. Toată lumea e de acord că pe o asemenea distanță sunt puține șanse ca un șofer beat în ultimul hal să nu facă un accident. Or, mașina, în afara părții din dreapta față, lovită în momentul impactului cu Tafină, e în perfectă stare. Mai mult, colegii de la echipa operativă, măsurând urmele de la locul accidentului, susțin că mașina a fost condusă în marșarier cu o mână foarte sigură, nimerind exact peste trupul lui Tafină care căzuse într-un spațiu îngust, între un coș de gunoi și un pom.

— De ce să căutăm noi, scuzați, cai verzi pe pereți, când totul e în dosar? se îndârji Roman. Vorbiți cu băieții de la circulație, să vă spună ei câți au văzut din ăștia, beți

criță, conducând de jurai că sunt cascadori… Ca să vă convingeți că se poate, facem o reconstituire.

— Doar dacă joci tu rolul lui Tafină, mormăi maiorul.

— În privința motivului, interveni timid Preda. Avem declarațiile colegilor de birou ai lui Dumitrașcu… Se pare că Tafină nu era prea iubit.

— Predo, tu vorbești serios, se miră maiorul. Păi, ce salariat normal pică cu dragoste pe un contabil?

— De acord, acceptă Preda. Numai că, Dumitrașcu, din spusele martorilor, dorea să-l vadă cât mai repede „cu grădiniță pe piept", iar de vreo două ori chiar a promis „Bă, lu' ăsta o să-i iau gâtul ca la pui".

Subalternii respectară în tăcere momentele de gândire ale maiorului.

— Fleacuri, decise el și-și aprinse o țigară. Reflecții tipice ale unei relații obișnuite între „aprovizionarea" și „contabilitatea" din orice întreprindere. Dacă dorințele s-ar transforma în realitate, A.S.E.-ul ar fi obligat să-și tripleze numărul promoțiilor anuale… Care sunt motivele care conduc la crimă? se întrebă el, în timp ce subalternii erau numai ochi și urechi… Femeia?!

— Tovarășa Tafină are 57 de ani și 78 de kilograme, precizează Roman.

— Nu la ea mă gândeam, îi învălui maiorul într-un nor de fum… Ceva tânăr, proaspăt, la care amândoi ar fi râvnit.

— Degeaba râvneau amândoi, că tot Tafină avea banii… și cine dă mai mult ăla are.

— Tâlhărie?!…

— Nu, se precipită Preda. Tafină avea în portofel o mie de lei iar la mână un ghiul de zece grame.

— O divergență acută de opinii în domenii diverse: cultural, social, politic… propuse maiorul.

— Nu se potrivește, protestă Roman. În domeniul cultural divergențele se rezolvă prin vorbe, în cel social prin bani, iar în politic prin tăcere.

— Tot eliminând, ne întoarcem de unde am plecat, oftă maiorul: un matrapazlâc făcut în cârdășie. În loc să-și împartă foloasele tovărășește, ajung la discuții neprincipiale și ne pică nouă pe cap… Doamne ajută cu brigada C.F.I., deși, până acum, amândoi, atât în parte, cât și împreună, par curați ca lacrima… L-ați găsit pe vânzătorul de lozuri?

— Parcă a intrat în pământ, se scuză Preda.
— Săpați și scoateți-l la iveală…

* * *

Câteva ore mai târziu.

Maiorul Ionescu își șterse fața transpirată și-și continuă drumul prin vârtejul de praf. Febra demolărilor, completată de cea a construcțiilor transformase orașul într-o Sahară *sui generis*. Respirai, mâncai, vedeai praf. Se apropia de sediul șantierului de construcții – câteva barăci care funcționau după principiul termic: iarna îngheți în ele, vara te coci. Nu era la prima vizită cu două zile înainte venise să vorbească cu tov. Dudaș și să-l cunoască pe tovarășul Țugui. Curiozitatea lui era normală: fără să participe în mod direct, totuși Țugui declanșase evenimentele cu deznodământ dramatic. Dacă n-apărea C.F.I.-ul, Tafină n-ajungea în relații de șpriț cu Dumitrașcu, bețiile le-ar fi fost solitare și toată lumea mulțumită: Dumitrașcu cu Tina, Tafină cu balerine de la Tănase iar el, maiorul, cu tânăra amatoare de doctori. Dar așa, trei existențe bulversate, din care una definitiv.

„Despre morți numai de bine”, dar există o directivă că pe linie de serviciu întâi se verifică și apoi, în funcție de situație, se folosesc vorbele strămoșești. Dacă este cazul, atunci se aplică „morții cu morții și viii cu viii” și se pune sechestru pe averea viilor, adică a moștenitorilor, până se acoperă paguba. Căci, nu poți să vii tu, individ, și să furi statul și el să închidă ochii și să stea cu mâinile în sân. Statul trebuie să te pedepsească pentru că, dacă ți-ar permite ție, ridică și alții pretenții. Asta ar însemna că unii fură iar alții nu; nu că n-ar vrea, dar nu pot sau n-au ce. S-ar crea diferențieri sociale – materiale, ar apărea clasele, or societatea vrea egalitate, fără bogați. Aici intervine C.F.I.-ul, precizase tovarășul Țugui în prima lor discuție. C.F.I.-ul descoperă furturile și le tratează gradat: celui care a furat câțiva poli îi dă avertisment, îl popularizează în ședințe și la gazeta de perete, pe cel cu suta de mii îl dă pe mâna miliției – confiscarea averii și ceva pușcărie la locul de muncă, să-și acopere omul cât mai repede datoria –, iar mai sus de milion furturile își schimbă numele devenind indicatori nerealizați ai planului: câteodată persoanele responsabile sunt criticate, totdeauna își iau angajamente și niciodată nu le îndeplinesc.

— Se vedem în ce categorie se încadra Tafină, avansase cu prudență Țugui, când maiorul Ionescu îi împărtășise temerile lui.

Și C.F.I.-ul se avântase în descoperirea infracțiunilor. Maiorul păstrase contactul permanent cu ei, dar scurgerea timpului îi năruise speranțele. Prima rază de lumină sosise cu o oră mai devreme, când un telefon de la Țugui – propoziții scurte, rostite în buna tradiție a filmelor autohtone de spionaj – îl solicită de urgență la biroul spre care se îndrepta acum.

În încăperea în care activa brigada C.F.I., Țugui îl întâmpină zâmbitor, cu fața luminată de bucuria vânătorului care știe că vânatul hăituit nu mai are scăpare.

— Am prins firul! șopti Țugui și arătă cu degetul spre pereți.

Maiorul urmări mișcarea mâinii, înregistră în fugă că pe panourile de pe pereți săgețile indicatoare arătau depășiri importante ale cifrelor de plan, și ridică din umeri.

— Au urechi, murmură Țugui.

Îl luă de braț și ieșiră pe culoar și de acolo pe bătătura din fața barăcilor. Câțiva muncitori erau în pauza de masă, unii în pauza de lucru iar alții moțăiau pe sub utilajele încinse de soare. Era liniște și praf.

— Volumul de lucrări consemnat în situația de lucrări este mult mai mic decât cel plătit, anunță Țugui.

— Cam peste tot e la fel, comentă maiorul. Nimeni nu se înghesuie la muncă, dar bani vrea fiecare.

— N-ați înțeles, oftă Țugui.

Maiorul se opri și-l privi mirat:

— Ce să înțeleg?… Înțeleg ce văd, și arătă spre oamenii muncii din jur care-și continuau netulburați activitățile personale.

Țugui ridică din umeri și se apropie de el:

— Cum să vă explic ca să pricepeți?… Să zicem că avem de săpat o mie de metri cubi de pământ.

— Noi doi? se miră maiorul.

Țugui îl privi tulbure și continuă:

— Asta este norma pentru zece oameni. În final, oamenii își iau banii, deci lucrarea ar fi trebuit să fie realizată, dar când se controlează, se constată că s-au săpat doar cinci sute de metri cubi.

— Au făcut doar jumătate de normă, deși au primit banii pentru o normă întreagă, se lumină maiorul… Tot nu

înțeleg ce amestec are Tafină în chestia asta, că doar era contabil, nu pontator sau normator.

— Are! oftă Țugui. Pentru fiecare din cei zece oameni ar fi trebuit să existe fișe de lucru. Dar fișe nu sunt decât pentru jumătate din ei… Și exemplul pe care vi l-am dat multiplicați-l cu „n” lucrări… Asta înseamnă pontaje false.

— Dumitrașcu le întocmea? întrebă plin de speranță maiorul.

Când discutase prima oară cu Țugui, îl rugase să cerceteze amănunțit posibilitățile ca tandemul Tafină-Dumitrașcu să fi fost implicat într-o fraudă.

— Nici vorbă, răspunse Țugui. Dumitrașcu n-are nici un amestec în povestea asta.

— Mi-ați dat o veste grozavă, mormăi maiorul… În tot cazul, vă mulțumesc și spor la treabă!

— Nu vă interesează continuarea? îl privi mirat Țugui.

— Fiecare cu ale lui… Pe colegii de la „Economic” desigur îi va captiva.

— Totuși, se încăpățână Țugui… Tafină aviza pontajele și statele fictive… Mai mult, înlesnea ca plățile să fie făcute de cel care întocmea pontajele… de șeful de secție…

— De…

— Da… De… și Țugui ridică bărbia spre un Aro care oprise într-un nor de praf.

Sosirea mașinii schimbase brusc activitățile oamenilor muncii din jurul barăcilor. Fiecare se afera, trăgând, împingând, cărând, în timp ce din piepturile lor ieșeau tradiționalele „Hei-rup-uri” muncitorești. Din Aro coborî un bărbat înalt, negricios, care se îndreptă grăbit spre una din barăci. Avea un mers ciudat: maiorul, care era ahtiat după cultură, în diversele ei forme, îl compară cu cel al lui Richard al treilea, văzut de el în adolescență pe marele ecran și la maturitate pe scena unui teatru.

— Păi ăsta o… începu el.

— Tovarășul Dudaș, continuă Țugui.

* * *

Să cauți un vânzător de loz în plic într-o zi caniculară înseamnă să iei la rând toate restaurantele, grădinile de vară, bodegile, locurile răcoroase și

umbroase în care se adună oamenii muncii la conversații în jurul halbelor. Ce comersant e nebun să stea cu marfa în soare, cu praful intrându-i prin toate orificiile și cu picioarele vâslind prin asfaltul vâscos și să-ți ofere Dacii la zece lei?! Și apoi, cetățeanul de pe stradă, când îl bate soarele în cap, ori e abulic, ori e însetat, n-are chef de îmbogățiri rapide. Tot ce-și dorește e răcoare și ceva de la gheață. Intră în prima cârciumă și comandă. Când te-ai răcorit și pe afară și pe dinăuntru, altă privire ai asupra existenței. Totul ți se pare posibil, chiar și un câștig la loz în plic. Bagi mâna în buzunar și…

— Până la fund! bubui vocea plutonierului major Roman.

— Păcat, tresări locotenentul Preda smuls brutal din reverie. Poate totuși era o mașină, mormăi și sorbi din pahar.

Erau la a șasea băutură răcoritoare în al șaselea local, dar nici urmă de vânzătorii de loz în plic căutați. În afara celui care oficiase la „Licurici” în sâmbăta cu pricina îl căutau și pe Lambă, zis „Mai trage o dată”. Vânzătorii de loz în plic sunt ca mafioții, își împart zonele de influență. Nimeni nu activează pe teritoriul altuia fără permisiunea titularului.

— Unde bem în continuare? se interesă Roman, făcându-și vânt cu șapca.

Preda scoase din buzunar o hartă a zonei, o studie concentrat și în final decise, punând degetul:

— Aici!

O bobiță de sudoare prelinsă de pe deget poziționă localul, la intersecția străzilor Witting și Dinicu Golescu.

Deoarece căutarea lor era într-o filiație directă cu hazardul – și se știe că norocul e schimbător – la acest al șaptelea local cei doi simțiră chiar de la intrare semnele faste ale baftei. La o masă, lângă ușă, un individ care bea bere și rontăia semințe de dovleac, supraveghea cu ochi binevoitori pe ceilalți doi comeseni a căror ocupație consta în filarea unor lozuri. Pe masă, un morman de lozuri, unele desfăcute, altele așteptându-și rândul. Supraveghetorul semăna perfect cu Lambă din descrierea pe care reprezentanții legii o aveau în minte.

Și chiar el era.

Bineînțeles că-l cunoștea pe cel căutat: Vasile Glonț, pensionar de cinci ani și debutant la loz în plic în primăvara ce trecuse.

— Unde-l găsim? se interesă Preda.

Lambă îi privi cu ochi mari și începu să râdă:

— Hai, că gluma-i bună, șefule… Cum, unde-l găsiți?… La dumneavoastră!

Glonț se înfruptase din banii din vânzarea lozurilor. Destul de mult, pentru că altfel poate n-ar fi ajuns acolo unde era cazat de luni dimineață, la Circa 13 de Miliție…

* * *

Aceeași miercuri, spre sfârșitul celor opt ore de activitate ale oamenilor muncii.

E ora untului și a smântânii, își spuse maiorul Ionescu privind de la fereastra biroului. La alimentara de vizavi șirul cetățenilor postați în așteptare era în efervescență: sosise una din multașteptatele mașini cu produse. Maiorul fluieră primele măsuri din populara romanță: „Se scuturau toți trandafirii” iar unul din cei care se aferau în jurul mașinii ridică privirea spre fereastra lui și fluieră ca răspuns câteva acorduri din „Păsărică mută-ți cuibul și te du”. Cașcaval, tresări maiorul, traducând instantaneu în minte fluierătura de răspuns. Își drese glasul și începu să șuiere „Căsuța noastră”. Era o comandă serioasă și aștepta cu nerăbdare răspunsul care nu întârzie dar, din păcate, nu era muzical:

— E prea mult, răcni vocea de afară. Pot doar un kil.

Ridicând din umeri, maiorul părăsi fereastra și se așeză pe scaunul din fața biroului. Încercă să-și concentreze gândurile asupra dosarului aflat pe birou, dar ele zburau ba spre cașcaval, ba spre concediul care se apropia, ba spre o bere rece care se cerea băută, spre orice numai asupra cazului Dumitrașcu-Tafină, nu… Probele materiale, declarațiile martorilor, totul îl acuza pe Dumitrașcu. Lipsea motivul, dar, vorba lui Roman, „la beție poți să devii frate de cruce sau dușman de moarte din te miri ce”. Și, totuși, ceva era în neregulă. Nu cu probele sau cu declarațiile martorilor, ci cu flerul lui, care se încăpățâna să-l avertizeze că Dumitrașcu s-ar putea să fie nevinovat. La asta contribuia și fervoarea cu care se apăra Dumitrașcu care, între bocete și jurăminte, susținea cu încăpățânare că în viața lui n-a ucis un pui de găină, darmite un coleg de serviciu. Dar cum nici flerul, nici jurămintele sau plânsul n-au valoare în fața tribunalului,

oftă, scoase mașina de scris și începu să bată raportul privind încheierea anchetei în cazul respectiv.

Nici nu terminase primul paragraf și ușa se deschise brusc și în încăpere pătrunseră Preda și Roman.

— Să trăiți! L-am găsit și l-am adus.

Maiorul mai bătu câteva cuvinte, puse punct și ridică capul:

— Pe cine!

— Loz în plic! răspunse Preda.

— Și acum așteptați felicitări? mormăi maiorul, întrebându-se dacă este sau nu cazul unui final de paragraf.

— Era reținut de luni dimineață la Circa 13, se scuză Preda. Își însușise bani din vânzarea lozurilor.

Maiorul nu comentă și îi făcu semn lui Roman să-l aducă pe oaspetele Circii 13.

— Vasile Glonț, citi maiorul aruncându-și privirea pe hârtia pe care i-o întinsese Roman.

— Da, să trăiți! aprobă pensionarul. Căută prin buzunare și scoase o batistă cadrilată pe care își șterse palmele… Sunt victima unei grave erori judiciare… N-am furat banii, i-am împrumutat.

— Chestia asta o descurci cu tovarășii de la Circa 13. Mie să-mi povestești ce ai făcut în seara de sâmbătă 19 iulie.

— La datorie până la miezul nopții.

— Adică la „Licurici”, corectă maiorul.

— Local cu lume fină, dever bun.

Maiorul îi descrise persoanele care-l interesau.

— I-am fotografiat! îl asigură Glonț. Tânărul, mai cârcotaș, mereu îmi făcea vânt de la masa lor, dar celălalt, om de suflet, a cumpărat lozuri de vreo sută de lei iar la plecare mi-a dat o hârtie de douăzeci și cinci.

— Pentru sfat!… Ce fel de sfat i-ai dat? se interesă maiorul.

Glonț îl privi mirat:

— Exact, dom’le, așa a spus… „pentru sfat”… Sfat, pe naiba! Eu n-am stat la masa lor mai mult de o jumătate de oră toată seara.. Și asta în două sau trei reprize. Am vorbit mai mult de grădinărit, că și pe mine mă pasionează… Naiba știe ce i-oi fi spus?!

— Relația dintre ei părea încordată, sau…?

— Nici vorbă, nu mai aștepta Glonț sfârșitul întrebării. Normală, cu bucurii și tristeți de pahar. Ăla mai

în vârstă mai pica din când în când în melancolie, dar tânărul îl asigura că se aranjează și-i umplea mereu paharul… Da', ce trebuia să se aranjeze, habar n-am…

— Totuși, nu-ți aduci aminte de vreun detaliu din discuția lor?

Glonț își masă îndelung sprâncenele groase și se scuză:

— Nimic…

Maiorul își aprinse o țigară, trase câteva fumuri și îi făcu semn lui Roman:

— Puteți să-l luați.

În pragul ușii Glonț se opri:

— Ar mai fi ceva… După ce au plecat, am ieșit și eu; nu chiar imediat, dar ei erau tot împreună. Parcă încercau să se convingă unul pe celălalt ce traseu să aleagă. Vorbeau și se îmbrățișau. La un moment dat, cel mai în vârstă s-a desprins din îmbrățișare și a plecat împleticindu-se. Cel tânăr a strigat de câteva ori după el, apoi s-a dus la gard, s-a descheiat la pantaloni și…

— Dumneata ce făceai în timpul ăsta? întrebă maiorul.

Glonț tuși de câteva ori și mărturisi jenat:

— Păi, profitasem și eu de o zonă mai întunecoasă și tocmai terminasem ce începuse tânărul. Între timp, celălalt traversase strada și o luase pe Mimozei…

Rămase câteva clipe pe gânduri și zâmbi:

— Când traversa, era să-l calce un tramvai. A scăpat… De, e un Dumnezeu al beților! Eu voiam să plec, să-mi văd de ale mele când m-am și speriat: de undeva, din boschețiii de vizavi de restaurant, cineva a strigat: „Gică!" Tânărul s-a oprit din ce făcea și a răspuns „Prezent!" A vrut să se întoarcă spre locul de unde se auzise vocea, dar a alunecat și a căzut în fund, lângă gard. Eu, curios să văd ce se întâmpla, am rămas nemișcat. A încercat să se ridice dar, nereușind, a renunțat. Când mă întrebam ce să fac, că parcă adormise, din boschețiii a ieșit un bărbat. S-a apropiat de el, l-a ridicat și, sprijinindu-l, l-a dus spre o mașină, o Dacie 1300 roșie, parcată la vreo treizeci de metri de restaurant. L-a sprijinit de mașină și a început să-l caute prin buzunare. Sincer să fiu, m-am speriat: în jur nici țipenie, iar ăla era înalt și bine legat. N-am vrut să mă amestec și bine am făcut, că individul căuta cheile de la mașină. Când le-a găsit, a deschis portiera și l-a așezat pe tânăr pe scaunul de lângă șofer iar el s-a

urcat la volan. A pornit motorul și mașina a plecat ca din pușcă… Cam asta ar fi…

— În ce direcție a luat-o mașina?

Glonț își trecu mâna peste fruntea asudată, apoi scoase batista și-și șterse palma:

— Pe Mimozei… Precis, pe Mimozei.

— L-ai recunoaște pe cel de la volan?

— Spre patruzeci, în plină putere. Înalt, solid, dar vânos, nu gras; negricios la păr și față.

Maiorul începu să patruleze agitat prin încăpere:

— Preda, adu-l pe Dumitrașcu! Trebuie să vedem care din amicii sau colegii lui ar corespunde descrierii… Romane, pe dânsul îl mai păstrăm aici. Adu-l pe Roșca și încercați, poate reușiți, un portret-robot. Se opri lângă Glonț și-l bătu pe umăr: Ne-ai fost de ajutor.

— Ar mai fi ceva, îndrăzni Glonț.

— Să nu mă rogi să pun o vorbă bună pe lângă colegii de la Circa 13, îl avertiză maiorul.

— Nu de asta, ci cu tipul care s-a suit la volan… Dumneavoastră ați fost vreodată la un rodeo?

Maiorul rămase cu gura căscată.

— Nici eu, continuă Glonț. De fapt, la noi nu se obișnuiește, dar am văzut la televizor… Ei bine, individul mergea parcă încălecase un cal sălbatic: cu un pas cobora, cu altul urca…

Mintea maiorului lucra cu febrilitate; pasaje din declarația lui Dumitrașcu, amintirea unei scene trăite personal în praful șantierului se amestecau cu ultimele propoziții ale lui Glonț. Aprinse o țigară și trase cu nesaț:

— Preda, nu mai e nevoie de Dumitrașcu… Știu cine era la volan sâmbătă noaptea…

* * *

Ancheta se încheiase. De fapt, povestea era simplă: cineva ajuns într-o poziție din care poate, dar nu știe cum, vrea să fure mult și repede. Are nevoie de ajutorul unui profesionist, și cine e mai indicat pentru furtul prin acte decât un contabil?! Aleg soluția unor pontaje fictive, onorate pe state bine garnisite și banii încep să curgă. Funcționarea tandemului este dereglată de vestea sosirii C.F.I.-ului. Contabilul cedează nervos: ar vrea să se confeseze sperând în împlinirea vorbelor din bătrâni că „păcatul mărturisit e pe jumătate iertat”. Partenerul, pe

care nu-l interesa iertarea păcatelor, ci faptul că averea le va fi confiscată iar ei vor face pușcărie, se alarmează de demisiunea psihică a colaboratorului. Cu un contabil iresponsabil în scenă sfârșitul era aproape, fără el avea șansa unei continuări… Dar cum să omori un contabil?! El n-avea experiență în domeniu și nici sfaturi nu-și permitea să ceară. Alege soluția improvizației, urmărindu-l pe contabil în așteptarea momentului propice. Lunga așteptare îi sporește neliniștea, mai ales că fostul partener și viitoare victimă, în loc să coopereze – s-ar fi putut lăsa călcat de o mașină, un tramvai sau cel puțin, un infarct – bea și schimbă confidențe cu Dumitrașcu care se pare că avea legături familiale sau familiare cu șeful brigăzii C.F.I. În sfârșit, după ore de așteptare, cei doi părăsesc localul. Sunt amândoi groggy, stare normală pentru amatorii de plăceri bahice. Sosise momentul mult dorit; îl cară pe Dumitrașcu până la mașină, îl urcă pe scaunul de lângă șofer, el se suie la volan și pornește în urmărirea contabilului care se bălăbănea pe strada Mimozei. Îl ajunge, îl bușește și, pentru maximă siguranță, mai trece o dată cu mașina peste trupul lățit pe trotuar. Abandonează mașina pe o stradă, punându-l pe Dumitrașcu la volan. Se duce acasă și mănâncă o omletă și un grătar, lucru perfect normal, de dimineață nu pusese nimic în gură.

Unii au noroc la loz în plic, alții, ca el, ghinion. Vânzătorul Glonț, în loc să se ocupe de probleme personale, asistă la scena pe care o descrie maiorului. Maiorul gândește, nu prea mult, și ajunge la următoarele concluzii, care totuși sunt logice, deși par incoerente: coincidențele sunt puțin probabile într-o anchetă polițistă; Richard al treilea murise de multișor; individul zărit de Glonț e:

— Dudaș! le comunicase colaboratorilor lui.

Într-adevăr, Glonț îl identifică și la fel vor face și doi chelneri de la Licurici care-i remarcaseră sâmbătă după-masa postura de supraveghetor al localului.

Copleșit de martori, deducții, lipsă de alibi, întrebări și celelalte mijloace rutiniere ale unei anchete polițiste standard, Dudaș recunoaște, iar ca o consecință Dumitrașcu își arată recunoștința, promițând că niciodată nu va mai benchetui cu conducerea, iar maiorului și colaboratorilor lui li se recunoaște oficial abnegația, talentul, puterea de muncă și celelalte care sunt menționate atunci când totul se sfârșește cu bine.

Maiorul și subalternii au sărbătorit evenimentul, cinstindu-se cu bere rece și mititei picanți, apoi fiecare plecase în drumul lui.

Pe drumul de întoarcere spre casă, maiorul își reaminti că seara respectivă nu este una oarecare, ci a unei zile de miercuri. Își consultă ceasul și răsuflă ușurat. Grăbi pașii, convins că bucuria sufletească va fi completată de una intelectuală, de îndată ce va ajunge acasă și va da drumul la televizor. Era ora Telecinematecii și se va desfăta cu filmul pe care-l aștepta de multă vreme: „Brigada lui Lao-Tse”… Deschise ușa apartamentului personal și încremeni în prag. Și de data asta soarta îi era potrivnică: iar va rata filmul… Pe pat – răsfoind o revistă și având la îndemână un pahar în care cuburile de gheață erau imerse într-un lichid incolor – o persoană cunoscută. Tânăra închise revista și sorbi o gură din pahar:

— Nu ești tu doctor, dar ai alte calități.

Fiind vorba de un pat de două persoane, maiorul nu ezită și se îndreptă spre el.

JOI…

— Toată viața ai știut să te aranjezi! bufni ABC, după ce depăși un ARO care le făcea zile fripte de la Mangalia… Te-am luat, fir'ai tu al naibii de bostănar… Șofer ai, ca domnii, să te debarce la scară… Gagicuțe cu lopata… am auzit că-i plin de suedeze. Au astea niște picioare, dom'le, lungi… oftă el a pagubă… Ia aprinde-mi o țigară!…

— Aprinde-ți! Cel mai periculos lucru, când te lași de fumat, e primul fum… Ce naiba, am dat degeaba două sute pe porcăria aia de ceai?

— N-ai voință, asta e… Amice, nu faci bine. Viața asta dezordonată, fără jugul căsniciei, are cele mai catastrofale consecințe.

Gelu voi să replice ceva usturător dar renunță, dornic să ajungă cu bine la destinație. Prietenul ABC avea o manieră brutală de a lua curbele și se înflăcăra la discuția în contradictoriu, așa că era mai chibzuit să-l lase să-și imagineze paradisuri populate de îngerese nordice, în loc să-i explice chestia cu țața Stanca…

Cu vreo două zile înainte primise o ilustrată cu plaja de la Olimp, plină de trupuri moleșite de caniculă, cu un text bizar:

„Adu-ți aminte ce-am vorbit. La mulți ani! Cu picioru-n groapă."

Pe verso, chiar pe imaginea estivală, cineva adăugase cu creion chimic: Meduza 503.

Buimăcit în primul moment, Gelu o luase pe cale deductivă și ajunsese la următoarele concluzii:

1. deși calendarul arăta 3 aprilie și termometrele oscilau în jurul cifrei cinci, ilustrata nu era o păcăleală: expeditorul o cumpărase în lipsă de ceva sugestiv sau era o natură profund optimistă;

2. deși ziua lui de naștere era exact peste două luni, trebuia apreciată buna intenție a urătorului;

3. trebuia să-și aducă aminte de ceva, desigur important;

4. finalul nu i se adresa lui, ci era legat de situația disperată a expeditorului;

5. stilul, precum și ortografia, aparțineau mătușii dinspre mamă pe care n-o mai văzuse de câțiva ani buni.

Dar ce căuta ea la mare? Și de ce era în pragul morții, ultima oară părea decisă să îngroape tot satul, mai ales pe unul Lae al lui Nicolae zis Căcălaie, care voia să-i spuie ei cum să trăiască, parcă n-ar ști și singură, „ce dacă acu-i agronom cu patalama, de unde s-a pomenit să învețe puiu' găina?"

Cu însorita imagine în mână, Gelu privise nostalgic panorama noroioasă a străzii, amintindu-și verile când, copilandru, hălăduia pe dealurile Jidoștiței, îndopându-se cu tot soiul de verzituri și într-o sublimă înfrățire cu cele două capre ochioase pe care le mâna pe coclauri. Țața Stanca fusese una din zeitățile copilăriei lui și, ca orice zeitate, îi dăruise la fel de anapoda răsplăți gustoase, precum zăbic și chiseliță de prune ori scatoalce îndesate. Și acum, sărmana, era bolnavă și singură, unde?… la Meduza… După o rapidă documentare se dumiri că Meduza e un hotel de cură la Eforie, bineînțeles, nu în Olimp, cum ar fi putut crede un naiv care ar fi văzut ilustrata… Mai rămânea un singur punct neclar, ce trebuia să-și amintească?… În ultima întrevedere, când avusese prilejul să participe și la o nedeie la care se consumase multă țuică „harțăgoasă", își reamintea vag, pe lângă discuția despre Lae, despre unele insinuări ale țației Stanca în legătură cu procurarea de unt, benzină, ace de cusut și cafea naturală. Or, ce să-i mai trebuiască ei, acum, benzină și ace de cusut?

Clarificat, Gelu porni la acțiune, hotărât să îndulcească ultimele clipe ale țației Stanca. Și cum soarta pare să aibă grijă de noi în fiecare clipă, se potrivi așa ca necesități legate de slujba sa în interesul pașnicilor oameni ai muncii să-l solicite la Mangalia. Ba mai mult, colegul și prietenul său, maiorul Alexandru Bogdan Cernea, îi propuse să efectueze călătoria cu Dacia 1300, comandă specială pentru Canada, tocmai luată de la Pitești și aflată în rodaj. După ce încheiaseră misiunea (dar aceasta-i altă istorie!) ABC avu grațioasa amabilitate de a-l conduce la hotelul Meduza, convins fiind că-l duce spre o întâlnire amoroasă cu cine știe ce liftă protestantă cu picioarele de doi metri.

În acest moment al țeserii complicate a destinului se potrivi sosirea la hotel. Era ora șase treizeci, soarele dădea să răsară, aerul era rece și înțepător ca braga de pe timpuri și cele trei hoteluri străluceau cu toate geamurile spre marea ca gușa porumbelului.

— Să fii mâine la slujbă! îi ură ABC și, cu o întoarcere dintr-o bucată, ieși din istorie.

Recepționera îl întâmpină cu un surâs incredibil de proaspăt pentru o oră atât de matinală.

— Stanca Guran …503… Dacă se poate…

— A! nu mai e în cameră… îi zâmbi și mai strălucitor tânăra.

„Câtă lipsă de inimă!” medita Gelu… Sărmana țața, e rău tare dacă n-o mai țin în cameră, și asta se hlizește ca la fotograf…

— O găsiți pe verandă, la stânga… E la salutul soarelui…

La salut? Ce salut?… Ca jargon mai au și ăștia, gândi amețit Gelu, luând-o la stânga, pe o verandă cu geam de sticlă, strălucind de lumină și mobilată cu fotolii și măsuțe joase.

Pe la mijloc, cu fața spre soarele care se ridicase de o suliță, zări o siluetă masivă, cu brațele înălțate într-un gest de implorare.

— Țață Stancă! țipă Gelu, uluit.

Silueta nu clinti. Gelu se apropie, înfiorat și o atinse pe umăr. Femeia îi aruncă o privire aprigă și sâsâi ca o cobră stârnită. Zăpăcit, Gelu dădu un pas înapoi și așteptă.

Înălțându-se pe vârfuri, Stanca ridică fața într-un gest de adorare, apoi se aplecă cu tot trupul, atingând pământul cu degetele. Și rămase așa… Gelu renunță să mai intervină și se apropie de un fotoliu, furios că nu are nici o țigară asupra sa… Într-un târziu, Stanca se ridică, repetă gestul de adorație și, tocmai când Gelu se întreba de ce biata sa mătușă este lăsată în libertate, se întoarse și, cu obișnuita-i voce care se auzea peste trei văi și cinci colnice, rosti:

— Hai la țața să te pupe! Măi Gheorghe, măi, credeam că mor și nu te mai văz!

Strâns la sânul de mamă de panduri, Gelu, pe jumătate sufocat, se simți aruncat drept în vremea pașnică a copilăriei.

— Hai și șezi, zise Stanca, ștergându-și o lacrimă cu colțul broboadei. Păi bine, mă copile, să mă lași să mor printre străini și să nu vii? Nu ți-ai zis și tu „ce-o face țața, săraca, că-i bătrână și fără puteri, și n-are pe nimeni pe lume?”.

— Ce-i cu dumneata, ce boală ai? Nici nu știi ce m-am speriat când am primit vederea…

Stanca dădu tristă din cap și oftă sfâșietor:

— Bătrânețe, haine grele… M-am coțăit de tot… Rumatismele… Eh, măi băiete, măi…

— Hai, las' că reumatism are toată lumea… Bine că ești la tratament… Da', ce făceai când am venit?

— Nu-ți zisei? Salutu' soarelui… E de la indieni… Păi cum, tu, băiat învățat, n-auzișsi de indieni?

Gelu zâmbi pieziș:

— Eu am auzit, țață… Dar de unde ai auzit dumneata?

— E unu, Mitică… Unu de ne mursică pe toate… Uite așa palme ne dă, de răsună odaia…

— Ce vă face?

— Ne freacă, măi. Aici îi zice masaj. Eu am pe inferioare, da' Floarea lui Fătu de peste Dealu Ciorii are pe superioare, și să vezi ce bate la ea, să-i plângi de milă… Ia, că trebuie să vie acu!

— Cine, țață? Mitică?

— Nu, măi, la el am program la opt și un sfert, înainte de galvanice și după CFS… Da', ce deștept e!… Domnu' Bebe – și el știe ce spune – că și în India fu, că prea le cunoaște pe toate, ce mănâncă ăia, că de fapt nu mănâncă câte patuj' de zile ca-n postu' mare, și ce-i în mintea lor… De la el învățai asta cu soarele, mândru de el, zise să fac așa, că mi se limpezește mintea și cugetu'!… Că tot n-am somn, că Vica a lu' Tomoioagă de luă pe Chioru lu' Damian horăie de sparge zidu'… Da', la șapte vin toate la meniu. Hai și tu și te prezentez la ele, că-i una și una… Floarea, măi!

— Țață Stancă, ia-mă ușor… Știi, n-am prea dormit…

— Da' ce, eu dormii? Nu-ți zisei de…

— Auzi, lasă-mă un pic! Deci, ai venit la tratament, că te necăjea reumatismul.

— D'apăi cum mă mai necăjea, dă-l în boală.

— Faci băi galvanice, masaj și încă o chestie…

— CFS.

— În fine. Da' astea, de care vorbești, cine-s?

— Cum, mă băiete, mă, nu le ții minte tu pe Vica lu' …

— Da' ce, ai venit cu tot satul?

— D'apăi cum, cu satu'?… Cu prietinile mele doar. Și am luat-o și pe Gheorghița a lui Nică Scurtu, da' cu ea avuserăm un necaz… Maaaare necaz! D'aia te și chemai.

Că tu, măi băiete, cum ești la miliție, pui mâna în guleru' lui și-i zici: „Bă, golane, arză-te-ar focu', lasă fata-n pace, că nu-i de nasu' tău, că-i cu frica lui Dumnezeu!"

— Țață!…

— Ce țață, ce-i dai țață-n sus, țață-n jos, nu-ți zisei că suntem la necaz mare, arză-l-ar pârdalnicu' și d-aia te chemai, că te-am crescut și făcut milițian să ne stai într-un ajutor!

— E, bine că ești sănătoasă. Aș bea o cafea și pe urmă…

— S-a făcut de șapte? C-atunci ne sloboade la meniu… Auzi, da' făcui și eu niște investigații…

— Ce-ai făcut?

— Iaca… De alea… Ca-n filme… Cercetări… Mă ajutară și fetele, că-s bune, pâinea lui Dumnezeu bunu'!… Aflai niște lucruri, doamne, de te ia cu frig pe șiră…

— Țață, e șapte și un sfert.

— Maica ta, precista… Dă-i iute, că pierd procedura…

Soarele lucea vioi prin geamurile mari, dând ghes hoardei flămânde care lua cu asalt porțiile bine socotite de margarină și gem asortat. Era o larmă bine ritmată de cești ciocnite, tacâmuri, ceainice și farfurioare. Gelu, condus de degetul autoritar al țației Stanca, navigă spre o masă plasată mai în colț, unde fu luat în primire, cercetat cu amănuntul și la urmă acceptat de ochi iscoditori.

— Hai de vă cunoașteți… Ea e Vica… Fată bună, da' cam moale…

Vica lui Tomoioagă era croită pe același tipar ca țața Stanca, cu un adaos de vreo douăzeci de chile și o privire albastru melancolică, care sugera amoruri pierdute și flori presărate printre file îngălbenite.

— Și asta-i Floarea lui Fătu de peste Dealu Ciorii. Să vezi ce iese din iglița ei, te crucești…

Floarea își știri ochișorii ageri și râse cu poftă, de i se zguduiră toate zbârciturile. Întinse o mânuță ca o gheară de pasăre și strânse cu o forță neașteptată mâna lui Gelu:

— Hai să trăiești și cu noroc să-mbătrânești… Fain băiat, dadă Stancă, da-i cam rebegit, cam curg hanțele pe el… Și cu stecla-n ochi… Fandaxie, băiete, io-te eu, că intrai în șaizeci, și văz ca gaia de-ți oblicește cloța din crucea ceriului.

— Lasă băiatu', da' Floare, glăsui molcom în registrul jos Vica, vai de sufletu' lui, singurel printre

străini… Lasă-l, să-i ticnească.

— Ho, ce sărirăți cu clonțu' pe el? Scuipați-l să nu-l deochiați. Veni băiatu' espré să ne ajute și voi, cu ochii boliți pe el… Hai, muică, șezi și mănâncă… Domnișoară, dă încă o porție, că-mi veni nepotu'… he, he, ce treburi învârte el la București… Păi, doar!… Ce zici, fainã muiere, hai? i se adresă lui Gelu în aparte, privind cu încântare chelnerița care, ce-i drept, avea de toate tocmai unde trebuiau… Hai, ia și café. Bună, rea, asta-i… Să nu uit, Ness aduseși? Sau d-aia naturală, că mi s-a strepezit ceru-gurii de surogate… Așa… Și cum zisei, dădurăm de dandana… Gheorghița, fată bună altfel, căzu în ceasu' chior și tare ni-i frică să nu facă vreo năsărâmbă.

Gelu le zâmbi plictisit și sorbi prudent din zeama cafenie.

— O luarăm cu noi, să vază lumea, că mucezi de tot, da' uite că ne făcu de panaramă… Belea mare, băiete… Banu, ochiu' dracului, ce mai tura-vura… Ia, mănâncă și te hodină, că ți-om spune toată bazaconia.

Oftând, Gelu dădu de-a dușca lichidul dubios și călâi, își șterse gura cu șervetul și le privi supus, gata să audă dandanaua.

— O făcurăm și pe asta, concluzionă mulțumită Stanca, făcându-și semnul crucii… Fetelor, la tratament… Io merg la galvanice… Ia-l tu, dadă Floare, că te duci la bazin și zi-i cum fu, da' să nu-i împui capu' cu parascovenii, să nu-l sperii… La nouă, întâlnirea la etaju' unu, că aduce marfă proaspătă la bufet…

— Auzi, da' nădragi n-ai? se interesă Floarea peste umăr, în vreme ce se strecura agilă printre scaune.

— Ce să…

— Nădragi de baie… Că te duc cu mine la baie și nu-i voie să intri cu izmana personală. Las' că închiriezi, rog io fata de la gardirob…

Floarea avea stil. Gelu fu nevoit s-o recunoască, spre totala sa nedumerire. Când intrase în piscina elegantă, cu palmieri și atmosferă Saint-Trop, se oprise un moment, cercetându-și făptura într-una din oglinzile imense care flancau intrarea. Cu tot echilibrul nervos pe care-l dobândise în urma celor patruzeci de ani de existență și a diferitelor sarcini de serviciu, avu o clipă de restricție privindu-și silueta slăbănoagă, sumar înveșmântată în chilotul roșu, la modă prin deceniul al cincilea care, cum știm cu toții, se remarcase prin încercarea de a împăca

pudoarea cu lipsa de mijloace materiale… De luni mă apuc de gimnastică, decretă, încercând să acopere vocea aceea mică dar obraznică ce, în străfundul eului său, chicotea neîncrezătoare. Oarecum liniștit în privința propriei făpturi cercetă mediul ambiant. O muzică suavă acompania savant plescăiturile duzinei de reprezentante ale sexului frumos care, aliniate la unul din capetele piscinei, executau conștiincioase un ansamblu de mișcări care îmbinau elemente de balet subacvatic și horă tradițională.

Gelu își scoase ochelarii și se lăsă precaut în apa călduță. După câteva mișcări de probă, se avântă într-un înot viguros în stilul său personal, pe care un amic invidios îl numise „indiana veche”. Dădu să se apropie de grupul sirenelor dar, somat de un fluierat ascuțit, se opri, simți că se scufundă, înghiți o gură de apă sălcie, rememoră la iuțeală tot ce făcuse ori nu făcuse în ultimi ani, avu un gând nostalgic pentru tot ceea ce viitorul ar fi putut să-i ofere și, tocmai când renunțase, auzi un glas ce părea să vină din alte zone, mai pure:

— Bă, căcărează-ndurerată, ridică-te-n picioare…

Și se ridică… Penibil, dar apa îi ajungea la genunchi. Aiurit, privi în jur. Pe bordura bazinului, o siluetă zveltă, bine strânsă într-un lastex alb, îi făcea semne… Cu un surâs jenat se apropie. Fața oacheșă, pusă în valoare de cascheta roșie, îi păru oarecum cunoscută.

— Mare parascovenie… Să te-neci în juma de metru de apă… Păi, ce făcuși, maică, de nici să-noți ca lumea nu învățași?!

Recunoscând ochișorii negri și îndrăciți, Gelu mai privi o dată trupul subțire și nervos și dădu să scuipe-n sân.

— Dadă Floare, dumneata ești? Câți ani ai?

— Șaizeci la Sântă Mărie… D’apăi!… Ce te zgâiești așa? Ce, credeai c-o să vin în fotă și cămeșe cu altițe?… Auzi, când fusei eu întâiași dată la băi, la Felix, că mă chinuiau niște pârdalnice de junghiuri, zise doctoru’: „lasă-ți, lele, hanțele, că nu le fură nime’. Doar n-o să intri în fotă și ilic în bazin?”… Da’ eu, nimicuța, mă țineam cu mâinile, știi, de rușine, că nu știam ce să ascunz mai întâi… Dar fură niște lelițe de pe la noi, acolo, la ape… Și când mă văzură cum ședeam ca cioara-n par pe buza bazinului, săriră pe mine și mă smulseră de mâini și, huștuluc, cu mine-n apă… și mă traseră între ele și

învârtirăm o horă, de săreau stropii până-n tavan și așa bine jucarăm, că-mi trecu de rușine… Păi, ce-i rău în asta? Că așa ne făcu bunul, că nu-s de furat… Păi, dar?… Auzi, las' că te-nvăț eu să-noți, în stilul de-i zic craul, da' mai pe românește-i voinicească.

— Lasă, dadă, sunt cam bătrân acum pentru chestii de astea… Hai mai bine să-mi spui ce naiba se întâmplă, că mătușa Stanca tot începe dar nu sfârșește, și pe seară eu trebuie să plec.

— Hai să te fac și-o saonă, că-i tare bună, scoate toate otrăvurile și damful din tine, și-ți zic acolo, mare dandana, ce să-ți spun…

Nolens-volens ori, pe românește, vorba dadei Floarea, vrei nu vrei, bea Grigore agheasmă, Gelu se pomeni într-o încăpere micuță, cu pereți de lemn, unde era o zăpușeală de iad.

— Hai de te-ntinde aici, pe blana asta de jos, că n-ai obicinuință… Așa, băiete… Simți cum te cuprinde zădufu'? Vezi, nu te prijoni de nimic, că frige… Să-ți zic, nu? Păi, venirăm aici cu alde Gheorghița…

— A lu' Nică Scurtu…

— Păi, dacă știi, ce mai știrești?

— Și ce-i cu ea?

— Ho, ia-mă cu încetu'!… Acu, problema șade cam așa… La noi, poate aflarăți și voi ăștia de la Capitală, e necaz mare dinspre partea bărbătească. Doar vreo doi, trei, ce mai rămaseră, ăilalți o întinseră pe unde văzură cu ochii. Păi… unu-i vânzător la mixt, altu-i președinte la Geace și altu-i felceru', da' și ăsta-i vorba să plece și să-i ție locu' coana moașă Tanța, de-i fata lu' Văsălie lu' Petrea de la Dealu Uscat. Nici popă personal n-avem, ce mai vine de sărbători popa Banu, da' și ăla pe lângă că-i față bisericească îi și bătrân căzut. Dară, ce-i de făcut?… Stanca zise că nu se mai poate așa. Și pornirăm la băi, că se știe că aici vine lume luminată din toate județele… Acum, asta, Gheorghița, ar avea ceva stare, un plaț de casă și o coșmelie, nu mare scofală, da' se zice că nu-i plouă-n cap… Și vru ea să-și pună pirostriile… Ce ne vorbirăm noi, astea mai deshoalte, să o ajutăm care cum putem sau cu ce știm… Io vrui s-o învăț să facă ce io de la muica știui, să țeasă vâlnice și pestelci și zăvelci, toate-n râuri și-n fluturi, da' alde țața-ta Stanca zise să dau dracului toate astea vechi că n-are haz, acu' muierile se-

mbracă în nailoane și tergaluri… Atunci, o învățai să facă favorâturi…

— Astea, ce naiba mai sunt?

— Favorâturi?! Păi, uite cum fu… Veni unu'. Ovreiul lui Ciobă, care trece din sat în sat cu geamandanu – cu tot felul de marfă fainã, că el știe de unde o bodicăie. Aduce și ness și piper și mălai de ăla grișatu' și parfumuri bulgărești. Odată aduse și o revistă nemțească cu de toate, de-ți stă mintea-n loc de câte-s pe lumea asta mare. Și acolo, la urmă, avea și tot felul de alesături și fel de fel care se face cu iglița, ba cu andreaua, că așa-i moda, ne zise el, că nemțoaica cum șade, cum pune mâna pe igliță și înșiruiește acolo tot felul de comedii. Acu', io cum îți zisei, știam de la mama să țes și să cos cu râuri, da-mi plăcu ce văzui și-mi esplică Ovreiu din limba nemților cum se face și făcui și io. Se zice favorâturi și-s niște rotocoale mici din igliță și când faci multe le prinzi una de alta și iese ce vrei, ba tișlaifăr, ba cuvertură, ba perdea. Io, când am nevoie, că mă duc la dispensar sau la primărie sau chiar la oraș, că avui o dandana cu o vecină pe un plaț de casă, și ajunserăm la tribunal, iau o chestie de astea cu favorâturi și-mi spăl rușinea, că de, oameni suntem… Dacă vrei și ai bună voință, te-nvăț, că ce dacă ești bărbat, în loc să te zgâiești la tembelizor, mai bine faci favorâturi că văz că noroc de nevastă n-avusești, deși nu ești mai urât ca altu', ba pari și galanton… Auzi, da' ce te-nroșiși așa? Aoleo, să nu-mi faci vreo figură… Hai, iute, iute, bagă-te în bazinul cu apă rece… Cum e? Mai vrei?…

— Ferita Sfântul! bâigui Gelu, făcând eforturi să-și regăsească respirația.

— Văz că ești cam cocoloșit, își arătă nemulțumirea Floarea. Hai, să te duc înapoi la piscină.

Oftând ușurat, Gelu se lungi pe un fotoliu alb. Ce-i drept, se simțea ca un prunc îmbăiat…

— Aha. Deci, dădurăm acatiste dar degeaba. Îi făcu Stanca de urât, de ursit, îi ghici în cositor, în cărți, numără pașii de la gard, dar degeaba…

— Ia uite, nici nu știam că mătușa mea se pricepe la astea.

— Și încă cum. Vin din șapte sate să le facă de dejghinătură, de deochi, păi pe câți i-a întors la muierea lor, doar c-o ulcică și o litră de rachiu în care a pus trei fire de…

— Lasă astea, dadă Floare. Zii ce-i cu Gheorghița.

— Păi, „în disperare de cauză”, cum zicea învățătoarea noastră când îi altoia pe ăia mici că rupeau crăcile de la pomi în loc să culeagă ca oamenii când îi scoate pe toamnă să adune de țuică. Maică precistă, ce țuică se face la noi, toată o trimit în vest, dau ăia la valută ca nebunii pe ea, zic unii că aruncă și vizichiul și tot ăla de-a băut o dată… Bine, bine, mă întorc la Gheorghița… Da’ pe unde dracii o fi? Las’ că o găsește ea Stanca, că doar nu-i acu-n caru’ cu fân, ci ditamai muierea… Și așa stăturăm noi și gândirăm. Și într-o bună zi, nu-ș ce-i veni Stancăi că zise că soarta fetei e legată de o apă mare și unde-i apa mai mare decât la mare?… Da’ cui să-i dea în minte că ne băgarăm în gura lupului? Păi, sunt și io o țâră de voinică, nu te uita că-s cam amărâtă la trup, ce să spui de ța Stanca, asta și lupul îl dă cu curu’ de pământ, da’ când se întâmplă parascovenia aia, uite, și acu’ mă cuprinde o fierbințeală pe grumaji… Dă-l naibii de modârlan, ăsta în dosul gratiilor trebe’ să-și ducă viața… Îl văzuși cum mirosi că-i vorba de parale?

— Ce naiba, dadă Floareo, vă tot învârtiți de colo-colo și nu ajungeți la problemă… Ce s-a întâmplat? Ce parale?

— Stai o țâră, băiete, că asta-i treabă afurisită. Că de aia și vorbirăm io cu ța’ Stanca și trecurăm la acțiune. Păi, să-l vezi o țândră mândră și flămândă, cum scorni el toată istoria, de-i luă mințile leliței și ne jucă cum vru. Da’ așa crezu el, da’ nici noi nu suntem de când începu să cânte cucu. Poate, alde Vica, că aia-i proastă grămadă, da’ nu se pune cu alde Stanca și mine, că la noi vine tot satu’ când dă de-o problemă. Păi!… Tot așa fu o istorie cu poli de aur acu fro treij’ de ani ori mai bine, și cine o scoase la capăt?!… Păi vezi??

Gelu privi apa albastră, palmierii verzi și ofta îndurerat. Amestecul acesta de Club mediteraneean și șezătoare populară îl depășea. O privi și pe Floarea care, cocoțată pe marginea piscinei își mișca alene în unda albastră piciorul cu mușchi prelungi.

— Câți ani ziceai că ai, dadă Floare?

— Nu-ți spusei, șaizeci la Sântă Mărie… Da’ ce-ți cășună?

— Auzi, de te-ar vedea cucoanele alea din vest, s-ar cruci. Cum de te-ai păstrat așa?

— Ce-i aia, m-am păstrat? Ia vezi, băiete, nu-ți lua nasu' la purtare!

— Adică așa tânără… Cu mușchi, zveltă…

— Iaca, mare scofală… Păi, străbunica mea, Luxandra chioara… chiora, chioară, cum zisei, da' la nouăj' de ani avea trei ibovnici, Dumnezeu s-o ierte… Da' s-a dus vremea aia… Acu, de unde ibovnic? Nici cu cununie nu mai găsești, iote cu Gheorghița ce pățirăm… Aoleo, da' cât e vremea? Sfertu' peste nouă, noi înșirăm la gărgăuni și marfa se trece la bufet… Hai, că mi s-a lipit burta de șale…

Gelu privi în urma siluetei elegante, mulate în costumul alb de elastic – probabil marfă din geamandanul ovreiului lui Cioabă – și-și zise că, într-adevăr, Floarea avea stil.

La etajul întâi era mare forfotă. O lume bizar costumată – predominau treninguri și halate moltonate, dar Gelu remarcă și vreo două capoate de zanana cu flori tropicale și o colecție impresionantă de fote, ii, ba și câteva pașnice pijamale în dungi – se îngrămădea în jurul câtorva măsuțe, cu farfurioare și cești, sporovăind voioasă.

Complet ametit, se lăsă tras de mâna decisă a Floarei și ajunse în cele din urmă la barul unde, pe un scaun înalt, trona silueta maiestuoasă a Vicăi. În spatele tejghelei se agita o tinerică veselă care, între două comenzi, mai găsea timp să fredoneze un crâmpei de melodie.

— Bună dimineața! le aruncă ea pe un ton cântat. N-aveți grijă, coana Vica a făcut comanda… Domnul e nepotul coanei Stanca, nu? Cum vă simțiți la noi? E grozav, nu? În zece minute se potolește totul, că marfa e pe terminate… Ce vă fac, un ceai, o cafea?… Uite că a început să plece lumea…

Într-adevăr, ca la o comandă, puhoiul începuse să se scurgă cu viteză pe scările late, lăsând în urmă o armată de cești, farfurii și mucuri strivite.

— Uite-o și pe coana Stanca. Mă duc să curăț masa… Fac și ceaiul pentru domnul Bebe? Poftiți tava…

Iute ca o pitulice, fata le scoase o tavă pe care se răsfățau vreo duzină de prăjituri viu colorate, înșiră cestile fumegânde, numără banii, dădu restul, mai trecu de vreo două ori cârpa albă pe plasticul tejghelei și dispăru în foșnetul halatului scrobit.

— Ia tava, băiete… Hai, Vico, că te-ai lipit de scaun…

Cu tava în brațe, Gelu se lăsă târât spre o masă mai ferită, unde-l aștepta Stanca, privindu-l nemulțumită.

— Hai, mă, că trece ziua și n-am făcut nimic… Cu frișca n-avură? Tu, Vico, doar două, că azi, mâine, faci suta și la tensiunea ta… Îi ziseși, Floareo, băiatului?

— Păi cum, dară… Dă-ncoa vreo două, că mă apucă leașinu' de foame… O găsișsi, ța' Stancă?

— Găsii pe dracu. Unde s-or fi ascuns, arză-i focu'?… Nici la galvanice, nici la ultrasunete… Nu-mi ticni, nici procedura, că tot cu gându' la ăia… Auzi, Vico, lasă-i și băiatului, ți-ai mâncat porția… Unde-i ceaiul lui dom' Bebe? ridică Stanca vocea.

— Vine, vine, ciripi veselă fata care se agita printre măsuțele în dezordine. Dar unde-i tovarășa dumneavoastră, că n-am văzut-o de două zile?

Cele trei schimbară o privire apăsată, Stanca și Floarea icniră nemulțumite, Vica oftă melancolic și profită de moment pentru a înfige lingurița într-un ecler.

— Tu, Floare, o cauți la masaj. Io, la CFM. Iar tu, Vico, mai las' ciorilor prăjitura și ai grijă de băiat. Când voi spune io, dați năvală, și de ne-o ajuta ăl de sus, zob îl facem pe capsoman, mânca-l-ar boala. Uite-l pe domnu' Bebe, țineți-vă gura…

Gelu renunțase să mai urmărească conversația ale cărei dedesubturi îi rămâneau la fel de neînțelese ca teoria relativității și lingea melancolic lingurița plină de cremă. Ridică ochii și observă că în fața lor se oprise un bărbat vânjos de vreo cincizeci de ani, în trening albastru, cu gâtul înfășurat într-un prosop chinezesc.

— Iată-l și pe domnul Bebe…

— Am plăcerea să vă salut, frumoase doamne… Sunteți la fel de proaspete ca niște zorele în soarele strălucitor al dimineții… Sper că ați dormit bine și că vise frumoase v-au însoțit… Ce spuneți, ce zi splendidă?… Domnul e, desigur, nepotul încântătoarei doamne Stanca… Mă bucur, mă bucur… Ceaiul meu? Îți mulțumesc, drăguță… Dragă domnule, îți recomand ceaiul acesta, este un amestec personal de isop, măghiran, ieșalniță, gălbenele și coada șoricelului… admirabil, admirabil…

Domnul Bebe sorbi prelung și zâmbi radios:

— Doamnă Vica, ai încercat fiertura aceea de drobșor și urzici?… Și dumneata, stimată doamnă, ai întâmpinat soarele, cum am discutat? Dar unde-i încântătoarea dumneavoastră prietenă, că de două zile n-am avut plăcerea?

— L-am întâmpinat, domnu' Bebe… soarele adică, drăguțu'… Fata e bine, numa' că… Las că vedem noi! Acu, noi plecăm, că am încurcat procedurile și ne ia domnu' doctor la rost.

Floarea privi atentă spre scară și sughiță scurt:

— Ța' Stancă, io-te colo!

— Gheorghița… Vico, vezi de băiat…

Și Stanca sări în picioare, năpustindu-se spre scară, unde tocmai se mistuia o siluetă în trening roșu. Floarea o urmă, lovind măsuța, pe care zăngăniră lingurițele.

Domnul Bebe zâmbi și-și șterse buzele cu o batistă mare, în carouri:

— Încântătoare… femei adevărate, mame de voinici… Frumusețe rustică, eleganță autentică… Vezi dumneata, dragă domnule așa erau străbunele noastre, femeile dace… Așa am învins noi de-a lungul veacurilor… Păi, romanii, soldățoii aceia pretențioși, cum de-au rămas pe meleagurile noastre, de-au dat naștere acestui vajnic popor? Căci de la Râm ne tragem, vorba poetului… Farmecul feminin, domnule… Eu, nu că mă laud, dar am ceva cultură… Autodidact, domnule. De felul meu sunt contabil, dar firea mi-e de poet… și gânditor, dacă mi-e permis să spun așa. Am meditat, domnule, asupra esențelor. Pot să mă mulțumesc cu câteva firimituri și un strop de rouă, ca pasărea cerului. Dar nu-mi lua frumusețea și posibilitatea de a cugeta la sensul adânc ale existenței, că pier, domnule, ca privighetoarea în captivitate… De aceea, domnule, zic: minunate făpturi… Acum, îmi permiteți să mă retrag, trebuie să merg la împachetări… Eu sunt întru totul de acord cu coana Stanca și sunt la dispoziția domniei sale până la ultima, ca să zic așa, picătură de sânge, te rog chiar să i-o comunici… Omagiul meu, stimată doamnă, sper să mai discutăm, domnul meu… Nu uitați să transmiteți cele ce v-am rugat…

Gelu rămase cu ochii pironiți pe silueta îndesată care se îndepărta țopăit… De unde naiba îl știa pe ipochimenul ăsta?!

Vica suspină adânc, de i se scuturară cărnurile dospite și-și suflă cu zgomot nasul:

— Io-te, maică, așa frumos îi zice, de te seacă la inimă. Da' io, să nu mă spui lui Stanca, că mă mănâncă friptă, nu pot să n-o înțeleg și pe fată… Că, ce să ai cu sufletul ei?… Ehei…

Gelu îi privi ochii albaștri, plutind într-un abur melancolic și-și drese vocea:

— Țață Vico, ce se-ntâmplă aici? De ce naiba m-a chemat dada Stanca și ce vrea tipul ăsta?

— Ei, maică, oftă Vica. Ea nu înțelege. Ea e muiere strașnică, ea și Floarea. Dacă și-a pus ceva în cap, musai să se supună toate vrerii ei. Da' inima, maică, are legea ei. Ehei, câte n-am văzut eu, planuri mari și enteresuri strașnice întoarse pe dos de o fierbințeală a inimii. Numa' Maica Precesta știe și le iartă pe toate, că ea e bună… Acu, că-și vârî ducă-se pe pustii coada și se ivi necazu' cu banii, se cam încontrară toate… Io nu zic nimic, numa' șed și văz. Da', să nu te iei după gura lor, că gura e rea, trebuie și o țârâ de suflet.

Gelu, ascultând monologul Vicăi, renunță să mai pună întrebări suplimentare și, consultându-și ceasul, decise să caute vreun tren mai grabnic spre casă. Nu de alta, dar de atâta atmosferă, simțea cum îl apucă „fierbințeala", vorba Vicăi.

— Apoi, eu aș cam avea treabă… Mă bucur că sunteți sănătoase, că v-am văzut, dar…

— E-te' da' nu care cumva vrei să pleci? Păi cum? N-auzișI ce spuse Stanca? Ești în paza mea, maică, și io nu te las… Așa că, hai la galvanice… Și, de-o da Domnul, bunul, om dibui-o și pe alde Gheorghița și pe cavalerul ei…

Gheorghița părea să se fi transformat în fantomă. În vreme ce, strașnic păzit, Gelu petrecu vreo trei sferturi de ceas așteptând să intre Vica la galvanice, află o grămadă de lucruri despre efectele miraculoase ale diverselor proceduri, amănunte palpitante din existența diferitelor persoane de ambele sexe aflate în tratament, dar nimic în plus despre planurile Stancăi și despre faptele care făcuseră necesară prezența sa aici. La un moment dat își făcu apariția și Floarea care, după ce-i întrebă scurt: „N-o găsirăți?", dispăru la fel de rapid cum apăruse.

— Acu, eu mă duc la împachetări, îi comunică sibilinic Vica, după ce rezolvă, în fine, cu galvanicele. Fă

o baie cu bule, să te liniștești, că te văz tare nervos. Hai, că te dau eu pe mâna fetei, c-o omeni Floarea cu fro două de frivolite, și-i de-a noastră.

— Lasă, lele, că n-am nimic…

— Ba ai, maică, și-o să vezi ce bine e, parcă ești în burta mamei.

— *À la guerre, comme à la guerre*, își spuse amuzat Gelu… Hai și la bule…

După ce șopocăi o vreme cu fata zdravănă de la vestiarul bărbaților, Vica îi zâmbi dulce și comunică:

— Te las pe mâini bune… Să nu pleci, că vine Stanca să te ia… Pa!

— Lăsați că am eu grijă de domnu'… Fiți fără grijă… Mergem și vă dezbrăcați și lăsați hainele aici.

— Păi, eu… Cum, las chiar totul?

— N-aveți grijă, nu vă dispare nimic.

— Nu de asta, dar chiar în pielea goală?

— Ha, ha! râse gros fata. Vă dau un cearșaf… Ochelarii puteți să-i păstrați.

Drapat în cearșaful gălbui, Gelu se întrezări într-o oglindă și mulțumi cerului că nici unul dintre amicii săi nu-i pe aproape. Fu condus într-un separeu despărțit printr-o perdea de nailon portocaliu și rugat să se lungească pe patul îngust:

— Relaxați-vă… Puteți să vă gândiți, dar numai la lucruri plăcute… Cada e imediat gata… Vă învelesc eu.

În clipocelile molcome care se auzeau de după perdea, Gelu începu să se gândească la ceea ce trăia din zorii zilei… Amarnice femei… Ce naiba o fi pus la cale zurlia de mătușă? Și această misterioasă Gheorghiță, ce hram poartă?… Era clar, țațele doreau s-o mărite. Ce idee, s-o aduci la cură să-i găsești bărbat!… La urma urmei, nu fusese prea proastă ideea, se pare că bărbatul fusese găsit. Ori, mai curând, îl găsise singură. După vorbele țațelor, nu prea era convenabil mirele… Romeo și Julieta la băi, pufni Gelu… Dar ce treabă am eu aici? Și care-i dandanaua? Un amor neacceptat de familie, se pare… Dar banii, ce-i cu banii ăștia de care pomenesc toate?… Cum naiba o fi tipa, pe croiala Vicăi sau a Stancăi?

— Gata baia… Ați ațipit un pic? Poftiți pe aici…

Desfășurat din cearșaful gălbui, Gelu fu pus pe picioare și condus cu menajamente în sala în care, în cele trei căzi de ceramică forfoteau, precum în cazanul iadului, niște fierturi negre, mirosind a câmp înflorit.

— Fiți atent să nu alunecați! Dacă-i prea fierbinte, potriviți din robinet.

Încă zăpăcit de scurtul somn, Gelu se pomeni într-o bolboroseală de ierburi și cine știe ce alte lucruri miraculoase. Încetul cu încetul o amorțeală plăcută îl cuprinse, aruncându-l spre zona aceea neștiută în care, făt fără știre, hălăduise în uterul matern.

— Incredibil, șopti, navigând spre starea de beatitudine în care, după știrea sa, doar preafericiților le este dat să se afle.

— Aha, nepotul… Mă bucur, mă bucur, zumzăi, precum bondarul, o voce de bas. Gelu se sforță să-și dezlipească pleoapele și zări, pe marginea căzii, statura rotofeie a domnului Bebe.

— După câte am intuit eu firea celor trei stimate cocoane, nimic nu se întâmplă fără știrea domniilor sale. Nici întâlnirea noastră nu-i întâmplătoare. Căci, trebuie să știți, stimate nepot, umila mea persoană a trezit unele interesuri stimabilelor. Ca să zic așa, am onoarea să joc un rol – umil, desigur – în planurile pe care mai ales coana Stanca le-a făurit. Cred, prin urmare, că această întâlnire a noastră a fost mijlocită. Dar n-am nimic de ascuns, inima mea e curată ca lacrima. Gheorghița îmi place, banii – nu că m-aș uita la așa ceva, precum v-am spus, din învățătura bunilor părinți și a nu mai puțin respectabililor învățați de la Ind, am reținut că se poate trăi cu soare și apă – oricum, banii, cum vă spuneam, puteau lipsi, dar, dacă sunt, nu-i nici un necaz, pot fi folosiți în scopuri nobile. Aș vrea să menționez cazul contelui Tolstoi – scriitor realist rus, secolul XIX, autor al unor romane de succes precum Ana Karenina și monumentala frescă Război și Pace – cum spuneam, contele respectiv a împărțit moșia țăranilor și a murit ca vai de lume. Prin urmare, scopul contează, mijloacele sunt binevenite… V-aș ruga să sugerați stimabilelor cucoane cele ce v-am spus și să-mi permiteți să mă retrag.

Un țârâit strident îl aruncă pe năucitul Gelu într-o confuzie totală… Telefonul? Dormise și visase și acum deșteptătorul îl aruncă în realitate… care, de bine, de rău, se conduce după legi… care, dacă nu-s totdeauna raționale, au cel puțin aparența logicii?

— Gata băica, spuse veselă băiețița, oprind ceasul care suna de pe marginea băii. Poftiți cearșaful uscat.

În vreme ce se înfășura în cearșaf, Gelu o întrebă precaut:

— M-ați văzut discutând cu cineva?

— Vai, domnule dragă, despre noi nu ne interesează chestiile astea… Tot personalul nostru este de o înaltă calificare și nu primește bacșiș… Să vă fie de bine! Vedeți că vă așteaptă o doamnă…

Îl aștepta Stanca:

— Nu-i și nu-i. Ce mai, s-a întors lumea cu curu-n - sus! Păi unde s-a întâmplat, pe vremea noastră, să se joace orice năroadă de-a moroaia? Zob m-ar fi făcut muica, de-o puneam pe jărăgai cum mă puse asta pe mine… Și n-aș zice mica, da' o țâră mai era și ieșea totul pe vrerea mea. Căzu și norocul – dracul să-l ia de noroc, că ăsta-i băgă gărgăunii-n dovlete – da'i noroc, se zice, cu banii… Acu, aleargă, leliță, după țicnită, de-i fă bine cu de-a sila. Nu-i bine, băiete, ascultă-mă pe mine, iese dandana mare… Hai acu la masă, că năroada de Vica e în stare să lingă tot… Ce stai ca țapu, `ncornorat, mișcă fundu', n-auzi?

Gelu își mișcă fundul și nimeri în sala de mese. Aceeași ambianță, aceleași fețe de masă cu aceleași pete. Mirosul era însă altul. Acum savorile erau mai savante, cu dominantă de varză călită și ceapă prăjită. Stanca amușină și șuieră scurt: „Iar au ars mâncarea", împingându-l spre masa unde, parcă n-ar fi trecut cinci ore și atâtea proceduri, îi așteptau, neclintite, Vica și Floarea.

— Nu-i, mânca-i-ar boala…

— Pe el, nu pe ea, puse lucrurile la punct Stanca. Ia, puiule, că cu o țâră de sare-i bună. Auzi, ce vorbișsi cu domnul Bebe?… E de acord?

— Cu ce? întrebă Gelu, privind intrigat fiertura care avea gust de ciorbă de varză și aspect de supă de cartofi.

— Las' că știe el… E bine, las' că-i bine… Ne-o ajuta Domnul, drăguțul, și-om scoate treaba la mal. Auzi, da' de ăla ce știți? se adresă celor două.

— Nica, țață, horăi Vica. Da' io zic că mai bine ar fi…

— Tu să taci! se răți Stanca. Nu umbla cu fofârlica, că acu mă dau la tine. Că dacă nu-i băgai tu în devlă damfuri de-ale tele, acu era totul orânduit, de-mi ticnea și mie… Tu ce zici, Floareo?

— Păi, cum vorbirăm, zâmbi Floarea, ștergând cu o coajă de pâine sosul apos. Io zic să-l ducem pe băiat la

club și, când îi dibuim, țuruc cu ei la el… Atunci, face apel la funcție și pune treaba pe roate. Păi dar!

— Nu-i bine, fetelor, vă spun că nu-i bine… Ne vede Maica Precestă…

— Ți-am zis să taci. Mai bine du-te cu băiatu' și dă-i să joace o tablă, ceva, până-i dibuim… Dacă iese cum trebe' treaba, am să dau și acatiste, io-te, mă jur… Hai dar…

Restul după-amiezii Gelu și-l petrecu tihnit, pierzând linie după linie la table, joc la care Vica lui Tomoioagă era imbatabilă.

— Totu-i să prinzi chichirezul, suspină ea compătimitoare. Ehe, maică, să joci dumneata o partidă cu alde Măriuța lu' Tache Felceru', te sperie, nu alta… Hai mai bine să facem o primblare, da' p-aci d-a-nconjoru', să vedem marea, drăguța…

Ieșiră pe faleză, admirară nuanțele delicate care îmbinau într-un covor nesfârșit cele mai incredibile tente de vioriu, roz și mov ca panseaua, priviră cerul ca sideful și siluetele impunătoare ale celor trei blocuri.

Vica îi vorbi despre anii scurși – „nu prea mulți, că abia sării peste juma de veac" – despre nostalgice aspirații încă neîmplinite… „dar n-aduce anu' ce aduce ceasu'"… numai lămuriri despre încurcăturile prezente nu vru să adauge. „Las că le lămuresc astea două, că mintoase ca Stanca și Floarea nu s-a văzut în șapte sate". Doar atât, că Gheorghița-i fată bună, mai află.

Tocmai încercau o nouă partidă de table când apăru Foarea, solicitându-i urgent cu un semn de deget.

— Stt, îi avertiză ea. Vica și cu mine o luăm înainte. Vii în urma noastră, pe scări… Camera 505. Vezi să nu te vază careva când intri!

Gelu o luă în urma celor două, zâmbind amuzat. Ce întâmplări bizare îi mai pregătea soarta?

Culoarul se întindea tăcut, în lumina scăzută. Cele două țațe se topiseră, ca și cum nici n-ar fi existat… Ce figuri! se minună el, cercetând numerele camerelor. O ușă se deschise cu fereală și o siluetă rotofeie îi tăie calea, amețindu-l cu un val de parfum… Nemțoaică, suedeză, încercă el să-și exerseze darurile detectivistice… 505!? păi, ce naiba căuta vestica asta scăldată în *eau de cologne* în odaia oltencelor. Intrigat, dădu să bată în ușă. Ca și cum ar fi fost pândit, ușa se deschise și o mână îl trase înăuntru: camera banală de hotel se transformase într-o

expoziție de culesături populare. Pe fotolii, pe măsuță, pe paturi se lăfăiau ștergare, tișlaifăre, șervețele. Văzându-i fața uluită, Stanca țâțâi enervată:

— Nu putuși să mai întârzii o țâră? Fetelor, strângeți balamucu'.

— Dadă Stancă, ce-i cu tipa care ieși de aici?

— Ce-i, ce-i… treburi femeiești.

— Bișniță, zâmbi serafic Vica.

Gelu își drese glasul și le privi sever:

— Nu știți că legea nu permite…

— Io-te la el! se răți Stanca. Ăsta-i patriotism, bă, Gheorghe, auzi? Să vadă și ei, la refegeul lor, ce iese din mâna noastră… Hai, nu mai face mutra asta, că nu ești la înmormântare… Fetelor, scoateți de-o gustare, că la meniu e iar pește oceanic și macaroane. O țâră de țuiculiță, o fălie de brânză, colo. Avem și slănină, da' face rău la colesterol.

Ca printr-o vrajă, mostrele de artă populară se topiră și le luară locul o seamă de farfurii pline ochi, străjuite de o sticlă cu dop de cocean.

— Puneți-vă inima la cale, că ne-așteaptă treabă grea…

* * *

— Mda. Tot nu văd pentru ce îmi petrec orele libere în tête-à-tête cu tine, în loc să-mi aerisesc plămânii pe undeva, la iarbă verde. Înțelegi, pomii în floare, ciripit de păsărele și molcomul zumzet de albine… Cum spune poetul?… dinspre ogorul vecin, gardul de sălcii cu floarea năpădită de albine… Ce ai, dom'le, ce faci figura asta acră?

— Mai ai un strop de răbdare, doctore. Pot să-mi aprind o țigară? Și, te rog, nu începe cu morala, da, m-am reapucat de fumat, află că sunt chestii mult mai nocive decât nicotină… Te vei convinge imediat… Deci, unde rămăsesem?… A, da, la colațiunea din camera…

— 505, dacă îmi permiteți…

— Bravos. Acum, ca să înțelegi exact situația, venisem la Eforie speriat de depeșa mătușă-mi. Găsind-o înfloritoare și trepidând de energie, m-am bucurat și mi-am zis că pot să-mi ofer o vacanță de o zi, o mai conversam și pe ea, că cine știa când îmi mai găsesc vreme s-o văd. Toată agitația asta, cu țațele respective, mă

lăsa rece. Femei bătrâne și zărghite, vorba mătușă-mi. Prin urmare, m-am lăsat tras, dus, hrănit, îmbăiat și masat cu sufletul liniștit. Eram așa, cum să-ți spun… Cowboy-ul obosit… Toată povestea asta pe care o tot rumegau și n-o scuipau, cu Gheorghița, îmi bâzâia pe la urechi și se pierdea undeva în natură… Mă distram, ca mai… Așa m-am pomenit în camera 505… M-au hrănit, ce să zic, numai produse naturale… Și aveau o țuică, mamă! Făcea mărgele și o mireasmă… Pe când mă înfruptam, țațele se agitau, șopocăiau, una intra, alta ieșea… În fine, conspirație mare. Mie, după vreo cinci ciocane – știi, așa se zice la țoi pe la noi – nici că-mi păsa. La un moment dat, când mă făcusem bine și mă legăna ușor vuietul valurilor, mătușă-mea zice: „E timpul! Pe cai, suratelor!”… Îți dai seama?

— Și ați încălecat?

— Hai, las-o moartă! Eu, ca pruncul, nevinovat. Le zâmbeam și le priveam. Tot privindu-le, mi-am cam dat eu seama că se petrece ceva… Știi, se puseseră la patru ace, parcă se duceau la Cântarea României faza interjudețeană: fote, cămăși în râuri, chestii de alea pe cap, marame… „Vii și tu” s-a răstit mătușă-mea la mine. Cum nu prea mă urneam, m-au înșfăcat două de subsiori și m-au transportat ca pe un balot. Ce s-a întâmplat exact, pe unde am mers, nu mai țin minte, totul era destul de nebulos. Și deodată, m-am trezit în iad… Nu râde, că nu glumesc. Iad, mă… Flăcări, fum, urlete și o căldură, cum numai pe tărâmul lui Scaraoțchi mai găsești. Înghesuiala de pe lume, beznă, doar din când în când fulgere colorate și un vacarm… Ghici, ghicitoarea mea, unde crezi că mă duseseră babele?

— Pe lumea ailaltă, nu?

— La discotecă… Auzi? Discotecă… Râzi, hai? Să te văd pe tine, cavaler la trei căpiate, în țol național și puse pe bairam. Una – cred că Vica – urlă la mine: „Dănțuiește, bă! Să nu se prindă ăștia că suntem în misiune”… Și am dănțuit. Aveau țațele ritm, nu pot nega, ba știau și tot soiul de figuri. Mătușă-mea o luase pe căzăcește, Floarea se-nvârtea ca titirezul iar Vica – suta de chile, nu uita – m-a înșfăcat și a început să mă tragă înainte și-napoi de curgeau toate apele din mine. Îți dai seama, spectacol mare. S-a făcut cerc în jurul nostru, toți marțafoii și marțafalele băteau din palme și urlau, mai abitir ca la Elvis Priesley… Du-te, dom’le, și bea un

pahar cu apă, că te îneci și te am pe conștiință… Pot să continui?… Când era panarama în toi, Floarea țipă o dată: „Uite-i, se tirează! Șo pe ei!”… și se stârnește un vârtej, mă ia la mijloc, mă răsucește și dă cu mine de pereți și, până să mă dezmeticesc eu bine, mă trezesc la aer curat. Și era o noapte… Valurile vuiau, stelele sclipeau si, tot sclipind ele așa, am simțit că mă înalț spre ele și-mi iau zborul spre stratosferă. Am mai apucat să aud „Iracan de mama mea, moare băiatu’”, și mort am fost.

— Mare minunăție. Și după nouă zile ai înviat, precum Lazăr… De asta m-ai chemat, să iau cunoștință de un caz de…

— Stai, dom’le, nu-mi întrerupe șirul… Deci, unde eram?

— Mort, pe malul mării.

— Nu, în camera 505. Când m-am trezit, era pace, o lumină tihnită, liniște și o duhoare de rachiu, de-ți muta nările. Mi-era greață, nu-ți spun cum, că știi și singur și capul îmi trosnea ca o clădire care se prăbușește sub asaltul buldozerelor. Cred că am gemut și. În vreme ce priveam ușa care se închidea încetișor, un gând a început să-mi sfredelească bietul meu creier… De unde-l cunosc pe domnul Bebe… Ca să, vezi de ce-mi ardea mie! N-am avut însă vremea să meditez pe îndelete și nici pace să-mi ling rănile n-am mai avut, că a năvălit formația populară de babe și nu știu de unde a apărut și o junǎ în halat care a strâmbat din nas și a poruncit să se deschidă larg toate ferestrele, a zis ceva despre alcoolism și alcoolici și mi-a dat un pahar cu o licoare puturoasă, ordonându-mi să beau până la fund. Miraculoasă chestie, ce-i drept. După ce am îngurgitat otrava, lucrurile s-au așezat la locurile lor și cețurile s-au risipit în cele patru vânturi. E drept că mi-a rămas o durere surdă în craniu, dar în limite rezonabile. Când am rămas între noi – adică eu și babele mele – Vica a început să jelească de parcă era bocitoare șefă la înmormântare de lux. Am simțit că nu mai merge așa. Era cazul să pună cineva puțină ordine în tot haloimăsul ăsta. Așa că le-am poruncit pe un ton sec să-și țină gura și să răspundă la întrebări prin „da” și „nu”.

— Ce otravă mi-ați dat să beau?

— Prună curată, muică. Da’ dumneatale ai dat-o pe gât ca apa, și-i harțăgoasă, că-i de două ori trasă.

— Da sau nu, atât. Ce te bocești, femeie, cine ți-a murit? m-am răstit la Vica, ce se zguduia pe tăcute.

— Gheorghița, vai de noi…

— A murit? am întrebat eu uluit.

— Mai rău… A fugit.

— Stați. Așa nu mai merge. Spuneți povestea pe de-a rândul dar cum trebuie, cu subiect și predicat, complement și atribut… Și așa, strunindu-le bine, am aflat toată istoria. Babeturile erau puse pe fapte mari. Cum în sat nu mai era nici un burlac, fie el și mai puriu, au venit la mare, puse pe agățat. Realizezi, amice? Prima la căpătuială era consăteanca asta a lor, cu care-mi împuiaseră capul. Candidatul a fost la iuțeală găsit – domnul Bebe – becher, autodidact și dornic de viață la țară. Numai că mireasa n-a fost de acord. Și-a găsit singură alesul… „O țândră mândră și flămândă maică, ăsta n-are izmană în fund și-i aleargă ochii după toate cățaveicile”… Domnul Bebe avea de partea lui mătușile, „golanul” tinerețea. Treaba nu era prea curată, ce tânăr s-ar fi uitat la una de seama suratelor mele?… „Da, maică, da’ vezi, aici și-a băgat Aghiuță coada”… Gheorghița era „o femeie cu bani”… cu o săptămână în urmă își încercase norocul la loz în plic, și – vorba aceea, să fii cum oi fi, noroc să ai! – câștigase douăzeci de mii… Așa că misterul se dezlega. Momit de ochiul satanei, tânărul o vrăjise pe olteancă. Respectiva „își pusese poalele în cap” și începuse să cocheteze pe față și fără rușine cu junele. Așa s-a făcut că mătușă-mea a trecut la represalii: m-a chemat să pun lucrurile la punct… Să fie sănătoși! am încheiat eu. Îi papă banii, dar e fericită. De, în viață trebuie să mai și plătești… Cum de nu-mi era rușine de Dumnezeu bunul și de obrazul lor de femei bătrâne? Păi, știam eu ce fată bună e Gheorghița? Și vrednică și deșteaptă? Da’ las, că rezolvă ele și fără mine. Îi găsesc ele pe cei doi – că de două zile Gheorghița fugea de ele, ca de ciumă, uite, nu putuseră în nici un chip să pună mâna pe ea, deși recurseseră la serviciile liftierelor, chelnerilor, ba și la recepționeră. Știam eu câte frivolite costaseră aceste servicii? Da’ banii sunt puși bine și…

— Banii! tresărise Stanca. Muică, unde-s banii? Floareo, dă și-i caută…

Ei bine, banii dispăruseră. În camera care arăta ca după o răzmeriță stăteam noi patru și ne uitam unul la altul, în sfârșit pe tăcute. Tocmai când mă pregăteam să le consolez cu un proverb bine potrivit, gen „cum îți așterni așa dormi”, sau „cine se scoală devreme, departe ajunge”,

s-a auzit un ciocănit discret, ușa s-a deschis încetișor și în prag s-a arătat… ia ghicește, doctore, cine?

— Lasă-mă, dom'le, cu suspansul… În chestia asta aiurită un concurs „cine știe, câștigă" mai lipsea…

— Nici nu știi ce bine ai nimerit-o cu… cine știe… Dar să nu anticipăm. Deci, în prag stătea un făt-frumos în blugi, să tot fi avut vreo douăș'cinci de primăveri… Plete blonde, ochi albaștri, tip nordic, ce mai. Și în brațe coșcogea buchetul de garoafe, iar pe buze un zâmbet chinuit… Ne uitam – noi la el, el la noi – ne tot uitam și nu ne săturam… Și când au început să urle babele, cred că s-a auzit până în port la Constanța…

— Uite-l! El e! Nerușinatul! Bătu-l-ar… Arză-l-ar…

Făt-frumos a dat s-o șteargă, dar mătușă-mea s-a repezit ca o panteră neagră, a încuiat ușa și, prinzându-l de braț, mi l-a înfățișat cu glas mare:

— Nepoate, ia-l în primire! El e hoțul…

— Înțelegi? el era „golanul" care atentase la farmecele sătencei. Mi-am dres glasul și-am început:

— Rușine, cetățene… Profiți da naivitatea unor colectiviste fruntașe și pui mâna pe banii dobândiți cu sudoarea frunții!

— Ce bani, nene? a bâiguit flăcăul. Eu… venisem… Că ea a spus că așa se cuvine… În fine, să respectăm datina.

Mătușă-mea a început să-l scuture ca pe un măr copt, de i-au curs garoafele ca în romanța aceea…

— Te referi la „Se scuturau toți trandafirii?"

— Mă rog, dacă nu era sezonul rozelor, ce vină avea băiatul?… M-am înduioșat și am intervenit cu hotărâre: Dadă Stancă, lasă omu' că nu-i voie să folosești metode de astea de gradul trei. Putem, nu-i așa, să aflăm adevărul și rămânând în limitele civilizației. Cum te cheamă, băiete?

— Pandele I. Pîrjol, a rostit flăcăul, luând poziție de drepți.

— Pe loc repaus! Deci dumneata ești logodnicul Gheorghiței.

— Da, să trăiți! a aprobat, uitându-se speriat la țațele care mârâiau pe înfundate.

Le-am privit fioros și m-am adresat pe un ton zeflemitor lui Pandele I. Pîrjol:

— Deci, nu te-ai mulțumit să-i sucești mințile bietei femei, i-ai luat și agoniseala…

— Ce tot spuneți dumneavoastră? Eu sunt om cinstit, am calificare, mecanic de întreținere, eu nu mă bucur la banu' nimănui… Mă rog, un bacșiș acolo, dacă e benificiarul mulțumit, dar altfel… ce agoniseală, vai de capul meu?

— Deci n-ai luat dumneata banii?… Curios, foarte curios… Și aici ce cauți?

— M-a trimis Giny…

— Ce Giny, asta cine o mai fi, de-și vârî coada? Vezi, nepoate, cine-mi e puișoru'?… Lasă-l pe mâna mea, să-i arăt eu Giny.

— Gheorghița, adică, murmură Pîrjol, strângând umerii cu spaimă. A zis că așa se cade, să vin să cer mâna… „Ia, Pandelică, flori și cere-mă"… Și am venit… Da', dacă știam…

— Nu mai veneai, ai? Prescurea și acatistele cui te-a băgat în blugi, să sucești mințile copilelor…

— Liniște! am strigat din rărunchi. Terminați odată! Băiatul pare cinstit. Îi place Gheorghița, mă rog, gustul lui. A venit să vă mărturisească sentimentele lui, bravo. Faceți nunta și gata. Ce mai vreți?

— Stai, muică, că nu merge așa. Noi vrem un băiat de treabă, să vină în sat, să-și facă gospodărie, colo, nu așa, izmene pe călător. Ia întreabă-l, ce are de gând?

— Vin, tovarășe, vin, că așa m-am înțeles cu Gi… cu Gheorghița. A zis că găsesc de lucru la parcul de mașini agricole, zău că-s om serios… Vreau și copii… Uite, mă jur… Să n-am parte de Giny, dacă nu am gânduri curate.

— Vii?

— Vin.

— Vino atunci la muica să te pupe! Fetelor, pupați-l și voi! Mă, Pandelică, mă, vă facem nuntă ca la carte. Numa' să vezi tu ce bine o să te simți, ca puricele în coada câinelui…

— Stați! le-am oprit eu efuziunile. Ați uitat că s-a comis un delict. Ce-ai făcut cu banii?

— Lasă-i ciorilor de bani, să fie ei sănătoși și să-i pape cum or vrea, banii lor, treaba lor…

— Ce tot dai, tovarășe, cu banii, habar n-am. Nu ți-am spus că eu o iubesc pe Giny? Doar nu-s de ăia, să se uite după pricopseală. La mine sufletul contează.

— Aoleu, păi, dacă nu i-ați luat voi, unde-s banii? s-a mirat una din țațe, bătându-se peste gură…

— Ei bine, doctore, în clipa aceea mi-a căzut fisa… Înțelegi?

— Nu. Habar n-am. Și-s și cam grăbit.

— Mi-am amintit de unde-l știam pe Bebe. Acum ai înțeles?

— Ce te ții, dom'le, ca scaiul de mine. Zii ce mai ai de zis și gata. Probabil vreun delincvent de-al vostru…

— Ai un talent să-mi tai poantele, ceva de speriat. Trebuia să spui că nu înțelegi, să insiști, să te miri, nu așa, hodoronc-tronc. Mă rog, asta-i tot.

— Cum adică, asta-i tot? Unde erau banii?

— Păi, credeam c-ai înțeles… Bebe era într-adevăr delincvent. Vreo cinci condamnări pentru escrocherie, abuz de încredere, ba chiar, ține-te bine, bigamie. Mă obseda, dom'le, chipul lui, nu știam de unde să-l iau. Ții minte, când m-am trezit din leșin în cameră…

— Beție curată, amice.

— Mă rog, dar nu-mi mai tăia vorba, că pierd șirul. Când m-am trezit, primul gând a fost de unde-l cunosc. Subconștientul meu înregistrase furtul care avusese loc. Profitând de starea mea, individul intrase în cameră și, până să vină mătușile cu doctorița, zulise banii. L-au prins la gară.

— Bravo, totul e bine când se termină cu bine. Dar nu înțeleg, de ce m-ai chemat, să-mi pierd timpul ascultând istorii de cură balneară?

— Stai un moment. Am uitat ce era mai important. Când, în cele din urmă, a apărut Gheorghița…

— N-a mai vrut Pandele s-o ia.

— Să n-o ia? Nu era el fraier… Doctore, știi cum arată consăteanca mătușii mele?… Doctore, de asta te-am chemat: vreau să-mi dai o trimitere la cură la „Steaua de mare", că mă încearcă niște pârdalnice de reumatisme și tocmai îmi iau concediul… Mi-a promis mătușă-mea că vine și ea și mai aduce vreo două sătence de seama Gheorghiței, doar le-o căpătui, că la ele în sat nu mai prinzi picior de flăcău… Doctore, știi ce-i ăla boboc de trandafir cu stropi de rouă pe el? Ei bine, e o varză veștedă în comparație cu fătuca asta, pre nume Gheorghița… ce ochi, ce gură… Și o tăliuță… Despre restul, nu-ți mai spun, că nu meriți.

— Băiete dragă, de vreo doi ani mă încearcă și pe mine niște junghiuri în zona lombară… Când ziceai că vrei să plecăm?

VINERI…

La ora 19 p.m., într-o vineri, nouă zile după Sfântul Dumitru, un bărbat înalt, cu o privire bizară (probabil din cauza lentilelor groase ale ochelarilor cu ramă de baga) și o geantă diplomat în mâna dreaptă, pătrunse în Expresul de la Lido. Părea calm: cu un gest reflex își netezi mănușile pe mâini, deschise geanta și-și strecură ceva în buzunar. Mai aruncă o privire în jur, apoi, cu pași siguri, se îndreptă spre casă. În continuare, evenimentele se derulară în fracțiuni de secundă; mâna stângă, într-o mișcare fulgerătoare, părăsi buzunarul țintind casieriţa, în timp ce individul rosti sec:

— Un ciolan cu fasole și murături!

La 19:07 bărbatul atacă porția de fasole (din păcate, ciolanul era chiar ciolan, fiind element de decor și nu de consum) iar privirea îi deveni nostalgică.

Între timp, pe la 19:04 sau 05, pătrunsese în Expres un personaj de o importanță covârșitoare pentru evenimentele ce vor urma: o blondă, de înălțime convenabilă, cu forme care aminteau fructele tropicale coapte care n-așteaptă decât mâna dispusă să le culeagă și ochi în care imaginația unui celibatar zărește de obicei un pat. Hazardul, ca totdeauna hotărâtor în povestirile polițiste, făcu ca tânăra (probabil câțiva ani peste treizeci, dar o avantajau machiajul savant și lumina parcimonioasă – Expresul fiind printre fruntașele pe ramură în economisirea energiilor de tot felul – de aici fusese lansat sloganul care călăuzea activitatea mai tuturor „autoservirilor” din țară: *cu un watt economisit, încă o porție am gătit*) să-și pună farfuria cu papanași în fața celei cu fasole a domnului care intrase la ora 19 p.m.: farfuriile li se ciocniră și privirile li se întâlniră.

— Bună, Gelu! susură ea.

Gelu, pe numele de familie Ionescu, se comportă ca un paratrăsnet primind prinosul fulgerelor unei furtuni de vară (cel puțin așa gândi el, pentru că altă comparație științifică n-avea la îndemână să-și explice fiorii ce-i vibrau pe șira spinării).

— Manuella, murmură boabelor de fasole din farfurie.

Noianul de amintiri îl înecă: el, ținându-i pumnii la examene, ea, sărbătorind succesele cu alți colegi, balul bobocilor și primul lor dans, urmate de multe altele la echipa de dansuri populare, clipele de intimitate de la ședințe, munca voluntară… El, romantic și timid, o iubise cu o dragoste pură, ea, superbă, dar din provincie și fără bursă, îi acceptase sentimentele curate și… atât! Prin anul doi, ea dispăruse din facultate și din viața lui, măritându-se cu un tovarăș de vârstă respectabilă și cu poziție și mai și… N-o mai revăzuse și iată, acum, hazardul i-o adusese la masă, pregătindu-se să consume papanași tăvăliți în smântână.

— Arăți splendid.

Ea surâse și-și presără zahăr peste papanași.

— Ții minte, începură amândoi într-un glas.

— Nu se poate, declară Gelu când se opri din râs… Ai vreun program în seara asta?… mergem undeva, să sărbătorim revederea.

— Cu o condiție: facem întâi un tur al hotelurilor. Observându-i privirea uimită, continuă: de abia am picat de la Craiova și încă n-am găsit cameră…

— Nici o problemă, dormi la mine.

— Bine că n-ai spus „cu mine”!

— M-ai înțeles greșit, protestă Gelu, roșind.

— Deci, ai rămas același băiat serios lângă care o tânără se poate simți în siguranță? mimă ea o falsă candoare.

— Depinde ce înțelegi prin siguranță…

— Eu știu ce înțeleg, râse ea… dar tu?

— Exact ca tine, râse și el.

— De asta mi-era frică…

El, care se credea o natură iremediabil romantică, simți cum îi circulă mai repede adrenalina prin sânge. Când deschise ușa apartamentului, mâna îi tremura:

— Te rog, o invită, bâlbâindu-se.

— Barul ticsit de sticle, combină Hi-Fi…

— Panoplia celibatarului perfect… Și încă n-ai văzut totul… colecția de stampe japoneze, mașina de spălat cu program…

— Dumnezeule, unde am intrat? se lamenta ea… Bineînțeles, la început, îmi vei propune să beau ceva…

— Votcă…

— Cu gheață, acceptă ea. Apoi, o muzică învăluitoare…

— Iglesias, sugeră el.

— Nici nu mă așteptam la altceva, râse ea… Am uitat ceva…

— Ce? se miră Gelu, scoțându-și ochelarii.

— Ai o lucire suspectă-n ochi, îl mustră ea.

— Miopie, se scuză el.

— Nu, nu, e tipică pentru celibatari, indiferent de dioptrii, îl asigură ea… Deci, vom dansa tangou-uri… A, se bătu cu palma peste frunte, lumina! Nu trebuie lăsată decât o veioză aprinsă… Pe urmă…

Gelu își trecu limba peste buzele uscate:

— De aici, ar trebui să preiau inițiativa.

— Nu știu, râse ea, doar tu ești celibatar.

Telefonul sună o dată, de două ori…

— Ca-n filme, comentă, privindu-l zâmbitoare: telefonul sună tocmai când spectatorul așteaptă ca eroul să profite de noua cucerire…

De trei ori, de patru ori…

— Nu răspunzi? Își scoase pantofii și se așeză pe pat.

…De cinci, de șase, de șapte ori…

— Numai o iubită poate fi atât de insistentă… Să plec? se interesă, cuibărindu-se în mijlocul patului.

— E de la slujbă! izbucni în Gelu glasul conștiinței profesionale.

Se izbi de un scaun, scăpă aparatul și, salvându-l în ultimul moment, gâfâi un „Alo” precipitat în receptor.

— Gelușoru…

Strivind între dinți ceva ce-ar fi putut fi – dacă de față nu s-ar fi aflat o femeie – o înjurătură bine simțită, Gelu bolborosi un „Da” neconvingător.

— Gelușoru… gemu vocea… Știi cine e?

— Da, tanti Reta, mormăi Gelu. În primul rând numai dumneata îmi spui așa și în al doilea rând nimeni altcineva n-are talentul de a-mi telefona exact când nu trebuie.

— Ești ocupat? hârâi vocea.

— Foarte. Vorbim mâine. Sărut…

— Gelușoru, vino imediat! E grav… foarte…

Vocea tantei Reta, din ce în ce mai firavă, dispăruse. Gelu rămase câteva clipe cu telefonul la ureche: un țipăt sparse zumzăiala confuză: „M-ai omorât!” horcăi vocea din depărtare… „Taie”… „Taie”… o păcănitură, apoi tonul.

Celibatarul Gelu se trezi confruntat cu binecunoscuta dilemă de tip clasic: iubita sau familia. Spre lauda lui, formă hotărât numărul de telefon al mătușii: ocupat.

— Necazuri? se interesă Manuella.

Privirea lui Gelu pendula între pat și receptor. Își recuperă ochelarii și încercă din nou numărul de telefon: ocupat…

— Trebuie, murmură deznădăjduit…

— Asta e proverbiala ospitalitate a burlacilor bucureșteni? se interesă ea cu o falsă uimire… Abandonată și nici măcar sedusă…

— Îmi fac autocritica și promit să mă-ndrept: când mă-ntorc, vom rezolva și punctul ăsta de pe ordinea de zi.

— Ai venit? întrebă plină de speranțe.

— Am plecat, se repezi Gelu spre ușă. Gândește-te la mine!

— Mulțumesc, dar mi-e somn, protestă ea.

Găsi un taxi, care nici nu se retrăgea, nici nu avea comandă… Fiecare familie are, după cum spune înțelepciunea populară, o „oaie neagră”. A Ioneștilor, era tanti Reta. Copilă fiind, își bătea frații, mai târziu, bărbații. Niciunul din cei patru soți pe care-i avusese nu rezistase mai mult de câțiva ani existenței tumultuoase alături de ea: o părăsiseră rând pe rând, trecând în lumea drepților. De la primul, Reta moștenise ceva bijuterii și plăcerea de a bea alcooluri tari; al doilea (împătimit al jocurilor de noroc) îi lăsase un munte de datorii; de pe urma celui de-al treilea (din păcate săvârșit prea repede dintre cele lumești) nu-i rămăseseră decât regretele; de la ultimul se alesese cu apartamentul de două camere din Titan și cu nebunia întocmirii genealogiilor de familie. În urmă cu câțiva ani, tanti Reta, după ce întocmise arborele genealogic al Ioneștilor, se proclamase șefa clanului. La protestele ramurilor provinciale, le radie din arbore, păstrând-o doar pe cea bucureșteană (ea și Gelu). Regulamentul de funcționare al clanului era simplu: tanti Reta fiind lidera, lui Gelu îi reveneau celelalte roluri, iar relațiile dintre ei se bazau pe bună-dispoziție din partea lui și dispoziții din partea ei. Deși o femeie încântătoare, posedând calități rare (o știință perfectă a jocurilor de cărți și o rezistență ieșită din comun la băutură), în ultimii ani – mai precis de când păși pragul celor șaptezeci – tanti Reta dădea semne de senilitate: căzuse în patima gătitului. Rețete culinare exotice erau puse în practică iar

beneficiarul lor, Gelu, se alegea în cele mai fericite dintre cazuri, doar cu ușoare indigestii…

În timp ce taxiul își continua drumul printre șirurile de blocuri ale Titanului – creații multiplicate la nesfârșit ale aceleiași idei arhitectonice – Gelu, cu inima strânsă, se întreba dacă nu cumva tanti Reta făcuse imprudența să-și gătească ceva mult prea bun…

Pe ușa ascensorului se afla o plăcuță: „ascensor în revizie”. Alături pe perete, indivizi lipsiți de respect adăugaseră „Lăsați orice speranță, o…, voi locatari… telefon morgă 16.03.1…”. Cum această paraliteratură îi era binecunoscută din diversele locuri prin care se aflase cu diferite nevoi, Gelu se avântă cu toată sprinteneala pe care și-o construise în orele de jogging: la etajul 3 era convins că bătrâna făcuse suflu sistolic; pe la 5 își spuse că în puținele vorbe pe care le rostise la telefon se observau semnele unei crize de angină pectorală; la 6, era convins că totuși e vorba de o intoxicație alimentară; la 7, își imagină pe biata femeie, bătrână, singură, atacată de răufăcători, la 9, ajuns în fața apartamentului respectiv, nu-și mai spunea nimic, își mai dorea doar o mască de oxigen și un balon mare, rotund, plin de mult-râvnitul gaz…

Cum stătea și gâfâia cu fruntea rezemată de ușă, aceasta se deschise pe neașteptate și o femeie pieptoasă, șoldoasă, cu vagi urme de mustață și doi ochi codați, de țigan tânăr îi primi pe perna moale a sânilor trupul gata să se prăbușească.

— Silă mi-e de generația asta, a voastră. Parcă v-ați născut pensionari. Hai, intră, nu mai face ca locomotiva, că-mi sperii tot blocul.

— Ce-i? gâfâi Gelu, lăsându-se condus în apartament.

— Zi *bonsoir* la doamne, că așa-i frumos! îl moralizează tanti Reta, indicându-i pe cele două colege de generație care stăteau cuminți pe scaunele de lângă masă.

Pe masă, un pachet de cărți de joc, iar în fața fiecărei combatante monede de diferite valori și câte o bancnotă, două, de zece lei.

— Soro, se enervă tanti Reta, nu ies o clipă din cameră, că te și uiți în cărțile mortului! și o plesni peste mână pe bătrânica cu ochelari… Stai jos puiule, îl mângâie tandru pe Gelu.

— Ce-i foarte grav? întrebă acesta printre dinți.

— A, da… foarte grav… O știi pe Steluța… Cum care, aia care joacă numai cu „obligé”… A ieșit o chestie cu ginerele ei… ăla care lucra în Ministerul… Madam Popescu, ori ești proastă, ori te faci, că ți-am explicat de zece ori cum vine chestia cu blândul… Da’ s-a rezolvat, se întoarse ea spre Gelu, că au o relație la…

Gelu simți cum un val de sânge îi urcă în creier… Să vină ca nebunu’!… să lase toate… și încă cum! Nici nu îndrăznea să-și reprezinte tabloul peste care închisese ușa apartamentului său…

— Mă duc!

— Ce vorbești? se minună tanti Reta… Nu merg, și aruncă cărțile pe masă. Cum să pleci tu de la mine fără să mănânci ceva? Să zică astea că sunt o mătușă denaturată?

— Nu, protestă Gelu, sărind în picioare.

Cu o mână bine proptită pe umăr, Reta îl rearuncă pe scaun.

— O iahnie de fasole… de aia mare, cu boabe cât unghia… Tu fii cu ochii pe ele: asta – și arată spre bătrânica cu ochelari care tremura ca varga – se uită-n cărți, ailaltă cam ciupește din pot.

Gelu începu să mănânce automat, privind cu ochi visători fereastra pe care i se părea că se conturează un chip blond, fermecător.

— Pă trei, murmură vecina lui din dreapta… Madam Reta, poate îi povestești domnului chestia aia, de-am văzut-o noi…

— Ai dreptate, soro… Auzi, când zici „pă trei”, bagi și banii!

Gelu continua să mănânce, cu ochii ațintiți pe fereastra pe care i se părea acum că încântătorul chip prindea și trup.

— …Și pe la cinci vine el… Ea, aprinsese lumina, că se întunecase…

— Cine? tresări Gelu, care pierduse șirul vorbelor mătușii.

— Potul… Ce n-auzi, plus potul!… Ei, cine? Bărbată-său. Era furios… Soro, aici nu merge cu „vin și eu”. Ai, bagi, că doar nu-s casă de binefacere… Ea nu-l aștepta. Îți spui sigur, că nu se parfuma așa, dacă-l aștepta pe el.

— Da, da, murmură Gelu, gândindu-se că numai o rație dublă de colebil sau saprosan îl va mai putea salva.

— Madam Reta, degeaba te dai servită, că cunoaștem noi și la cacialmale, susură bătrânica cu ochelari… Da, domnule Ionescu, că el e mereu plecat în delegație și ca îi cam rea de muscă, chicoti ea… Mie doar două…

— Cacialma?… Eu? se minună tanti Reta, făcându-și cruce. Bărbată-meu, Dumnezeu să-l ierte, avea o vorbă despre cacialmale, „cine o trage, doarme pe rogojină, dar cine o plătește doarme pe ciment”.

— Și atunci, o dată dă cu vaza în țigancă…

— Cine? se sperie Gelu, rămânând cu furculița suspendată în aer.

— Namila de bărbată-său, nu-ți spusei… Și face zob frumusețe de tablou… Îți intră ca la porci, soro… Eu, cu quinta-n mână…

— După suflet, madam Reta, după suflet, ripostă vecina din dreapta… Ea dă să se repeadă la el cu ghearele scoase. Atunci, el pune mâna pe ceva, nu știu pe ce, că noi n-am putut vedea, și îi dă în cap.

— Eu zic că era statueta aia de bronz, care o au lângă noptieră, murmură bătrânica cu ochelari.

— Taci tu, că aia e de săptămâna trecută la reparat… Taie soro, taie… Cu ce i-a dat, cu ce nu i-a dat, a lovit-o tare, că odată s-a prăvălit…

— Cine, tanti? suspină fericit Gelu, observând că i-au mai rămas doar câteva boabe de fasole.

— Mai vrei?… Ea, nevastă-sa. Și nu s-a mai ridicat. El a tras perdelele și n-am mai văzut nimic.

— Sărut mâna pentru masă, a fost grozav. Acum plec, că sunt tare grăbit.

— Și nu te duci să vezi? întrebă într-un glas corul bătrânelelor.

— Ce să văd?

— Ce i-a făcut. Să nu se fi întâmplat, doamne ferește, vreo nenorocire.

— Cui?

— Păi, nu-ți spusei?

Gelu le privi cu îndoială, se ridică să-și umple un pahar cu apă și bău cu înghițituri repezi.

— Vezi, Gelușoru, se vede de aici, pe geam, camera aia cu perdele trase, doar o dungă de lumină se zărește. De la cinci, de când s-a întâmplat chestia, tot la asta mă gândesc…

Gelu, care cunoștea plăcerea mătușii de a privi ore întregi pe fereastră la blocul de vizavi – o manie inofensivă, din dorința de a-ți cunoaște mai bine vecinii, știi când vin, știi când pleacă, când se bucură, te bucuri cu ei, când au un necaz, parcă ți-ar fi rude – dădu din cap și se îndreptă spre hol:

— În regulă, tanti, vedem noi ce e de făcut.

— Nu-ți spusei? auzi în urma lui glasul mătușii. E băiat de nădejde… Fac un „obligé" mare în cinstea lui.

Înjurând de mama focului soarta care-i hărăzise o asemenea mătușă, pe cei care ar fi trebuit să repare liftul, pe constructorii care-i înălțaseră blocului zece nivele, pe locatarii care lăsaseră holurile etajelor neluminate – într-un cuvânt, umanitatea, care-l despărțea de apartamentul lui călduț și de ce se afla în el, Gelu coborî în goană treptele blocului. Se năpusti în întunericul umed al nopții de noiembrie și se opri derutat. În dreapta, ca un câine păzindu-și cușca, se distingea gâtul metalic al unei macarale de strajă în fața unei armături de beton. Încotro s-o ia?… În dreapta bloc, în stânga bloc, în față și în spate, așijderea… Cutii de beton, impunătoare ce-i drept, ferestre luminate, alei întunecate. În lumina dreptunghiurilor neregulate același decor: bucătărioare aburite, sufragerii dominate de fosforescența televizoarelor, dormitoare cu toaleta pe dreapta, dulapul pe stânga. De ce nu invers? se întrebă, aruncând o privire asupra ceasului. Uite cum irosise el cel mai prețios capital al omului: timpul. Două ore pierdute pentru o iahnie de fasole garnisită cu neroziile debitate de trei babe nevropate, în loc ca fiecare minut, din cele o sută douăzeci, să fi însemnat un mic pas înainte pe calea apropierii – de toate felurile – de Manuella.

— Tovarășu'… se auzi o voce cavernoasă.

Gelu strânse în pumn cheile, în chip de box.

— Tovărășele, insistă vocea, căutați un mijloc?

Gelu remarcă silueta sprijinită de una din Daciile care garniseau marginea aleii ca bomboanele o colivă.

— Nu iau mult… Mergeți departe?

Ei da, ar fi trebuit să refuze… Să protesteze împotriva celor ce luau pâinea de la gura taximetriștilor. Să înfiereze iliciții. Dar imaginea chinuitoare a unei siluete bine proporționate, ghemuite pe canapea și luminată de sclipirea moale a veiozei îi amorțiră – doar pentru un moment, desigur! – simțul civic.

— Mda… Pe Magistrală… Și, sunt grăbit.

— Al meu ești. Tocmai mă „retrăgeam” într-acolo. Un sutar, că-i preț de noapte. Pui și muzică?

Trebuia să recunoască, taximetristul improvizat își știa meseria. Ca-n vis, mașina gonea prin ceața moale care începea să se lase și înainte ca Gelu să-și rezolve problemele de conștiință în legătură cu o justă atitudine împotriva speculei sub orice formă s-ar întâlni ea, se pomeni în fața propriei case.

Tabloul încântător care-i bântuise creierii în ultimul ceas se arăta aievea: lampa lumina tihnit, aerul călduț aromea a garoafe, pe măsuță, la îndemână, paharele cu resturi de votcă, numai că… decorul era pustiu. Dezamăgit, își roti ochii prin încăpere. Să fi plecat?… un pantof cu toc înalt îi bară drumul, încurându-i-se printre picioare. Gelu îl privi gânditor: vârful ascuțit părea o săgeată indicatoare… spre ce? A, da, la câțiva metri, perechea lui, îndreptată în aceeași direcție, îi călăuzea pașii… Pe un scaun o fustă… Înghițind în sec și simțind o ciudată moleșeală în picioare, Gelu își continua înaintarea. Urmărind jaloanele, se pomeni în fața ușii de la baie… Zgomotul șuvoiului de apă, ritmat ca o melodie, lăsă să se bănuiască că acolo… Ușa se deschise și, în norul de aburi, se ivi cea care-i călăuzise pașii. Cu părul strălucitor de stropi, cu trupul înfășurat în propriul lui halat de baie…

— Fericitul, șopti trist Gelu. De ce n-am eu norocul să fiu în locul lui?

— În locul cui? îl întrebă perplexă.

— Halatului, oftă Gelu.

— După cât e de ros, se pare că-l invidiezi cam des.

— O, nu…

— Sigur, acum o să-mi spui că eu sunt prima care pătrunde în sanctuarul tău…

— Eu… tu… protestă Gelu.

— Și toate celelalte pronume personale până la „ele”, mai ales „ele”.

Gelu își turnă votcă în pahar și o sorbi cu înghițituri mici.

— Acum ar trebui să te iau în brațe și să te duc până la pat.

— Ai văzut prea multe filme: vechi și proaste, râse ea… Poftim! și se cuibări în mijlocul canapelei… Ce spune scenariul în continuare?

— Dă totală libertate de exprimare eroului, râse Gelu, apropiindu-se.

— Eroina preferă amorurile platonice, susură ea.

— Nu sunt de acord scenaristul, regizorul și mai ales eroul, ripostă el, așezându-se pe canapea lângă ea.

Sorbiră din pahare, privindu-se lung.

Soneria telefonului rupse firele mesajelor mute și Manuella murmură insinuant:

— O altă mătușă…

Gelu apucă receptorul și rosti un „Alo!” enervat.

— Tovarășe maior, raportează locotenentul Vasile. Mașina vă așteaptă peste șapte minute. A fost semnalată o crimă în cartierul Titan.

— *Fine del secondo tempo*, concluzionă Manuella, privindu-i fața concentrată.

Gelu își masă pleoapele și apoi dădu un pumn în tăblia mesei:

— Mă întorc cât pot de repede.

— Așa spuneți toți, zâmbi ea trist… Te voi aștepta ca o Penelopă.

— Nu e nevoie să cârpești nimic.

Când maiorul de miliție Ionescu ajunse la locul crimei, apartamentul era plin de oameni și de fum de țigară. Locotenentul Dinu îl aștepta cu aparatul de fotografiat gata pregătit, doctorul Tomescu se afla prin cameră, uitându-se tot timpul la ceas. Victima zăcea pe pat, cu fața în jos, picioarele atârnându-i pe podea. Noptiera de lângă pat fusese răsturnată, lăsând să se întrevadă rama unui tablou pe care-l acoperea.

— Putem s-o întoarcem? se interesă Dinu.

Fusese o femeie încă tânără și frumoasă; halatul străveziu, cu care era îmbrăcată, îi mula formele generoase.

Procurorul, Vladimir Popescu, un bărbat cu ochelari și un început de chelie, își aprinse o țigară și bătu nervos cu bricheta în tăblia mesei:

— Angela Dragomirescu, 33 de ani, casnică, măritată, fără copii, îl informă pe Gelu, trimițându-i un nor de fum în ochi. Soțul, Ion Dragomirescu, revizor contabil la IRUC.

Gelu tuși și se îndreptă spre fereastră; ochii îi fotografiară camera… toaleta pe dreapta, șifonierul pe stânga…

— Trupul nu prezintă leziuni. O echimoză la tâmpla stângă cauzată de un obiect contondent… o fractură craniană occipitală, care a provocat decesul.

— Ne-ai putea spune și când? se interesă Gelu.

— După rigiditatea trupului, au trecut între șase și nouă ore. Amănunte după autopsie. V-am salutat, rosti doctorul Tomescu îmbrăcându-și grăbit pardesiul.

— Ce părere ai, maiorule? se apropie de el procurorul… Furt prin efracție?!… Femeia nu era acasă, când vine, îl surprinde pe hoț, care…

— Nu crezi că era cam subțire îmbrăcată pentru o plimbare prin oraș? se miră ingenuu Gelu.

Vladimir mai trase de câteva ori din țigară…

— O femeie tânără, fardată, rujată, capot străveziu, murmură Gelu… Aștepta pe cineva… un bărbat…

— Soțul?! propuse Vladimir.

— Se vedere că ești burlac, surâse Gelu. Bărbatul ți-l aștepți cu supa clocotind, nu cu ochii înecați în rimel.

Gelu deschise larg fereastra. Un val de aer rece pătrunse în încăpere; prin ceața care se risipea, razele lunii își croiau drum. Trase cu sete aer în piept, uitându-se distrat la blocul de vizavi… Privi mai atent, mijindu-și ochii… În față, printre ferestrele întunecate, se distingea una luminată de pâlpâirile metalice ale televizorului.

— Nu s-a terminat emisiunea la teve? întrebă peste umăr.

— La noi, da… poate la bulgari, dau vreun meci.

Și mătușa Reta avea pasiunea asta; cum naiba afla, nu se știe, de câte ori dădeau bulgarii vreun meci, stătea până târziu, cu ochii țintă pe ecran… Ei drăcie… Jos, în dreapta blocului, se distingea silueta de monstru preistoric a unei macarale, iar în fața ei, armătura de beton a unei clădiri în construcție… Bizară chestie… Ochii suiră în goană etajele până în dreptul celui cu fereastra luminată de pâlpâirile televizorului… Nouă!… Și la bucătărie, în afară, într-un jgheab, o grămadă de oale… Nu se poate!… Frânturi dintr-o conversație pe care parcă o auzise aievea, îi reveneau în minte: „La cinci vine el… Ea se parfuma… El pune mâna pe ceva și-i dă în cap”…. Gelu, ca ametit de o lovitură neașteptată, se întoarse spre cameră:

— Țiganca…

— E blondă naturală, îi răspunse Vladimir, privindu-l îngrijorat.

— Nu ea, dom’le, tabloul…

De sub noptieră ieși la iveală o natură moartă în care feliile unei lubenițe erau străjuite de câteva ionatane.

— Interesant, murmură Gelu, rotindu-și ochii prin încăpere… De lângă șifonier, dintr-o ramă, o țigancă tânără, cu privirea focoasă și salbă la gât, îi zâmbea ademenitor… Ciudat… Să nu fi văzut ele bine?

— Cine, domnule? se impacientă procurorul.

— Cine a anunțat crima?

— Soțul, la 22:27. Era în delegație. Când a venit, a găsit ușa deschisă și pe nevastă-sa moartă. A telefonat imediat… E alături, i-am dat un calmant.

— Să stăm puțin de vorbă cu dânsul.

Bărbatul care intră părea copleșit. Înalt, corpolent, cu părul răvășit și ochii înroșiți, păși anevoie și se lăsă să cadă pe un scaun care scârțâi sub greutate.

Gelu închise fereastra, se apropie de telefon și formă un număr; așteptă să sune de câteva ori și lăsă receptorul în furcă; uitase că de câte ori era ceva interesant la televizor, tanti Reta punea telefonul pe mut.

— Soția mea… Bărbatul de pe scaun își ridicase capul din palme și-l privea cu ochi tulburi.

Gelu îi întinse un pahar cu apă:

— Liniștiți-vă… Știu că vă este greu, dar trebuie să ne ajutați… Blocul de vizavi este din seria M-urilor?

— Da… parcă, murmură derutat Dragomirescu.

— 13? se interesă Gelu.

— Nu știu… Ce importanță are?

Gelu își masă pleoapele și se îndreptă spre fereastră:

— Vladimir, vino, te rog!

Șușotiră câteva clipe; Vladimir părăsi încăperea și Gelu își aprinse o țigară.

— Cine a putut să facă mârșăvia asta? se auziră printre icnete de plâns șoaptele bărbatului.

Nu-i răspunse; stinse țigara și formă din nou numărul de telefon; așteptă câteva clipe și puse receptorul în furcă.

— Eu eram la Bacău, în delegație. Își șterse ochii cu dosul palmelor și-l urmări cu privirea pe Gelu. De patru zile sunt acolo. O revizie la Uzina…

Ușa se deschise și apăru Vladimir; îi întinse un cartonaș lui Gelu și se rezemă de fereastră. Gelu se așeză pe scaun, cu coatele sprijinite de spătar, în fața lui Dragomirescu:

— Deci, ați fost la Bacău?

— În delegație, confirmă bărbatul.

— Și v-ați întors cu trenul de…

— 21:30.

— Biletul, ceru Gelu.

— Poftim?… A biletul de tren, îl privi celălalt zăpăcit, căutându-se prin buzunare…

Pe măsură ce buzunarele erau inventariate, sudoarea îi brobonea pe frunte iar gesturile îi trădau nervozitatea.

— Aici, răsuflă ușurat, scoțând un portofel… Poftim!… La ce vă trebuie?

Din portofelul trântit pe masă, câteva acte se răsfirară ca niște cărți de joc: o legitimație de serviciu, buletinul de identitate, permisul de conducere…

— Aveți mașină?

— Urma s-o ridicăm luna viitoare… Dar acum!… Scoase o batistă și-și șterse lacrimile: Iertați-mă.

— V-ați întâlnit cu vreun cunoscut în tren? întrebă Gelu, răsucind între degete biletul de tren.

— Nu… nu-mi aduc aminte.

— Cu ce-ați venit de la gară?

— Cu un particular… Trenul întârziase câteva minute, am mai căutat un taxi vreme de un sfert de oră și…

— Vă înțelegeați bine cu soția?

— Bine, șopti obosit… Aproape zece ani de căsătorie… Bine… Ne înțelegeam bine… Ne-am mai certat și noi, ca oamenii, o vorbă ici, o vorbă colo… o iubeam foarte mult.

— Și ea? întrebă Gelu.

— Ce vreți să insinuați? țipă Dragomirescu, sărind de pe scaun.

— Nimic… vă întrebam.

Dragomirescu își trecu mâna peste față, apoi prin păr și se reașeză pe scaun:

— Iertați-mă, răsuflă greoi. Sunt distrus sufletește… Și dumneavoastră mă chinuiți, vai de capul meu, în loc să căutați asasinul…

— Am să vă povestesc ceva, îi răspunse liniștit Gelu. Își aprinse o țigară și se ridică de pe scaun: o familie oarecare, căsătoriți de aproape zece ani. Ea, mult mai tânără, frumoasă și atrăgătoare, el, cu un serviciu care-l obligă la multe deplasări… O după-amiaza de noiembrie; el este plecat de câteva zile într-o delegație, undeva în Moldova, urmând să se întoarcă în seara zilei respective;

ea își așteaptă prietenul; își pierduse câteva ceasuri în fața oglinzii să se facă cât mai atrăgătoare pentru iubit…

— Nu, gemu bărbatul prăbușit în scaun.

— La cinci aude soneria: o ultimă privire în fața oglinzii, își aranjează o buclă rebelă și, zâmbitoare, deschide ușa: nu era cel așteptat… Era un bărbat înalt, cu fața trasă, cu privirea obosită. El o privi cu ochi fermecați; de câte ori o revedea i se părea mai frumoasă; ea, la început uimită, fu cuprinsă de enervare: o după-amiază ratată din cauza lui. Îl privi cu silă; vorbe grele, gânduri bine ferecate în mintea ei, se revărsau puhoi. Ca un sfredel, vorbele pătrunseră în mintea tulbure a bărbatului; încercă să-și potolească tremurul întregii ființe: luă o vază și o zdrobi de perete, dărâmând tabloul. Ea râse de neputința lui. O furie oarbă îl cuprinse: mâna i se încleștă pe un obiect de pe noptieră, îl ridică și lovi tâmpla femeii… Rămase câteva clipe nemișcat, cu privirea opacă, cu mâna strângându-se spasmodic pe obiectul cu care lovise… Tăcerea înconjurătoare îi readuse luciditatea… Privi trupul nemișcat al femeii și apoi ochii i se opriră asupra ferestrei: perdeaua era trasă într-o parte…

— Cum?… Cine?

— Dumneata, domnule Dragomirescu, răspunse Gelu. Scoase din buzunar cartonașul pe care i-l adusese Vladimir: ai venit de la Bacău cu trenul de 16:08.

— Nu e adevărat, răcni Dragomirescu: sărise în picioare, răsturnând scaunul.

— Ca alibiul să-ți fie perfect, trebuia însă să te întorci la gară, să faci rost de un bilet la trenul de 21:30… Era un risc, dar cu puțin noroc…

— E o acuzație monstruoasă, răcni bărbatul… Odioasă și…

— Din nefericire pentru dumneata, riscul a fost inutil, norocul te părăsise mai demult… Avem trei martori oculari care vor confirma scena povestită de mine… Vreți să-i chem acum? Stau vizavi, puse Gelu mâna pe telefon.

— Nu, se prăbuși bărbatul… Nu e nevoie… Eu am omorât-o… Bestia, de ani de zile se culcă cu cine apucă… Nu voia să divorțăm, se agăța de mine, spunea că mă distruge, că merge peste tot… Știți, eu, ca revizor contabil…

…În timp ce mașina gonea pe străzile luminate de o dimineață mohorâtă, Vladimir Popescu râse pe neașteptate:

— Ești teribil, dom'le… Cum naiba ai imaginat toată povestea aia?… Autor de romane polițiste trebuia să te faci.

— Și așa-s prea mulți, mormăi Gelu.

— Chestia aia cu martorii oculari a fost nemaipomenită… Pălăria jos, băiete, ai fler.

— Fler… mai curând mătuși, murmură Gelu, privindu-l pe Vladimir care, coborând din mașină, se repezise într-o tutungerie…

Și acum, spre casă… Se va strecura tiptil în apartament… va pregăti cafeaua, apoi, cu cești le aburinde se va îndrepta spre patul ei. Aroma o va trezi; vor avea un schimb de replici spirituale în timp ce el va pune un disc la picup… Rahmaninov, perfect indicat pentru a fi ascultat în pat într-o dimineață mohorâtă de noiembrie. Apoi… Gelu închise ochii și răsuflă greoi… Singura întrebare care nu-și găsea răspunsul era când să facă dușul: înainte sau după…

În casă era liniște și frig. Ferestrele larg deschise lăsau să intre un aer sănătos și al naibii de răcoros. Pe măsuță, un bilet:

„Ai fost o gazdă deosebită, cum n-am mai întâlnit. La tine, o femeie vrea, nu vrea, se simte în siguranță, nu i se poate întâmpla nimic. Am petrecut o noapte minunată, vegheată de privirea tandră a ochilor tăi din poza de pe noptieră… P.S. Nici o altă mătușă n-a mai sunat. M."

Mototolind biletul, Gelu îl aruncă cu un bobârnac pe fereastra deschisă. Apoi alergă să închidă fereastra. Nu apucă însă, căci telefonul bâzâi strident:

— Alo!… A, tanti Reta!… A fost interesant meciul?

— Ce meci, Gelușoru? Te referi la… Da, foarte. Le-am uscat pe ramolitele ălea: treizeci și opt de lei le-am luat… Îți telefonam să-ți spun că am pus de o fasole… O fac bătută, cu ceapă multă, prăjită, deasupra. Am văzut că ți-a plăcut iahnia, ai ras-o până la ultimul bob. Te aștept la prânz, nu te scuza, că nu ține.

Gelu își apăsă stomacul cu palma. Ei, fie, se sacrifică…

— Și știi… Dumitreștii… ăia de vizavi… s-au împăcat.

— Care, murmură Gelu amețit.

— Ei, care… Aia de care-ți spuneam… Tipu' care și-a bătut nevasta… de eram eu îngrijorată, aseară… Acum

totul e în ordine. Azi-dimineață i-am văzut de la geam, erau ca doi porumbei…

— Nu se poate, rosti Gelu, punând ușor receptorul în furcă.

În față, la toate ferestrele blocului vecin, erau scoase așternuturi la aerisit…

SÂMBĂTĂ…

— Pa și baftă! Și fii atent cum traversezi!

Olimpia își mai sărută o dată odorul și închise ușa. Săracii copii din preziua anului două mii! Auzi, șase ore cu matematici, care de care mai savante, plus tot felul de științe și ele extrem de exacte… Păi, făcuse și ea școală, dar dacă stătea bine să se gândească, nu-și mai amintea decât de plimbările în Cișmigiu, bilete dulci și tot felul de isprăvi, care de care mai romantice… Deși, și acum, dacă mânca seara sarmale, în mod sigur visa noaptea că dă teză la matematică. Privind cu jale chiuveta plină de vase, dădu drumul la robinetul de apă caldă. Jetul țâșni cu putere, împroșcând-o cu stropi argintii și înghețați. E clar, le lasă naibii de vase până vine apa caldă sau Aby care, oricum, e bărbat voinic și învățat cu vicisitudinile… Până atunci, o pauză, cât să bea un nechezol și să savureze un Carpați cu filtru… Dar, cum zice înțeleapta vorbă, omul propune și soarta dispune…

Soneria!… Aruncând o privire critică în oglinda din hol, se grăbi să deschidă, întrebându-se curioasă: „Musafirii sau miliția?”… Era miliția, și încă în dublu exemplar, maiorul Alexandru Bogdan Cernea, iubitul soț, plus nedespărțitul prieten și coleg Gelu Ionescu, maior și celibatar înrăit.

— Ce-i cu voi la ora asta? N-are timp omul să-și tragă sufletul și…

— Deplasare, rosti soțul, trecând ca o furtună pe lângă ea… Cămașă, pijama, prosop…

— Trusă de ras, periuță, continuă Olimpia. M-am săturat… Nu știu cum naiba reușești să-ți transformi toate sâmbetele libere în delegații!

— Nu mai plânge, baby, că mi se rupe inima… Vai, dar ce bine arăți! Cum ai slăbit în halul ăsta? Uite ce-ți aduce nenea… și Gelu extrase cu grijă de prin buzunare câteva pungi… Bomboane cubaneze, piper și, n-ai să ghicești!… mușchi de Tulcea… iar aici… o scrisorică de amor.

Olimpia răsuci intrigată plicul cenușiu:

— Asta de unde e?

— Din cutia de scrisori. L-am luat fără să mă vadă Aby, știi doar că e gelos ca un turc.

— De data asta unde plecați? se interesă Olimpia.

— Dânsul doar până la gară, eu ceva mai departe, îi răspunse ABC, lăsând pe un scaun o geantă burdușită. Mă întorc mâine seară.

— Iar eu, imediat, surâse Gelu. Aș sugera ca amabila doamnă să mă invite la masă, aromele care vin dinspre bucătărie fiind mai mult decât provocatoare.

— Mda, că aici o fi pensiunea Weber, ricană Olimpia.

— Weber?! o privi perplex ABC… De unde până unde, că doar numele meu e Cernea iar pe tine ca fată te chema Iason… Cine mai e și ăsta, al cărui nume e din alea predestinate pentru reîntregirea familiei?

— Doamna vrea să ne epateze cu lecturile ei, îl liniști Gelu. Haidem, colega, că cefereul e o instituție serioasă… cel puțin în privința orelor de plecare a trenurilor.

După ce închise ușa, Olimpia se întoarse în bucătărie, colțișorul tihnit în care își petrecea clipele, de destindere, studiind anunțurile din România Liberă și schițând peisaje cu blocuri și balcoane pline de rufe.

De la cine o fi scrisoarea? se întrebă, privind plicul rezemat de cutia cu sare. Luă plicul și-l mirosi atentă… *Soir de Paris*… Efluviile delicate o aruncară la iuțeală în trecutul adolescentin… Marisa Vlădescu, asta e!… Sigur, Marisa… Ea se scălda în kilograme de „*Soir de Paris*”, spre indignarea dirigintei care se sufoca de furie… „Aici e școală, fetițo, nu serată dansantă”… „Săpunul, doamnă, vă rog… Știți, mă umplu de bube de la Cheia”… Săpunul, pe dracu… Era dată naibii, Marisa… Ciorapi de nylon, lenjerie de dantelă, nu ca ele, colegele ei, ca vai de lume, cu paltoane pe puncte și rochii de barchet… Plicul ăsta… Sigur, un plic identic primise atunci, în ziua aceea de iunie când… iunie!… În câte suntem azi?

9 iunie! Ziua Marisei… Dumnezeule, asta era! Un nod de teamă îi strânse inima. Se uită încă o dată la plic, gândindu-se dacă n-ar fi mai bine să-l arunce nedeschis…

* * *

Bestie! *Ești o bestie… Mi-ai mâncat sufletul și tinerețea. Uită-te la mine*! *Sunt o epavă. M-am deșelat slugărindu-te. Să mori*! *Să mori*! *De ce nu mori, să te ia dracu’ odată… Să nu mai știu nimic… Nimic… Bine… bine… mă calmez, știu… Pentru numele lui Dumnezeu,*

încetează! *Crezi că mie îmi convine*?... *Eu care credeam că... „lumea întreagă va fi la picioarele tale*!*” așa spuneai, nu*? *Și acum*? *Și acum, spune, vezi în ce hal sunt... Îmi vine să sparg totul, să distrug, să-mi dau foc mie și coșmeliei ăsteia... Scuză-mă... Hai, bea tisana, e numai bună... Pe urmă, te mut în verandă. Îți aduc și aparatul de radio, nu avea grijă... Stai, sună telefonul... Da, da, vin*!... *Alo*!

* * *

Privea gânditoare pe fereastră. Doamne, ce ani fuseseră! Era foamete, neliniște… Se vorbea de arestări… Nu-și amintea prea bine, mătușa Amalia se purta tot timpul egal, îi controla lecțiile, sâmbăta și duminica îi punea rucsacul în spate și-o căra în excursii sindicaliste. Și, mai ales, era complet absorbită de pasiunea pentru desen… Era sigură că în ea zace un talent uriaș și toată ziua mâzgălea orice foaie îi cădea sub mână… Căra peste tot un caiet de desen și profita de orice ocazie să-și exerseze mâna… Probabil că acesta fusese și motivul pentru care Marisa o invitase. Ia stai, trebuie să fie pe undeva blocul pe care, în seara aceea…

După ce răscoli nebunește prin debara, găsi valiza prăfuită în care se înghesuiau scrisori, fotografii șterse, „suveniruri de amintiri”, cum spunea bufleiul de Silvică. Caietele de desen erau legate cu grijă și puse pe ani… „Opera de tinerețe a artistului”… Doamne, cum trec visurile tinereții și cum se mai depune praful pe ele…

Uite, ăsta e… iunie 19…

Olimpia își căță̆ra ochelarii pe nas, urmărind cu un zâmbet nostalgic chipurile care o priveau dinspre trecut… Marisa! sigur, prima schiță era a ei… O față cu trăsături regulate, cu surâs de regină… Se purta coafura Alida Vali… Chiar avea ceva fascinant fata asta… Bruna cu ochi mijiți și cu nasul pe sus e Anca Videriu… avea rochie de tafta neagră – auzi!, tafta neagră la 17 ani – iar ăsta, cu gura până la urechi, cum îl cheamă?… Mircea Andrei, tot timpul pe lângă cele „două dive”, așa le porecliseră colegii, unii spuneau că le ducea și ciorapii la remaiat… Tânărul cu mustăcioară – în seara aceea îl cunoscuse – un nume americănesc, parcă, Marisa îi spunea „Junior” și era băiat de general… Uite-o pe Ilinca… Ilinca Dragomir, fala și mândria școlii… „Ce nu

știe Ilinca, nu știe nici Dumnezeu tatăl", când voia să se distreze, rezolva ecuații cu toate necunoscutele posibile și imposibile. Unii spuneau că știa Larousse-ul pe de rost… Precis a luat vreun Nobel… Ăsta mic și gras e Silvică Gheorghiu. Cu el se mai întâlnește uneori. Era băiat de popă și se lăuda mereu cu ce-a mâncat – acum are probleme cu ficatul… Și aici, un portret neterminat… Frunte lată, bombată, bucle romantice, ochii de culoare deschisă… seamănă cu Byron… Frumos bărbat… Nu l-a terminat… a început să schițeze gura și uite, creionul s-a rupt… Ei, cum îl chema?… Logodnicul, bărbatul acela tânăr care a… Ce curios, nu s-a mai gândit de atâția ani… Uitase cu totul și, uite, acum, parcă ar fi deschis o fereastră și totul e atât de viu… După noaptea aceea de coșmar n-au mai vorbit aproape deloc. Mai întâi, de frică, probabil. De fapt Marisa nici n-a mai venit la școală. Se spunea că e bolnavă, pe urmă s-a retras. Ceilalți se evitau, nici măcar nu aveau curajul să se privească în ochi… Pe urmă, a venit sfârșitul anului, examenul de admitere…

Olimpia rămase privind în gol. Apoi, cu o tresărire, fixă plicul, îl luă cu o mișcare hotărâtă și-l deschise, folosind cuțitul de bucătărie:

„Marisa Vlădescu are plăcerea să vă invite pe 9 iunie la orele 19 în casa ei din Popa Tatu 9.

Ținuta *demi-soirée*."

Formidabil!… Același text, aceeași hârtie. Ce idee bizară! Ce-ar fi să-i dea un telefon lui Silvică?

* * *

Sunt mort! *Să dorm, să dorm… O zi și-o noapte aș dormi. M-au ras… ras, tuns și frezat, parfumat și-mbălsămat. Al dracu', inginerul, ce carte a avut, dom'le… Beton armat… Să-ți ieși din minți. …Și pe urmă, cu ochii scoși, la consultații… Așa nu se mai poate, băiete, încă un an, doi și te scoate cu picioarele înainte… Un pic de voință, ce dracu… Gata. Punct. Începem o viață nouă… Cred că trișau. Împreună cu tipesa aia roșcată. Se uitau ochi în ochi și-și tot zâmbeau. Amor, pe dracu… Ăștia au sistemele lor… Cip el, parol ea și „pe trei" el… Chestie cu schepsis. Las' că-i prind eu… O dată, și gata… Să mă duc la nebuna aia*? *Ce să caut, de*

marafeturi d-astea îmi arde mie acum? *Pun mai bine cornu'n pernă și mâine mă scol proaspăt ca un ghiocel… Doamne, dar ce damă bună era… Și cu școală înaltă. Se lipea de tine, îți sufla în ureche și unde te învăluia de dansai cum îți cânta. O fi făcut carieră fainâ, că promitea… Tat-su, „Cerberul" îi ziceau, avea lovele cu sacu'… pornise de la o făbricuță – mi-a zis Silvică, și lui îi cădea mucu' după ea, de unde le știa ăsta pe toate, că era mai rău ca ăia de la Șopârlița – și în zece ani umpluse țara de producte… și capacele de canal aveau inițialele lui. Se zicea că se băgase și în contracte cu armata, câștiguri fabuloase… Pe urmă, au venit ai noștri, i-au luat ce era de luat, dar tot barosan rămăsese. Se zvonea, adică Silvică aflase, că băgase banii în dolărei și pietricele. Iar pe Marisa o purta ca pe o prințesă… Drace, și noaptea aia… Ce și-a mai bătut batjocura de mine… Eram convins că o prind între două uși și… Când colo, ea își adusese un hăndrălău, se uita la el de ziceai că se topește… Da' Dumnezeu nu bate cu păru'… Mă întreb…*

* * *

— Silvică, nu mai fă pe misteriosul… Înțeleg că e secret, dar n-are nici un farmec dacă nu mi-l împărtășești… Cum? Ce idee… Cum, adică, să nu mă mir că tu ești Hermes… Știam că respectivul e mesagerul zeilor, iar scrisoarea e de la Marisa… Sunt și zei care nu mai locuiesc în Olimp, ci la Paris?!… Ei, nu spune! Vin și ei?… Da, sigur, mă bucur… Bine, perfect. Da, e o surpriză nemaipomenită.

Olimpia așează receptorul în furcă și privi în jur. Ce naiba să pună pe ea? Clar c-or s-o inventarieze centimetru cu centimetru. Și ăia, care vin direct de la Paris… Se privi cercetătoare în oglindă… Dumnezeule, ce dezastru e mariajul pentru tenul și silueta unei femei…

Soneria îi întrerupse alunecarea pe panta auto-compătimirii. Deschise ușa și-și avertiză musafirul:

— Va fi un *lunch* frugal, după tipic american. Un sandviș, o foaie de salată…

— Și ca desert o căpșună, completă abătut Gelu.

— Nu fi impertinent, desert n-am… Să știi, însă, că a dat norocul peste tine… Diseară mergi la o petrecere.

— Cine m-a invitat? se miră Gelu.

— Pe tine, nimeni… dar n-are importanță… E vorba de o reîntâlnire după douăzeci de ani. O fostă colegă de școală, Marisa Vlădescu.

— Detest întâlnirile cu foștii colegi, protestă Gelu.

— Nu ți-am cerut să-ți facă plăcere, ci doar să mă însoțești.

— Îmi pare rău, dar am alt program.

— Îmi pare rău, dar îl vei contramanda… În primul rând, n-am chef să merg singură, în al doilea rând vei cunoaște câteva tinere superbe…

— Tinere spre patruzeci? ricană Gelu. N-ar fi mai bine să mai așteptăm încă zece ani, să le cunosc gata pensionate.

— Vezi, tocmai mojiciile astea ar fi al treilea motiv. Vei avea prilejul să întâlnești oameni fini, lumea bună a capitalei și vei putea să-ți cizelezi manierele… în al patrulea rând…

— Nu te mai obosi, sunt suficiente primele trei pentru ca răspunsul să fie „Nu”!

— În al patrulea rând, reluă netulburată Olimpia, vei îmbina utilul cu plăcutul, pentru că, acum douăzeci da ani, reuniunea colegială din casa Vlădescu s-a terminat cu o crimă… Să-ți povestesc…

* * *

O idioțenie! *Ce mod parșiv de a-mi forța mâna*!… *Douăzeci de ani nimic, și acum se topesc de dorul meu*! *Sinceră să fiu, ieri, când i-am auzit vocea la telefon, mi-a venit să plâng… douăzeci de ani, totul e mort, îngropat și deodată… Că abia așteaptă revederea noastră și, ce idee minunată ar fi ca eu să organizez un party, că doar e ziua mea – vezi, nu uitase – iar ca invitați să-i avem pe dragii noștri foști colegi de școală… să reeditățm soareaua inubliabilă din acel iunie al ultimului an de școală. Ce încântați ar fi toți*!… *Și eu, proasta, am marșat, parcă mult îmi pasă de încântarea lor… Și ce se sclifosea… „Dragă, nu trebuie să te deranjezi cu nimic. Aducem noi de toate…” Și iar am acceptat. Mai bine le dădeam salam cu pâine și îi sictiream după pofta inimii… Dar așa, va trebui să zâmbesc, să fiu o gazdă amabilă… Am să închid jaluzelele și să aprind câteva lumânări… Să creăm cadrul unei atmosfere intime, destinse… Ha, ha, îmi vine să mor de râs, auzi, să mor…*

*Și, de ce nu, să recreăm acea „*inoubliable soirée*”*!?*… Dacă pentru mine din seara aceea a început alunecarea pe o pantă fără de speranțe, poate acum e rândul alteia… sau a altora…*

* * *

— Ce părere ai? se interesă Olimpia.

— Dejunul sub orice critică, povestea banală, cafeaua acceptabilă, răspunse Gelu, ridicându-se de pe scaun… Îți urez o seară plăcută…

— M-am săturat de glumele tale idioate, se enervă Olimpia. Te aștept la ora 19… ai văzut, ținută *demi soirée*… Și, nu cumva să îndrăznești să întârzii.

Gelu oftă prelung, a pagubă, și dispăru pe holul întunecat.

„Dacă-i bal, bal să fie”. Olimpia porni la luptă mobilizând toate resursele imaginației ei bogate și ale dulapului, vai, mai sărăcuț. Baie de tărâțe, șampon de mere, mască de cartofi și o frecție zdravănă cu after-shave-ul Denim pe care Aby îl primise de anul nou de la amicul Gelu, tip cu relații printre vânzătoarele de la „Coada calului”. Optă pentru taiorul de tercot, brun-verzui, confecționat după tipar Burda de madam Sotiru, vecina de la șapte, contra cinci kilograme de ceapă și trei slăninuțe împănate. Elegant, linie modernă și mai lejer, să se simtă în largul ei. Cămașa lui Aby, bric, era delicioasă și se asorta admirabil cu cravata tricotată, *hand made* de la Fondul Plastic (cadoul ei, de ziua lui, așa că n-avea nici un haz replica idioată pe care i-o servise: „Ce-ar fi să-mi iei și pantofii maro, tot i-am scos de la pingelit?”)… Numai de n-ar fi prea cald la Marisa, să trebuiască să-și scoată jacheta, căci mânecile erau cam lungi și le prinsese cu două elastice… Un machiaj discret, puțin verde pe arcadă, un pic de roșu pe pomeți… Ehei, păi, ce cred ele, că noi nu știm ce-i aia eleganța?…

Se așeză în fotoliu, își aprinse o țigară și gândurile prinseră a-i vagabonda printre amintiri… Ce harababură era și în clasa lor! Un fel de secțiune pe verticală în societatea românească de după război! Găseai tot ce poftești: „foști”, intelectuali atașați, membrii ai claselor care înlăturaseră exploatarea, ba aveau și o baptistă, un țigan și vreo doi foarte suspecți, care naiba știe de unde veneau, oricum, românește nu prea vorbeau. Abia acum

realiza că lupta de clasă era în floare – pe vremea aceea era o biată pasăre nevinovată care abia aștepta să sune clopoțelul, s-o șteargă spre libertate. Era o bufleică, bună camaradă și anturată pentru talentul de caricaturist și mai ales pentru mătușa ei care era adorată de toată puștimea din cartier. Pe Marisa o admira în tăcere; așa ar fi vrut să fie: blondă, suavă și cu desuuri de nylon. Suavă, dar dată naibii, jumătate din isprăvile care zguduiau viața colcăitoare a clasei, ea le punea la cale!… Și Anca Videriu, o femeiușcă afurisită și plină de impertinență… Aveau ceva în comun: rele, încrezute… Proaste?… Probabil. Dar aveau un lustru, știau muzică și literatură, citeau ultimele noutăți franțuzești, îți serveau cancanuri din lumea „bună"; veneau din altă lume, aurită și plină de farmec. O lume fascinantă, cu femei grațioase și bărbați care miroseau a tutun de pipă și colonie bună… O lume care se mișca cu nonșalanță printre mobile străvechi și porțelanuri fragile, unde se rosteau „*des mots d'esprit*" și unde se mâncau feluri delicate din veselă aurită, pe fețe de masă strălucitoare… Snoabe, dar colege destul de agreabile, mai ales dacă nu te luau „*en grippe*". Altfel, destul de răutăcioase bancurile lor. Victimele erau aproape totdeauna alese dintre oițele neajutorate… Începu să râdă, înecându-se în fumul țigării… Bietul Demostene, proful de română. Fusese parașutat în liceul lor de undeva din Ardeal și era plin de entuziasm. Vorbea cu patos despre Lazăr de la Rusca și despre „sunt eu, Vuving cel mic, mi-e foame și mi-e frig". Iar când recita „La masa verde, față-n față, cer unii moarte, alții viață", împroșca salivă și fulgere pe câțiva metri pătrați. Din nefericire, ei, după ce s-au obișnuit cu stilul omului, își rezolvau problemele personale cu nonșalanță și glas ridicat. Anca i-a aflat nu știu cum ziua de naștere și a organizat sărbătorirea: la cinci minute după ce a început să peroreze înflăcărat despre mărul de lângă drum, o liniște mormântală s-a lăsat. Zăpăcit, i-a privit și a început să se bâlbâie și, în final, s-a fâsâit ca un balon înțepat. Ele tăceau, el le privea atent și au tot tăcut așa până s-a făcut violet la față și a luat-o la fugă, uitând catalogul pe catedră… Când gluma mergea prea departe și diriginta începea să urle și să facă spume, Ilinca se erija în avocat al apărării… parcă o vede, cu un zâmbet disprețuitor în colțul gurii, eșafodând un întreg discurs, în care argumentele erau atât de sofisticate și citatele atât de

numeroase, încât diriginta renunța, dând a lehamite din mână: „Tu, Dragomir, avocată să te faci. La tine negrul devine alb”… „Și invers”; completase Ilinca, serioasă… Subțire, înaltă, o frumusețe severă și distinsă. Avea un stil al ei: totdeauna în rochii simple și de culoare închisă, cu unghiile scurt tăiate, pantofi cu toc jos, părul strâns la spate într-o panglică de catifea. Anca îi spunea „guvernanta englezoaică”, dar murea de invidie. Se vedea pe ea distincția. Nu primea – avea o bunică neurastenică, sau așa ceva. De câteva ori a adus însă cărți (vechi, legate în piele, de obicei de istorie), pe prima pagină era scris: „ex libris prof. Dragomir M.”, ăsta era taică-său. Nu vorbea despre el, de fapt era foarte discretă, cine știe ce dramă avea în familie.

Amintirile puteau fi depănate la nesfârșit, dar acele ceasornicului o avertizau că ora plecării se apropie. Strivi țigara în scrumieră și se îndreptă spre bucătărie pentru a-i pregăti mâncarea copilului, a cărui sosire, după orele de școală, era iminentă…

* * *

Orice reîntâlnire după un număr de arii este penibilă. E normal, fiecare și-a urmat, de bine, de rău, drumul lui și deodată te pomenești pus față-n față cu fantomele unui trecut despre care ai păstrat o imagine idealizată, prin urmare eronată. Mai ales „agapele colegiale” excelează prin starea de inconfort și tembelism în care, volens, nolens*, ești aruncat… Deci, după douăzeci de ani… Cât de puri și fermecători eram… Câte vise entuziaste, câtă ardoare aveam… Spanac, dragi tovarăși. Cred că suntem aceiași, doar un pic mai obosiți și mai dezarmați. Da, da, nu cred că „experiența vieții” îți este de cine știe ce folos. În orice caz, din punct de vedere fizic, este un dezastru… fiecare an, cu așteptări zadarnice, planuri mărunte și rezultate meschine, amoruri eșuate și, mai ales, rugina înnebunitoare a rutinei se contabilizează în riduri, ticuri, reumatisme și diverse afecțiuni ale aparatului digestiv. Cât despre intelect, ce să mai vorbim… Jale… Dacă ești deștept, găsești cel mult o modalitate de a coabita cu tine însuți de o manieră civilizată*!

Și, după atâtea eforturi, să te trezești confruntat cu martorii tinereților tale? *Ce poate fi emoționant sau*

agreabil în asta? *Şi mai e şi maniera tâmpită de a te copilări, de a te pune în pielea celui de acum douăzeci de ani… Bancurile răsuflate, anecdotele care nici pe vremea aceea n-aveau cine ştie ce haz, toate istoriile acelea banale… Să ne copilărim, deşi suntem cu chelie, supraponderali sau astmatici… De fapt, există un grafic exact al unei asemenea întâlniri: partea întâi, recunoaşterea (jenantă, pentru că de obicei habar n-ai cine sunt persoanele care te bat pe umăr şi te mânjesc pe obraji cu ruj de proastă calitate), partea a doua – istoricul problemei, aici se întârzie mai mult, până sunt rememorate toate fabuloasele şi hazoasele întâmplări ale dulcilor ani de şcoală; partea a treia şi ultima, beţia. Toţi participanţii se ameţesc, fiecare în forma specifică, de la euforie la plâns în hohote… Ar mai fi şi epilogul: telefoane schimbate, promisiuni de revedere care, din fericire, rămân fără urmări.*

Reîntâlnirea noastră avea însă şi o motivaţie mai specială, cel puţin pentru mine… Un cadavru… „Scheletul de la mansardă”… Cam aşa s-ar fi putut numi „fondul problemei”… Atunci, demult, la locul crimei, emoţia mă făcuse să pierd orice capacitate de a raţiona. Am răspuns mecanic la nişte întrebări stereotipe şi cu asta rolul meu oficial a luat sfârşit… O vreme, am refuzat să mă gândesc la ce se întâmplase atunci. M-au ajutat şi împrejurările: organele legii au acceptat istoria cu spărgătorul care a dat din întâmplare peste victimă şi, înnebunit de spaimă, a ucis. Nu ştiu cum a decurs ancheta, ce probe or fi găsit, cum s-a raţionat, dar concluzia se pare că n-a ridicat probleme. Oricum, nici unul dintre noi n-a fost tulburat cu alte interogatorii. După o vreme însă, amănuntele scenei s-au reaşezat şi imaginea era cu totul bizară. Multe lucruri nu se potriveau… Cui s-o spui? *Cine s-ar mai fi ostenit, după atâta vreme, să mă asculte*?*… Am tăcut, dar n-am uitat… Era şi greu, de bărbatul ucis fusesem îndrăgostită, de aceea am acceptat invitaţia la plicticoasa agapă colegială… În convingerea că se va întâmpla ceva: căci unul dintre noi poate era asasinul…*

* * *

Olimpia clătină din cap, uşor nemulţumită:

— În sfârșit, dacă alt costum zici că n-ai, merge și ăsta… Bine că n-ai venit în uniformă.

— Mă cercetezi de parcă m-ai duce în pețit, protestă Gelu.

— Cine știe, murmură Olimpia… Fetele sunt partide excelente… Și Marisa și Ilinca… nu, că asta e prea deșteaptă pentru tine… Cheamă un taxi!

— Ce face copilul Filip? se interesă Gelu în timp ce forma numărul de telefon.

— Mi-a promis că-și va dedica următoarele ore studiului matematicii și eu, în naivitatea mea de mamă, sunt dispusă să-l cred.

— Uite așa ajung ăștia mici să fie convinși că toți adulții sunt niște fraieri…

În taxi, Gelu aprinse țigara, ascultând cu o ureche distrată sporovăiala Olimpiei:

— Ce senzație curioasă îți dau niște locuri pe care odinioară le-ai bătut centimetru cu centimetru și pe care le revezi după lungă vreme… De fapt, am trecut mereu pe aici, dar grăbită, cu cine știe ce treburi și totul mi se părea banal, fără nici o semnificație… Formidabil, dom'le, ce-i și cu implicarea afectivă… Uite, strada asta… Știrbey Vodă… praf, mașini, înghesuială… Și cum îmi rămăsese în minte… plimbările pe înserat, în aromele înnebunitoare de salcâmi, tei sau ce naiba or fi fost… Liniște, trecea doar mașina care stropea asfaltul iar pe brâul de piatră din fața Cișmigiului sporovăiau niște babeturi, mereu aceleași. Pe treptele astea coboram în goana mare, înconjurată de ceata „maimuțelor urlătoare". Făceam un popas la izvor, ne ghiftuiam cu apă și pe urmă goneam pe alei speriind îndrăgostiții. Ieșeam pe Măgureanu, pe lângă bisericuță și ne năpusteam în casa aceea cu miros patriarhal de regina nopții, unde ne aștepta cu mâinile în șold mătușa Amalia. Țâțâia dezgustată, ne trimitea să ne spălăm pe mâini și pe urmă ne hrănea cu mălai cu vișine sau cu dovleac copt, după anotimp…

— Gata, că ne-am emoționat destul, o întrerupse plictisit Gelu… Fă un efort și încearcă să-ți aduci aminte… în seara aceea, acum douăzeci de ani, unde te aflai când a început ploaia?

— De unde știi că a plouat? îl privi Olimpia stupefiată.

* * *

— Promenadă cu miros de salcâmi!!!… Să-mi rup tocurile pe trotuar? Ești complet nebun *chéri*…

Bărbatul aplaudă discret:

— Minunate replici pentru personajul „O doamnă ultragiată”… Era doar o propunere. Mă gândeam că natura ta romantică vă palpita la reeditarea uneia dintre promenadele preferate acum douăzeci de ani.

— Natura mea romantică *s'en fiche royalement* și de promenadă și de scumpii colegi pe care îi vom revedea la party-ul…

— Propus de tine, surâse bărbatul.

— De mine? se indignă femeia.

— De noi, acceptă el conciliant… Își consultă ceasul și aruncă o privire plictisită în jur… Stăm de aproape zece minute și nici un taxi.

— Nu panica, *mon ami,* ne vor aștepta. Avem doar ascendentul moral de a le oferi o masă îmbelșugată… O, dar ce privire mi-a aruncat junele… Se pare că am succes la București.

— Potolește-te! Ești incorigibilă, nu te poți stăpâni să nu flirtezi. Cred că și în insula Paștelui ai găsi ocazia.

— Ești un răutăcios mic… *Mais, c'est vrai,* e plină strada de bărbați bine. Mai ales cei tineri, ce mușchi, ce fason… Și au niște ochi înfocați, te dezbracă din privire… Nici la Atena n-am avut senzația asta… parcă m-aș plimba goală… *C'est delicieux*…

— Parcă ai fi o cățea în călduri.

— O, domnul face bot… Ești prost dispus, *mon ami*… De fapt, te înțeleg… Ai emoții?

— Mă înțelegi?… Ce poți pricepe tu?

— Dragule, privirea asta o ai doar în fața ruletei, când crupierul spune cuvintele acelea încântătoare…

— Greșești. Nu m-ai văzut niciodată când joc cărți. O partidă de poker între bărbați. Fiare în smoking… Nenorocitul de Bazil… Așa spunea. Parcă-l văd: cu mâinile în buzunare, cu țigara în colțul gurii și rânjetul acela de lup tânăr: „O partidă magistrală. Miza: fericirea”… Și râdea, nenorocitul…

— Îl invidiai!… Ce relație perversă, nu-i așa?

— Mă luase de paravan. Dar era un tip cu stil… Ce s-o fi ales de boșorog?

— Cerberul? De câte ori îl întâlneam, mă treceau toate spaimele… Totdeauna la patru ace, purta costume în dungi, *croise,* cu garoafă albă la butonieră. Și o privire rece, te înghețа… Numai Marisei nu-i păsa, îl juca cum poftea… Scârba aia! parcă era regina din Saba… Sper că s-a ales praful de ei… Taxi… Taxi…

* * *

Strada îngustă, deși cele două linii paralele de metal păstrau amintirea huruitului de tramvai, era acum tăcută. Înserarea clipocea printre case, în miros de salcâm și de benzină arsă.

Olimpia șovăi în fața gardului de fier și privi lung lanțul ruginit de care atârna un lacăt neverosimil de mare. Casa își oferea ferestrele prăfuite, întinzându-se de-a lungul curții năpădite de iarba de un verde luminiscent…

— Ce naiba, se încruntă, clătinându-se pe tocurile prea înalte.

— Precis nu confunzi casa sau strada… sau ziua invitației? o întrebă candid Gelu.

O mașină apăru de după colțul străzii și se cățără pe trotuar. Portiera se deschise și un bărbat înalt, cu oase mari și părul răvășit se năpusti asupra ei:

— Ce faci, Rembrănțel, iubito? Neschimbată, pia… Sper că Marisa să nu se supere că i-am mai împlinit, da' tot frumoasă! Vin la nenea să te pupe! și, prinzând-o de după coate, o sărută zgomotos pe amândoi obrajii… Și domnul?… A, sigur, soțul… Mircea Andrei, se recomandă el, întinzându-i mâna lui Gelu… Doctor și veșnic supirant al doamnei de pe vremea când era domnișoară.

— Gelu Ionescu, vărul meu, îl prezentă Olimpia… Sper că Marisa să nu se supere că i-am mai adus un invitat.

— Prințesa să se supere? râse Mircea. Doar știi că se dă în vânt după anturajul masculin… Auzi, fată, ce m-am bucurat când am găsit plicul… Deșteaptă Marisica, mânca-o-ar tata pe ea, să ne cheme pe toți… Să vezi cu ce bairam mișto se lasă… Da, ce naiba, e beznă, orbenie… Asta o fi plecat de acasă și ne-a lăsat țuț la poartă… E în stare, parșivă cum o știu… Ia să băgăm claxonul în funcție, să trezim rumânii…

O siluetă prelungă, incredibil de subțire, se apropie cu pași atât de măsurați, încât părea că plutește.

— Oho! Miss Larousse… Salve, Ilinca, să trăiești, să înflorești ca merii, ca perii… Te-aș pupa, da' nu pot de lanțuri. Ascultă, distinsă copilă, ce naiba v-ați baricadat așa?

— Bună, Olimpia, mă bucur… Veniți pe partea cealaltă, e o portiță deschisă…

Într-adevăr, în dreapta gardului, ascunsă sub o grămadă de iederă, găsiră o poartă mică, aproape confundându-se cu desenul complicat al zăbrelelor ruginite.

În timp ce săruta obrazul îngust, Olimpia inventarie în grabă taiorul gri, mulat impecabil pe trupul subțire, părul strâns într-o coafură de o savanterie discretă, parfumul fin… „A naibii, nici n-ai crede că au trecut douăzeci de ani… Ce rasă are!"

— Mă bucur, domnule Ionescu… Marisa vă așteaptă, a venit și Silviu.

Urmând-o pe Ilinca, străbătură curtea, pe lângă zidurile negre și prăfuite.

„Ce naiba, nici o lumină?" se miră Olimpia pășind atent printre dalele sparte… Doamne, și ce mai strălucea totul. Atunci, demult, o orbiseră luminile și, deși nu era o fire timidă, șovăise să se arunce în baia aceea strălucitoare, plină de râsete și muzică.

— Pe aici… Vedeți că-i o treaptă spartă.

Intrară într-o încăpere întunecată, cu miros de praf și mucegai. Din dreapta, pe o ușă deschisă, se scurgea o lumină pâlpâitoare.

— Marisa a avut ideea asta… Nu e drăguț?

Lumânări înfipte în două sfeșnice, cu câte trei brațe, luminau o încăpere mare, cu pereți căptușiți de cărți. Mobilă multă, veche, fotolii de piele, un scrin admirabil marchetat, o masă ovală, încărcată cu tăvi de argint cu sandvișuri și pahare, și ungherele pe care lumina slabă le lăsa în umbră, dădeau impresia unui decor dintr-un film englezesc… „Numai stafiile lipsesc", își zise veninoasă Olimpia. „Urlă invidia în mine!" recunoscu ea… „Păi, la mine, în treizeci de metri pătrați suprafață locuibilă, nu e loc nici pentru oameni, darmite pentru fantome!…"

— Uite-l! Băi, buflică, tot de astea te ții? Uite cum se-ndoapă!

— Hai, bă, fii serios… Aranjam platourile… Hai să vă pup, că tare v-am dus dorul…

Silviu Gheorghiu, mestecând grăbit, se apropie cu brațele întinse.

— Uite la el, și-a lăsat mustață să inducă publicul în eroare, da' cine-l crede… Grăsuțule… îl bătu Mircea peste pântecele proeminent, scos în evidență de haina în carouri mari, viu colorate. Unde-i consoarta? Te pomenești că te-a lăsat singurel? Păi, nu i-a fost ei frică să-ți dea drumul în lumea mare, plină de ispite?

— Hai, bă, nu fi nasol! Ești ditamai doctorul și tot nu te-ai lăsat de goange… Sărut mâna, Olimpia, ce face domnul Cernea și puișorul?… Îmi pare bine de cunoștință, domnule Ionescu… Marisa vine și ea, mai întârzie un pic cu toaleta… Știți cât e de cochetă.

— Răule! Profiți de lipsa mea, să mă bârfești?

Sigur, Marisa nu putea rata intrarea. Apăruse spectaculos, în cadrul ușii, și se apropie cu brațele întinse, ca o pasăre mare, viu colorată.

„Ca o divă coborând din avion", comentă Olimpia, privind-o cu atenție… Hm… voaluri verzi și bucle aurii… Destul de bine… Strălucitoare… Cam tinicheluță, strălucirea asta… Pare cam jumulită, pasărea paradisului… Și lumânările, e clară găselnița ei, se știe că avantajează tenurile obosite…

— Vai, scumpo, ce superbă ești! Și ce idee divină, să ne chemi aici… Numai tu ești în stare de o chestie așa de genială… Uite, parcă n-au trecut anii… Cine mai lipsește?

O clipă de tăcere pluti în încăpere. Ilinca rupse stânjeneala cu voce calmă, bine timbrată:

— Vine și Anca și Bob Tomescu… Știți probabil că s-au căsătorit.

— Cum, dar nu au plecat în Franța?

— Vai, copii, ca să vedeți ce coincidență… Tocmai acum sunt în vizită la București. Extraordinar, nu? Ilinca… ia vezi! Parcă se aude ceva… Du-te tu!

Învârtindu-se ușoară pe tocurile argintii, Marisa se îndreptă spre tava cu pahare:

— Ce beți? Avem vișinată, palincă, bere și… cine ghicește?… whisky, copii!

— Oho! Ia uite cine vine! Țineți-mă, că mor! *Vive la France*! Sărut-mâinile, regină… Salut, reprezentant al Pieței Comune…

* * *

Putoarea asta de Marisa mă scosese din minți. Țin minte că avea în mână un pahar cu picior înalt, din care sorbea din când în când, închizând ochii, ca și cum ar fi simțit cine știe ce plăcere nemaipomenită. Pe urmă, cu un vârf de limbă trandafirie, lingea delicat picătura rămasă în colțul gurii și izbucnea în hohote de râs gâdilat, ascunzându-se după buclele blonde. Ce mai, o scenă de seducție în toată regula! *Și când te gândești că nu avea mai mult de 17 ani*! *Lolitei i-ar fi dat clase… A pus paharul pe o etajeră cu tot felul de bibelouri și fotografii în rame de argint și sidef și s-a scuturat toată, ca și cum ar fi trecut-o un fior. Netezind pe coapse mătasea lucioasă, a continuat mângâierea pe sâni, apoi și-a prins în palme umerii, ca pe două mere rotunde…*

Nu mai știu ce mi-a zis, zâmbindu-mi alintat. Când a trecut pe lângă mine, m-a izbit un val fierbinte și parfumat. Am rămas năuc. Și doar nu eram nici eu un blanc-bec…

Bazil m-a privit și a rânjit subțire:

— Copii, se pare că unii dintre noi sunt cam tulburați. Trebuie să ne relaxăm… Vă propun un joc… De-a v-ați ascunselea!

Bufnituri de râs, proteste:

— De ce nu leapșa pe furate?*… Poate e mai indicată pentru vârstă noastră, îl puse la punct Anca.*

— Cu un amendament, continuase netulburat Basil… pe întuneric și pe perechi! *Tragem la sorți, trei perechi se ascund, una caută… Și, remember, întuneric deplin*!

Al naibii! *Atâta parșivenie într-o propunere care se transforma într-o dulce promisiune.*

— De acord? *și ridicase brațul, deschizând votarea.*

Noi, ceilalți trei băieți, ne buluciserăm cu mâinile pe sus într-o aprobare entuziastă. Fetele se codeau: cele două dive erau de acord, le simțeam, dar aveau nevoie de un minimum de fasoane pentru a salva aparențele; bondoaca rozalie părea depășită de evenimente iar miss Larousse – fizic pasabil, dar, oricum bună doar la completarea unei ordini triple într-o cursă în care evoluau și divele – părea ușor ofensată de propunere și implicațiile ei. O să fie cea mai greu de convins, mi-am

zis, dar flerul meu nu era în cea mai bună zi căci prima mână care a zvâcnit în sus, a aprobare, a fost a ei, a domnișoarei Ilinca „Larousse”. Divele, cu un fals contre cœur *și sclipiri jucăușe în ochi, și-au murmurat acceptarea. Doar blânda și grăsuța copilă părea greu de convins:*

— Detest să mă ascund în întuneric, cu sau fără partener.

— Perfect, Olimpia, intervenise cu blândețe Bazil… Vei fi un ideal Sherlock Holmes, secondată de…

— Eu, nu! *protestase la unison corul glasurilor masculine.*

— Să vedem ce vor decide sorții! *rostise fatalist Bazil… Atenție… Regulamentul jocului…* primo*: luminile se vor stinge în toată casa, cu excepția holului de la intrare, care va fi sediul echipei de detectivi. În timpul jocului, căutătorii n-au voie să lumineze în nici un fel încăperile prin care trec…* Secundo*: orice pereche găsită și identificată este scoasă din joc. Câștigătorii jocului, ultima pereche rămasă nedescoperită… Premiul: o sticlă de șampanie.*

Lăsase o pauză de câteva clipe și continuase zâmbitor:

— Era să uit, tertio*: când se stinge lumina, căutătorii nu pornesc imediat, perechile care se ascund au nevoie de un timp pentru a găsi ascunzătoarea preferată… Să zicem…*

— O oră, am propus plin de speranță.

— E puțin, protestase unul din ceilalți doi băieți… Două ar fi ideal.

— De ce nu toată noaptea? *ricanase Bazil… Trei sferturi de oră… De acord, copii*?

Toți copiii au fost de acord și fremătau de nerăbdare în timp ce Bazil scria numele fetelor pe bucățele de hârtie.

Doamne, Dumnezeule, rupe-te pentru o clipă din treburile tale și îndreaptă-ți privirea asupra robului tău și fă ca mâna lui să tragă din cupa de cristal bilețelul cu numele Marisei. Ajută-l Doamne, și fericește-l!*… Iar, dacă n-o să poți – că nu degeaba bestia asta de Bazil s-a erijat în maestru de ceremonii, sigur și-a rezervat-o pe Marisa – hărăzește-mi-o, Doamne, pe Anca*!

— Mesdames et monsieur, les jeux sont faites! *anunțase Bazil și aruncase bilețelele în cupă…* Rien ne va

plus!... *şi extrase una din hârtiuţe... Ilinca*!

Mulţumesc, Doamne, că l-ai pedepsit pe trişorul ăsta ordinar. Hai, încă un moment de concentrare şi condu-mi mâna spre Marisa... Un bileţel mi se lipise de degetele transpirate... Nu-l dorisem, pusesem ochiul pe altul... dar, dacă era multaşteptatul semn divin... puteam să-l refuz?!

Ceilalţi doi şi-au despăturit bileţelele înaintea mea:

— Anca, s-a bucurat unul dintre ei.

— Marisa, a murmurat celălalt fericit.

Literele îmi dansau în faţa ochilor:

— Olimpia, am bâlbâit, nevenindu-mi să cred că soarta îmi poate fi atât de potrivnică.

Ilinca acceptase impasibilă rezultatul tragerii, dar cele două dive ruspetau, nemulţumite şi ele de sorţi.

— Bravo, mon cher, *te felicit, veţi fi un tandem de excepţie, rânjise Bazil, bătându-mă protector pe umăr... Sper că veţi avea o conversaţie interesantă până veţi începe căutarea... Pe noi ne scuzaţi, dar avem treabă...*

Şi cei şase ieşiră în hohote de râs. Paşii li se depărtau şi ştiam că, rând pe rând, încăperile prin care vor trece se vor cufunda în întuneric.

— Să stingem şi noi lumina, am propus jovial.

Trebuie să te adaptezi la orice situaţie: dintre două rele să-l alegi pe cel mai mic: decât o oră de conversaţie pe lumină, mai bine acelaşi timp în întuneric şi „doamne ajută”!

— Fii serios!... *Auzi, nu e nevoie să te oboseşti conversându-mă. Aşteaptă să treacă timpul şi pe urmă, dacă ai chef, du-te şi caută-i*!... *Eu nu mă mişc de aici, şi se aşezase comod pe, un fotoliu de răchită, cu un caiet în mână.*

Îţi venea să o iei la palme... În timp ce celelalte perechi probabil şi începuseră minunatele jocuri de societate, specifice vârstei adolescentine, pe dumneaei o apucase setea de artă. Am găsit o pereche de cărţi de joc şi am decis să-mi aflu viitorul... era minunat! *Damele – de verde, de ghindă, de tobă şi cea de roşu – îmi picau una după alta la pat... Toate în afara intelectualei din fotoliul alăturat, probabil persoana era de o culoare încă neinventată în cărţile de joc... Cu cât trecea timpul, începeam să fiu bântuit de o dispoziţie seniorială: dă-i naibii pe prăpădiţii ăia care fricotau în întuneric, să se bucure şi ei*! *Tânăra artistă dovedea aplicaţie: paginile*

foşneau într-un ritm care sugera că muzele îi erau propice… Mi-am aprins o ţigară, am deschis uşa şi am ieşit afară, în curte.

Se răcorise; vântul îşi vedea de cărăuşie, adunând norii pentru ploaia ce se pregătea; ici-colo, câte o steluţă mai sclipea, iar luna lupta cu îndârjire să scape din împresurarea norilor.

Când m-am reîntors în camera de gardă, Olimpia se foia pe lângă cealaltă uşă a încăperii.

— Bravo, domnişoară, aveai de gând să te aventurezi singurică în întuneric?

M-a privit tulbure şi s-a îndreptat spre fotoliu.

— Zgomotele, a început să bâlbâie… Exact ca în… şi privirea îi lunecă spre o carte pe care o lăsase pe fotoliu.

Era un „Masque", o Agatha Christie… „Crima…" nu mai ţin minte de unde.

— A, ai renunţat la desen şi te-ai apucat de lectură? *Of, ce ţi-e şi cu intelectualii ăştia… Nu vezi ce pericole te pasc dintr-o lectura făcută aiurea*?*… Ai să ajungi să te crezi o* Miss Marple!

— Nu, că e cu Poirot! *mi-a răspuns cu aplomb… Dar, să vezi, şi în carte, într-un conac în întuneric, câteva perechi…*

— Precis că ai aceeaşi imaginaţie bolnăvicioasă ca madame Agatha. Şi aia, în loc să-i lase să facă dragoste, după primele treizeci de pagini îi omoară, nu-i aşa?*… Află, domnişoară, că chestii de astea se întâmplă doar în lumea lor descompusă, capitalistă, la noi tineretul are o comportare normală.*

Copila nu părea sensibilizată de argumentele mele. Se reaşeză în fotoliu, continuând lectura. M-am uitat la ceas… Trecuse aproape o oră. Trebuia, totuşi, să pornesc în căutarea lor… Cine ştie, poate vor fi de acord să repetăm jocul şi atunci schimbăm perechile…

— Ce faci, mă însoţeşti?

Fără să ridice ochii de pe filele cărţii, făcu un gest vag cu mâna, ceva între o binecuvântare şi alungarea unei insecte sâcâitoare.

— Cum vrei, şi am deschis uşa, pătrunzând în întuneric.

Mă orientam greu; pe geamul culoarului intra lumina lunii. Am trecut pe lângă o uşă întredeschisă. Se auzeau chicoteli înăbuşite şi tot felul de zgomote mici

care, în mintea mea întărâtată, aveau un înţeles dintre cele mai suspecte… Apoi m-am izbit de o masă întunecată şi, frecându-mi umărul, m-am întrebat încotro s-o iau. Pe neaşteptate două braţe subţiri m-au cuprins şi un trup fierbinte şi elastic s-a lipit de mine. Când i-am muşcat buzele, m-a izbit o mireasmă caldă de lavandă… Nu era Marisa…

Necunoscuta a râs înăbuşit şi s-a topit în beznă. În faţă, jos, am văzut o dungă luminoasă. În birou ardea doar o candelă, sub icoana ferecată în argint. Mirosea a piele şi a tutun de pipă. Se vedea doar atât cât să nu te loveşti de fotoliile masive, presărate prin încăpere. În fundul camerei se distingea un dreptunghi mai luminos. Am mers într-acolo şi am ajuns pe verandă. Prin peretele rotund de sticlă se furişa lumina lunii. Era pustiu, doar câteva scaune din pai şi multe plante, în vase mari, puse direct pe pardoseala de piatră. Din dreapta, tăcerea era spartă de un zgomot de farfurii… În stânga, am văzut scara răsucită care ducea la mansarda de unde străbătea o geană de lumină. După ce am şovăit câteva clipe, am început să urc, ferindu-mă să fac zgomot. Când am ajuns cu faţa la nivelul ultimei trepte, am privit cu convingerea că voi asista la un interesant spectacol de amor… Dar Bazil era singur şi se purta într-un chip neobişnuit. Răscolea printre lucrurile care se îngrămădeau pe un birou îngust, sub becul cu abajur de porţelan. Apoi, ridicându-se pe vârfuri, a început să cotrobăiască pe sub grinzile care urmăreau tavanul mansardat. S-a oprit, privind în jur încăperea cu pereţi văruiţi, cu mobile puţine. S-a aplecat şi a pipăit sub fotoliul îmbrăcat în catifea roasă. Apoi s-a apropiat de o măsuţă pe care se afla un ghiveci mare, din care ieşea o plantă anemică, pe jumătate uscată. A început să scormonească pământul. Ca lovit de o inspiraţie bruscă, a luat ghiveciul şi l-a dus până la birou. S-a întors şi, foarte atent, a început să tragă blatul mesei.

Şi atunci s-a stins lumina. Uimit, m-am prins de treapta scării, gata să cad.

* * *

Încăperea avea un aer uşor misterios, uşor solemn. Lumânările aruncau lumini moi pe lemnul vechi, marchetat cu esenţe preţioase; argintăria lucea molatec,

băuturile scânteiau în paharele de cristal fățuit. Femeile erau frumoase, bărbații eleganți și cu toții păreau emoționați.

— Câți ani au trecut, copii… murmură visătoare Marisa, privind în zare licoarea aurie.

— Noroc cu tine, prințesă. Ai avut o idee colosală.

— O, Mircea, nu eu am avut inițiativa. Am fost doar o umilă unealtă.

— Ei asta-i… Nu tu ne-ai invitat?… Atunci, cum…

— Nu pot spune. Este un secret, gânguri Marisa, privindu-se lung într-o oglindă ovală, înrămată într-o ghirlandă de trandafiri delicați, suflați în sticlă.

— Anca a avut ideea… Voia să ne vedem cu toții. Minunată idee, nu-i așa? Cui îi mai torn?… Bob clătină ademenitor sticla în care clipocea un scotch de o vârstă venerabilă.

Anca îi aruncă o privire scurtă și râse ușurel.

— Bravo! sunteți voi capitaliști, dar tot de comitet ați rămas! Toarnă lui nen-tu, că am o idee. Știți ce? Ar trebui să procedăm ca la carte: fiecare vine în față și spune, da' pe scurt, mă, că nu suntem la ședință sindicală, spune ce a făcut în anii ăștia, cu ce se laudă și așa mai departe… De acord?… Bun… Socotind aplauzele dumneavoastră ca aprobare a celor de mai sus, am să încep eu…

Râzând, ceilalți se așezară pe fotolii iar Mircea, îndreptându-și trupul lung și costeliv, se propti în mijloc, cu picioarele ușor desfăcute, cu o mână în buzunar, în poza binecunoscută a „poetului vorbind mulțimii":

— Dragi tovarăși! După ce am tot dat câțiva anișori la medicină, s-a milostivit bunul și am intrat… Și cum am intrat, așa am și ieșit… Dacă aveți vreun furuncul, dispepsii sau soți ipohondrici, vă stau la dispoziție… Dinspre partea materială, nu mă plâng: dacă nu pică, curge… Aviz amatoarelor: nu m-am înhămat la jugul căsniciei… Din vina ta, prințesă! se lăsă el în genunchi în fața Marisei, sărutându-i cu devoțiune tivul rochiei.

— Nebunule! râse Marisa, lăsându-și cu un gest distrat mâna pe părul lui… Ei, iubiților, nici eu nu m-am înhămat, vorba lui Mirciulică… Ce vreți, e așa greu să renunți la independența ta… Mă rog, poate am să fac și pasul ăsta, dar deocamdată…

— Sigur, îi convine, cu frăgezimea ei… îi șopti veninos Silviu Olimpiei. Dă paharul să ți-l umplu, că așa

băutură nu mai pupăm noi curând…

— …am o slujbă agreabilă, sunt la o întreprindere de comerț exterior… Protocol, oameni fini, viață interesantă… În sfârșit, râse Marisa, am rămas tot o nebună, cum mă știți…

— O nebună încântătoare, îi sărută Bob degetele plin de galanterie. Noi – probabil că știți – ne-am stabilit în Franța, la socrul meu. Din păcate, nu ne putem lăuda cu nimic util, ne mulțumim să ne trăim viața și să ne încasăm dividendele… O chestie plăcută, la urma urmei, râse el, luându-și drăgăstos soția de după umeri. Apropo, și noi aniversăm ceva: iubirea noastră a început aici, în seara de acum…

— O, Bob, ce indiscret ești! râse Anca, jucându-se cu brățările care străluceau pe încheietura delicată. Iar eu, în toți acești ani, am rămas credincioasă nesuferitului ăsta! se miră, privind în jur, cu ochi micșorați pisicește.

— Să bem, să bem, vivat și la nunta de aur! se grăbi Mircea să toarne în pahare, luându-și și el o porție serioasă. Cine-i la rând?… Ilinca… Hai, miss Larousse, umilește-i pe rentierii ăștia trândavi!

— O, eu nu prea am cu ce să mă laud… Profesoară de matematică…

— Vai! strigară ceilalți în cor.

— …nu vă speriați, nu exagerez, mi-am păstrat umorul… Divorțată… nepotrivire de caracter, parcă așa se spune? În rest… cine știe, poate la pensie se va trezi geniul din mine și voi da o nouă teoremă… Deci, o existență banală…

— Lasă, dragă, nu te văita, știm și noi cât câștigă profesorii de matematică… Silvică?

— Ce să spun? Parcă voi nu știți? Serviciu, casă, serviciu… Nevastă…

— Știm, știm, scandară ceilalți.

— Ia, vă rog! protestă Olimpia, amuzată. Dacă Anca nu spune nimic, voi lua eu apărarea bietelor neveste… Viața lor este…

— Știm, știm, repetă corul, dirijat de Mircea. Altceva, Rembrandt… Ce ai făcut tu?

— Eu… se pleoști Olimpia. Eu, ce să fac? Am un bărbat, un copil… și gata… Nu mai am ce să vă spun.

— Lasă, tu, nu fi proastă! Fac pe nebunele, dar te invidiază, îi șopti Silviu, ciocnind paharul. Ce, e ușor să ai

pe cineva al tău? Să trăiești pentru el, să ai cu cine vorbi, cui te plânge?

— Hai să bem. A, uitasem… Necunoscutul!

Gelu se foi stânjenit. Bău cu nădejde, își desfăcu un nasture la guler și roși ca o fată mare.

— Păi, eu… n-am avut plăcerea să fiu coleg cu dumneavoastră… Da' sunteți foarte simpatici și mă bucur. Eu… se gândi o clipă, apoi se ridică în picioare și, în poziție de drepți, rosti pe nerăsuflate:

— Gelu Ionescu, medic veterinar… Am organizat o fermă model. E greu, dar ne străduim… În ce privește indicele la export…

— Știm, știm, interveni corul.

— Să bem pentru îndeplinirea planului, sări Mircea, întinzându-i paharul lui Bob care desfăcea o nouă sticlă. Mă, băiete, ești de aur, ce zic eu, platină veritabilă… Cum te-ai gândit tu la bietele noastre gâtlejuri.

— Și burți! completă Silviu. Chiar, mă Bob, de unde ai scos toate minunățiile astea?

— E un fel de cooperare între Piața Comună și CAER. Brânza e de la inter, whisky-ul de la noi…

— Auziți, mă, o știți pe aia, cu cele două babe în cimitir…

— O, Mircea, ești formidabil… Nu te-ai schimbat deloc…

— Da' de ce să mă schimb? Ce, voi sunteți mai breji? Vă aduceți aminte când i-am inversat planșele lui moș Aspirină și…

— Chiar, ce mai face…

Amintirile se depănau molcom, râsetele țâșneau ca niște artificii la „Serbările mării" și cei prezenți păreau să arunce, unul câte unul, anii adunați. Apoi, cineva propuse să înceapă dansul.

— Scumpi, tangourile alea nebune… Mai ții minte?… Malaguenia… Parcă te văd… Te agățaseși ca o liană de Bazil… *Pauvre* Basil…

Vocea Ancăi se rupse în tăcerea bruscă. Se uitară jenați unul la altul. Gelu, privindu-i nedumerit, interveni:

— Frumoase dansuri… Nu ca astea de acum, că-ți rupi șira spinării bâțâindu-te…

— Ești un dulce, domnu' Gelu, îl asigură Mircea. Îți găsește băiatu' una mai lentă, să poți strânge fetele la inimă… Marisa, putem scoate covorul?

Perechile se legănau molatec, aerul era greu de fum și parfumurile amestecate. Marisa se lăsă purtată, ca în transă, de Bob care se mișca cu eleganța unui crupier de mare cazinou; Olimpia și Silviu se călcau cu schimbul și pufneau în râs iar Anca aproape dispăruse în brațele lui Gelu. Ilinca și Mircea, așezați într-o margine, contemplau perechile schimbând comentarii cu voce scăzută…

— Uf, nu mai pot! se văită Marisa, lăsându-se să cadă în fotoliu, cu o fluturare colorată de voaluri. Dați-mi să beau… Aș bea șampanie!

— *À vos ordres, madame*! se înclină Bob… Cordon Rouge…

— Dă la băiatu', că se pricepe la sticloanțe… Cu zgomot sau fără?

— Să pocnească dopul… să curgă valuri…

— A cam luat-o apa pe prințesă, șopti Silviu. Voi știți, continuă cu voce tare, că eu am băut șampanie pentru prima oară în seara aceea, când…

— Basil a desfăcut sticla, completă Anca.

— Bietul băiat… să lăsăm o picătură să cadă în memoria lui, spuse Olimpia, înclinând cupa.

Toți tăcură, apoi sorbiră până la fund.

— Marisa, știu că e neplăcut… Dar până la urmă au descoperit asasinul?

— Ce tragedie, compătimi Gelu. Mi-a povestit verișoara…

— Au trecut atâția ani, parcă ar fi tot un vis urât… Știți, eu l-am iubit… vocea Marisei se frânse și femeia își aplecă fruntea, lăsând părul să-i acopere, ca o perdea aurie, fața.

— Marisa, dă-mi paharul! Toți au fost foarte marcați de seara aceea, deși pe Basil doar atunci îl cunoscuseră. Când m-au întrebat la anchetă…

— Pe toți ne-au întrebat. Dar ce era să spunem? Nu-l știau decât Marisa și Bob. El te-a adus, nu-i așa? întrebă Silviu curios. Ce fel de om era?

Bob strivi în scrumieră țigara pe jumătate fumată și ridică din umeri plictisit:

— Nu-l cunoșteam prea bine. Ne întâlneam întâmplător la tenis. În ziua aceea, după ce am jucat două seturi, mi-a complimentat voleul și mi-a propus să-l însoțesc la aniversarea logodnicei lui. Spunea că are trac, că…

Mircea începu să râdă:

— Orice puteam crede despre el, numai că are trac nu…

— Îi era frică de *papá*…

— Dar ce face domnul Vlădescu, am uitat complet, tresări Olimpia.

— E sclerozat, stă toată ziua în fotoliu și face pe el, îi șopti în grabă Silviu.

— E bolnav, săracul… Știți, a trecut prin atâtea necazuri… În fine, ca toată lumea… După nenorocirea cu Bazil, la câteva luni, a fost arestat… L-au băgat unii la apă, ei au furat și bietul *papá* a plătit oalele sparte.

— Da, ce ani au fost, doamne, comentă cu un aer grav Bob. Prin ce-ați trecut… Hai, să vă mai torn?

— L-a ucis un hoț, nu-i așa?

— Pe Basil? tresări Marisa… Știu eu?… Probabil, posibil… În tot cazul, asta a fost concluzia anchetei.

— V-au dispărut și lucruri de valoare? se interesă Gelu.

— O bombonieră de argint. Podul era fieful lui *papá*; își petrecea ore întregi acolo citind, bricolând. De când se lăsase de fumat, ronțăia tot timpul bomboane de mentă. Le ținea în bombonieră, pe birou; o piesă destul de veche, masivă, cântărea câteva sute de grame… Curios… peste câțiva ani, când *papá* își ispășea pedeapsa, am revăzut bomboniera în casa unei… hai să-i zicem, doamne…

— Extraordinar… Erai pe urmele hoțului!… Ce hoț, a asasinului!… Ai anunțat miliția? șfichiuiră prin aer replicile surescitate.

— Ușurel, zâmbi Marisa… Doamna, pe nume Lulu Modiga, era prietena intimă a lui *papá* și pretindea că el îi făcuse cadou bomboniera.

— Și tatăl tău? se precipită Silviu.

— A confirmat, ridică din umeri Marisa… Probabil că în seara aceea se zăpăcise atât de tare, încât uitase că i-o dăruise doamnei…

— Un gest de nabab, surâse Mircea.

— Da, săracul… Era la vârsta când favorurile cocotelor se cumpără pe bani grei… Mai bine o știam furată decât în mâna… În sfârșit!

— Ai anunțat la miliție? se interesă Olimpia.

— Da, bineînțeles, că altă treabă n-aveam! râse Marisa. Totdeauna i-am detestat cordial pe milițieni, dar în momentele acelea îi uram din tot sufletul… Înscenarea mârșavă pe care i-o montaseră lui *papá*…

— E, sunt fel de fel de oameni, comentă Gelu. Deci, criminalul se dovedi a fi un hoț cinstit: a plecat cu mâinile goale…

— Nici chiar așa! Ca orice asasin care se respectă, la plecare a luat și arma crimei.

— Care era? se precipită Mircea.

— Aici intrăm în capitolul supoziții, răspunse Marisa, trăgând cu sete din țigară. Miliția ajunsese la concluzia, de altfel așa a și rămas scris în dosar: „obiect de lemn neidentificat, de forma unei crose". *Papá*, care în tinerețe practicase toate sporturile de bon-ton prin tot felul de cluburi, avea în pod un colțișor cu amintiri sportive: câteva rachete de tenis, echipamentul de călărie și, pe un rastel, crosele de golf… Bineînțeles, miliția le-a cercetat și a stabilit că cele șase crose n-au fost folosite decât în scopuri sportive.

— Precis că lipsea una, decretă cu aplomb. Bob.

— Milițian trebuia să te faci, îl privi admirativ Marisa. Ai același tip de inteligență… Din păcate, erau toate la apel, *papá* a fost ferm în privința asta.

Tăcerea se prelungi câteva clipe, până când Mircea se întoarse spre Ilinca, mimând o uimire exagerată:

— Mă întreb și acum, ca și atunci, cum de ai rezistat farmecului viril al lui Basil? Cum de l-ai abandonat în pod, topindu-te în întunericul înconjurător?

Răspunsul întârzie câteva clipe:

— Ce rost mai are să dezgropăm amintiri dezagreabile? Doar așa, să umplem timpul între paharele pe care le bem, sau?… Privirea Ilincăi se îngustase iar vocea căpătase vioiciune… Sau redeschidem noi ancheta și căutăm criminalul?… Fiecare va trebui să-și justifice cât mai exact acea „oră de întuneric" în care s-a petrecut crima… Vă convine?… Oricum, au trecut douăzeci de ani, asasinul poate fi liniștit, crima e prescrisă.

— E o glumă cam… începu Silviu.

— Nu cam, ci chiar proastă, completă Anca.

— Cine știe? murmură Ilinca.

* * *

«Bazil stătea tolănit în fotoliu, cu picioarele lungi încrucișate și cu mâinile în buzunarele pantalonilor de casa. Se juca cu mine ca șoarecele cu pisica. Stăteam în fața lui, emoționată cum numai o fată la șaptesprezece

ani poate fi, conștientă de trupul meu, de mâinile cu care nu știam ce să fac, de transpirația care-mi făcea fața lucioasă. Știam că mă alesese – l-am văzut cum trișase – credeam, o, câte credeam…

— Ești frumoasă, mormăi el lenevos… O știi, nu?

Am protestat, bineînțeles.

— Bine, nu ești frumoasă, a râs, cu aceeași lene și a căscat lung, cu gura deschisă, fără să se jeneze. Ei, ce facem?

Am dat din umeri. Nu știam.

— Hai să ne jucăm! *Vrei*?

Voiam.

— Ce jocuri știi? *m-a întrebat, cu același zâmbet viclean.*

Nu știam nici un fel de joc.

— Să ne jucăm de-a comorile, mi-a propus, schimbând piciorul drept peste cel stâng. Facem așa: eu am ascuns ceva aici, în camera asta. Tu îmi spui unde.

L-am privit uluită. Nu înțelegeam.

— E simplu, a zis, cu o vagă enervare. Spune-mi, unde ar putea fi ascuns obiectul?

— Ce fel de obiect? *l-am întrebat, privindu-i buzele.*

— Habar n-am. Să zicem, ceva nu prea mare. Hai, m-a prins nerăbdător de mână. Unde l-am ascuns?

Mâna lui era fierbinte și am simțit că mă trec fiori calzi prin șira spinării. Ca să-mi ascund tulburarea, m-am aruncat în joc.

— E important să-mi spui ce fel de obiect.

— Nu știu, a dat el din umeri, prinzându-mi și cealaltă mână și trăgându-mă spre el. Nu foarte mic, ca o carte sau o bijuterie, ceva mai mare, un pachet probabil. Dar nici prea voluminos. Hai, gândește-te… și m-a răsucit, întorcându-mă cu fața spre încăpere.

Am privit în jur – mansarda era destul de mare, dreptunghiulară dar cam goală, fără mobilele vechi sau calabalâcurile pe care le întâlnești de obicei în poduri. Afară de lumina care cădea peste biroul plin cu tot felul de unelte, restul era în umbră.

— Chiar trebuie să ghicesc?

— Sigur. Cine ghicește, capătă un premiu. Se ridicase în picioare și se sprijinea cu amândouă palmele de umerii mei.

Am început să vorbesc repede, ca să uit trupul fierbinte de lângă mine:

— Păi, ştii povestea lui Poe… Scrisoarea furată… Cel mai bun loc e la vedere… E o chestie psihologică… Un om deştept…

— Ştii, eu nu sunt foarte deştept. Am ceva preţios şi-l ascund, să nu-l poată găsi nimeni, dar să fie la îndemână… Ei?

Am făcut un efort şi mi-am limpezit mintea. Habar n-aveam ce voia, dar simţeam nevoia să mă detaşez de senzaţia apropierii lui, să-mi ascund emoţia. Am privit din nou în jur:

— Ei bine, ar fi bârnele… Se pare că oamenii au o predilecţie să ascundă fel de fel de lucruri după bârnele podului.

— Nu merge. Nu sunt aşa de prost să folosesc o ascunzătoare cunoscută. Altceva.

— Atunci… ştiu eu, ar trebui să văd ce este neobişnuit, înţelegi, un amănunt care nu merge cu restul… Ce pasiuni ai?

— Eu? *Ce legătură are…*

— Păi, ca să aflu ce fel de ascunzătoare ai ales, trebuie să te cunosc mai bine…

— Aha, deducţie psihologică… Ei bine să zicem că sunt un tip singuratic, bun om de afaceri, îmi place să bricolez… Îţi ajunge?

— Hm…! *N-aş fi zis despre tine. În fine… te cunoşti mai bine… Un moment… A*! *am găsit*! *Vezi*?*… i-am arătat cu degetul…*

— Ce să văd?

— Amănuntul incongruent. Uite, măsuţa asta. Ce caută aici? *În încăpere e doar strictul necesar. Masa de lucru, fotoliul, lampa. Toate sunt de strictă utilitate… Şi de bun gust, notează. Mobile de calitate, nu vechituri, cum aruncă oamenii prin poduri sau magazii. Or, măsuţa galbenă distonează. E urâtă. Şi nu e necesară. Şi ce este cu ghiveciul ăsta uriaş*? *Nu vezi, planta e pe jumătate uscată, se vede că a fost pusă acolo doar ca să ia ochii. Cred că în ghiveci ai ascuns obiectul… Am ghicit*? *m-am întors eu spre el.*

— Cred că da.

— Cum „cred că da”? *Da sau ba*? *Am ghicit, am bătut eu din palme. Ce premiu îmi dai*?

În ochii aceia de motan obişnuit cu toate acoperişurile din cartier sclipeau luminiţe verzi. Râse şi

își aplecă fața spre mine, mă mângâie ușor cu obrazul. Am simțit pielea aspră și un miros de tutun și băutură.

— Du-te până jos și fă rost de o sticlă și două pahare! *Să nu te simtă nimeni. Știi cum se strecoară indienii*? *Hai, fugi, mă împinse el, dându-mi un brânci ușor… Te aștept.»*

* * *

— Cine știe? repetă Ilinca. Deschise larg fereastra, rezemându-și coatele de pervaz… Varianta cu hoțul e stupidă. Când Basil m-a trimis după vin, lumina era aprinsă… Înțeleg, hoț, dar nu nebun!

— Nu-i chiar așa, mormăi Mircea. Casa rămăsese aproape o oră în întuneric. Pentru cine o supraveghea, era clar că locatarii sunt plecați. Becul din pod putea să fi rămas aprins cine știe de când. Ca să forțeze ușa de la intrare era destul de periculos: holul era luminat.

— Și, pentru hoț, chestia asta nu reprezenta un semnal de alarmă? îl privi triumfătoare Ilinca.

— Aiurea, râse Mircea. Se vede că ești fată de bloc. Alta e treaba la casele astea pierdute-n verdeața curților! Proprietarii, când pleacă seara de acasă, lasă luminată câte o încăpere, așa, la derută, pentru a-i demoraliza pe posibilii producători de daune în avutul particular… Deci, individul n-are chef să-și etaleze talentele la lumină; o ia frumușel pe scara care duce la pod, intră și…

— Îl vede pe Basil, îi zise „*Bonsoir*” și îi dă cu parul în cap, ricană Ilinca.

— Permiteți, tuși Gelu… Am ceva experiență în treburi din astea… Continuă grăbit, risipind mirarea din privirile celorlalți: pot să spun că am citit toate romanele polițiste românești din ultimii… cin’sprezece ani, decise, după o clipă de gândire.

Hohote de râs, aplauze, țâțâituri admirative.

— Bravo, dom’le, urmașul lui Holmes printre noi și ne lasă să fierbem în suc propriu?! se miră cu o falsă candoare Mircea… Luminează-ne, neicușorule, demască-ne asasinul, puicușorule!

— Mai târziu, replică serios Gelu, stârnind noi hohote de râs. Întâi să stabilim proveniența lui.

— Din lumea interlopă, propuse Silviu.

— Nu asta contează, ci dacă a venit dinafară sau dinăuntru.

— Mai e o posibilitate, ridică Bob două degete, de după cortina de fier.

— Varianta domnului Mircea, continuă netulburat Gelu, are părți bune…

— Mulțumesc, mulțumesc!

— Dar și puncte slabe. Individul care venise să fure trebuia să treacă obligatoriu prin fața verandei; indiscutabil, i-ar fi zărit pe cei doi care așteptau împlinirea orei pentru a porni în căutarea celorlalți… Un hoț obișnuit și-ar fi luat imediat tălpășița.

— Sunt și hoți speciali? se interesă candid Anca.

— Mai curând situații speciale, răspunse Gelu… De exemplu, atunci când miza e mai mare decât riscul. Cineva care știe că e singurul prilej de a pune mâna pe ce-l interesa: bani…, bijuterii…, acte…

— Prostii, râse Mircea… Cea mai mare valoare a casei era și este… Prințesa, îi sărută el mâna galant Marisei.

— Sigur, acceptă Gelu… Dar, vezi, și aici sunt două variante: una, acceptabilă: un admirator veșnic refuzat, decis s-o răpească…

— Domnule Gelu, citiți franțuzește? îl întrerupse Bob.

— Ca tot românul. De ce?

— Mă gândeam să vă abonez la „*Serie noire*” pentru că, desigur, inspirațiile vă vin din literatura pe care spuneați că ați citit-o cu asiduitate în ultimii nu știu câți ani, iar în cazul acesta o schimbare ar fi mai mult decât salutară… Probabil că dacă prima variantă o socotiți acceptabilă, a doua e de-a dreptul…

— Catastrofală, recunoscu mâhnit Gelu… Domnul Vlădescu întorcându-se acasă și găsindu-și locuința în întuneric…

— Gata, am înțeles, se bătu Mircea cu palma pe frunte… E convins că ireparabilul s-a produs, sufletul îi cere răzbunare și mâna lovește pe primul care-i cade în cale… Domnule, ești mare! și se înclină în fața lui Gelu.

— Domnule Gelu, domnule Gelu, de ce nu te-am cunoscut acum douăzeci de ani? murmură nostalgic Anca… Atât de romantic și pătimaș…

— Tata și-a început seara aceea cu un bridge la niște amici și a încheiat-o cu o înnoptare la acea persoană al cărei nume nu-mi face nici o plăcere să-l repet, declară pe

ton glacial Marisa. Dacă vă interesează, alibiul i-a fost acceptat de milițienii care se ocupau de anchetă.

— Doamne ferește! De ce să mă intereseze? protestă Gelu. Cum puteți crede că m-am gândit, măcar pentru o clipă, la dumnealui ca la un posibil asasin?… Tânărul era doar logodnicul dumneavoastră, viitorul lui ginere, nu?!… În lecturile mele am întâlnit câteva cazuri când viitorul ginere și-a ucis posibilul socru, dar invers, niciodată… Și știți de ce?

— Nu, îl asigurară în cor ceilalți.

— Pentru că toți tații de fete sunt fericiți să le vadă măritate cât mai repede.

— Vărul tău dovedește o remarcabilă cunoaștere a vieții, o asigură Ilinca pe Olimpia. E fascinant să asculți un veterinar filozofând, dar cred că ar fi timpul să analizăm și cealaltă posibilitate.

— Cred că ar fi timpul să continuăm dansul, protestă Anca.

— Doar câteva minute, îi rugă Gelu… A doua variantă: asasinul este unul dintre voi.

— Dom'le, nu mai pierde timpul cu deducții, că te credem pe cuvânt, indică-l și-l predăm la miliție, propuse plin de speranță Mircea.

— Inconvenientul major al acestei variante, continuă pe ton doct Gelu, este arma crimei. Miliția a făcut o percheziție temeinică, nu?

— Mai mult decât, râse strâmb Marisa Dar n-au găsit nici arma crimei, nici ce-i interesa mai mult.

Gelu o privi derutat câteva clipe și continuă:

— Dacă unul dintre voi ar fi fost asasinul, având în vedere posibilitățile voastre limitate de mișcare în timp, arma crimei ar fi trebuit să fie găsită în casă sau în grădină.

— Mulțumesc, Doamne, că ne-ai izbăvit! se înclină Silviu.

— Dar… reluă Gelu.

— Aceasta-i întrebarea! continuă Bob. Eliminând toate categoriile de asasini, ne mai rămân sinuciderea și moartea accidentală… Ilinca, i-ai refuzat avansurile lui Basil aducându-l în starea de disperare propice…

— Bob, ești grotesc, țipă Anca.

— Dacă eu sunt grotesc, individul ăsta cum e? se enervă Bob, făcând un gest cu mâna a lehamite înspre Gelu.

— În lecturile mele, începu acesta, am întâlnit câteva cazuri similare…

— Iar! răcni Mircea, apucându-se cu mâinile de păr.

— Asasinul este unul dintre membrii grupului iar afară îl așteaptă un complice căruia îi pasează arma crimei și prada.

— Domnule, te rog, apucă-te să citești poezie, science-fiction, memorii, chiar și discursuri, dar nu te mai atinge de polițiste! îl imploră Silviu.

— Pentru a elimina definitiv și ipoteza aceasta, continuă imperturbabil Gelu, ar trebui să știm exact ce a făcut fiecare din voi în „ora de întuneric”.

— Ce a făcut fiecare?! îl îngână Bob…

* * *

«Veterinarul ăsta cretin mă scoate din minți. Îmi vine să-i dau una-n cap, măcar să continuăm tradiția casei Vlădescu!… Deși, are dreptate, măgarul! Pe unde se vânzoleau ceilalți în momentul crimei?… Eu știu ce făceam: de pe scară, prin ușa întredeschisă, îl urmăream pe Basil care meșterea la blatul mesei… Apoi, s-a stins lumina… Am auzit pași proiectați, o bufnitură. Jos s-a deschis o ușă, cineva a râs și o voce tărăgănată a spus „Săptămâna brânzei, copii!” Apoi o fată a chicotit: „Jos labele de pe Coreea, că te arzi!”… S-a făcut din nou liniște…

Am stat o clipă, l-am strigat încetișor pe Basil și-am așteptat. Pe urmă, arzând de curiozitate, am urcat cele câteva trepte și am bâjbâit după comutator, fără să-l găsesc. Când am scăpărat chibritul, totul părea pustiu.

„Unde naiba ești?” am întrebat, apropiindu-mă de masă. Comutatorul l-am descoperit la flacăra celui de-al doilea chibrit, era pe un perete lateral, lângă o ușiță închisă. Am clipit, orbit pentru o clipă de lumina puternică. Apoi l-am văzut pe Basil.

Era chiar lângă fotoliu, cu spinarea rezemată de zid și cu bărbia sprijinită în piept. Mă privea fix.

— Ce-i cu tine, ce faci pe nebunu”? am spus în șoaptă, apucându-l de umăr. Trupul s-a prăvălit pe o parte și i-am văzut ceafa năclăită de sânge. M-a apucat o frică nebună. Era ca-ntr-un coșmar, voiam să fug și picioarele nu mă ascultau, voiam să urlu și nici un sunet nu-mi ieșea din gâtlej. Doar ochii mi se roteau înnebuniți

în toate părțile. Și atunci m-a izbit ciudățenia aceea. Era atât de curios că am sughițat de uimire. Și parcă m-a părăsit orice spaimă. Măsuța galbenă, de o disproporție hidoasă, cu piciorul nepotrivit de gros, în patru muchii… În ochi mi se întipărise ultima imagine dinainte de a se stinge lumina: ghiveciul cu floarea bolnavă, pe jumătate uscată, pe marginea biroului și Basil, aplecat asupra blatului hexagonal. Or, acum, în chip absolut neverosimil, ghiveciul se afla din nou pe masă, ca și cum niciodată nu s-ar fi mișcat de acolo.

M-am apropiat de blestemăția aia de măsuță, am pus ghiveciul jos și am început să trag de blat. S-a desprins imediat, nici nu era fixat în cuie. Când l-am dat la o parte, era să mă înec de uimire. Piciorul mesei era gol pe dinăuntru, iar în gaură se găseau câteva pachete. Mai exact, un pachet dreptunghiular, în hârtie albă și doi săculeți. Am rupt hârtia la un capăt. Erau bani, un teanc de bancnote verzi. Am mototolit hârtia și am aruncat-o în scobitura goală iar bănii i-am vârât în buzunarul interior al hainei… Și în clipa aceea m-a apucat o spaimă nebună, îmi venea să mă fac una cu podeaua, să-mi astup urechile și să urlu ca un câine turbat. Am reușit totuși să pun blatul la loc și am luat-o la fugă. Când am ajuns pe scară, mi-am dat seama că în mâini mai aveam cei doi săculeți: nu prea mari, cam de-o palmă, grei, din pânză cenușie, cusuți la amândouă capetele. Disperat, m-am lăsat pe o treaptă. Mi se muiaseră picioarele și-mi ardeau palmele: voiam să-i arunc undeva, să scap. Bâjbâind cu degetele, am găsit o crăpătură între trepte. Mai bine zis, sub o treaptă. Sub treapta de sus, ultima, pragul care ducea la mansardă nu era îmbinat cu scară. Era acolo un gol dreptunghiular, plin de praf și tot felul de murdării. Am înghesuit cei doi săculeți, mușcându-mi buzele ca să nu țip… Și am rămas complet istovit. Dar îngerul păzitor nu mă părăsise: am coborât, fără să mă vadă nimeni.

Când am ajuns în capătul holului, ușa de la bucătărie s-a deschis și o siluetă s-a prelins afara, topindu-se în întuneric. M-am repezit în bucătărie, speriind-o pe Ilinca; avea în mâini o sticlă și două pahare.

— Nici o mișcare! *am avertizat-o, luându-mi în serios rolul de detectiv. Ești demascată, nu părăsești încăperea și am ieșit, trântind ușa.*

M-am repezit în ușa camerei de vizavi și din prag i-am somat:

— Mâinile sus! *Predați-vă, n-aveți nici o șansă*! *Am pătruns în încăpere, avertizându-i: Colega mea vă ține în bătaia pistolului.*

Anca a râs și a început să se pisicească:

— Sunt nevinovată, domnule polițist… el m-a silit.

S-a lipit de mine, cerșind îndurare… aceeași mireasmă caldă de lavandă… începeam să am bosă de detectiv: o descoperisem pe necunoscuta care mă sărutase pe culoar… Era timpul să-mi iau meseria în serios și să descopăr și cadavrul… Am zbughit-o pe scări, în sus, am deschis larg ușa podului și am început să urlu, să urlu…».

* * *

— Domnule, au trecut peste douăzeci de ani, protestă Mircea. Care dintre noi crezi că mai ține minte amănuntele „orei de întuneric”? Atunci, când erau proaspete, le-am declarat milițienilor. Tipii le-au confruntat și paraconfruntat…

— Și n-au ajuns la nici o concluzie, continuă Bob.

— Greșești, îl întrerupse Olimpia… Tot au tras o concluzie din moment ce nici unul din noi n-a fost implicat.

— Perfect, râse Bob. Și atunci ce rost are să scormonim în niște amintiri, nu numai neplăcute, dar și neutilizabile.

— Totuși e o idee bună, declarațiile noastre au fost confruntate de milițieni, dar nu de noi.

Replica Ilincăi așternu câteva clipe de tăcere. Marisa se ridică de pe fotoliu și, cu gesturi ce aduceau a corvoadă, schimbă în sfeșnice lumânările ce abia mai pâlpâiau.

— Parcă suntem la priveghi, rosti cu voce obosită. Avem atât de puține prilejuri de a petrece și reușim să le stricăm și pe astea… Douăzeci de ani nici unuia din voi nu i-a păsat de moartea lui Bazil și acum, zor nevoie, deducții și supoziții de doi bani, insinuări pline de venin, jemanfișisme grotești… glasul îi devenise agresiv; cuvintele șuierau în încăpere aducând consternare pe chipurile celorlalți… Curiozitatea fiecăruia are nevoie să știe ce au făcut ceilalți… Perfect! Să aflăm!… Se apropie

de Ilinca, privind-o cu ochi răi: cât timp ți-a trebuit s-o faci pe paharnicul? Doar te grăbeai, sus te aștepta domnul.

— Un sfert de oră, douăzeci de minute… Doar știi că m-ai găsit în bucătărie. Pe urmă a apărut…

— Douăzeci de minute… Dacă crima s-a petrecut în intervalul ăsta…

— Cum, „dacă”? se enervă Ilinca.

— Te-a deranjat cuvântul? râse Marisa… Îl retrag… Voiam să spun că în acel sfert de oră începuse și ploaia… Miliția a stabilit că asasinul intrase sau… ieșise pe ușița podului, pe scara de serviciu, deci prin curte… Promenada prin ploaie trebuia să lase niște urme… Or, când țipetele ne-au adunat lângă trupul lui Basil, hainele vă erau uscate… în afară de…

— Ei, asta-i culmea! izbucni Silviu… Mă plictisesc așteptarea și jocul ăla stupid. Aveam chef să ies afară, la aer curat.

— N-ai ieșit prin holul de la intrare, îl privi mirată Olimpia.

— Ba da, protestă Silviu, numai că voi nu erați acolo. Când am ieșit afară, te-am zărit, erai lângă teiul de lângă gard: miroseai florile, le culegeai, nu știu… Am făcut o tură prin grădină, răcorindu-mă în picăturile ploii iar când m-am întors am auzit țipete și agitație pe culoare… Dar tu?, o privi acuzator pe Marisa, de ce nu spui că după o jumătate de oră de conversație m-ai părăsit și…

— Nu fi tâmpit! îl întrerupse brutal Marisa… Atunci, prin moartea lui, a murit și o parte din mine… Adevărul e că-l iubeam… Eram nițel geloasă. Am început să bântui prin casă în speranța că din spatele ușilor închise îi voi auzi glasul… În bucătărie am dat peste Ilinca… Începu să se joace cu paharul pe jumătate plin, cu privirea pierdută în unduirile licorii ruginii… Dacă era să omor pe cineva, aș fi ales-o pe Ilinca, pentru satisfacția care i se citea în privire când a refuzat să-mi spună unde s-au ascuns… Gata! și paharul zăngăni pe blatul mesei… Altă poveste!

— A noastră-i simplă, îi asigură Mircea. Am fost tot timpul împreună.

— Devin gelos retroactiv! surâse Bob.

— M-am săturat de minciuni, țipă Marisa. V-am văzut pe culoar când vă sărutați.

— Eu și Bob? încercă să pareze Mircea, mimând o uimire exagerată.

— Bob și Anca, replică sec Marisa. Iar tu, degeaba faci pe bufonul, când am deschis ușa camerei în care vă ascundeați, n-am zărit-o decât pe Anca.

— Prințesă, nu vreau să fiu grobian, dar trupul meu avea niște cerințe care nu se puteau rezolva decât într-un anume loc.

— Era o vânzoleală generală, interveni liniștitor Bob.

— Și dumneavoastră? se interesă Gelu.

— Eu, la datorie… Ochi de linx, nas de copoi, adulmecând urmele, mers de nălucă… Descopăr prima pereche de infractori, apoi flerul mă conduce spre bucătărie… Surpriză! Delincventa încerca să dispară cu ultima sticlă de vin șterpelită din răcitor. Îi pun cătușele și, din nou, în vârtejul acțiunii… Veselia îi dispăruse din privire și continuă cu voce obosită: Din păcate, aici s-a sfârșit gluma!

Ilinca vru să Spună ceva, dar se răzgândi, ridicând din umeri. Își aprinse o țigară de la flacăra lumânării și, pentru o clipă, în lumină, i se văzu perplexitatea din privire.

— Ei, poftim! Ne-am confruntat și ce-am aflat? ricană Marisa… Că suntem la fel de nevinovați ca acum douăzeci de ani… Să punem punct!… Băieți, ia căutați o muzică mai veselă!

Din boxe izbucni un torent de muzică sincopată, asurzitoare. Marisa îl smuci pe Bob și se aruncă în dans ca într-un vârtej de apă. Anca se înclină râzând în fața lui Mircea și-i promise că-l va învăța într-o singură ședință toate figurile *break-dance*-ului. Lumânările fumegau, pâlpâind parcă în ritmul muzicii. Încăperea părea o scenă pe care se agitau spasmodic siluetele dansatorilor. Ilinca fuma liniștită, formând cu buzele rotunjite rotocoale de fum și răspunzând monosilabic întrebărilor Olimpiei.

— Trebuie să dau un telefon, îi șopti stânjenit Gelu lui Silviu.

— Te conduc, se oferi acesta… Nu știu ce naiba… Cred că au blocat ușa… Am greșit drumul, se plânse el, o clipă mai târziu, când se treziră într-o încăpere circulară, cu geamuri de jur împrejur. Am ajuns pe verandă.

Veranda, luminată vag de razele lunii, era plină de lăzi și mobile vechi, îngrămădite într-un vălmășag greu de

identificat. Domnea un miros greu, de mucegai iar muzica se auzea vătuită de ușa capitonată.

Încăperea părea tăiată în două părți inegale de o scară interioară spiralată, ale cărei trepte, mărginite de două balustrade, erau înghițite de întuneric.

— Spre pod? se interesă Gelu, urcând câteva trepte.

— Da, mormăi Silviu… Ești curios să vezi locul crimei?… Ai grijă, cred că e plin de praf și de păianjeni.

Gelu coborî, făcu câțiva pași prin încăpere, se lovi de un scaun și se opri speriat:

— Scuzați, bâlbâi el… Pardon, nu știam…

Pe scaunul cu rotile, întors spre geamul deschis, stătea nemișcat un bărbat. Privirea îi era fixă ca și cum ar fi urmărit ceva interesant, văzut numai de el. Deasupra pledului care îi acoperea picioarele, palmele mâinilor se odihneau pe un baston gros, cu măciulie mare, argintie. Lângă scaun, o măsuță înaltă pe care erau puse, pe o tăviță, un borcan de iaurt și câteva cutiuțe de medicamente.

— Bună seara, suntem pretenii Marisei… Voiam…

Bărbatul rămase fără reacție, cu ochii pironiți în gol.

— E tatăl Marisei, șopti Silviu… Stă la aer. Nu-l băga în seamă… Hai, uite ușa de la bucătărie! O deschise și îi făcu loc lui Gelu să treacă: aici au pus telefonul, să nu deranjeze.

— M-am cam speriat… Ce-i cu el? Nici n-a vorbit, nici nu ne-a auzit.

— Nu ți-am spus? E complet ramolit. Nu mișcă, unde-l pui, acolo stă.

— Dar bastonul? se miră Gelu.

— Țăcăneală în toată regula. A rămas cu obsesia hoților. Cică să se apere, și el nici mâna nu e în stare s-o miște… S-a îmbolnăvit după ce a ieșit din pușcărie. E în halul ăsta de vreo zece ani… Săraca Marisa, vai de capul ei… Mă și întreb, ce s-o fi ales de averea lor? Tata, care le știa pe toate, afirma că Vlădescu era putred de bogat, băgase banii în bijuterii și în valută… Să le fi confiscat ăștia când l-au băgat la pârnaie?… Vrei o cafea? Uite aici, au adus „capitaliștii”. De-ai dracului să ne scoată ochii, ce bine o duc ei… Și Bazil, ce crezi că-l lovise dragostea așa, de florile mărului?!

— Domnu’ Silviu, în fond, cine era Bazil ăsta?

— Pește, dom’le. A agățat-o pe Marisa pe stradă. Eu cred că știa exact cine e. Tata – om mai informat ca el n-

am văzut, îți dai seama, popă, ăștia erau mai rău ca poliția secretă, să fi vrut, ar fi trăit boierește din câte secrete afla el la spovedanie… Da', ce voiam să spun?… A, da… Mai vrei un strop de cafea? Ei, tata spunea că Bazil Arghiropol trăia din ce-i dădeau damele… mai pica și la poker, scotea ceva și din bursa neagră, mă rog, înțelegi personajul. Or, Marisa era găina cu ouăle de aur, mai ales că o priponise bine. Bătrânul Vlădescu era trandafir, habar n-avea ce carte mare juca Bazil. Hai, că de Marisica, că hâr, că mâr, s-ar fi despărțit el, dar de avere, în vecii vecilor. Pe lângă el, Harpagon era un dulce copil. Ăsta, și când dădea un leu de pomană, îl durea inima o zi. Așa că lasă-mă să râd la chestia aia, cu Vlădescu culantul făcând cadou bomboniere de argint. Cine știe cum îl avea și aia la mână?!… O singură chestie era mai tare ca avariția și la asta n-ar fi rezistat: știi, Marisa nu prea era fata lui, în sfârșit, o treabă tulbure din care ieșise cu orgoliul harcea-parcea. Dacă povestea s-ar fi repetat, ar fi murit cu zile, pe asta și miza escrocul de Bazil, îi făcea figura aceea Marisucăi și pe urmă în genunchi i-ar fi oferit Vlădescu dota și mâna fetei… N-a fost să fie, l-a pedepsit Dumnezeu… I-a dat hoțul una-n cap și l-a liniștit… Da', și putoarea de Marisa… Știi, ți se vâra în suflet și pe urmă te lăsa cu buzele umflate… Cică, se distra…

— Ești teribil, domn' Silviu, râse Gelu.

— Ce să-i faci, dom'le, asta e lumea. Dacă te iei după aparențe, te prăjești… Hai, să te las să telefonezi… Mă duc la ăia, că sunt în stare să radă tot și e păcat… Măcar vreo două sandvișuri cu icre să mai prind.

Și Silviu părăsi încăperea în timp ce Gelu rostea primele cuvinte în receptor:

— Alo! Doamna Lulu?… Sărut mâinile, Gelu Ionescu vă deranjează din nou…

În absența lui atmosfera se deteriorase. În fumul des de țigară și în ultimele pâlpâiri fumegoase ale lumânărilor, siluetele aveau o pendulare convulsivă, de marionete mânuite de mâini neîndemânatice. Pe sfâșierea guturală a unui blues, perechile se învârteau într-o mișcare sacadată, de balet mecanic, Gelu, cu un gest sec, răsuci comutatorul. Izbiți de lumina crudă, toți se priviră, ca treziți din somn. Înregistră într-o imagine netă, totală, încăperea cu mobile delabrate, perdelele prăfuite, tapetul scorojit. Și figurile lucioase, ochii aiuriți, dezordinea

veșmintelor. Marisa începu să țipe, acoperindu-și fața cu mâinile:

— Stinge lumina, ce-i porcăria asta?… E o porcărie!… Totul… M-am săturat… Să vă ia dracul pe toți!…

Plângea convulsiv, sprijinită de umărul lui Bob, care cu voce cleioasă încerca s-o consoleze, strângând-o în brațe:

— Fată dragă, ce-i… Fii cuminte, ce-i cu tine…

Anca începu să râdă ascuțit, încleștându-se de gâtul lui Mircea care clipea neajutorat.

— Stinge naibii lumina, mormăi Silviu desprinzându-și brațele din jurul trupului Ilincăi. Ce-ți veni, dom'le? Ne-ai stricat toată jucărica…

Ascultător, Gelu mai răsuci o dată comutatorul. În policandrul greu, cu țurțuri tulburi de cristal, mai rămăseseră două becuri, luminând cețos încăperea. Marisa, așezată pe fotoliu, continua să plângă molcomit.

— Ce-i cu tine, prințesă? Taci cu tata… Uite, bea, îi întinse Mircea un pahar murdărit cu ruj.

Marisa bău până la fund și suspină adânc:

— Scuzați-mă… Cred că arăt oribil… Mircea, fii amabil, dă-mi o batistă. Sunt cu nervii la pământ… Toată munca asta… zi de zi… ce mizerie! M-am săturat… La slujbă, țipă toți la tine… Acasă, *papá*… E complet… În fine, știți, un bătrân bolnav, neputincios… O, doamne! izbucni din nou în hohote, îngropându-și fața în batista mototolită.

Se priviră jenați. Bob îngenunche în fața ei și începu să-i mângâie părul:

— Liniștește-te, scumpo… Noi suntem aici… suntem prietenii tăi… Te ajutăm… Uite, am bani… Îți dau, plătești pe cineva… Anca, dă-mi borseta, de pe fotoliu… Ai să vezi, totul va fi bine… Vii la noi, la Paris… O vacanță mică, și totul…

— Ei, asta-i acum! șuieră Anca, aprinzând nervoasă o țigară.

— Hai, hai, prințesă, nu plânge… Cu toții te iubim, interveni Mircea, turnându-i din nou în pahar.

— Ce drăguți sunteți… Mi-am revenit… Iertați-mă, sunt o isterică mică… zâmbi printre lacrimi Marisa, ștergându-și ochii. Vai, cred că arăt ca o vrăjitoare…

— Ești divină, o asigură Bob… Copii, dați paharele încoace… Să le umplem și să cântăm la mulți ani.

Cu paharele în mână, începură să cânte, cu voci false și înduioșate.

— Până la fund! Și încă o dată! îi îndemnă Bob, turnând din nou.

Băură, ciocnind și râzând, cu o veselie supralicitată.

— Conga! Conga! țipă Anca. Luați-vă după mine!

— Nu… nu în salon… Știți, e totul delabrat… Nu e nici lumină… E plin de praf, se împotrivi jenată Marisa.

— Dă-l naibii de praf! urlă Bob. Hai, încă un pahar și la treabă… Suntem tineri! Suntem veseli!

— O viață are omu', mormăi Silviu, trăgând-o de mână pe Ilinca.

Cu Anca în frunte, toți în șir, o porniră, strigând și înecându-se de râs. Anca îi purta rapid, izbind ușile. O luară pe un culoar care mirosea a pivniță, apoi năvăliră în salonul pustiu, cu parchetul scârțâind. Se învârtiră printre scaunele rupte, se răsuciră o vreme de-a lungul pereților până când, în hohote de râs, șirul se frânse, împrăștiindu-se ca boabele unui colier rupt.

* * *

Mă uit la toți. De fapt, nu s-au schimbat prea mult. Pasta e mai groasă, contururile mai neclare, dar se mai poate distinge desenul inițial… Unul dintre ei l-a omorât pe Bazil. De ce?*… Gelozie… un accident nefericit provocat la beție*?*… Explicații rizibile. Altceva*?*… Ce anume*? *Ce căuta Bazil în pod*?*… Pentru că atunci n-am fost aleasă pentru sex-appeal-ul meu fatal. În mintea mea își pusese el speranța. Jocul lui nu fusese un pretext, ci era adevărat, prea adevărat, din nefericire… I-a fost încununată de succes căutarea*? *Întrebare pur retorică și, din păcate, fără răspuns. Vlădescu intrase în pușcărie cu aureola unui Cresus și ieșise mai sărac ca Iov. Detenția reprezenta un intermezzo neplăcut în existența lui, dar sărăcia, nu statul i-o provocase; comoara, dacă era, se volatilizase înainte… Poate în seara aceea*?!*… Mintea mea intuise locul, mâna lui Bazil transformase intuiția în realitate dar, asta-i soarta căutătorilor de comori, concurența e dură, neiertătoare… În seara aceea unul dintre noi a plecat acasă cu averea lui Vlădescu-pére… Prostii*! *Cu toate menajamentele pentru vârstă noastră fragedă, miliția ne-a făcut o percheziție în toată regula. Inventariindu-ne și biletele de tramvai de prin buzunare*

n-ar fi ratat apariția fișicurilor de cocoșei, a bijuteriilor sau a Dumnezeu știe din ce era constituită comoara Vlădescu. Nici unul dintre noi n-a părăsit casa înainte de venirea miliției iar vizitele la Marisa le-am reluat după multe luni, unii dintre noi, chiar după ani… O altă variantă: grație asasinului, comoara și-a găsit o nouă ascunzătoare… A fost recuperată între timp sau încă își mai așteaptă noul proprietar?… Ipoteza asta are calitatea de a fi la fel de tâmpită ca precedenta: dacă n-o găseau Vlădeștii, nu scăpa nedibuită la perchezițiile premergătoare arestării lui Vlădescu… O a treia variantă: Bazil n-a găsit nimic… nici nu era ceva de găsit și a fost ucis, Dumnezeu știe pentru ce…

Oricum, până atunci eram convinsa că numai în romanele roz destinele eroinelor sunt influențate decisiv de asemenea întâmplări. Dar, iată, și vieții mele seara aceea i-a întipărit făgașul: nereușitele s-au înlănțuit, spulberând visele și speranțele, un mariaj eșuat indecent de repede, o profesie devenită povară prin rutină, o lipsă cvasitotală de plăceri și idealuri și cvasipermanentă de bani… Cam așa mi-ar arăta activul bilanțului, iar la pasiv… la pasiv, să trecem că cineva îmi datorează acești douăzeci de ani de neîmpliniri…

Am amețit… Nu tare, dar am amețit… Și ceilalți par beți… Par, sau sunt cu adevărat?… Și uite, am convingerea, mai curând presimțirea, deși nu-mi plac chestiile astea răsuflate, dar nu pot să nu apelez la un asemenea cuvânt idiot pentru a denumi starea ciudată în care mă aflu… Am presimțirea, deci, că în seara asta se va întâmplă ceva… Simt că ne apropiem de final… Poate, explicația aceea dezamăgitoare care încheie orice roman polițist… În fond, așa se întâmplă în toate romanele. Și, de ce n-ar fi o dată și în viață ca în cărți?… Ce i-a adus pe toți aici, în seara asta? Nu dorința de a reface jocurile, de a termina ceea ce s-a început acum douăzeci de ani?… Am surprins priviri piezișe, neliniștite. Fiecare pare să joace un rol… Poate m-am îmbătat mai rău decât îmi închipui… Și goana asta tâmpită prin întuneric… De-a ce vă jucați, dragi tovarăși?… Trebuie să scap cumva, să ies din rând… Mă voi duce sus, în încăperea aceea mansardată și aproape goală și voi aștepta…

* * *

Olimpia se trezi singură în camera plină de fantome tăcute. Auzi o răsuflare sacadată și se trezi prinsă în brațe.

— Ce naiba… Care ești? se zbătu, încercând să scape de gura care o săruta la întâmplare, pe ureche.

— Ptiu!… Ce ghinion!?… Scuză-mă, credeam că e parșiva aia de Ilinca… Acum, că s-a întâmplat așa… Hai, mă, și noi…

— Silviu, termină cu prostiile… Sunt femeie serioasă, cu copil.

— Familie mare, retribuție mică… Stt!… Auzi?!

Din întuneric, chicote mici, un fâșâit de îmbrăcăminte, care se stinseră ca și cum nici n-ar fi fost, cineva gemu languros și se auziră arcurile unui pat scârțâind.

— Sfântă Fecioară, unde am nimerit? își făcu Olimpia cruce cu limba… Mă rog, fiecare cu principiile lui, rosti cu o voce ridicată, adresându-se mustrătoare ungherului întunecat.

— Hai, că deranjăm…

Ieșiră pe culoar. Același întuneric, aceeași tăcere.

— Parcă e o ușă… Hai, intră, să te fac o șuetă!

— Cu o condiție… Aprinde lumina!

— Ai un fix cu lumina… Gata, fac pre voia-ți… Ce dracu?… Nu se aprinde.

— Silviu, nu face pe nebunu', ridică Olimpia vocea.

— Of, ești mai rău ca mătușă-mea Florica… Doar ea ce mai visează violuri la fiecare colț de stradă… Ho, tu, că nu-ți fac nimic… Așteaptă-mă aici, mă duc să văd ce-i cu electrica!

* * *

Douăzeci de ani am așteptat seara asta. Viața – dumnezeul ei de viață! – m-a făcut să văd toate culorile… Ce planuri mărețe aveam! Și praful s-a ales de toate. Bani, bani mulți, cu arginți cumperi tot ce poftești… Și eu poftesc mult. Oho, ce pofte mari am! Mai ales că am mai ciugulit și eu, pe ici, pe colo, din bucate, doar atât cât să-mi deschidă apetitul. Și când primeam câte o copită mai zdravănă, strângeam din dinți și visam că sunt aici, în casă – și în ce culori mai mobilam cavoul ăsta – și că printre degete mi se scurg pietre și aur și… În fine, îmi auream și eu cum puteam rahatul în care am tot înotat…

Atunci, după ce am redescoperit cadavrul lui Bazil, şansa m-a favorizat. În zăpăceala isterică ce pusese stăpânire pe ceilalţi, m-am strecurat afară: din câţiva paşi, am ajuns lângă gard; lângă portiţa de la intrare, în stânga, mai e şi acum acolo, era cutia de scrisori cu uşa întredeschisă. Am aruncat înăuntru pachetul cu bani şi m-am reîntors în casă, gata să-mi asum obligaţiile ce-mi reveneau ca decan de vârstă al puştimii. Spre dimineaţă, după ore de întrebări şi declaraţii, ni s-a permis să plecăm. Pachetul mă aştepta în cutie. Acasă, după explicaţiile şi comentariile de rigoare, m-am încuiat în camera mea şi am început să număr… câteva mii de dolari… Mult, puţin?!*…. Atunci părea imens, azi…*

Uită-te la ei, cum se izbesc ca nebunii, ce dracu' or fi având de se bucură aşa? *Parcă i-aş fi comandat eu, alergaţi, dragilor, distraţi-vă, iubiţilor… Perfect*! *Şirul se rupe… perechea din spate m-a părăsit; în faţă, coincidenţă, e aceeaşi parteneră ca atunci, un pic mai rubensiană, dar la fel de principială… Fii liniştită, blândă Olimpie, nu voi atenta la virtutea-ţi… Am scăpat. Trebuie să sting toate luminile, să las un pic de derută în urma mea… În galop, băiete*! *Dacă ajungi la potou, reuşeşti un austriac de toată frumuseţea… Câteva minute, doar atât îmi trebuie… Veranda cu scară care duce spre bogăţie… Nu mai scârţâiţi, treptelor, doar ne cunoaştem de atâta amar de vreme… Isuse, ce emoţii am… Mai sunt acolo, nu mai sunt… Atâţia ani… Dacă am alergat ca prostu' după o fata Morgana*?*… Trebuie să fie, prea e mare mizeria şi delabrarea din jur… Ce beznă de iad*! *Dar, cine are nevoie de lumină*? *Pâlpâiala unui chibrit e suficientă… Hm*! *Uşa mansardei e deschisă, parcă vizita mi-ar fi aşteptată… Scuză-mă, fantomă a lui Bazil, nu intru, mă opresc la ultima treaptă…*

Doamne, Dumnezeule, sunt aici… Săculeţii mei, bucuria bătrâneţilor mele, visul meu de aur, cum m-aţi aşteptat voi cuminţi, cum v-aţi ascuns şi aţi tăcut ca doi peştişori fermecaţi… Peştişorule de aur, împlineşte-mi o dorinţă… Acum, înapoi, repede, până nu apucă vreunul să-şi facă apariţia… Dar sunt ocupaţi, sunt fericiţi, fiecare în colţişorul lui, cu bucuria lui… Am reuşit! *Am reuşit*! *Ce simplu a fost*! *După atâţia ani, cinci minute de noroc. Şi totul s-a schimbat… Da… Ce s-a…*

* * *

Bâjbâind cu mâinile pe pereții culoarului, în căutarea comutatorului, Olimpia ajunse la o ușă. Apăsă clanța și se opri în prag… „Ce naiba, au stins și aici lumina? Ăștia se întrec cu gluma!”

— Cucu! Sunt eu, Olimpia… Copii, unde v-ați ascuns?

Ascultă. Nimic. Fiori mici și neplăcuți începură să-i circule pe șira spinării. Ochii, obișnuiți cu întunericul, descopereau în încăpere forme bizare, care puteau fi orice, de la banale mobile până la extratereștri gata să se năpustească. „Unde naiba o fi comutatorul?” își spuse, înaintând cu mâinile întinse. Un pahar căzu și zgomotul de sticlă spartă răsună distinct în liniștea de încăpere părăsită.

„Na, că i-am spart cristalurile”…

Ca răspuns, din altă încăpere a casei cufundate în întuneric, un huruit crescu în intensitate, spărgându-se într-o izbitură… „Ce naiba, au început să demoleze casa?” panică Olimpia, orbecăind după un fotoliu, decisă să nu părăsească camera decât când va fi luminată a giorno. Vârful pantofului i se împiedică de ceva și se prăvăli, cu mâinile înainte. Simțind sub ea trupul nemișcat, răcni și zvâcni în picioare.

„Bau” îi strigă în ureche o voce și se pomeni strânsă în brațe. Într-un gest reflex, împinse pumnul care se afundă într-un abdomen proeminent.

— Silviu… Ce dracu… urlă exasperată. Se agăță de brațul lui, scuturându-l frenetic: Aici e cineva… Un mort…

— Mort de beat… S-au îmbătat ca porcii, bombăni Silviu, bâjbâind după comutator.

Becurile lustrei se aprinseră și Olimpia privi paralizată trupul căzut lângă picioarele măsuței: sub cap, un lichid roșu își lățea conturul formei.

— Mircea!… E mort! răcni Olimpia, prelingându-se din brațele lui Silviu spre pardoseală.

Uși trântite, pași grăbiți și în încăpere începură să apară și ceilalți.

— Olimpia! se precipită Gelu.

— Ea e doar ușor leșinată, se bâlbâi Silviu… Mircea, însă…

Gelu se aplecă deasupra trupului întins lângă măsuță:

— Dă-mi o mână de ajutor!

— Nu vezi că are fractură craniană, țipă Silviu… Cum să-l miști? Trebuie să chemăm un doctor… miliția…

— N-avem nevoie de miliție, se enervă Gelu. Iar fractura craniană i-a provocat-o asta, și ridică de pe masă sticla cu vin roșu din care se mai prelingeau picături pe fața lui Mircea.

Trupul fu așezat pe fotoliu și, în timp ce Anca îi ștergea obrazul cu un prosop, Marisa îi puse sub nas un flacon cu oțet. Cum semnele de trezire erau cam slabe, Gelu căpătă permisiunea să testeze metoda lui: câteva palme, bine aplicate, poposiră pe obrajii lui Mircea, care începu a fornăi și apoi deschise ochii.

— Unde naiba sunt? întrebă, privind zăpăcit în jur.

— Plecase! după vin, îl ajută Anca.

— Da… totul era în beznă… M-am împiedicat de un fotoliu și… Dar, ce naiba mă ustură obrajii?!

Izbucniră în hohote de râs și Gelu îl bătu amical pe umăr.

— Dar ce s-a întâmplat cu lumina? îi privi tulbure Olimpia.

— Chiar! se miră Ilinca… Eram în bucătărie când s-a stins… Am crezut că e un scurt-circuit.

— Pezevenghilor! îi privi Silviu acuzator… Scurt-circuit, ai? Siguranțele de la tablou erau slăbite… Care a făcut-o?

Se priviră mirați și abia acum remarcară cum unul dintre ei lipsește.

— Unde-i Bob?

— Mort de beat la datorie, râse Silviu. Îl citățm pe ordinul de front… N-ați continuat conga împreună, că doar erai în spatele lui? se interesă perfid, făcându-i cu ochiul Ilincăi.

— Probabil că a preferat-o pe cea din față, surâse Ilinca.

— Nici pomeneală, protestă Olimpia. M-am trezit deodată singură: în spate, nimeni, în față…

— Marisa și cu mine eram în holul de la intrare, o lămuri Gelu. Conversam.

— Și noi la fel, se alintă Anca și Mircea aprobă zâmbitor.

— De… intelectuali, ricană Silviu. Gemeau paturile de atâta conversație.

Ilinca își privi ceasul și se ridică de pe fotoliu:

— Dragilor, orele sunt destul de înaintate, trebuie să plec… A fost o seară minunată.

— Ce-i graba asta? protestă Silviu… Să apară și Bob, mai bem un pahar…

— Mai bine îl căutăm noi, propuse Gelu… Din experiența mea…

— Iar a început ăsta cu experiența lui, gemu Mircea.

Anca se apropie de Gelu, lipindu-i-se de braț:

— Hai, dragă, vreau să profit de experiența ta.

— Că celelalte nu ți-au fost de ajuns, șuieră Marisa.

Gelu luă de pe masă un sfeșnic și îi aprinse lumânările:

— Doamnelor și domnilor, vă rog să mă urmați!

Cu Gelu în frunte, în lumina pâlpâindă a lumânărilor, porniră pe culoar. Gelu se opri câteva clipe, parcă în așteptarea inspirației divine și apăsă pe o clanță:

— Aici!

Înghesuindu-se în spatele lui, intrară pe verandă. La baza scării, pe ultimele trepte, un trup cu brațele înainte, în poziția înotătorului care plonjează în bazin.

— Bob! țipă Anca, repezindu-se spre trupul care nu dădea semne de viață… E mort…

— Dumnezeule! se lamentă Silviu… Să chemăm un doctor, poate… și miliția…

— Dom'le, ai un fix cu miliția, mormăi Gelu… Cum e, doctore? îl întrebă pe Mircea care îngenunchease lângă Bob.

— Nesperat de bine după o asemenea căzătură… Nici o fractură… o ușoară comoție.

— Ce accident stupid, șopti Ilinca.

Gelu ridică sfeșnicul și pâlpâiala lumânărilor începu să urce treptele scării; pe a opta treaptă, trecut printre balustrade, un baston gros cu o măciulie mare, argintie…

— Bastonul lui *papá*, tresări Marisa.

— Un accident mai degrabă curios, mormăi Gelu.

— Ce Dumnezeu căuta în pod? se interesă Anca, ștergându-și lacrimile.

— O să-și revină și o să ne povestească… Domnul Vlădescu n-o fi auzit nimic? întrebă Silviu îndreptându-se spre scaunul postat în fața ferestrei… După câteva clipe șopti: Nu, n-a auzit nimic!… E mort!

— Ce Dumnezeu! parcă suntem într-un vodevil, râse nervos Olimpia… Terminați cu bancurile proaste…

Bătrânul, cu bărbia în piept, părea că doarme. Măsuța, pe care Gelu o văzuse mai devreme lângă scaun, era în aceeași poziție, doar din borcanul de iaurt, răsturnat, se prelingea pasta albă, vâscoasă. Curios, scaunul își schimbase poziția, se depărtase cu câțiva metri de măsuță.

— E mort, confirmă Mircea pe ton grav.

— *Papá*!… Mort?!

Olimpia o cuprinse pe Marisa pe după umeri conducând-o cu blândețe spre un scaun. Ceilalți o priveau în tăcere, așteptând ca plânsul să i se mai domolească.

— Dumnezeu să-l odihnească! șopti Olimpia.

Stupoarea momentului se transformă într-o stare de neliniște: e decent să prezinți condoleanțe, dar e neplăcut să fii martor al morții.

— Știu că în cazuri din astea trebuie anunțată procuratura… miliția, mormăi Silviu.

— Nu e nevoie, îl asigură Gelu, miliția e aici.

— O glumă tâmpită…

— Nu e glumă, interveni jenată Olimpia… Gelu nu e medic veterinar, ci maior de miliție.

— Vom părăsi încăperea și vom aștepta sosirea echipei operative în living, decise autoritar Gelu.

În timp ce Mircea îl susținea pe Bob, care privea zăpăcit în jur, ceilalți se îndepărtară în grabă. În urma lor apăru și Gelu:

— Am telefonat. Va trebui să așteptați…

— Dar ce, suntem delicvenți de ne sechestrezi aici? își reveni primul Silviu… Asta e, abia își mai ținea zilele. Că s-a întâmplat tocmai astăzi, Dumnezeu să-l odihnească, asta nu înseamnă că s-a comis o crimă…

— Cel puțin una, îl asigură rece Gelu.

Urmă o zarvă generală în care fiecare ținea să-și manifeste indignarea pe care o curmă doar soneria ușii de la intrare.

— Expeditivi colegii! ricană Mircea.

Gelu îi lăsă în paza unui plutonier major – un colos cu mustăți pe oală și uitătură cruntă – și dispăru. Ignorându-o deliberat pe Olimpia, ceilalți își strânseră scaunele în jurul patului pe care stătea întins Bob. Începură dialoguri șușotite care se stingeau sub privirea plutonierului major. Marisa suspina rar, ca un copil obosit de plâns. Privirile li se îndreptau din ce în ce mai des spre ușă; așteptarea devenise chinuitoare.

Când, după vreo oră, Gelu reveni în cameră, Silviu și Anca moțăiau, în fața Ilincăi scrumiera era plină de chiștocuri, Mircea dădea o pasiență pe trupul lui Bob, care era întins pe pat și gemea încetișor, Marisa fuma cu privirea pierdută-n gol iar Olimpia ciugulea cu aplicație dintr-un piept de pui.

— Poftă bună! îi ură Gelu… Gata, antractul s-a terminat, urmează partea a doua a spectacolului… Cum se simte domnul Tomescu?

— Pasabil, murmură Bob.

— Ei, ai descoperit asasinul? întrebă peste umăr Mircea, întorcând o carte.

— Încă nu ți-au căzut necazuri cu autoritățile? îl privi zâmbitor Gelu… Am o presimțire, ești pe aproape să le ai…

— Domnule Ionescu, dacă ăsta vă este numele, deoarece glumele dumneavoastră nu mă amuză, aș vrea să plec acasă… Se poate? se interesă Ilinca.

— Din nou, cea mai grăbită, îi surâse Gelu… Chiar nu vă interesează cine-i asasinul?

Îl priviră neîncrezători, în așteptarea zâmbetului ce avea să confirme că era totuși o glumă.

— *Papá*… a fost ucis? se auzi șoapta Marisei.

— Nu la moartea tatălui dumneavoastră mă refeream, o liniști blând Gelu… ci la cea a lui Bazil Arghiropol.

— Nu v-am spus eu că e băiat deștept, se extazie Mircea. Unde n-au reușit ăia în câțiva ani, reușește dânsul în câteva ore… Și, fac pariu, e unul dintre noi?!

— Cum ai ghicit? îl privi candid Gelu.

— Dom'le, ne iei drept tâmpiți? se sufocă de enervare Mircea. Nu știu ce urmărești, dar gluma a durat destul… Am un amic avocat, amenință, îndreptându-se spre telefon.

— Unde te duci? Te crezi în filmele americane? îl întrebă plutonierul major, împingându-l înapoi cu vârfurile degetelor.

Scaunele fiind ocupate, Gelu se așeză pe colțul mesei și-și aprinse o țigară:

— Azi-dimineață, după ce colega dumneavoastră Olimpia…

— Iudă, nu colegă, șuieră Anca.

— Mi-a povestit evenimentele de acum douăzeci de ani, continuă netulburat Gelu, m-am dus la arhiva noastră

și am studiat dosarul… Colegii care au anchetat atunci cazul au fost lipsiți de șansa pe care am avut-o eu în seara asta: o discuție liberă, în care amintirile decantate s-au sedimentat diferit la fiecare… Opt tineri, participă la o petrecere. Unul dintre ei, ceva mai în vârstă decât ceilalți, un tip cu mult farmec, dar și cu renume în creștere în lumea interlopă, e logodnicul amfitrioanei. Party-ul e în nota obișnuită a petrecerilor adolescenților – dans, o amețeală care duce încet spre beție, sărutări furate – până când logodnicul propune un joc ale cărui reguli înfierbântă imaginațiile deja ațâțate. Perechile sunt trase la sorți dar, curios, Bazil, maestrul de ceremonii, trișează, optând pentru inteligență în locul frumuseții.

— Mulțumesc! rosti înțepată Ilinca.

— Curios, reluă Gelu, pentru că inteligența partenerei te interesează când ești în vârstă, adolescent fiind, ai nevoie de altceva… O scurtă paranteză, în lumea zvonurilor, care mai totdeauna are un temei real – se vorbea cu respect de averea domnului Vlădescu – bijuterii, aur, ceva dolari, poate. Bazil, logodnic conștiincios, își ia rolul în serios și adună mulțimea de amănunte care fac viața de zi cu zi a viitorului socru… de exemplu, că își petrece cea mai mare parte a timpului în mansardă… Unde ți-e patul, acolo îți sunt și banii, spune un proverb chinez. Nu cred că Bazil era la curent cu înțelepciunea asiatică dar, școlit în lumea interlopă, a ajuns la aceeași concluzie… Cum să descopere ascunzătoarea? Nu-i putea pretinde Marisei să-l ajute să-i fure dota. Speranța rămânea Ilinca despre a cărei minte nu auzise decât superlative la pătrat… Am fost în mansardă și, având drept ghid declarația domnișoarei Ilinca de acum douăzeci de ani, am încercat să refac raționamentul lui Bazil… Bineînțeles, ghiveciul cu flori nu mai era pe masă… dar masa există și acum… Da, domnișoara Ilinca, în masă era ascunzătoarea și, grație dumitale, Bazil ar fi ajuns bogat.

— Cine l-a împiedicat?

— Asasinul!… Din nou, o scurtă paranteză.

— N-ar fi mai bine să-l demascăm fără paranteze, propuse Anca. Totuși, am vrea să și dormim în noaptea asta.

— Care erau perechile în seara aceea? întrebă Gelu.

— Ilinca și Bazil, Marisa cu Silviu, Mircea cu Anca și eu cu Bob, răspunse prompt Olimpia.

— Perfect… Pentru voi Bazil nu era decât un tânăr fermecător, cu succes la dame și bosă de șef și nu erați în nici un fel interesați de felul cum își agrementează „ora de întuneric”.

— Ba eu eram, recunoscu Marisa.

— Și domnul Tomescu, completă Gelu. Era singurul care-l cunoștea mai de mult pe Bazil și bănuia sau chiar știa ce hram poartă. Refuzul Olimpiei de a-l însoți în căutarea perechilor îi dă posibilitatea, unei deplasări solitare… Cu Anca se intersectează pe culoar, pe Marisa o vede ieșind dintr-o cameră și intrând în bucătărie… Rămâne ultima pereche, de fapt cea mai interesantă, pentru că și lui i se păruse ciudată alegerea Ilincăi… Singura încăpere în care puteau să se ascundă… era veranda… Intră și…

— Stop! se ridică Bob de pe pat. Înțeleg, o poveste frumoasă, cu deducții și supoziții interesante, dar intrați într-o zonă periculoasă.

— Intrăm, îl corectă Gelu… Numai că eu, cu douăzeci de ani după dumneavoastră. Veranda era goală, zărește însă lumină în mansardă… Să-l lăsăm pe domnul Tomescu să urce scara și să ne punem întrebarea: crima fusese comisă sau nu?… Dacă răspunsul ar fi „da” – nu uitați, mobilul îl reprezenta averea domnului Vlădescu – domnul Tomescu n-ar fi găsit decât un cadavru și, bineînțeles, i-ar fi înștiințat pe ceilalți.

— Ceea ce am și făcut, rosti rece Bob.

— Mai târziu, mult mai târziu… Deci, Bazil trăia…

— Domnule, ține seama că sunt cetățean străin… Atenție cum te joci cu vorbele! Pregătești o acuzație total nefondată.

— Până acum, singura acuzație este că urcai treptele, răspunse blajin Gelu… Când domnul Tomescu s-a apropiat de ușa mansardei, Bazil meșterea la blatul mesei… Este domnul Tomescu asasinul?… Puteți răsufla ușurat, domnule Bob, răspunsul este „nu”… N-aveți cum să parcurgeți cei șapte-opt metri de la ușa mansardei până la locul unde erau crosele de golf, să vă întoarceți încă cinci metri spre masă și să-l loviți pe Bazil fără ca acesta să nu aibă nici o reacție… Dar atunci ce facem cu domnul Tomescu pe care l-am pus să urce treptele până lângă ușa întredeschisă a mansardei?… Să-l lăsăm să-l spioneze pe Bazil… Brusc, lumina se stinge… Pași grăbiți, o vălmășeală de zgomote și totul reintră în tăcere…

Domnul Tomescu așteaptă câteva minute, intră, găsește comutatorul și aprinde lumina: decorul neschimbat, dar singurul personaj era mort… Am dreptate, domnule Bob?

— Aberații de minte bolnavă, răspunse acesta scârbit.

— Vă înțeleg că nu vreți să recunoașteți, oftă Gelu… Să-l abandonăm din nou pe domnul Tomescu și să plecăm în căutarea asasinului.

— Aș sugera tovarășului maior să pornească singur, pentru că noi dorim să plecăm acasă, zâmbi mieros Mircea.

— Să începem cu cei rămași în casă, continuă Gelu. În momentul crimei, Marisa și Ilinca conversează în bucătărie, la fel Anca și Mircea își furnizează alibiuri reciproce. Rămân Olimpia și Silviu… Olimpia poate fi exclusă.

— De ce, dom'le, pentru că ți-e verișoară? țipă Silviu. Dacă o excludem și pe ea, pică măgăreața cu asasinatul pe mine.

— Olimpia era prima oară în vizită la Marisa, habar n-avea de existența mansardei și de averea domnului Vlădescu… Rămâne, domnul Silviu: vizitator frecvent al casei, știind, prin tatăl dumnealui – persoană foarte informată – de averea domnului Vlădescu…

— Ce ți-am spus? se lamentă Silviu, luându-l pe Mircea drept martor… Ăsta a pus ochii pe mine. Mă vrea asasin și gata.

— Nu te neliniști, surâse Gelu. Chiar dacă ai fi vrut, pierduseși ocazia, altcineva ți-o luase înainte… Când ai ieșit afară, „să te răcorești în ploaie", crima fusese comisă.

— Bine, domnule, stăm de o oră și, fie-mi scuzată expresia, o frecăm pe loc, pe loc, ca să ne întoarcem la varianta cu hoțul? se enervă Anca.

— N-aș zice hoț, ci mai curând paznic, precizează Gelu… Cine putea aprecia exact pericolul, văzându-l pe Bazil dibuind ascunzătoarea?

— Domnul Vlădescu, șopti Olimpia.

— *Papá* era la bridge, țipă Marisa.

— Toate bridge-urile au un sfârșit. Când al lui s-a încheiat, l-a apucat dorința să vadă cum se distrează tânăra generație. Ajuns acasă, stupoare! Luminat era doar holul de la intrare și podul… Podul, fieful lui, tabú și pentru Marisa, darmite pentru străini… Urcă pe scara de

serviciu și, prin geamlâcul ușiței, zărește un necunoscut trăgând blatul măsuței… Decizia o ia într-o fracțiune de secundă… Se strecoară în încăpere; lângă ușiță, la jumătate de metru, comutatorul, sub el, crosele de golf…

— O minciună ordinară, începu să plângă în hohote Marisa. După bridge, *papá* s-a dus la întreținuta lui, la…

— La doamna Lulu Modiga… dar mai târziu, Taina ascunzătorii fiind păstrată, încearcă să mascheze asasinatul într-o tâlhărie. Ia singurul obiect de valoare din încăpere – bomboniera de argint – și dispare. Am avut două conversații azi cu doamna Modiga, ultima telefonică, chiar de aici… Își reamintește perfect noaptea aceea. L-a auzit intrând și apoi deschizând ușa de la debaraua folosită pe post de cămară. Și-a pus un halat pe dânsa și a ieșit să-și întâmpine oaspetele: domnul Vlădescu era în bucătărie și arunca în coșul de gunoi niște stinghii de lemn de formă ciudată. „E un băț cu care m-am apărat de câini”, i-a spus și, acoperind grăbit coșul, s-a ridicat s-o întâmpine. „Trebuia să-l arunci pe drum, ce l-ai mai cărat în casă?” a râs ea, gândindu-se că e o ciudățenie de om în vârstă, și povestea i-a ieșit din cap. A doua zi dimineață, când s-a uitat în debara, a găsit într-un colț bomboniera, învelită într-un ziar. La întrebarea ei, domnul Vlădescu a susținut că o adusese de vreo două săptămâni, fiind cadoul lui pentru apropiata ei aniversare. A intrigat-o minciuna dar plăcerea îi era prea mare pentru a-l contrazice… Acum, însă, e gata să jure că bomboniera a apărut în noaptea aceea…

Doar plânsul cu suspine al Marisei puncta tăcerea. Privirile le erau jenate, încercând s-o ocolească, iar cuvintele le veneau greu pe buze, fiecare sperând că altul va vorbi primul.

— Ne pare rău, se decise Ilinca. Se ridică de pe scaun și se apropie de Marisa: te putem ajuta cu ceva?

Cu un gest obosit, Marisa refuză. Ilinca se întoarse spre Gelu:

— Nu cred că era nici momentul și nici locul pentru demonstrația dumitale de profesionalism… O elementară decență… În fine, acum sper că putem pleca?

— Nu vă interesează ce s-a întâmplat cu domnul Tomescu, că doar îl avem martor la crimă? Nu vă interesează ce s-a întâmplat cu averea domnului Vlădescu? se miră Gelu.

— Nu, se alătură Mircea Ilincăi, ridicându-se de pe scaun.

— Ei, atunci poate vă interesează cine-i asasinul domnului Vlădescu.

— Nici… Ce-ai spus? silabisi Mircea, vocea fiindu-i acoperită de exclamațiile uimite ale celorlalți.

— *Papá*, asasinat? se îndreptă Marisa, ca-n transă, spre Gelu.

— Moarte survenită prin asfixie, cu o pernă aplicată pe față. Asasinul a gândit bine: simptomele sunt asemănătoare cu cele ale unui stop cardiac, lucru perfect normal la vârsta și epuizarea lui fizică.

— Care?… Care dintre ei? răcni Marisa, gata să se repeadă spre cei care o priveau paralizați.

— Să încercăm să aflăm, o liniști Gelu, împingând-o ușor spre fotoliul de pe care se ridicase… Pentru asta, volens-nolens, trebuie să ne întoarcem la averea domnului Vlădescu, pentru că evenimentele de azi decurg din cele de acum douăzeci de ani… Părăsind mansarda, domnul Vlădescu își credea comoara în siguranță. Nu bănuia prezența unui martor. Când se liniștește primul val al anchetei, descoperă dispariția comorii… De aici, domnul Vlădescu nu ne mai interesează ca personaj: va face câțiva ani de pușcărie, bolile îi vor măcina trupul, mintea i se va tulbura treptat, amintindu-și mereu seara aceea în care a rămas sărac și e persecutat de obsesia hoților: în permanență are la îndemână un baston, ca mijloc de apărare… Ca în orice piesă, la dispariția personajelor principale, cele secundare le iau locul… În cazul nostru, domnul Bob… N-ați vrea să continuați dumneavoastră povestea, oricum, o știți mai bine decât mine…

— Să vedem ce poftă de râs o să aveți mâine, când veți primi o notă de protest din partea ambasadei mele, scrâșni din dinți Bob.

— Bine, o continui tot eu, oftă Gelu… Deci, îl lăsasem pe domnul Bob în tête-à-tête cu cadavrul. Observă la măsuța la care meșterea Bazil un detaliu nepotrivit cu scena care i se întipărise în minte înainte de stingerea luminii… Curiozitatea e mai mare decât teama și, după câteva minute, descoperă ascunzătoarea… Ce era înăuntru, domnule Tomescu?… Păcat că nu vreți să mă ajutați, ar fi mai simplu… Sigur, aur și bijuterii, poate și ceva valută… Știa că, odată cu venirea miliției, nu va putea părăsi casa cărând prada. Singura soluție: găsirea

unei noi ascunzători, urmând ca mai târziu să-și recupereze bunurile… Trebuia să-și asigure un alibi… În viteză, demascarea Ilincăi și a uneia din perechile ascunse în întunericul camerelor, apoi, redescoperirea cadavrului… Cam asta ar fi seara de acum douăzeci de ani…

— Incredibil, murmură Silviu.

— Și improbabil completă Mircea. Îl bătu pe Bob pe umăr: bătrâne, nu te turmenta din cauza scornelilor astea.

— Bob, nu zici nimic? șuieră Anca.

— Ce să mai spună?! surâse Gelu… În primele luni după acea seară a tot încercat să vă viziteze.

— Adevărat, șopti Marisa.

— Apoi, căsătoria, urmată destul de repede de plecarea în Franța… Revenirea în țară după douăzeci de ani și primul gând la vechea prietenă… Știe că situația materială nu vă este prea roză și speranța îi renaște în suflet… El v-a propus petrecerea din seara asta, chiar oferindu-se să suporte cheltuielile…

— Da, confirmă Marisa… Credeți că timp de douăzeci de ani averea lui *papá* a rămas, aici, în casă?

— Exact. De altfel, domnul Tomescu poate să ne confirme.

Bob ridică din umeri, privind fix becurile lustrei.

— Domnule Tomescu, vă dau o veste neplăcută, arboră Gelu o mină tristă. Colegii mei au descoperit ascunzătoarea… da, sub prima treaptă de la gura podului.

— Bravo, aplaudă zgomotos Bob. Înseamnă că ați găsit și ceea ce numiți dumneavoastră „comoara”.

— N-aveam cum, că era în buzunarul dumneavoastră, surâse Gelu… Am găsit însă impresiunile unor amprente… în praful adunat în atâta amar de vreme… Și au colegii mei niște aparate care pot determina destul de precis chiar și vechimea depozitelor de praf… Când scormonești în el, praful îți intră pe sub unghii…

Bob își băgase mâinile în buzunarele pantalonilor; apoi răsuflă adânc și rosti cu greutate:

— Da… am căutat acolo… Și?!

Marisa zvâcni de pe fotoliu, repezindu-se spre el:

— Asasinule!

— Să nu ne grăbim, o liniști Gelu… Domnule Bob, să vă răspund la întrebare: ați găsit ce căutați și… dar, să-l lăsăm pe domnul Tomescu să coboare treptele și să vedem

ce se mai întâmplase în timpul acesta pe verandă… Colegii mei au stabilit că fotoliul pe rotile al domnului Vlădescu a avut niște itinerarii ciudate prin încăpere… un fel de triunghi: de la fereastră, sub scară, de acolo, la baza scării și înapoi, la fereastră. Rotilele scârțâie destul de tărișor în mișcare și e greu de presupus că deplasarea prin încăpere a domnului Vlădescu coincidea cu aceea a domnului Bob pe trepte… Să zicem că domnul Vlădescu a avut o premoniție și își așteaptă vizitatorul sub scară… Ușa se întredeschide și, în încăperea cufundată în întuneric, pătrunde o siluetă care urcă treptele. Undeva, sus, se oprește și începe să meșterească ceva la o treaptă… Cine era necunoscutul? Noi știm că era domnul Bob, dar domnul Vlădescu habar n-avea. Dar, nici nu-l interesa personajul, ci finalul scenei. Din poziția în care se afla, ridicând brațul, trece încetișor bastonul prin balustrada scării… Și așteaptă… Nu mult, pentru că domnul Bob începe coborârea care se termină cu un plonjon. Domnul Vlădescu își deplasează fotoliul lângă trupul căzut și începe să-l caute prin buzunare… Acum, poți să ne spui, domnule Tomescu, ce aveai în buzunare?

— Nimic.

— Ei, un pic de fair-play, îl dojeni Gelu. Ți-am spus că praful ăsta e dat naibii… intră și în stofe.

— Doi săculeți de pânză plini… nu știu cu ce, recunoscu posac Bob.

— Ei, lasă că lămurim noi și treaba asta, îl asigură bonom Gelu. Deci, domnul Vlădescu găsește săculeții, dar n-are timp să-și savureze succesul pentru că, între timp, în scenă apăruse un al treilea personaj… Asasinul!

— Cine? întrebă în șoaptă Marisa.

— Să-l descoperim împreună, propuse Gelu… Zgomotul căzăturii domnului Tomescu s-a auzit în toată casa… În acel moment Marisa era cu mine… Ceilalți?

— Intrasem în camera în care l-am găsit pe Mircea leșinat, răspunse Olimpia.

— Nu știam că leșinase și-l așteptam să aducă vinul, râse nervos Anca.

— În bucătărie, rosti sec Ilinca.

— Verișoara matale mă trimisese să văd ce e cu lumina, se scuză Silviu.

— Perfect! aprobă Gelu. Se ridică de pe colțul mesei și se apropie de plutonierul major. Îi murmură câteva cuvinte la ureche și acesta părăsi încăperea… Sita începe

să cearnă. Eliminând perechile, rămân solitarii: Anca, Ilinca și Silviu… Dacă doamna Tomescu cunoștea intențiile soțului, nu s-ar fi dus să-l urmărească și să-l deranjeze în toiul acțiunii.

— Nu știa nimic, mormăi Bob.

— Nici în acest caz n-avea de ce să plece în căutarea dumneavoastră… Poate vă bănuia într-o companie plăcută, dar nu era momentul unei scene de gelozie… mai ales că dânsa aștepta vinul promis.

— *Goujat*! șuieră Anca.

— Domnișoară Ilinca, dumneavoastră parcă erați în…?

— Bucătărie. Beam apă minerală, fumam și așteptam să se aprindă lumina. Dacă aș fi știut că o să am nevoie de un alibi, îmi alegeam un partener… chiar și pe dumneavoastră.

— S-o iau drept compliment? surâse Gelu… Deci, rămâneți în bucătărie, savurând țigara iar noi să vedem…

— Dom'le, degeaba te holbezi la mine, că n-am ucis pe nimeni, țipă Silviu, bătând cu pumnul în masă.

— Erai singurul care circula prin casă în acele momente.

— Fir-ar a dracului de lumină, se vaită Silviu. Eu mă simțeam bine și în întuneric, dar verișoara asta a matale, zor-nevoie să-i repar lumina… Verificați siguranțele, îi înflori o undă de speranță în privire, o să-mi găsiți amprentele… Și apoi, chestia cu praful, băgați-mă la toate detectoarele: nas, gât, urechi, unghii, haine și ce mai vreți dumneavoastră… n-o să găsiți praf din ăla.

În timp ce Silviu se lamenta, în cameră reapăru plutonierul major; schimbă în șoaptă câteva replici cu Gelu.

— Dom'le, ai auzit ce ți-am spus? se enervă Silviu.

— Fruntea sus, domnule Silviu. Nu vă învinuiește nimeni… Doar aveți un alibi de necombătut, furnizat de singura persoană pe care n-o putem bănui că ar minți ca să vă apere.

— Serios?!… De cine? se bâlbâi Silviu.

— De domnul Vlădescu.

— O glumă sinistră, rosti scârbit Mircea.

— Glumă?!… În nici un caz… Vă reamintiți, am presupus că deplasarea domnului Vlădescu, de la fereastră sub scară, s-ar fi datorat unei inspirații de moment… E o

presupunere falsă: nu pe domnul Bob îl aștepta domnul Vlădescu, ci pe altcineva.

— Nu ne mai fierbe atâta și spune odată! se impacientă Olimpia.

— Pe persoana care, pătrunzând înainte pe verandă, urcase treptele și aștepta derularea evenimentelor în mansarda întunecată… Or, în acele momente, domnul Silviu flirta, *à sa maniere,* cu Olimpia.

— Cine? țipă Marisa.

— Domnișoară Ilinca, sper că acum putem stinge țigara pe care o fumați în bucătărie și să vă readucem în încăperea pe care, de fapt, n-ați părăsit-o până în momentul rostogolirii spectaculoase a domnului Bob… în mansardă!

Ilinca râse sec:

— Sper că e doar o indicație aberantă de regie… Desigur, deducțiile de până acum v-au extenuat… Lăsați-mă, totuși. În bucătărie și găsiți asasinul!

— Eu v-aș lăsa unde vreți, dar colegii mei se opun… Au descoperit o mulțime de chestii: că ați fost în pod, că ați împins scaunul domnului Vlădescu de la scară la fereastră… chiar și locul unde ați ascuns săculeții… da, da, în masca chiuvetei din bucătărie… Ce urmează e doar o simplă problemă de tehnică… V-am spus, avem aparate dintre cele mai sofisticate: perna cu care l-ați asfixiat, scaunul pe care l-ați împins, săculeții pe care i-ați ascuns, chiar și hainele domnului Vlădescu, toate depun mărturie împotriva dumneavoastră… Vorbele pot fi combătute, probele materiale nu… Desigur, puteți invoca și lipsa șansei: cine să fi bănuit că unul dintre invitați e milițian? Altfel, moartea domnului Vlădescu putea rămâne foarte bine, măcar pentru minimul de timp de care aveați nevoie, rezultatul unui infarct… Totuși, nu înțeleg de ce?… Un biet bătrân, fără apărare…

— Nu știu… n-am vrut… Cuvintele i se înecau în hohote de plâns… Când a desfăcut săculeții… O lanternă era pusă pe una din trepte… S-a aplecat spre lumina ei și aurul lucea stins… pietrele zornăiau… Am uitat cine sunt, unde mă aflu… Ani de privațiuni, de insuccese… Săracă, dar cinstită!… O clipă, doar de o clipă aveam nevoie și mizeria poleită în care trăiesc se transforma în bogăție… în bogăție!… Am încercat să-i smulg săculeții din mână și să fug… Și atunci, bătrânul, paraliticul despre care știam că de ani de zile n-a scos o vorbă, m-a îngrozit… Avea o

voce gâjâită, venită parcă din altă lume: „Sunt ai mei, Ilinca!”… Mă recunoscuse… Nu știu cum m-am trezit cu perna în mână… Și am început să apăs, să apăs…

Mai târziu, pe drumul de întoarcere spre casă, Olimpia se lansase într-o analiză amănunțită a evenimentelor serii:

— Dacă n-aveai aparatele ălea sofisticate, deducțiile tale nu făceau doi bani… Vorbeai de ți se usca gura, dar probe ioc.

— Să-ți dezvălui un secret, surâse Gelu. Chestia cu aparatele e trucul care-i zăpăcește pe profani. Cele pe care le avem fac ele destule, nimic de zis, dar rezultatele cer timp… iar eu, în seara asta, nu de probe aveam nevoie, ci de mărturisiri complete.

Olimpia cugetă câteva clipe la cele aflate și lansă întrebarea:

— Bine, dar atunci cum de-ai știut că e Ilinca?

— Să-ți dezvălui un al doilea secret, șopti misterios Gelu. Vlădescu, înainte de a muri, a reușit să deseneze un „I” în iaurtul scurs pe măsuță… Cum Ilinca era singurul nume care începea cu inițiala respectivă…

— Te-am întrebat serios! se burzului Olimpia.

— Serios?!… Bine! Atunci, un al treilea și ultim secret. Deși pe ăsta ar trebui să-l știi, că înghiți literatură polițistă cu toptanul… În situațiile astea, „de spațiu închis”, de la Agatha Christie încoace, vinovatul e persoana asupra căreia se îndreaptă cele mai puține bănuieli.

— Aha! Ilinca…

— Nu. În principiu, ar fi trebuit să fii tu, dar, ca să nu-mi reproșezi iarăși că sunt lipsit de maniere, am ales-o pe următoarea din top… Noapte bună, doamnă, și vă rog să contați pe mine și la următoarele petreceri aniversare.

DUMINICĂ…

Deși sunt un tip eminamente lucid și n-am crezut niciodată în semne, vise și ghicitul în cafea, nu pot să nu constat că în chestia cu zodiile se ascunde o drăcie pe care, cu siguranță, grație celor mai moderne mijloace de investigație bazate pe microprocesoare, lasere de tot soiul și analize matematice, știința o va explica și utiliza în mod fericit, pentru mai binele miliardelor de semeni ce se agită încoace și încolo, dirijați de astrele ce împânzesc bolta și care, departe de a fi nepăsătoare, cum ar vrea să pară, își fac un punct de onoare din a se amesteca în toate afacerile noastre, mai mult sau mai puțin amabile.

Deci… Sunt născut sub semnul Capricornului și treaba asta se dovedește foarte neplăcută. Lăsând la o parte faptul că nu e nici o plăcere să-ți sărbătorești ziua de naștere în miez de iarnă, când tot invitatul consumă doză dublă de calorii și de tării, să ne ocupăm un pic de câteva trăsături temperamentale care-ți fac tot felul de pocinoage. În primul rând, lenea! Da, ce să ne ascundem după deget, capricornii sunt funciarmente leneși, dar… căci asta e chestia: caracterul contradictoriu al blestematului de țap care ne slujește drept totem… leneșii altor zodii își consumă viața liniștiți, lăsându-se pradă voluptoasă trândăviei. Pe când Capricornii, ambițioși, vor să demonstreze lumii că mor de dorința de a munci porție dublă și, rupți între ambiție și predestinare, tânjesc după dulcele farniente, iar când li se ivește posibilitatea să huzurească în tihnă, dau din coate și se agită ca bezmeticii, doar, doar va observa cineva cât de activi și grozavi sunt ei… Ca să nu mai vorbim de o altă trăsătură detestabilă, aceea că ar dori să fie, vorba oltencei de mătușă-mea, „și cu cloța grasă și cu puii toți”, ceea ce, e clar, nu se poate. Prin urmare, chiar dacă un capricorn își vede visul cu ochii, e tot degeaba… spre exemplu, de câte ori câștig câțiva poli la loz în plic, sufăr ca un câine că n-am câștigat o Dacie cu motor pe motorină. Ceea ce, evident, nici nu se poate, nici nu este sănătos, căci, dacă daciile ar avea motorul pe motorină, cum ar mai da zarzavagii trei sute de mii pe Aro…? Și așa mai departe. Trist, foarte trist…

Iată, chiar acum, în loc să mă cuibăresc binișor în patul călduț și să citesc cărticica aceea despre ozeneuri și vizitatori veniți din alte lumi, scrisă cu vervă și inteligență de amicul meu pilotul, mă perpelesc precum martirii pe rug, cu sentimentul că trag chiulul de la o mulțime de acțiuni de primă necesitate pentru binele colectiv. Degeaba am scăpat ca prin urechile acului de o misiune care cerea vreo două nopți de veghe prin inima Moldovei, degeaba am fentat „crosul de primăvară” și un concurs de orientare turistică, zadarnic am spus un „nu” răspicat Olimpiei care mă solicita la bătutul covoarelor sub motiv că iubitul ei consort are gripă. Fără rost m-am sustras unei invitații într-o familie cu trei fete de măritat și unei nunți cu dar la țară… Acum stau ca un neghiob și-mi fac liste cu treburi de primă urgență, cum ar fi spălatul ciorapilor pe care i-am pus la muiat în cadă, participarea la munca patriotică de plantare a panseluțelor în fața blocului, vizita la mătușă-mea, care zicea că nu se simte cine știe ce, deși precis e doar un tertip de-al ei să mă invite la cine știe ce fantezie culinară pe bază de fasole ori praz.

De fapt, am luptat cu atâta îndârjire pentru această duminică liberă dintr-un motiv foarte serios. Aveam nevoie de un răgaz pentru a cugeta pe îndelete la o chestiune foarte importantă, aș îndrăzni să spun de viață sau moarte, dacă nu m-ar jena formulările pompoase. E vorba, nici mai mult nici mai puțin, de viitorul meu. Da, da, de viitor, căci sunt foarte nemulțumit de starea mea actuală. Ca să nu exagerez, mai curând îngrijorat și, ca să fiu și mai exact, sâcâit de insistențele amicilor binevoitori care, în loc să-și vadă de necazurile lor, mă pisează cu tot soiul de sfaturi, priviri compătimitoare și vorbe în doi peri… O, nu e deloc ușoară situația celibatarului în lumea modernă. Cum ai sărit peste treizeci de ani, fără să-ți pui pirostriile, devii victima unui complot universal… colegi, prieteni și mătuși se coalizează într-o unitate de gând și simțire demnă de o cauză mai bună… „Am o prietenă care…”, „Verișoara Tanța, săraca, ce situație, ce caracter…”, „Nepoțica mea, medicinista…”, case, apartamente, permanent natural, unchi veterinari, mașini și rude cu gospodărie la țară, limbi străine și trupuri de statuie, talente culinare și știința de a se purta în societate… mă rog, tot arsenalul îmbrobodirii… Toate împotriva bietului burlac ce nu-și dorește decât un pic de pace, să stea în colțișorul lui și să-și spele tihnit șosetele.

Iată, de câțiva ani buni sunt în rolul celui pus la stâlp: „Ce dracu, mă, n-ai văzut-o pe X. cum te soarbe din ochi? Știi cât are pe CEC?”, „Gelușoru, am o prietenă, o scumpă mică… face niște zacuști…”, „Mă, Gheorghe, mă, vino în sat la noi, s-alegi o fătuță pe cinste…” Ce aveți cu mine, oameni buni? Îmi văd de treabă, și nu-i ușoară, nici prea veselă, sunt în corul sindical, plătesc tot felul de contribuții și nu cer nimic decât să fiu lăsat să-mi hotărăsc… Ce să hotărăsc? Asta e întrebarea… Căci, cu toată sinceritatea, n-aș putea spune că actuala mea situație mă încântă… Capricornul săracul… Oricum, nici așa, să te lași ca vita dusă la tăiere… Și, la urma urmei, n-am nimic împotriva însurătoarei… Dar, tovarăși, dumneavoastră n-ați auzit de Platon? Nu vă reamintiți ce spune el despre cele două jumătăți, rupte și aruncate în lume? Căci vin și vă întreb, unde este jumătatea mea?… Un moment, sună cineva la ușă…

Noroc că n-am deschis. M-am strecurat cu pași de sioux și m-am uitat pe vizor: era Mery, profesoara de engleză de la patru care, zor, nevoie, vrea să mă fericească cu ore de limbi străine duminică dimineața… Și asta stă la pândă, doar, doar voi avea o clipă de slăbiciune… Pe geam se zărește cerul mohorât și crengile triste, dezolate de primăvara asta care nu mai vine… De fapt, este exact vremea cea mai potrivită pentru o partidă de leneveală. Îmi fac două ochiuri cu slănină, un fel în care, fără false modestii, sunt maestru, închei cu o ceașcă barosană de ceai de sunătoare și dau dracului ciorapii puși la înmuiat, joi vine Lenuța la curățenie și s-o descurca ea într-un fel… O, voi, care vreți să mă vedeți fericit cu de-a sila, cum puteți ști cât de fericit poate fi un bărbat de patruzeci și… de ani, de îndată ce s-a închis în dezordinea celor două cămăruțe simpatice în care e rege și n-are de dat socoteală nimănui dacă își ține batistele în sertarul bufetului ori pune scrumul în ghivece și doarme cu basca pe cap? E clar, discuția nu are rost. V-am spus, n-am nimic împotriva căsătoriei, numai că n-am găsit încă persoana potrivită… Cum ar trebui să fie ea?… Ce să mai discutăm, tot n-ați înțelege. Mai bine, acum că ochiurile și slăninuța s-au așezat binișor, cu ceaiul deasupra, să savurăm o porție de lectură în patul cald, aruncând din când în când o privire spre cerul înnourat… Și așa, cred că am adormit…

Dar, ori de câte ori lucrurile par să se așeze spre tihnă, trebuie ca secolul ponoaselor și fericirilor căruia se pare că am fost dintre toți aleși, secolul XX prin urmare trebuie neapărat să se anunțe. Și cât mai strident, desigur. O, tu Marconi ori Edison ori naiba știe care a avut nefericita idee, sper să vă răsuciți în sicriele voastre ori de câte ori vă pomenește printre dinți vreunul dintre urmași. În orice caz, cuvintele ce le-am oprit între buze ar fi făcut să se înfioare un detașament de mercenari uitați într-un fort din deșert… Când sună telefonul, cel puțin în situația mea, urmează o adevărată tevatură, cu haine aruncate de-a valma și cursă de obstacole, spre cine știe ce nenorocit de delicvent ori afacere bine înnodată. Cam așa s-a întâmplat și de data asta… cel puțin în prima parte…

— Tovarășul maior Ionescu…

Era clar. Nu vă grăbiți cu concluziile pripite… Treaba era mai albastră decât credeți. Dar… îmi pare rău, textul ca atare nu vi-l pot relata în detalii, era vorba nu de șeful meu direct, ci de… în fine, șeful șefului. Iar misiunea mi s-a comunicat pe un ton alb, deși, cum veți vedea, îmi deschidea perspective caleidoscopice. Scurt: ținându-se seama de calitățile mele profesionale precum și lingvistice (amicul meu ABC făcea cu o regularitate de ceasornic glume pe seama orelor de engleză cu dulcea mea vecină), mi se încredința o sarcină excepțională: trebuia să iau legătura și să acord tot ajutorul unui agent al Interpolului venit în misiune… Credeți că era vorba de o farsă? Da’ de unde… anumite indicii pe care mă văd obligat să le trec sub tăcere mi-au dovedit pe loc trista realitate. Cum aveam să iau legătura cu respectivul agent? Să stau liniștit la mine acasă, că are agentul grijă să mă contacteze. Și, mai ales, să fiu atent cum mă port, să nu mă fac de rușine… Într-un cuvânt, să fiu pregătit, afacerea e urgentă-urgentissimă… Am pus receptorul în furcă și, deși chiar în ajun mă lăsasem de fumat, am aprins un Pescăruș scuturat. Am privit pe fereastră. Se întunecase. Cerul era negru, doar o steluță verde și foarte strălucitoare arunca o rază care părea să mă caute, ca spotul unui minuscul reflector… Auzi, ce chestie! Interpolul mai lipsea și încă într-o zi de duminică!… Ei, dacă-i bal, bal să fie! Deci, să ne pregătim, tovarăși…

M-am hotărât să fac un duș și să-mi schimb maieul, ba chiar să încep și flaconul de Denim primit de la o admiratoare, să vadă interpolistul că nici noi nu suntem de

la coada vacii. În vreme ce mă frecționam energic cu apa de colonie, mi-am revizuit în creier cunoștințele dobândite la ultima reciclare, apoi am îmbrăcat costumul la două rânduri cu care m-a cadorisit mătușă-mea în ideea că voi avea nevoie ca ginerică și am căutat manualul „învățați engleza fără profesor”… Tocmai ajunsesem la lecția 13: „*În the classroom*” când a sunat soneria… Musafirii sau Interpolul?… Cu inima bătând de o firească nerăbdare m-am apropiat de vizor: nimeni! Alt țârâit, din nou privesc, aceeași situație… Enervat, am deschis ușa: pe palier, în afara unor persistente mirosuri de bucătărie tradițională, nimeni… deși soneria continua să țiuie… a naibi sculă, iar s-a stricat, mi-am zis, smulgând firul… Și m-am întors să confecționez un afiș și să caut o pioneză. Dar am rămas, vorba mătușii mele, olteanca, precum vițelul la poarta nouă: în fotoliul îmbrăcat în cretonă galbenă se afla, picior peste picior, o făptură neobișnuită.

Mă jenez să mărturisesc, dar prima mea reacție a fost un sughiț zdravăn. Și totuși, de-a lungul anilor reușisem să-mi stăpânesc în bună măsură reacțiile – sper că ați văzut filme cu polițiști ori diverși detectivi, mai mult sau mai puțin particulari – ei bine, ați remarcat că prima armă a vajnicilor luptători cu fărădelegea e calmul olimpian, întrerupt, de la caz la caz, de scurte scene violente, în care sunt puse în valoare cunoștințele de *clos-combat*. Ei, cum vajnic luptător sunt și eu, printre obligațiile de serviciu se aflase și calmul – plus politețea care, după cum știți, pe meleagurile noastre a înlocuit *clos-combat*-ul. În acest caz ați înțeles cât de neobișnuit fusese sughițul acela… Și totuși, să vă fi văzut în locul meu…

Pe fotoliul îmbrăcat în cretonă galbenă, cu crenguțe de măr, privindu-mă cu un aer ușor jignit, se afla o femeie – vă rog, nu râdeți și nu faceți aluzii ironice asupra faptului că asemenea prezențe sunt obișnuite în locuința subsemnatului. Nu, tovarăși, asemenea făpturi n-am avut și sper că nu voi mai avea ocazia să întâlnesc…

Femeia care mă privea cu un aer ușor jignit semăna într-un chip izbitor cu una din fotografiile din albumul de familie pe care-l păstrează mătușă-mea și care fotografie – dagherotip, mai exact – reprezintă pe o străbunică din partea tatei – mama, Dumnezeu s-o odihnească, se trăgea dintr-o familie de țărani săraci… Deci, străbunica mea, rochie de mătase, gușa porumbelului, strânsă pe o talie incredibilă, botine cu

nasturi, mâinile în mitene sprijinite pe o umbrelă trandafirie cu mâner – cap de papagal, mă privea de sub borul pălăriei uriașe cu fructe și voaletă violet, cu capul ușor aplecat pe o parte și buzele strânse într-o strâmbătură vag dezgustată. Lângă ea, pe covor, se odihnea o sacoșă uriașă, dintr-o stambă cu flori mari. Ne-am privit ca doi câini de porțelan – cunoașteți expresia, desigur! – eu am sughițat din nou și făptura a rostit, vorbind pe nas:

— Bea o gură de apă…

Ce ați fi făcut în locul meu?… Ei, vedeți că nu puteți răspunde? Eu unul am reacționat admirabil – cel puțin așa socotesc – mi-am scos deci o țigară și, negăsind bricheta, m-am deplasat la bucătărie unde am aprins-o cu un chibrit de menaj, profitând de ocazie să urmez și sfatul dat de… ia ascultă, mi-am zis apoi, cum naiba a ajuns parascovenia asta în casa mea?

— Pe ușă, tinere! mi s-a răspuns prompt din cameră.

M-am repezit, plin de o furie bine temperată:

— Cine dracu ești dumneata și ce cauți în blestematul ăsta de fotoliu?

— Foarte urât, tinere. Ce limbaj folosești! Nu-i nici un mister, venirea mea ți-a fost anunțată. Nu-ți pot spune numele adevărat, sper să înțelegi de ce. Mă poți numi XX201.

— Stai puțin, cocoană! Ia-mă ușor, că amețesc! Doar nu vrei să spui că…

— Sunt agentul Interpolului XX201, la dispoziția căruia ți s-a comunicat că te afli.

— Sfinți părinți… Scuzați-mă, pot să mai beau un pahar de apă?

— Cred că ar fi mai nimerită o tărie… așa i se spune, nu? Și cred c-ar fi gentil să-mi oferi și mie, spuse XX201, ridicându-și cu un gest cochet voaleta.

Am privit-o din nou, am privit și capul de papagal care se chiora la mine și m-am retras în bucătărie. În timp ce puneam pe tavă paharele și sticla de palincă – pe care o primisem cadou de la o jună care mă vizitase într-o după-amiază ploioasă, voia s-o ajut în descurcarea ghemului încâlcit în care se zbătea ea și vreo trei pretendenți, care de care mai înflăcărat – deci, în vreme ce, meditam dacă palinca merge cu gheață, m-a străfulgerat o idee…

— Ia ascultă, cocoană XX și cum mai zici, ai vreo legitimație, ceva?… că e plină lumea de escroci.

— Poftim, a zis ea, scociorind în gentuța de mărgele… și a scos un dreptunghi de plastic verde, pe care se afla, pe lângă tot felul de ștampile, o fotografie. Am cercetat-o atent, încercând s-o compar cu trăsăturile celei care, cu mișcări delicate și împrăștiind miresme de flori uscate, se repezise la tavă și, cu acel gest scurt, din cot, care dovedește o lungă uzanță, aruncase pe gât, unul după altul, conținutul celor două păhărele. M-am grăbit să le umplu și să pun mâna pe unul din pahare, pe care l-am sorbit dintr-o înghițitură. Tăria mi-a fript gâtlejul și s-a prăvălit, ca un bulgăre de foc, direct în stomac.

— *À la votre*, a chițăit XX201.

— Și ce doriți de la mine?

— O sărătură, ceva, să meargă cu votca…

— E palincă, o băutură autohtonă. Votca e mai spre soare-răsare… Apropo, mă așteptam să fiți străin… mă rog, străină.

— He, he, a râs ea, scurgând ultima picătură din sticlă. Păi și sunt. Dar, știi regula, trebuie să ne pierdem printre băștinași. Le învățăm limba, obiceiurile, mă rog, ca animalul acela care-și schimbă pielea, ba nu, culoarea…

— Cameleonul… dar atunci, scuzați indiscreția, cum de purtați… mă rog, rochia asta, pălăria…

— Ce, nu-mi vin bine? mi-a zâmbit, mișcând cochetă vârful nasului care prinsese o culoare rubinie.

— Desigur… numai că… Știți, moda s-a schimbat, chiar și pe la noi…

— Nu se poate… Cei de la Serviciul de documentare au fost categorici. Cred că te înșeli dumneata, tinere.

— Mă rog, nu mă credeți… Deschideți televizorul și o să vă convingeți.

— Bine, voi remedia acest neajuns. Acum, te-aș ruga să-ți notezi ce ai de făcut… și să mai aduci o sticlă.

— Îmi pare rău, poate niște vișinată. Înainte însă, mi-aș permite să vă întreb: cu ce misiune ați fost trimisă… mă rog, dacă nu-i secret.

— Ha, ha, secret… sigur, sigur, totu-i secret. Bine, tinere, îți spun… ce ziceai de chestia aia?… băutura autohtonă… are un nume drăguț.

Ce era să fac? Am scurs resturile dintr-o damigeană și am pus carafa pe masă. XX201 și-a scos mitenele, și-a suflecat cu un gest absolut poalele rochiei, lăsând să se

vadă un jupon cu dantele și picioarele osoase, în ciorapi vărgați, și a tras carafa în față, sorbind cu sete.

— Minunat, a rostit, lingându-și buzele subțiri… Doar pe muntele acela, na, că uitai cum se cheamă, se mai bea pe timpuri chestie de asta.

— De, facem și noi ce putem. Spuneați că ați venit să…

— Stt, a rostit cleios agentul, privindu-mă cruciș. E vorba de un bandit. L-am urmărit o grămadă de vreme. Cum mă simte, o șterge… Mare tâlhar, domnule… Da', pun eu mâna pe el… Ha, ha, i s-a înfundat care va să zică… `Mneata îl dibuiești și eu îi pun mâna în gât…

— Mda! Semnalmente, nume…

— Semnal… A, nu, că se travestește. E maestru în alde-astea… da' nu ca mine, chicoti femeia. Între timp, înfățișarea i se deteriorase într-un chip greu de imaginat. Aerul acela, țâfnos, victorian, lăsase locul unei voioșii dezlânate, de pe pălăria căzută pe un ochi atârna un ciorchine de cireșe negre, până și capul de papagal își sticlea ochii cu o privire poznașă și bețivă… Unde naiba l-am pus?… Ce pacoste, dom'le, rochiile astea, nici un buzunar, nimic… stai, că l-am găsit, chicoti, scoțând din corsaj un plic alb cu o pecete de ceară roșie, cum vedem pe la muzee, pe ucazurile domnești. Uite, aici ai toate datele… citește-le și arde-le… Ha, ha, ha! să nu cadă în mâna dușmanului… Mai ai ceva de băut? întrebă, scuipând un sâmbure de vișină.

— Lapte.

— Câte grade are?

— Nu-i pe grade, e pe calorii.

— Calorii? interesant. Dar nu pot să risc. O să încercăm altă dată, când voi fi mai calmă. Mai întâi datoria, pe urmă plăcerea. Apropo, voi locui aici.

— Credeți că e potrivit? Știți, lumea…

— Tocmai. E bine să fim cât mai discreți. Te rog, consultă instrucțiunile și apucă-te de treabă! Eu mă retrag, cred că e cazul să-mi schimb și toaleta… Fir-ar ai naibii cu documentarea lor, paraziții!… Unde-i televizorul? Bun, transportă-l în cealaltă încăpere! Să ne potrivim ceasurile, spuse, uitându-se la cesulețul delicat pe care-l purta la gât, pe un lanț lung.

— Două și optsprezece minute.

— Perfect, peste douăzeci de minute, treisprezece secunde, ne reîntâlnim. Nu-i nevoie să mă conduci.

Ce era să fac? Am mutat televizorul – auzi, avea neapărată nevoie de distracție cucoana! – am strâns în grabă câteva obiecte de lenjerie care zăceau prin dormitor, am tras în pripă cuvertura peste așternutul deranjat și m-am întors în sufragerie. Totul era pustiu și liniștit. Am simțit nevoia să mă frec la ochi. Aș fi crezut c-am visat, dacă n-ar fi rămas martorii întâmplării: pahare, sticla și carafa goală și, mai ales, plicul alb, cu pecete de un roșu strălucitor. Am oftat și l-am deschis.

„Instrucțiunile" erau lapidare:

Popescu Ghe. Vasile, anul nașterii 1932, luna martie, ziua 14, locul nașterii comuna Fierbinți, județul Olt, tata Popescu Ghe. Ion, mama Popescu Anica. Înălțimea 172 cm, greutatea 75 kg, fața rotundă, ochi căprui, barba rasă, semne particulare n-are. Profesie necunoscută. Ultima adresă Sevastopol 4. Căsătorit, numele soției Popescu Ioana, muncitoare. Indicații speciale: individul e periculos. Se va acorda tot sprijinul pentru depistarea susnumitului și arestarea lui.

Am citit de două ori și am fluierat aria lui Leporello. Apoi, am pus mâna pe cartea de telefon și am parcurs lista miilor de Popești căutându-l pe Vasile din str. Sevastopol. Ei bine, nici unul dintre cei 269 de Popești Ghe. Vasile nu locuia pe strada cu pricina. Iată cum o chestie simplă ca „bună dimineața", la prima vedere, se dovedește mai complicată decât un ghem încâlcit la a doua vedere… Dar nici eu nu sunt omul care se lasă cu una, cu două. Am ridicat deci receptorul și am telefonat la Serviciul populației, unde am o cunoștință, o dulcică de fată cu glăscior de zână. Marilena – așa se numește dulcica – m-a depanat pe loc: Popescu Ghe. Vasile locuise pe strada Sevastopol. Familia se mutase însă într-un bloc nou, pe strada Amurgului 13 iar numărul de telefon era 72490… În fine, după mulțumirile de rigoare, am format numărul Popescului. În timp ce în receptor se auzea țârâind o sonerie îndepărtată, din dormitor au început să se reverse valuri de muzică populară… Ce naiba se întâmplă? mi-am zis, pregătindu-mă să pun receptorul în furcă.

— Alo, a rostit o voce de femeie ostenită.

— Tovarășa Popescu? atât am mai reușit să rostesc și am rămas cu privirea holbată.

Pe ușă, în melodia asurzitoare acum, se arătă o… cum să vă spun să înțelegeți mai bine? Cu siguranță și dumneavoastră, ca și mine, ați văzut în unele emisiuni de

sfârșit de săptămână, pe un fundal de mare autenticitate, cu fântână, gărduț frumos lucrat din carton și o tulpină înaltă de floarea soarelui stilizată, câte o reprezentantă a cântului popular care își aduce prinosul vocal spre deplina fericire a degustătorilor avizați… Ei bine, asta era. La mine în casă, pe mocheta mea cărămizie, stătea o țărancă tipică – cel puțin ce înțeleg prin asta realizatorii acestui soi de emisiuni. Nu lipsea nimic: nici ia frumos întinsă peste pepenașii sânilor robuști, nici fota sclipicioasă de paiete și fir, nici cordeluța de mărgele din plastic, nici cerceii de strass, nici curelușa bine strânsă pe mijlocul masiv, nici pantofii de lac cu tocuri cui. Iar fața, cât se zărea din marama învălătucită cochet, avea un aer sănătos și rumen. Ochii dați din belșug cu rimel îmi aruncau săgeți fierbinți iar gura bine rujată îmi zâmbea… Dumnezeule, avea chiar și strungăreață.

— Cine… cine…

— Alo! Fir-ai al dracului de bâlbâit, că te ții de prostii și nu lași oamenii în pace…

Trosc!… Am tresărit și am așezat ușurel receptorul în furcă.

— Este ora 2 și treizeci și opt de minute. Cu cine vorbeai?

— Cu tovarășa… Ia ascultă, cine ești dumneata și de unde…

— „Hai bădiță-n deal la vie, să culegem razachie”… Ce, nu mă mai știi, bade?… XX două sute…

Ei bine, nu mă sfiesc să mărturisesc, mi-am făcut cruce cu limba în cerul gurii și am închis ochii. Și așa, pe nevăzute, am bâiguit:

— Cine ești dumneata, XX201?… Cum este posibil?

— No, tulai, doamne, că nimic nu ți-e pe plac. M-am travestit, nu ziceai că nu mă potrivesc la chip și port cu băștinașii… Iaca, îs ca la televizor… Ce mai poftești acum?

Da, ca la televizie… ai dracu’, interpoliștii ăștia. Ce resurse, ce școală! Dumnezeule mare, cum să le mai scape ăstora criminalii, cu asemenea metode?… Am redeschis ochii. Da, era în fața mea, vajnică și cu strungăreață.

— Nu te supăra, poți să-mi spui cum ai reușit un asemenea travesti?

— He, he, râse cu toți dinții. Este doar o chestie de știință. O să-ți spun altă dată, când om avea vreme. Ei, cum stăm cu urmăritul? Este foarte grabnică treaba.

— Păi, i-am găsit adresa. Tocmai vorbeam cu soția.

— Ai găsit adresa? Ce mai șăzi? Pe cai, flăcăi…

— Un moment, să…

— Nu înțelegi! E un criminal periculos, poate scăpa.

— Bine, mergem. Dar, ar trebui să pui ceva pe dumneata. Știi, la noi nu-i obiceiul…

— Iară? Cum, doamne, iartă-mă, e moda la voi, dacă nici așa nu-i bine? Acu' nu pot să mă schimb, nu am vreme.

— Pune balonzaidul meu, că tot plouă.

— Stai să-mi iau sacoșa.

Am ieșit în ploaia care se cernea mărunt și am rămas întrebându-mă cum voi reuși să rezolv problema transportului spre strada aceea a Amurgului care nu-mi spunea nimic, în orice caz nimic bun – probabil un cartier nou, dar care?

— Ce șezi ca proasta-n drum?

— Ai o manieră de a vorbi, absolut penibilă. Și măcar de-ai vorbi într-un dialect anume… le amesteci una cu alta și nu reușești decât să fii vulgară. Mă rog, ai scuza că nu știi bine limba.

— Ie-te-te la el! Te-am întrebat, ce aștepți?

— Un taxi, poate avem noroc.

— Noroc, pe mă-sa… Hai, că am lăsat mașina pe aici, pe undeva…

— Ai mașină?

— Păi, cu ce credeai c-am venit, cu o farfurie zburătoare? He, he, râse parșiv și mă ciupi de braț… Da' unde am lăsat-o? Stai așa!

Scociorî o vreme prin sacoșa aceea în flori mari și scoase o drăcie, așa ca o cutiuță metalică, pe care o învârti încetișor spre cele patru puncte cardinale. Se auzi un sâsâit ușor și un beculeț verde sclipi intermitent.

— Aha! Uite, acolo, în dreapta… hai!

Ce să vă spun, muream de curiozitate să văd mașina. Vă dați seama, Interpolul, cu mijloacele de care dispune… Dar dezamăgirea fu totală: era o Dacie banală, ba chiar destul de rablagită, urcată *într-un peș*[1] pe trotuarul din fața blocului.

— Ce dracu are de nu intră? mă întrebă, încercând zadarnic să vâre cheia în broască.

— Ia să văd… A, idiotul de Toma de la șase. Ți-ai lăsat mașina pe locul lui și, de necaz, ți-a înfundat bețe de chibrit în broască.

— Foarte interesant. Trebuie să-mi notez metoda… Auzi, ce chestie, țâțâi admirativ, îndreptând cutiuța aceea metalică spre portieră, care se deschise ca prin minune. Urcă, ce stai! Știi să conduci?

— Păi, am și eu mașină, și încă una ca lumea, nu ca rabla asta. Dar duminica asta merg cei cu soț.

— Cu cine? mă întrebă, cuibărindu-se cam prea aproape de mine. Hai, bădiță!

— Cu soț… în fine, dădui a lehamite din umeri. Unde-i cheia?

— Care cheie? De ce nu pornești?

— De contact, stimabilo! Cum vrei să pornesc?

— Foarte curioși sunteți voi. Ce cheie, ce soț? Tot bombăni și nu pornești… Uite, e simplu. Ce stradă spuneai?

— Amurgului 13, am rostit, uitându-mă uimit cum apăsa niște clapete de pe bordul mașinii pe care, dintr-o dată începură să sclipească o mulțime de luminițe verzui, galbene, violete, în vreme ce automobilul începu să se miște, dădu înapoi, se roti strâns și se strecură cuminte printre mașinile îngrămădite pe alei, opri un moment, lăsând să treacă vreo trei automobile și apoi se înscrise pe șosea, începând să alunece ca pe o pernă de aer, lin, fără zdruncinături, deși știam precis că exact aici, lângă colț, era ditamai gropanul în care toți cei ce nu cunoșteau secretele locului se hurducau de săreau prin tavan.

— Formidabil, am reușit să rostesc, neputând să-mi iau privirea de la bord. Merge singură.

— Nu prea stai bine cu tehnica. N-ai auzit despre „mașini inteligente?”… Computere, știi ce-s alea?

Da, domnule, dați dracului nemții ăștia… sau americanii!… sau ce-or fi fost. Păi, dacă au reușit ei să inventeze mașini care se descurcă singure, ca niște căței dresați, pe străzile Bucureștiului la vremea când se întunecă și pe ploaie, să te mai miri c-au ajuns pe Lună?… Mare lucru, tehnica…

— Auzi, la ce te gândești, c-am ajuns. Vezi, acu’ fii cu mare atenție, ți-am spus că Popescu ăsta, cum îi ziceți voi, e dat cu toate alifiile. Fiară, ce mai…

— Lăsați pe mine, doamnă, că la ăștia ne pricepem și noi.

Am coborât decis și am pătruns în holul blocului, unde am consultat lista cu întreținerea. Norocu’ meu, era un singur Popescu, chiar la parter – și mai era și restanțier

pe vreo trei luni. Ehei, dacă face nazuri, bag chestia cu restanța și să văd, mai are curajul să spună ceva?

— Stai în spate și taci, i-am șoptit, în vreme ce apăsam hotărât pe butonul soneriei.

— Ho, ho, ce suni ca nebunu', că trezești tot blocu'! se auzi vocea obosită de la telefon. Stai că vin, n-auzi?

În ușă se ivi o femeie mărunțică, ofilită, cu un capot de pe care abia mai clipeau niște margarete soioase.

— Pardon, cred că ați greșit apartamentul zise, dând să închidă ușa.

La iuțeală, am vârât piciorul în crăpătura ușii și am rostit sec:

— Tovarășul Popescu, și am completat, cu un ton mai jos, miliția.

— Vai de mine, a suspinat femeia. Eu nu știu nimic, sunt nevinovată.

— Putem intra? am spus, îndepărtând-o din ușă și pătrunzând în apartament.

— Nu mai stă aici, arză-l-ar focu' de escroc… Poftiți, luați loc, s-a grăbit să împingă spre mine un scaun cu tapițeria desfundată. Și… doamna, a zis, privind uimită spre companioana mea. M-am așezat cu grijă, ferind arcul care dădea să mi se înfigă în trup și mi-am rotit ochii prin încăpere. Odaia era sărăcăcioasă, cu decorul bine știut: masă mare la mijloc, scaune peste tot, vitrină cu păsări și cățeluși din porțelan, totul înecat în praf și într-un miros persistent de mâncare de cartofi.

— Soțul dumneavoastră…

— Ce soț, bătu-l-ar Dumnezeu… Două luni, atât a stat după ce ne-am luat cu cununie și mi-au făcut ai mei nuntă cu dar, o sută și paișpe mii opt sute am scos și pe toți mi i-a luat, de n-am nici bani să bag divorț… că eu sunt femeie cinstită, tramvaistă, la trei mă scol și muncesc toată ziua, un accident n-am avut, că poate să vă spună tot depoul. Mi-a luat toți bănuții, că tăticu' pe toți ni i-a dat, doar treij' de mii și-a scos, cât l-a costat salonu' și orchestra și atât. A luat banii și-a zis că doamnă mă face, ce n-a văzut neam de neamul meu și a șters-o. Că ce i-a lipsit, îl țineam ca pe domni, am primit și apartament de la serviciu și tot… Dar să vă tratez cu ceva, o dulceață?

— O palincă, rosti gros Interpolul.

— Nu obișnuiesc, da' poate un nechezol.

— Spuneți-mi, știți cumva unde se află în prezent?

— Cum să știu, dacă aș ști, l-aș lua de gât cu miliția, ca să-mi dea banii înapoi, ori măcar de divorț, că mi-e și rușine să mă duc la ai mei în sat.

— Chiar nu știți nimic despre el, unde ar putea fi, ce prieteni avea?

— Păi, știu eu? Ar fi ceva, dar… Știți, acolo, la salon, era o guristă, una, Ramona. Se tot zâmbărea la el și-i cânta la ureche de inimă albastră. Pe urmă, într-o zi, am zărit-o la mine în tramvai și când a coborât la Buzești o aștepta un bărbat și mi-am zis „uite, parcă-i al meu" da' nu știu sigur, că n-am putut să las vehicolul în drum, să mă iau după ei.

— Și unde ziceați că a cântat Ramona asta?

— Păi, noi am făcut nunta la Răzoare și se zicea că-i gurista localului.

— Putem folosi telefonul?

— Păi, cum să nu? Da' tovarășa, și pe ea a escrocat-o? Sărăcuța, de la țară, fată proastă, deși o văd bine îmbrăcată, are parale, nu-i așa, ce a zis el, gâscă bună de jumulit… Aoleu, cred că se arde mâncarea…

La telefon am aflat că Ramona tocmai e în program și nu poate fi chemată la telefon. Am mulțumit și am plecat, în vreme ce mirosul de cartofi arși se ținea scai pe urmele noastre, de ai fi zis că tot cartierul va duhni în curând a tocană.

În mașină, agentul XX201 se propti bine în spătarul scaunului și fluieră gânditor un fragment din binecunoscuta „Hora în căruță".

— Ascultă, începu oarecum stânjenită. Știi, serviciul nostru de documentare se pare că nu are toată informația la zi.

— Aha! exclamai cu subînțeles. Nu-i nimic, se întâmplă și la case mai mari.

Îmi aruncă o privire tăioasă, total nepotrivită cu ochii focoși și cerceii de strass:

— Am câteva nedumeriri. Fii amabil, lămurește-mă, dar fără ironii de doi bani!

Dădui să-i servesc o replică seacă, dar remarcându-i sâsâitul nervos, am renunțat.

— Deci, ce înseamnă nuntă cu dar?

— Poftim?… Aa… cum să-ți explic, un vechi obicei popular… știi, când doi tineri întemeiază o familie, rudele și prietenii le fac daruri.

— Hm. Dar era vorba de bani și, din câte spunea femeia, o sumă mare. Și pe urmă, care tineri? Popescu acela e un bărbat tânăr?

— Păi cum… nu știi? Doar ai voștri umblă după el. Îmi pare că lucrați cam brambura.

— Te rog, fără aprecieri! Toate serviciile noastre sunt fără cusur, la voi se cam încurcă situația. Individul pe care-l căutăm noi e una și forma sub care s-a refugiat e alta.

— Ce naiba vrei să spui? Și cum se numește el de fapt?

A privit în jur precaută și a rostit aproape în șoaptă un cuvânt care începea cu XBRP și continua cu alte vreo 28 de consoane.

— Înțelegi? a spus apoi, cu convingerea că a lămurit lucrurile. Cât privește înfățișarea lui actuală, cred c-ai remarcat că posedăm o extraordinară artă a deghizării… Apropo de asta, am avut impresia că actuala mea deghizare nu e în ordine. Și doar am privit foarte atentă la televizor: am văzut o grămadă de femei cu înfățișare identică – în sfârșit, am realizat un portret robot și l-am urmat punct cu punct. Unde e greșeala?

— Ai uitat esențialul: una e arta, alta e viața.

— Poate ai dreptate… Atunci, femeia asta poate… Ce zici, ar fi mai potrivit, nu?

— Asta-i bună! S-o târăsc pe văduva neconsolată după mine! Te pomenești că și în capot! Ia, scutește-mă!…

— Nu înțeleg. Mă rog, cum vrei. În fond, pentru mine n-ar fi fost nici o plăcere, dar mă gândeam să fiu… cum se zice?…

— În rând cu lumea. Las-o moartă, poate afli un model mai acătării. Parcă era urgentă găsirea lui Popescu, nu? Atunci…

La Răzoare era cheful în toi. Fum, miros de alcooluri neidentificabile și de mâncare de cartofi… ori poate mă obseda pe mine? Apariția noastră a stârnit murmure admirative și priviri pofticioase. Deși nu m-aș fi așteptat, companioana mea avea succes. Un chelner în civil s-a repezit să ne facă loc și ne-a instalat la o masă unde se mai afla un individ cu fața fleicoasă și privire tulbure.

— Ce-ți dorești, domniță? s-a adresat chelnerul agentului Interpolului într-un autentic stil trubaduresc…

— Palincă! a zâmbit cu toată strungăreața XX201.

— Nu-i! a suspinat chelnerul. Coniac… Drobeta, Covasna, Murfatlar, Ovidiu…

— O! ce frumos sună… din toate, a hotărât țărăncuța.

— Șezi binișor! am intervenit eu. Domnișoarei o apă minerală și mie o bere. Și o informație.

— Bravos, șefule, asta zic și eu comandă. Noroc că venișI la noi, să ne facem planu'.

M-am scormonit prin buzunare și i-am îndesat în palmă vreo două hârtii – cam micuțe, a lăsat să se înțeleagă privirea chelnerului, în vreme ce se uita gânditor la bancnote.

— Domnișoara Ramona, am adăugat, avem treabă cu ea.

— Ce treabă? s-a mirat el disprețuitor. Ea are treabă doar cu ăia de-i lipește suta-n frunte… ia să te vază ea cu zece lei.

— E pretina mea, ne știm de-o viață, a intervenit colaboratoarea mea.

Ce să zic, știa să se adapteze!

— Aha, acu' am priceput pontu'! Vrei să te lipești și matale la noi? Nu-i rău!… Uite-o, că acum suie la orchestră… După ce cântă îi spun.

Apariția Ramonei fusese de altfel anunțată de fluierături și strigăte admirative, mai dihai ca la spectacolele lui Michael Jackson. Și fie, că făcea… O puicuță rotunjoară, netejoară, bucălată unde trebuie, cu cârlionți de abanos și buzișoare rumeioare, strânsă într-o rochiță de lame roșu, făcută din ce rămăsese de la vreo surioară mai mare. Ne-a zâmbit la toți, parcă văzuse pe mămica și tăticu' dumneaei, le-a șoptit ceva muzicanților și apoi, îmbrățișând microfonul ca pe cea mai dragă amică, a șoptit languros: „Cenușereasooo…".

Am lăsat o lacrimă să cadă pe nefericirea Cenușăresei, fată de mahala care n-are o basma… Formidabil, unde te duce izolarea de mase! Eu rămăsesem tot la *Avaramu* și *Ionel, Ionelule* și uite ce frumos evoluase arta muzicală prin noile cartiere…

La un moment dat am surprins privirea lui XX201 și am avut senzația unui duș rece: se uita când la dulcea Ramonă, când la ceilalți și sfârșea prin a mă fixa cu niște ochi amorfi din care dispăruse orice urmă de sentiment uman. „Ce naiba îi umblă ăsteia prin cap?" mi-am spus, complet dezmeticit. Și mi-am turnat un pahar de bere care

nu mi-a tihnit. În parte pentru că Ramona dispăruse în ropote de aplauze, în parte pentru că sticla fusese probabil de ulei amestec. Dar n-am avut timp nici măcar să inițiez vreo contra-acțiune căci Ramona și-a făcut ca prin farmec apariția la masa noastră. Peste rochiță și restul își pusese un balonzaid, dar rămăseseră la vedere ochii și cârlionții și buzele acelea rumeioare…

— Ascultă, fă, a zis cu glas grosuț, ce umbli cu ațe? Ce pretină, de unde te făcuși tu pretină cu alde mine? Păi, eu de astea ca tine, de se dă-n bărci cu grangurii de la Teve să se dea guriste la proștii care stă cu gura căscată, eu una îți zic, n-am nici un afer. Ori poate auzișsi că-i vad bun aici și vrei să facem fifti. Caută-ți altă fraieră, că eu sunt ocupată!

— Stați, domnișoară, am reușit să intervin în cele din urmă. Și i-am spus pe scurt și cu fereală – deși comeseanul nostru adormise cu capul în coșul de pâine – în fine, i-am spus ce ne adusese la Răzoare.

— Popescu? a șuierat Ramona, învinețindu-se la chip.

Noroc că am apucat să-i întind paharul de bere pe care l-a dat peste cap. S-a înecat, a început să tușească și să scuipe, holbându-se la mine.

— Ce paștele cui m-a pus să… ce mi-ați dat să beau, tovule?

Am liniștit-o, spunându-i că era berică Bucegi în sticlă de ulei amestec. Ștergându-și lacrimile, a oftat adânc, și-a suflat delicat nasul, apoi, recăpătându-și într-o oarecare măsură respirația și calmul, ne-a comunicat:

— Io pe porcu' ăla, dacă-l văz, îl opăresc cu apă fiartă. Se dădea domn, își zicea Bazil și umbla că are șuste la Teve și mă bagă la „Floarea din grădină". Io, proasta dracu' m-am lipit și l-am luat în spațiu – garsonelă în Turturele, confort doi sporit, că când am achiziționat-o eram la început de carieră. Da' covoare, da' oglinzi, da' teve color și video… tot ce are nevoie omu' să fie și el mulțumit… Fro două luni m-a dus cu prețu' de l-am ținut numai pe antricoate și mititei extra. Și, într-o zi, când am venit de la coafor – că trebuie să ai grijă de fizic, că ăsta-i capitalu' tău – ia-l de unde nu-i. S-a tirat, bestia, și mi-a încărcat și toate bijuteriile – să nu credeți cine știe ce, tovarășu', da' aveam și eu de la părinți, că știți cum e părinții, strânge pentru copilul lor…

— Și nu știți unde ar putea fi?

— Păi, dacă aș ști… Asta e, pot să scriu și pe hârtie și să dau și lista cu obiectele delicte… adică furate, înțelegeți… Acu, scuzați, că trebuie să cânt. Dacă-l găsiți și recuperați ceva, să-mi spuneți și mie, că-i păcat de Dumnezeu, că-s fată tânără și fără sprijin…

Și s-a dus, dulcea minune… iar în loc a apărut chelnerul, rânjind sfios:

— Iertați, tovarășu'… mi-a zis alde Ramona cine sunteți și ce vreți. Eu acu pot și să vă dau înapoi banii, că tot nu mă-mbogățesc cu ei… Da' știți… eu l-am văzut pe babalâc.

— Pe Popescu, am întrebat, plin de speranță.

— E, e… a zâmbit complice. Al naibii moșu', ce-o fi avut el, că se ținea asta de el?!… L-am văzut cu una, Crizantema… O țigăncușă care vinde flori. Venea și pe la noi, să vânză la clienți… Zic că după ea s-a dus, că boșorog, boșorog, da ce mai poftea la cărniță proaspătă… I-am văzut la meci, pe Giulești, ca doi porumbei, unu-ntr-altu, ronțăiau semințe din același cornet, să tot fie vreo două duminici…

— Și unde o putem găsi pe Crizantema asta?

— Păi, nu prea știu, da' mă-sa e mereu în Matache, că acolo își face comerțu', e una mare și cu albeață pe un ochi.

— Matache zici? Bine… da' unde e… Unde naiba s-a dus?

— Ați pierdut ceva?

— Persoana cu care am venit. Adineauri era aici… Unde a dispărut?

— La noi nu se pierde nimeni, m-a asigurat chelnerul, privindu-mă lung. S-o fi dus și dânsa, știți, necesități firești…

Am oftat neputincios și am mai privit o dată în jur: sala începea să se golească iar luminile, una câte una, își dădeau duhul în fumul gros… Unde naiba dispăruse?

Am ieșit, respirând adânc aerul umed, cu miros de pământ. Un automobil clipi de două ori din dreapta, chemându-mă…

— Unu, doi, trageți ușa după voi… Ei, ce zici, așa-i mai bine?

Am privit năucit. Aiurit, amețit… în fine, găsiți și singuri sinonimul… Dar ceva tare, să exprim starea în care m-am aflat aruncat, privind în lumina slabă a bordului făptura care se tolănise pe „locul mortului".

— Alo, tovarășul milițian… Ce-i, ți-a pierit ciripitul? Aprinde lumina, să vezi mai bine…

Și am aprins lumina… O, zei!… Cine era făptura?… Mlădioasă, își încolăcise picioarele nesfârșite, prinse în ciorapi negri, bine întinși… În rest, o jachetică de piele care mai mult dezvăluia decât acoperea și o centură lată, bătută în tot felul de cuie și capse. Am ridicat cu efort privirile și m-am agățat de buzele pline, roșii ca rodia, care-mi zâmbeau amuzate. Genele lungi au fâlfâit ca aripile vreunui fluture tropical și am simțit că mă scufund în genunea verde-Amazonia a ochilor.

— Ei, am trecut examenul?

— Ce examen, am suspinat.

— E limpede. În sfârșit, am nimerit-o. Idioții de la documentare… am să le spun eu vreo două, n-avea grijă… Hai!…

— Unde? am îngăimat… Stai, m-am scuturat, căutând să-mi regăsesc sângele rece. Ai un foc?

— Cât poftești, mi-a răspuns făptura. A, la asta te refereai… a continuat, ușor dezamăgită, privind țigara care-mi tremura între degete. Aveți o limbă foarte specială, a continuat oferindu-mi bricheta aprinsă… Plină de subînțelesuri… Foarte interesant…

— Lasă diversiunea. Spune-mi, cum ai dispărut din restaurant… Și cum te-ai… în fine, ce ai făcut să…

— Te cam bâlbâi, a comentat, privindu-mă atât de adânc, încât am simțit că mă lichefiez. Ce e greu de înțeles? N-ai decât să găsești o explicație, oricare… Spre exemplu, că i-am făcut o vizită Ramonei… Păreai că o găsești pe placul dumitale… O vizită în cabină, rugămintea să mă ajute, ca între femei, un pic de fard, două, trei zdrăngănele de tinichea și turul a fost jucat… Aveți voi o vorbă, haina face pe om…

— Invers… mă rog, știi cum se zice, excepția confirmă regula.

— N-am înțeles… iar subtilitatea limbii… în fine, ți-am spus că sunt maestră în arta deghizării. Problema este să găsești înfățișarea cea mai potrivită mediului, știi, să poți trece neobservat.

— Ce să spun, de data asta ai nimerit-o. În mod sigur n-o să te bage nimeni în seamă. Apropo, am impresia că ai uitat ceva… mă rog, un amănunt vestimentar… Fusta unde e?

— Dar asta ce e? mi-a răspuns agasată, trăgând de cei 4–5 centimetri de piele care ieșeau de sub cordonul lat.

— O, iartă-mă, n-o observasem. Ai dreptate, totu-i în ordine.

— Deci, Matache! Ce-i asta?

— O piață… deși la ora asta e pustie…

Nu era chiar pustie. Pe tarabele de ciment, în mod obișnuit încărcate cu morcovi, pătrunjel, prune uscate și alte articole mai mult sau mai puțin comestibile, se aflau încovrigate, care cum putea, mai multe mogâldețe. Din mogâldeață în mogâldeață am fost îndrumați spre familia Minodor Ursu din Rădăuți care venise cu varză murată tocmai din dulcea țară a Moldovei.

— Avem certificat de producător, a mormăit Minodor, scoțând capul bubos din sarica mițoasă care-l acoperea pe el, soția și soacra.

— Și la ora asta nu facem vânzare, a completat și Minodora, de la subsuoara bărbatului.

Aflând ce nevoie ne adusese, Minodor și Minodora plus soacra, toți oameni de inimă, s-au consultat sub sarică și, în cele din urmă, șeful familiei mi-a spus că ei cred că aș putea găsi o bună parte din florărese pe o stradă apropiată, Cameliei, unde tocmai au o festivitate, nuntă ori botez ori parastas, că pe seară îi ajutase să transporte acolo vreo două damigene de moare, lichid folosit spre dimineață, fie sub formă de ciorbă de potroace, fie natur, ceea ce-i mult mai gustos și indicat.

— O să-i găsiți, că e larmă mare, a completat și, după ce a tras sarica peste familie, au început să sforăie pe trei voci.

Mașina fermecată ne-a purtat ca într-un vis frumos… Am oprit la câțiva metri de colț și am coborât. Strada se întindea dreaptă în întunericul aburos al nopții de primăvară timpurie. Casele vechi păreau uitate din vreun roman cu târguri patriarhale. Și liniștea serii de duminică ar fi fost patriarhală dacă n-ar fi fost tăiată de gălăgia care izbucnea în valuri dintr-o clădire șuie, cu un etaj și cu ferestre ciobite. Era o zarvă compusă, în care se distingea tânguirea lui Gabi Luncă despre anume oameni răi din lumea rea, întreruptă de sforăiturile complicate în care orice tânăr până în 20 de ani recunoaște un hard-rock de ultim moment. Chiuiturile nu făceau decât să puncteze textura muzicală, iar râsetele ascuțite dădeau a înțelege că

oamenii se distrau de minune. După ce mi-am avertizat companioana c-ar fi mai indicat să rămână în mașină, m-am îndreptat hotărât spre gangul îngust din care năvălea muzica. N-am apucat să fac un pas dincolo de poartă, că o mână de fier m-a prins de umăr și o voce dulceagă m-a avertizat:

— Tira, că se lasă cu garagață!

M-am smucit plin de o firească indignare și am încercat să disting figura celui care continua să-mi strângă umărul ca în menghină. Era un individ subțirel, cu dinți foarte albi, care luceau fosforescent în umbra gangului.

— Caut pe cineva, am mormăit, încercând să-mi degajez umărul.

— Las-o moartă! Cară-te, că nu te așteaptă nimeni p-acilea… Te-am ginit că ești tablagiu. Da-i repaus și în zi de sfântă duminică avem drept și noi, că oameni suntem, să ne bucurăm de viață… Tânărul a sâsâit ușor și m-a strâns și mai tare… Oo, da pasărea asta măiastră a cui e? Pe cine cauți puicuță? s-a îndulcit dintr-o dată, parcă ar fi căzut într-un borcan cu Multiflora.

Era blestemata de XX și doar îi spusesem să mă aștepte în mașină.

— Sunt cu tovarășu', căutăm o prietenă, Crizantema o cheamă, vrem s-o întrebăm ceva.

— Puică, de doru' tău sângeră sufletu' meu… Gata neică, ai liber… Da' n-aveți gânduri rele, nu?!

— Ce gânduri, dom'le, n-ai auzit? O căutăm pe…

— Luați-o după mine, da' încetișor, că e niște găuri.

Gangul, îngust ca un gâtlej, se deschidea într-un fel de curte interioară, luminată puternic și atât de pestriț populată, încât am clipit zăpăcit. Se aflau acolo niște mese încărcate cu bucate, care de care mai arătoase, de te-ai fi crezut la „Luna preparatelor culinare". La și printre mese fojgăia o gloată viu colorată și mult mișcătoare de bărbați smoliți, cu cămăși albe descheiate larg pe piept și pălării înfundate peste zulufii tuciurii, femei de diferite vârste cu fuste largi și tot felul de mărgele, puradei care de care mai golași, „Voievodul țiganilor" ce mai… Călăuza noastră, tinerelul cu mustața subțire și mâini de oțel, ne-a croit drum cu autoritate și ne-a împins pe o ușă larg deschisă. Și aici erau mese și niște paturi pline de perne, pe pereți tot felul de răpiri din serai, lebede și minarete, pe tavan, flori multe de plastic în ghirlande și peste tot tăvi cu o grămadă de orătănii rumenite iar printre

ele sticle mari, pline, pe cât se părea, cu un asortiment complet de produse alcoolice. Lume, mai puțină însă și mai aleasă. De fapt, vreo șase, șapte țigani în putere, cu pântece rotunde și mustăți pe măsura vârstei. Mai ales unul, zdravăn cât un dulap, care stătea în capul mesei și trăgea tihnit dintr-un țigaret de chihlimbar, pe care-l ținea între degetele groase puse în valoare de o duzină de ghiuluri, părea să se bucure de respectul tuturor. Înspre el am fost împinși și ne-a privit pe îndelete, în vreme ce călăuza noastră îi dădea explicații pe limba respectivei naționalități conlocuitoare, însoțindu-le de gesturi largi. La sfârșit, a sorbit-o din ochi pe tovarășa mea, i-a zâmbit arătându-și toate măselele aurii și, fără să mă bage în seamă, a bătut cu palma locul de lângă el:

— Mânca-ți-aș ochii tăi, de mă băgași în boală cu ei… Vino și șezi, trandafirașule!…

Speriat, am intervenit, înainte de a fi prea târziu:

— Nu vă deranjați, noi suntem doar în trecere… O căutăm pe Crizantema, trebuie s-o cunoașteți.

— Ce nevoie ai acu', noaptea, de ea? s-a răstit la mine.

— Am vrea să știm unde-l putem găsi pe un domn Popescu…

— Popescu, a zis el cu o voce mare, scuturându-se, parcă i-aș fi turnat o doniță cu apă pe ceafă. Vă e prieten ori dușman?

— Păi… am încercat eu să găsesc un răspuns diplomatic.

— Dușman! s-a repezit XX, dându-mă la o parte. Dușman de moarte!

— Aha! a bubuit bulibașa. Atunci stați, stai și tu! mi s-a adresat condescendent, să schimbăm o vorbă în tihnă, și ne-a făcut loc pe sofa, lângă el.

M-am așezat, împingând-o în partea cealaltă pe interpolistă, că prea-i luceau ochii barosanului ca s-o las în preajmă.

— Dușmani, ziceați? Fă, Mirandă, și tu, Crină, faceți-vă-ncoa, cu pahare și celelalte… Vrei un rachiu? m-a întrebat, în timp ce două fetișcane hlizite și îmboldite ne aduceau cele necesare.

— Nu, mulțumesc. Știți, ne grăbim.

— Poate un vizichi sau un coniac, un ginuleț sau ce-ți râvnește sufletul. Și ia și o chentană, că-i țigară bună, îți unge gâtlejul… Ia, spune, taică, s-a aplecat el peste mine,

mângându-mi colaboratoarea cu mână părintească, ce ți-a făcut nenorocitu', arză-l-ar focu'?

— Păi… a îngăimat XX, încurcată. Apoi, cu o bruscă inspirație a izbucnit în lacrimi.

— Taci cu nenea, trandafirașule… ia și bea și taci, că-l găbjim noi pe gagiu și-l mărunțim de nu-l mai cunoaște nici mă-sa nici tac-su. Știi, tovarășul, ce a făcut porcul de câine? A vrăjit-o pe Crizantema, boboc de floare și a pus-o să-și lase neamu' și să-i ducă lui câștigu'… muncea, săraca, în două schimburi să facă rost de lovele și el nu se mai sătura.

— Și unde este acum? am întrebat.

— Parcă poți să știi? Fata-i bine, s-a întors… El, l-a înghițit dracu', că și noi îl căutăm, să-l belim și să-i punem sare.

— Și Crizantema? N-o puteți chema să…

— Aa, fata nu mai are nici o treabă cu asta. Acu șade și învață, că fără carte nu mai e de trăit. Am pus-o pe limbi, că-i o meserie de viitor. Doar n-o să moară vânzând flori la șmecheri… Știi cât mă costă pe mine toate marafeturile astea?… Să fie, că face. Învață limba italienilor, că a rămas post vacant în branșa asta…

— Deci, nu știți unde e?

— Păi, nu vă spusei? Luați de beți, și mâncați, că nu scapă el cu viața zdravănă.

Am oftat și m-am ridicat. În vreme ce mulțumeam amfitrionului, am surprins cu coada ochiului pe XX cum golea, unul după altul, vreo două pahare pline ochi cu țuică.

— Auzi, mi-a șoptit bulibașa, dacă n-ai fonduri, dă-mi-o mie pe gagică. La trup nu duce lipsă de nimic, hăinuțe are, văz că știe să se poarte în societate… io zic că-i găsim un loc chiar la Inter. Mănâncă ea o pâine, mâncăm și noi… câștigul îl facem juma-juma.

I-am mulțumit încă o dată, mi-am înșfăcat de braț colaboratoarea și-am întins-o. În curte tocmai se pornise dansul, mai grozav ca în „Șatra". Fetele, de la codane bine dezvoltate la cele mici de tot, se zguduiau din umeri și din pântece că ajungeai să-l înțelegi pe tipul din „Cadavrul viu" care și-a vândut viața pe un chef cu țigani. În vreme ce priveam, un puștan cu mucii atârnându-i, dar cu ochii ageri ca focu', ne-a făcut un semn, un fel de „țineți-vă gura și urmați-mă". L-am urmat deci, făcându-ne loc printre tineri și tinere în delir coregrafic. Ne-am

strecurat pe o ușă mai dosită și am urcat o scară de lemn cu trepte scârțâitoare. Pe urmă, am trecut printr-o altă ușă, pe care puștiul a descuiat-o, încuind-o din nou în urma noastră. Bâjbâind prin întuneric, mi-am spus că lucrurile mergeau prea departe și că totul căpăta înfățișarea unei curse bine puse la punct. Un fior neplăcut a început să-mi circule pe șira spinării și tocmai mă pregăteam să mă lipesc strategic de vreun perete când micul cicerone m-a apucat de mână, recomandându-mi: „Fii atent, că-i o treaptă!" și m-a târât înainte. Încăperea în care am pătruns în cele din urmă avea un aspect cu totul neașteptat: era o cameră mică, mobilată cu un birou, vreo două scaune metalice și o canapea, totul foarte modern și confortabil. Pe un perete, o bibliotecă bine garnisită iar la birou, o tânără studioasă cu ochelari. S-a ridicat, invitându-ne cu un gest să ne așezăm pe canapea. În ginși, bine întinși pe picioarele lungi și cu nelipsitul maieu pe care scria „*God is gold*", ar fi avut aerul unei banale studente, dacă salba de galbeni de la gât și coama brună, foarte cârlionțată, nu i-ar fi dat un aer ușor exotic. Ne-a privit lung prin ochelarii care-i acopereau jumătate din față.

— Prieteni sau dușmani? ne-a întrebat cu bruschețe. Avea o voce din piept, caldă.

— Păi… am început eu, diplomatic. Dar mata cine ești?

— Crizantema, nu știați? Ganimed mi-a spus că m-ați căutat. V-am întrebat dacă ați venit ca prieteni sau dușmani. E clar, nu?

— Prieteni… dar ai cui? Și cine e Ganimed ăsta?

A țâțâit nerăbdătoare:

— Îl căutați pe don Bazilio, nu? Îi sunteți dușmani?

— Don Ba…? A, Vasile, adică! Popescu, nu?

— Stt… a șoptit, uitându-se în toate părțile. Eu îi spun Don Bazilio… Și îl iubesc. Pe viață… Barosanu e furios că am fugit cu el. M-a prins și m-a încuiat aici, și o ține una, să învăț italienește, că trebuie să mă apuc de treabă… Dar eu îl iubesc pe Don Bozilio.

— Păi, nu te bătea, nu te punea să muncești pe brânci…

Crizantema a roșit pudic:

— Când iubești, nimic nu-i prea greu. Aș fi făcut orice pentru el. Dar las' că scap eu de aici…

— Știi unde e Popescu… donul ăsta al dumitale?

— Prieteni sau dușmani, n-ați răspuns la întrebare.

— A, prieteni, prieteni, cum să nu… Uite, domnișoara asta care e cu mine, e americancă. A venit să-i comunice că a moștenit o avere mare de la un unchi de-al lui. Trebuie să-l găsim, să-i spunem. Nu-i așa, *darling*?

— *Yes, yes, a lot of money*, a marșat colaboratoarea mea, care până atunci se mulțumise s-o soarbă din ochi pe juna Crizantemă.

— Aha! Înțeleg. Așa zicea și el, că îl așteaptă o grămadă de bani și că, dacă sunt cuminte, o să mă îngroape în bijuterii. Parcă de asta aveam eu nevoie… Deci, îi sunteți prieteni. Bine.

— Bine, bine, dar unde-l găsim, să-i comunicăm?

— Păi, asta nu știu.

— Groaznic, am spus, cu adâncă tristețe. Uite așa rămâne omul fără bani.

— Știu eu ce să zic? Mă gândesc că nu putea rămâne așa, pe drumuri… Poate a găsit altă femeie, să aibă grijă de el.

— Și nu-ți pasă? Ziceai că-l iubești? m-am mirat.

— Ei, ce știți voi, ce-i iubirea, a dat ea din mână a lehamite. Știi ce?… pe vremea când eram împreună, avea obiceiul să-și facă mereu drum pe la un aprozar de lângă gară. Zicea că se duce ba după una, ba după alta… Odată, l-am văzut, stătea de vorbă cu vânzătoarea, una mai bătrână, să fi avut la treizeci de ani, da' se ținea bine și era plină de aur. I-am și spus că-i scot ochii dacă-l mai prind. Eu zic c-ar trebui să încercați pe acolo, trebuie să știe ea ceva… Dacă-l vedeți, spuneți-i că-l iubesc și să vină să mă scape. Nu-mi trebuie nici un italian, eu de el am nevoie.

— Ascultă, domnișoară Crizantema, ce naiba găsiți toate la el, că e destul de trecut, după cum am înțeles.

Crizantema m-a privit lung, și-a scos ochelarii, i-a șters și a ridicat disprețuitoare din umeri „Ce știe țăranul ce e șofranul?"

— Acum plecați, a suspinat, cufundându-se în lectură.

— Ce figură și asta, am zis, ieșind în stradă. Ascultă, iubită camaradă, nu ți-e frig? Nu de alta, dar ești cam dezbrăcată… Mergem acasă?

XX201 m-a privit rece, cât de rece poate fi o privire verde printre gene ca aripile fluturelui de Amazonia și mi-a amintit că aveam o datorie și că eram la ordinele ei.

— Și ce-ai vrea să fac? Acu, e aproape miezul nopții și la miezul nopții aprozarele sunt închise.

Dar cine se poate pune cu un agent al Interpolului, mai ales în ciorapi negri și minijupă de piele?… Și totuși, avusesem dreptate: aprozarul era în întuneric, deși în spatele geamurilor se zăreau doar niște lăzi cu morcovi în curs de deshidratare și vreo două rafturi cu borcane de compot de prune. Dar flerul meu de vechi detectiv fusese stârnit: în vitrină, într-un colț, se zărea o plăcuță mică pe care, la lumina brichetei, am citit: Responsabil. Elisabeta Brabete, Taicului 6.

— Asta trebuie să fie. Ei, ce facem, mergem la nani?

N-am mers la nani. După căutări îndelungate, mașina, cât era ea de tranzistorizată, tot a luptat din greu să găsească drumul, am nimerit într-un târziu pe o ulicioară care scăpase asaltului blocurilor noi. Am oprit mașina în apropierea unei case urâte, stil vagon.

— Și acum, ce facem? Sculăm oamenii din somn să-l căutăm pe animalul de Popescu? Auzi, don Bazilio! Apropo, iubite camarad, ce naiba a făcut nenorocitul ăsta de ne pierdem nopțile cu el? Afară de faptul că-i cam pește, nu pare să fie nimic de capul lui… Nu tu invenții, nu averi la vreo bancă elvețiană, nu secrete, o plevușcă ordinară. Ce are de umblă după el nu numai Interpolul, dar și eu, care, oricum, sunt om serios?

XX201 a sâsâit pe gânduri un fragment neidentificabil de melodie, apoi m-a bătut prietenește pe umăr:

— E un mare tâlhar, poți să mă crezi. Și mai cred că, în sfârșit, l-am găsit. Ei, ți-ai îndeplinit misiunea, așa că poți să te retragi.

— Asta-i bună! Tocmai acu', la sfârșit… Deși n-am impresia că am ajuns la sfârșit, cred c-o să mai descoperim vreo duzină de gâște jumulite de istețul ăsta. Oricum, alături de dumneata, stimabile, sunt gata de orice act de bravură.

Nimic de zis, avea școală înaltă de spărgător, dulcea agentă… Poarta a cedat la prima atingere, ne-am strecurat ca doi bătrâni vânători de capete printre straturile lipicioase din curtea îngustă și am ajuns la marchiza impozantă, împodobită cu fier forjat.

— N-ar fi mai bine să încercăm prin spate? am șușotit eu. Frumoasa spărgătoare a ridicat din umeri în semn că n-are nevoie de sfaturi și a scos cutiuța aceea

metalică, pe care o mai utilizase de-a lungul serii. Cine știe ce drăcie electronică era, bâzâia ca un bondar deranjat și, când a îndreptat-o spre ușa grea, aceasta s-a deschis ca și cum ne-ar fi invitat să intrăm. Mai urmărisem eu criminali la domiciliu, dar cu fereală, cu tot soiul de preparative, nu așa de-a dreptul, ca la tine acasă. Oricum, era interesant schimbul de experiență… Din cutia cu pricina s-a desprins o rază subțire, care părea să cunoască perfect locurile. Am urmat-o, nu fără să mă izbesc mai întâi de un ghiveci uriaș în care se afla nu știu ce palmier, apoi de un fotoliu și parcă de un bufet, după zăngănitul de farfurii. Întunericul era călduț și avea miros de mititei reci.

— Pe aici! mi-a adiat pe la urechi o răsuflare parfumată.

Deci, pe acolo am mers și am pătruns în ceea ce se părea să fie dormitorul, după aerul greu și o sforăială plină de convingere. „Îl culegem ca pe un pui din cuibar!” am gândit, în vreme ce avansam ferind mobilele. Lumina violetă m-a lovit neașteptat, ca un pumn între ochi. Orbit, am strâns umerii, așteptând resemnat urmarea. Dar curiozitatea, ca de obicei, a învins, fie ce o fi, mi-am zis că n-are rost să nu văd priveliștea, chiar de-ar fi ultima. Mai întâi am crezut c-am greșit adresa. Individul care se afla lângă perete, cu mâna pe comutator avea toate datele unui cetățean pașnic: scund, uscățiv, dar cu o brioșă care se rotunjea dintr-o oribilă pijama în dungi, cu oarecare chelie și față mototolită, mahmură, ne privea cu aerul celui care tocmai a găsit un gândac în farfuria de supă. În patul uriaș, plin de perne și plăpumi, sforăia tihnită o cucoana cu bigudiuri. Tocmai mă pregăteam să mă legitimez și să cer scuzele de rigoare, când uluitoarea transformare prin care trecea pașnicul cetățean m-a încremenit. Se înverzise la față, sâsâia ca o cobră stârnită și se încorda, pregătindu-se parcă să ne sară la gât. XX201 a strigat un fel de ordin într-o limbă necunoscută și Popescu s-a lăsat să cadă pe marginea patului, cu aerul sfârșit al celui care nu mai așteaptă nimic de la viață. Agentul și-a continuat, în aceeași limbă plină de consoane, diatriba, femeia sforăia și mai abitir, Popescu părea total desființat. Ce naiba nu-l lasă în pace, de morală îi mai arde? mi-am zis, hotărându-mă să intervin. N-am făcut mai mult de doi pași, când evenimentele s-au precipitat într-o manieră total dezagreabilă pentru

persoana mea. Zdreanța de Popescu s-a destins ca un arc și m-am pomenit înșfăcat într-o menghină de oțel. Individul m-a răsucit și, lipindu-mă de el, ca pe o pavăză, a început să mă târască spre fereastră. S-a făcut întuneric… A fost ultima senzație exactă, cele ce-au urmat s-au transformat într-o confuzie de trosnete și fulgere luminoase care alergau prin beznă… și gândul trist că nimeni nu-mi va plânge pe mormânt.

Cum viața echilibrată, lipsită de excese, gimnastica executată zilnic la domiciliul plus un fatalism moștenit dinspre ramura oltenească, mă fac să am adesea reacția aceea uluitoare, care în lumea boxului se numește „a se trezi din pumni", mi-am zis că, dacă tot e să mor, cel puțin să fie în glorie. Și glorie fără lumină nu se poate. Deci, încercând să fac abstracție de taifunul din jurul meu mi-am remontat geografia locurilor și m-am strecurat spre contoar. Uluitor este că l-am și nimerit. Să facem lumină, tovarăși, mi-am zis și am răsucit comutatorul. Eram ca în infern, cercul al optulea, în fumul pișcăcios se mai întrezăreau diferite piese de mobilier, arzând mocnit. Am remarcat cu stupoare femeia care continua să doarmă, ori poate murise? Nu, e știut, morții nu obișnuiesc să sforăie… Am încercat să identific cele două personaje principale și am clipit uimit căutând să recunosc în făptura plină de negreală și sudoare pe grațioasa mea companioană; stătea lipită de perete, în poziție de tragere și în mâini avea un soi de mitralieră. Bestia de Popescu părea să lipsească la apel. Mi-am zis cu oarecare ușurare c-o fi întins-o naibii, profitând de înghesuială. Din nefericire, a fost o simplă iluzie: din dreapta mea s-a auzit un soi de șuierat veninos și l-am văzut pe individ, sau ce mai rămăsese din el, încordat pe o armă cu țeavă lungă, pregătindu-se să tragă. În general, cunoscuții mei sunt tentați să mă socotească un ins civilizat, dispus să recurgă la soluții pașnice și, în ultima instanță, la o retragere diplomatică. Din nefericire, în cele mai puțin indicate situații, cine știe ce genă moștenită de la vreun străbunic coleric își face de cap, punându-mă să mă port într-un mod nu numai grosolan, dar și primejdios, mai ales pentru propria mea persoană. Numai așa se poate justifica gestul pe care l-am avut, într-o totală sfidare a celui mai elementar bun simț. Amintindu-mi de povestirile dragului meu amic, ABC, rugbist în anii tinereții, m-am aruncat într-un salt disperat, încercând să-l plachez pe blestematul

de Popescu și țeava aceea a lui, scuipătoare de foc… Am avut vreme să aud o bubuitură grozavă și cu asta pentru mine chermeza a luat sfârșit…

Mânuțe moi și răcoroase, miros de verbină și muzică de harfă, ce vă sugerează dumneavoastră?… „Sunt în rai”, am suspinat, gândindu-mă la invidia pe care ar avea-o câțiva dintre cunoscuții mei, dacă ar afla cât de bine am ajuns…

— Nu, dragule, suntem acasă…

Am deschis cu prudență un ochi și am fost atât de impresionat de pletele blonde și ochii albaștri asortați, încât l-am deschis și pe celălalt, realizând o imagine de ansamblu a făpturii grațioase, învelită în modestul meu halat de baie bulgăresc… „Vrei să te însori cu mine?” am șoptit, într-o completă uitare a celor mai sfinte principii și hotărâri. Dar, abia atunci am remarcat sclipirea malițioasă și năsucul acela de neuitat, subțire și cu vârful bătând în roșu… „XX201, ai un fel de manie cu deghizările astea, am rostit dezamăgit. Unde-i Popescu? A… numai să pun eu mâna pe el și…” „Nu mai e… mi-a zâmbit ea. A rămas o mână de cenușă…”, „L-ai…” am început, proptindu-mă în coate. „Nu eu, tu! Eroule…” Am rămas tăcut, meditând la ceea ce se ascundea în spatele acestui răspuns lapidar. Simțind cum începe să mi se contracte stomacul, am renunțat și am întrebat: „Ascultă, nu mi-ai spus cum te cheamă…”, „Sprbtz…, ai uitat?” Uitasem, știusem, cine mai putea spune? Am privit-o, începuse să-și scoată halatul, nu, să-mi scoată… ba nu, să-și scoată ei halatul meu… ce avea să urmeze, m-am întrebat, plin de curiozitate științifică. A urmat un fel de salopetă albastră, lucioasă, care o înfășură de la gât la picioare, destul de sugestiv, de altfel… „Trebuie să plec a spus, zâmbindu-mi un pic cu mâhnire. Îți mulțumesc, ai fost…”, „Un erou, știu. Nu vrei să mai rămâi puțin? Să discutăm, să ne cunoaștem mai bine… Mi-am adus aminte că am niște spirt alimentar …65°… O să-ți placă, sigur…”, „Nu se poate, m-a întrerupt, căutând în jur. N-ai văzut sacoșa mea? O să-ți las ceva, să-ți amintească de mine… Nu trebuie să te scoli, închid eu…”, „Nu pleca! Vreau să te întreb…”

…M-am ridicat în capul oaselor. Lumina intra în valuri pe ferestrele la care uitasem să trag draperiile. În sfârșit, soarele se hotărâse să-și facă apariția. Poate se încălzește, m-am săturat de atâta ploaie, e primăvară sau

ce dracu? Lângă pat am văzut cartea aceea despre lumi intergalactice și ozeneuri… Idiot mod de a-ți petrece o duminică. Și ce vise am avut… Poftim, mă dor oasele, de parcă aș fi tras la plug… Mai bine m-aș fi dus la… Telefonul m-a făcut să uit unde m-aș fi putut duce. Am ridicat receptorul, gândind că nu-i a bună o săptămână care începe cu un telefon la 6 dimineața.

— Alo… tov. maior… În jumătate de oră vine mașina… Taicului 6… un incendiu… s-a găsit și un cadavru… un anume Popescu Ghe. Vasile.

Am pus receptorul în furcă și m-am dus să deschid ușa de la balcon. În prag, un pui de mâță rebegită, cine știe de unde ajunsă acolo. Zgribulită, mieuna a jale și părăsire. Am luat-o și am dus-o în bucătărie. În frigider, pe un fund de sticlă, mai era un strop de lapte. L-a lipăit la iuțeală și a început să toarcă, lingându-și satisfăcută blana mototolită… Am privit ochii verzi – un verde-Amazonia – și nasul cu vârful rubiniu, gândindu-mă dacă este suficient de cald afară ca să-mi pun pardesiul pepit.

Această carte a străbătut un lung drum al amânărilor amare. Nu e singura…

Romanul anterior al cuplului de prozatori, „Amnezii de iarnă” (1985), ironiza cu farmec și abilitate elementele cotidiene ale epocii de aur. Ca urmare, strategia „vânătorilor de șopârle” s-a modificat radical: numele autorilor au fost eliminate sistematic, fără explicații, în momentul aprobării „superioare” a planurilor editoriale. Și astfel au trecut câțiva ani…

Întâmplările pe care le-a parcurs maiorul Gelu Ionescu aparțin acelei „epoci”. Modificarea unor expresii de uz curent sau a denumirilor unor instituții ar fi alterat posibilitatea cititorului de a aprecia el însuși „inoportunitatea” textului. Încredințându-l acum tiparului, sperăm să contribuim la stingerea unor vinovate datorii acumulate de-a lungul „anilor lumină”.

editorul

Colecția „DRAGON JOVIAL” vă oferă:

EDUARD JURIST

UMOR… FĂRĂ DICTATOR

MANUSCRISUL DE LA MAREA NEAGRĂ

În Grecia veche populația era împărțită în trei clase antagonice: aristocrații, democrații și hipocrații. În acea vreme au trăit oameni de seamă ca Solon, Pericle și Alexandru Macedonski și care a fost elevul lui Arhimede. Arhimede a fost ucis de un soldat roman analfabet pe când învățatul făcea desene în nisip. Un alt mare geometru de atunci era Tostene. Grecii vechi credeau în mitologie și erau corăbieri iscusiți. Și făceau comerț cu măsline și mergând pe mare le plăcea să asculte cântecul sirenelor. Cu corăbiile lor ei au ajuns până la strâmtoarea Gibraltar pe care a descoperit-o un grec care i-a și dat la început numele de *Coloanele lui Hercule.* Dintre virtuți, ei cultivau virtutea militară, așa cum s-a văzut în Războiul Troian ca și virtutea modestiei. Excepție de la modestie a făcut grecul Erostrat care, ca să-i rămână numele în manualele școlare, a produs intenționat un incendiu. Vechii greci au ajuns cu timpul și prin părțile noastre unde au construit o mulțime de ruine pe care le-am vizitat și eu într-o excursie făcută la Histria și împrejurimi.

★

Un amic îmi explică în ce constă teoria cunoașterii, așa cum o concepe el:

— Are trei trepte: demitizarea, demistificarea și demiticizarea.

★

I-am citit într-o zi lui fi-miu de opt ani povestea lui H. Cr. Andersen despre *Hainele împăratului.* L-a impresionat foarte mult. Un timp a rămas gânditor, apoi m-a întrebat:

— Spune, tăticule, și câți ani au lucrat croitorii aceia la hainele împăratului?

★

În Piața Bastiliei, ghidul ne explica:

— Aici se ridica sinistra fortăreață a absolutismului medieval. În timpul revoluției, la 14 iulie 1789, Bastilia a

fost dărâmată și prizonierii eliberați…

— Aș vrea să întreb ceva. S-a auzit o voce din grup.

— Da, poftim.

— Mi s-a spus că pe-aici pe-aproape e un magazin cu blugi la prețuri convenabile…

★

Pitagora a inventat tabla înmulțirii pe care o știe toată lumea. Să-l fi văzut să inventeze tabla împărțirii!

★

Ieri seară mi-am luat o carte și m-am așezat în fotoliul din colț, să citesc. Cred că era unsprezece și ceva… Exact atunci s-a produs un cutremur care m-a băgat în sperieți. Nu mă mai așez în fotoliul ăla niciodată. Să-l ia naiba!

★

Am un prieten (nu contează cum îl cheamă). Și-a educat feciorul cu maximă strictețe, de mic. L-a călit în ger. L-a controlat la școală. Se ducea să vadă cu cine-și petrece timpul liber. Când era obraznic, îi mai dădea și două palme. Și când odrasla a crescut, drept mulțumire i-a luat lui taică-său carnetul CEC și a dispărut cu mașină cu tot. Mă întreb la ce mai servește educația!

★

Azi la servici, L. mi-a aruncat în față:

— N-am ce discuta cu tine. Nu pot să-i sufăr pe indivizii care poartă ochelari!

★

În avion am cunoscut un oriental care mi-a împărtășit că este căsătorit și are patru soții. Apoi mi-a mărturisit că nu le-a înșelat niciodată.

★

Înaintea lui Leonardo Da Vinci, pictorii n-aveau nici o perspectivă.

★

Am fost coleg de liceu cu T. Deunăzi mă ia în primire:

— Ești un măgar! I-ai spus nevesti-mi că eu am copiat într-a opta de la tine la teza de engleză!

Rămân cu gura căscată.

— Dar bine, zic, noi nici n-am făcut engleza, am făcut franceza!

— Vezi, îmi aruncă triumfător, singur recunoști că ești un mincinos!

★

Mașina e ca omul, dacă n-o ungi, nu merge.

★

Am organizat la clubul nostru o dezbatere interesantă. L-am pus pe T. C. să prezinte tema „Întâlnirile mele cu Kafka”. După ședință, l-a chemat responsabilul și l-a luat la rost:

— De ce până acum n-ai declarat nimic?

★

Anunț lipit în ascensor: „Cine a găsit o mănușă maro îmblănită este rugat să vină de urgență s-o ia și pe cealaltă. Etaj IV, apart. 42”.

★

Cele 7 minuni ale lumii antice au fost opt. Pentru locul opt, încă nu s-a dat rezultatul.

★

După ce femeile și-au cucerit prin luptă egalitatea cu bărbații, multe dintre ele au continuat să lupte cu speranța să recadă din nou în sclavie…

★

Zenon a elaborat o mulțime de judecăți greșite. Datorită acestui fapt, el a devenit celebru.

★

La cinematecă vedem filmele la care plângeau părinții noștri.

Le vedem și râdem.

Mâine, copiii noștri vor plânge la filmele la care noi râdeam.

Veșnica prăpastie între generații.

★

Marți noaptea pe la douășpe' jumate, urlete îngrozitoare la etaj. M-am dus să văd despre ce era vorba. Vecinul de sus, un individ grosolan și brutal, își bătea nevasta. Am protestat.

— E nevasta mea, ce te privește?! s-a răstit la mine.

Mi-am dat seama că n-am argumente. Mai ales c-o bătea în apartamentul lui.

★

Totdeauna ni se spune cine a inventat *primul* o mașină, dar nu ni se spune cine a inventat-o ultimul.

★

Einstein a elaborat teoria relativității restrânse. Ea a fost adaptată pentru ecran de Eisenstein.

★

Totul merge spre perfecționare și specializare. Ieri te duceai la frizer, te tundea, te bărbierea, îți punea ventuze și-ți scotea măseaua. Astăzi pentru asta trebuie să termine o facultate.

★

Construcția Campanilei din Piața San Marco a durat 300 de ani. Constructorul ei a fost marele pictor Giotto.

★

Sfinxul este o ființă legendară. El reprezintă o femeie care tace.

★

Graham Bell a inventat telefonul. Cu ajutorul telefonului timpul se pierde mult mai repede.

Bun de imprimare la 15 oct. 1990. Coli tipar: 10.
Tiparul executat sub comanda nr. 964
la I. P. „Filaret” București, România

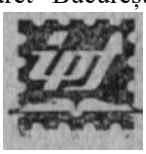

— „Hai bădiță-n deal la vie, să culegem razachie”… Ce, nu mă mai știi, bade?… XX două sute…

Ei bine, nu mă sfiesc să mărturisesc, mi-am făcut cruce cu limba în cerul gurii și am închis ochii. Și așa, pe nevăzute, am bâiguit:

— Cine ești dumneata, XX201?… Cum este posibil?

— No, tulai, doamne, că nimic nu ți-e pe plac. M-am travestit, nu ziceai că nu mă potrivesc la chip și port cu băștinașii… Iaca, îs ca la televizie… Ce mai poftești acum?

Da, ca la televizie… ai dracu’, interpoliștii ăștia. Ce resurse, ce școală! Dumnezeule mare, cum să le mai scape ăstora criminalii, cu asemenea metode?…

– „Hai bădiță-n deal la vie, să culegem razachie"... Ce, nu mă mai știi, bade ?... XX două sute...

Ei bine, nu mă sfiesc să mărturisesc, mi-am făcut cruce cu limba în cerul gurii și am închis ochii. Și așa, pe nevăzute, am bîiguit :

– C ne ești dumneata, XX201 ?... Cum este posibil ?

– No, tulai, doamne, că nimic nu ți-e pe plac. M-am travestit, nu ziceai că nu mă potrivesc la chip și port cu băștinașii... laca, is ca la televizie... Ce mai poftești acum ?

Da, ca la televizie... ai dracu', interpoliștii ăștia. Ce resurse, ce școală ! Dumnezeule mare, cum să le mai scape ăstora criminalii, cu asemenea metode ?...

ISBN -973-600-001-X

Lei 43
T.L. 2
TOTAL 45

virtual project

[1] *Într-un peș* = pe o parte, într-o latură, într-o rână.

Table of Contents

LUNI…
MARȚI . . .
MIERCURI…
JOI…
VINERI…
SÂMBĂTĂ…
DUMINICĂ…

Table of Contents

LUNI… 5
MARȚI . . . 48
MIERCURI… 76
JOI… 107
VINERI… 132
SÂMBĂTĂ… 148
DUMINICĂ… 206